

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Szczecinie**

71-342 Szczecin, ul. Wincentego Pola 6,
tel.: 091 - 4870313, fax: 091 - 4861141

**OCENA STANU BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO POWIATU SZCZECIN
2020 ROK.**

ZAGADNIENIA Z ZAKRESU EPIDEMIOLOGII

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	5
1. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych w tym:	5
1.1. Zatrucia i zakażenia pokarmowego	5
1.1.1. Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową, które wystąpiły w okresie od 01.01.2020r. Do 31.12.2020r	6
1.2. Decyzje administracyjne wydane w 2020r. na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi	6
1.3. Wirusowe zapalenie wątroby	6
1.3.1. Wirusowe zapalenie wątroby typu A	6
1.3.2. Wirusowe zapalenie wątroby typu B	7
1.3.3. Wirusowe zapalenie wątroby typu C	7
1.4. Grypa sezonowa i zakażenia grypopodobne	8
1.5. Choroby wieku dziecięcego	8
1.6. Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i/lub mózgu	9
1.7. Inwazyjna choroba meningokokowa	9
1.8. Borelioza z Lyme	10
1.9. Styczność, narażenie na wściekliznę – potrzeba szczepień	10
1.10. Choroby przenoszone drogą płciową	11
1.11. Gruźlica	11
1.12. Zakażenia HIV / choroba AIDS	12
1.13. Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	13
2. Realizacja szczepień ochronnych	13
2.1. Niepożądane odczyny poszczepienne	13
PODSUMOWANIE I WNIOSKI	15
II. Stan sanitarny podmiotów działalności leczniczej	16
1. Decyzje administracyjne wydane na podmioty działalności leczniczej	16
2. Podmioty działalności leczniczej	16
2.1. Szpitale: stan techniczny i funkcjonalność szpitali, dezynfekcja, utrzymywanie bieżącej czystości, sterylizacja	16
2.2. Zakażenia szpitalne i ocena działalności zespołów kontroli zakażeń szpitalnych	50
3. Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie i ambulatoria	51
4. Indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe praktyki lekarskie, lekarzy dentystów oraz pielęgniarek i położnych	52
PODSUMOWANIE I WNIOSKI	54
ZAGADNIENIA Z ZAKRESU ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU	

1. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków	55
2. Jakość zdrowotna środków spożywczych, przedmiotów użytku oraz badania sanitarne wykonane w 2020r.	76
3. Nadzór nad produkcją pierwotną	76
4. Współpraca z innymi jednostkami kontrolnymi	78
5. Ocena sposobu informowania konsumentów w zakładach żywienia zbiorowego o wprowadzeniu do obrotu żywności	81
6. Nadzór nad suplementami diety, środkami specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środkami wzbogaconymi witaminami i składnikami mineralnymi	82

ZAGADNIENIA Z ZAKRESU HIGIENY PRACY

1. Nadzór bieżący nad zakładami pracy	84
2. Ocena narażenia na czynniki rakotwórcze lub mutagenne	91
3. Ocena narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne	91
4. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami oraz produktami biobójczymi	91
5. Choroby zawodowe	95
6. Środki zastępcze	96

ZAGADNIENIA Z ZAKRESU HIGIENY KOMUNALNEJ

1. Liczba załatwionych interwencji	97
2. Liczba zamknięć / unieruchomień / wyłączeń z użytkowania obiektu lub jego części	99
3.1. Jakość wody przeznaczonej do spożycia	94
3.2. Baseny kąpielowe	100
3.3. Kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpieli	102
3.4. Stan sanitarny obiektów	102
4. Cmentarze i zakłady pogrzebowe w kontekście nadzoru nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi	113
5. Stan sanitarny zakładów opieki zdrowotnej – szpitale	114
5.1. Zaopatrzenie szpitali w wodę do spożycia	114
5.2. Postępowanie z bielizną szpitalną i pralnictwo	115
5.3. Postępowanie z odpadami medycznymi w aspekcie ochrony zdrowia ludzkiego z uwzględnieniem spełnienia wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi	115
5.4. Postępowanie ze zwłokami w aspekcie ochrony zdrowia ludzkiego, prosektoria	118
5.5. Postępowanie z odpadami komunalnymi	119
• Liczba i zabezpieczenie imprez masowych	119
• Inne informacje o podjętych działaniach i przedsięwzięciach	120
• Krótkie podsumowanie – wnioski	121

ZAGADNIENIA Z ZAKRESU HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

1. Szkoły i inne placówki oświatowo-wychowawcze oraz wypoczynek dzieci i młodzieży	121
2. Higiena procesu nauczania	122
3. Działalność pokontrolna w placówkach nauczania, wychowania i opieki	125
4. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach	125
5. Warunki do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania	126
6. Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach	126
7. Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi	126
8. Ocena warunków sanitarno-higienicznych w żłobkach i klubach malucha na terenie powiatu	126
9. Ochrona placów zabaw / terenów rekreacyjnych / terenów sportowych przed zanieczyszczeniami odchodami zwierzęcymi	126
10. Warunki sanitarno-higieniczne dla dzieci 6 letnich w tzw. oddziałach „zerowych” w placówkach oświatowych	126
11. Prowadzenie dożywiania w szkołach	126

ZAGADNIENIA Z ZAKRESU ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO 129**ZAGADNIENIA Z ZAKRESU OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA**

I. Główne programy prozdrowotne realizowane na terenie powiatu	131
1. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce	131
2. Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”	131
3. „Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV”	131
4. Program „Ars, czyli jak dbać o miłość”	131
5. Przedszkolny Program Zdrowia Jamy Ustnej i Zapobiegania Próchnicy „ <i>Zdrowe zęby mamy – marchewkę zajadamy</i> ”	131
6. Wojewódzki Program Profilaktyki Używania Substancji Psychoaktywnych w tym nowych narkotyków dla uczniów szkół gimnazjalnych „ <i>Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach</i> ”	132
II. Główne akcje realizowane na terenie powiatu	132
1. Profilaktyka używania „nowych narkotyków”	132
2. Bezpieczne ferie	133
3. Europejski Tydzień Szczepień	133
4. Światowy Dzień Rzucania Palenia	133
5. Bezpieczne wakacje	134
6. Światowy Dzień Rzucania Palenia	134
7. Profilaktyka wszawicy i śwιάdu	134
8. Działalność związana z epidemią koronawirusa	134
9. Profilaktyka chorób zakaźnych-grypa	134
10. Program edukacyjny „Znamię, znam je”	134
11. Profilaktyka WZW	135
III. Współpraca	135

ZAGADNIENIA Z ZAKRESU EPIDEMIOLOGII

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych, w tym:

Opracowanie przedstawia zasadnicze dane dotyczące kształtowania się sytuacji epidemiologicznej wybranych chorób zakaźnych na terenie Szczecina w 2020r., w odniesieniu do roku 2019r. Raport przygotowano na podstawie półrocznych sprawozdań o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach sporządzonych dla Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie.

Ze względu na ogłoszoną pandemię koronawirusa SARS-CoV-2 zaobserwowano, znaczny spadek zgłoszeń podejrzeń zachorowań i zachorowań w zakresie wszystkich chorób zakaźnych zgłaszanych dotychczas. Podmioty lecznicze rozpoczęły zgłaszanie w I półroczu 2020r. dużej ilości podejrzeń zachorowań i zachorowania na COVID-19, których znaczny wzrost nastąpił od października.

1.1. ZATRUCIA I ZAKAŻENIA POKARMOWE

Na terenie Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Szczecinie w 2020r. odnotowano łącznie 1 ognisko zbiorowego zatrucia pokarmowego, gdzie czynnikiem etiologicznym było zakażenie pałeczkami *Salmonella*, a ognisko miało miejsce w domu rodzinnym.

Ponadto w 2020r. zarejestrowano 43 zachorowania na biegunkę wywołaną rotawirusami (współczynnik zapadalności 10,7/100 tys. mieszkańców), z czego hospitalizowano 93% przypadków. W 2019r. zarejestrowano 305 zachorowań na biegunkę wywołaną rotawirusami (współczynnik zapadalności 75,9/100 tys. mieszkańców), hospitalizowano 95,1% przypadków. Wśród wirusowych zakażeń jelitowych w 2020r. zarejestrowano 13 przypadków biegunki wywołanej przez adenowirusy (współczynnik zapadalności 3,2/100 tys. mieszkańców), hospitalizowano wszystkie przypadki. Wśród wirusowych zakażeń jelitowych w 2019r. zarejestrowano 31 przypadków biegunki wywołanej przez adenowirusy (współczynnik zapadalności 7,7/100 tys. mieszkańców), z czego hospitalizowano 93,5% przypadków. W 2020r. zarejestrowano 10 przypadków zakażeń wywołanych przez norowirusy (współczynnik zapadalności 2,5/100 tys. mieszkańców), hospitalizowano wszystkie przypadki. W 2019 r. zarejestrowano 72 przypadki zakażeń wywołanych przez norowirusy (współczynnik zapadalności 17,9/100 tys. mieszkańców), z czego hospitalizowano 75% przypadków.

W 2020r. odnotowano ogółem 136 przypadków bakteryjnych zakażeń pokarmowych (współczynnik zapadalności 33,9/100 tys. mieszkańców), w roku 2019 zgłoszono łącznie 253 podobnych zachorowań (współczynnik zapadalności 62,9 na 100 tys. mieszkańców). Najwięcej zachorowań, bo 112 przypadków (współczynnik zapadalności 27,9/100 tys. mieszkańców), spowodowanych było obecnością bakterii *Clostridioides difficile*. W roku 2019 r. zarejestrowano tych zakażeń - 171 (współczynnik zapadalności 42,5/100 tys. mieszkańców). Zarejestrowano również zakażenia pokarmowe wywołane przez pałeczki *Salmonella spp.* - w roku 2020r. 18 przypadków zachorowań (współczynnik zapadalności 4,5/100 tys. mieszkańców), zaś w 2019 r. odnotowano 30 przypadków zachorowań (współczynnik zapadalności 7,5/100 tys. mieszkańców). W 2020 r. zgłoszono również inne bakteryjne zatrucia pokarmowe wywołane przez m.in.: *Campylobacter* – 2. W roku poprzednim odnotowano m.in. zakażenia: *Campylobacter* - 3 przypadki, *Yersinia enterocolitica* lub pseudotuberculosis - 2 przypadki oraz *Escherichia coli* - 1 przypadek.

W roku 2020 podobnie jak w roku poprzednim nie odnotowano żadnego zachorowania na czerwonkę bakteryjną oraz zachorowań na dur brzuszny, dury rzekome i zatruc jadem kiełbasianym.

W 2020r. zgłoszono również 14 przypadków wirusowych zakażeń jelitowych nieokreślonych (współczynnik zapadalności 3,5/100 tys. mieszkańców) oraz 135 przypadków biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowego o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (współczynnik zapadalności

33,7/100 tys. mieszkańców), które w zdecydowanej większości nie zostały potwierdzone badaniami ani nie wymagały hospitalizacji. W 2019r. zgłoszono kolejno 31 (współczynnik zapadalności 7,1/100 tys. mieszkańców) i 412 (współczynnik zapadalności 102,5/100 tys. mieszkańców) przypadków zachorowań na ww. jednostki chorobowe.

1.1.1. Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową, które wystąpiły w okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.

Na terenie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Szczecinie w 2020r. odnotowano łącznie 1 ognisko zbiorowego zatrucia pokarmowego, gdzie czynnikiem etiologicznym było zakażenie pałeczkami *Salmonella*, a ognisko miało miejsce w domu rodzinnym. W 2019r. odnotowano łącznie 22 zbiorowe zatrucia pokarmowe.

Ognisko zarejestrowano w czerwcu 2020r.;

- liczba osób narażonych – 6 w tym dzieci do 14-go roku życia – 2;
- liczba osób chorych – 2, w tym dzieci do 14-go roku życia – 0;
- liczba osób hospitalizowanych – 0, w tym dzieci do 14-go roku życia – 0;
- liczba zgonów – 0;
- przeważające objawy – biegunka, nudności, bóle brzucha, gorączka;
- źródło zakażenia – nie ustalone;
- czynnik etiologiczny – *Salmonella* z gr. B0.

1.2. DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE W 2020 R. NA PODSTAWIE ART. 5 UST. 1 USTAWY Z DNIA 5 GRUDNIA 2008 R. O ZAPOBIEGANIU I ZWALCZANIU ZAKAŻEŃ I CHORÓB ZAKAŻNYCH U LUDZI.

W 2020r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinie wydał 6 decyzji administracyjnych nakazujących osobom przebywającym na terytorium RP poddanie się obowiązkowi wynikającemu z art. 5 ust.1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Wydano 3 decyzje dot. nakazu poddania się obowiązkowej hospitalizacji i/lub leczeniu w związku ze stwierdzeniem gruźlicy płuc oraz 3 decyzje odsuwające dzieci od uczęszczania do przedszkola/żłobka w związku ze stwierdzeniem obecności pałeczek *Salmonella* w badaniach kału.

W 2020r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinie wydał 6448 decyzji administracyjnych nakazujących osobom przebywającym na terytorium RP poddanie się hospitalizacji, izolacji, lub kwarantannie związanej z zachorowaniem lub kontaktem z osobą chorą na COVID-19.

1. 3. Wirusowe zapalenia wątroby typu A

Wirusowe zapalenie wątroby typu A (WZW A) to choroba zakaźna wywołana przez wirusa HAV (Hepatitis A Virus).

Do zakażenia może dojść przez kontakt bezpośredni z zakażonym człowiekiem (np. przeniesienie wirusa poprzez nie umyte po wyjściu z toalety ręce), najczęściej poprzez spożycie skażonego pożywienia (np. nie umytych owoców) i skażonej wody. Do zakażenia może dojść również, przez kontakty seksualne, w tym przede wszystkim homoseksualne i przez stosunki oralno-analne. Przez krótki okres HAV wykrywany jest we krwi (potencjalne, ryzyko zakażenia drogą krwi) i w okresie wirusemii, również wirus wykrywany jest w wymazach z jamy nosowo-gardłowej i w ślinie (droga kontaktowa) - stanowiąc istotne ryzyko zakażenia wśród narkomanów.

U osób dorosłych częstym objawem zakażenia HAV jest żółtaczka, której towarzyszą objawy ogólne, tj. gorączka, brak apetytu, nudności, wymioty. Objawy te pojawiają się 2–7 tygodni od momentu zakażenia i mogą trwać nawet przez wiele tygodni. U około 15% pacjentów objawy nawracają lub trwają ciągle nawet przez okres 6–9 miesięcy. U dzieci ponad 90% przypadków zakażenia tym wirusem przebiega bez objawów lub z objawami niespecyficznymi, bez żółtaczki.

Osoby zakażone HAV są zakaźne nawet w okresie 2 tygodni przed pojawieniem się u nich pierwszych objawów i około tygodnia (czasem więcej) po ich ustąpieniu.

W ewolucji progresji stanu epidemicznego wyróżnia się grupy zwiększonego ryzyka zakażenia:

- osoby wyjeżdżające do krajów o bardzo wysokiej, wysokiej i pośredniej endemiczności (dużej liczbie zakażeń i zachorowań lokalnych);
- osoby z najbliższego otoczenia chorego na wirusowe zapalenie wątroby typu A;
- goszczący osoby o niepewnym statusie epidemiologicznym, przyjeżdżające z terenów o wysokiej endemiczności (głównie krajów Europy wschodniej, Azji, krajów Bliskiego Wschodu i Afryki);
- osoby pracujące w styczności ze ściekami (np. służby miejskie);
- chorzy leczeni preparatami krwiopochodnymi;
- epidemiologicznie istotne grupy zwiększonego ryzyka i transmisji zakażenia, do których należą: homoseksualiści, narkomani.

W roku 2020 nie zarejestrowano żadnego przypadku podejrzenia / zachorowania na WZW typu A.

W 2019 r. zarejestrowano 23 przypadki zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A (współczynnik zapadalności 5,7/100 tys. mieszk.)

1.3.2. Wirusowe zapalenie wątroby typu B

Wirusowe zapalenie wątroby typu B (WZW B) wywołuje wirus HBV. Do zakażenia dochodzi drogą naruszenia ciągłości tkanek, które może być związane z zabiegiem medycznym, na skutek np. źle wysterylizowanego sprzętu medycznego. Możliwe są pozamedyczne drogi zakażenia tj.: zabiegi fryzjerskie, kosmetyczne czy tatuaże, a także drogą kontaktów seksualnych.

W 2020 r. zarejestrowano 5 przypadków zachorowań na wzw B (współczynnik zapadalności 1,2/100 tys. mieszk.), wszystkie te zachorowania miały charakter przewlekły. W 2019r. zgłoszono 43 przypadki zachorowań na wzw B (współczynnik zapadalności 10,7/100 tys. mieszkańców) oraz odnotowano 1 zachorowania na wzw B ostre.

W 2020 r. zarejestrowano 8 przypadków zidentyfikowanych po raz pierwszy nosicieli wirusa zapalenia wątroby typu B (współczynnik zapadalności 2,0/100 tys. mieszkańców). W 2019r. wykryto 44 przypadki nosicieli wirusa zapalenia wątroby typu B (współczynnik zapadalności 10,9/100 tys. mieszkańców).

1.3.3. Wirusowe zapalenie wątroby typu C

Wirusowe zapalenie wątroby typu C (WZW C) to choroba zakaźna wywołana przez wirusa HCV (Hepatitis C Virus). Wirus ten został odkryty w 1989 r. HCV jest bardziej wrażliwy na działanie temperatury oraz promieniowania UV niż HBV. Niemniej śladowa ilość krwi zawierająca cząsteczki HCV pozostająca na narzędziach w temperaturze pokojowej pozostaje zakaźna nawet do 2 miesięcy.

Wirus HCV znajduje się we krwi i innych tkankach osoby zakażonej. Do zakażenia dochodzi poprzez kontakt z zakażoną krwią w przypadku przerwania ciągłości tkanek np. nakłucia, rozcięcia skóry lub błony śluzowej lub kontakt z przedmiotami, które zostały zanieczyszczone zakażoną krwią. Może do tego dojść w szczególności:

- podczas zabiegów medycznych związanych z naruszeniem ciągłości tkanek, jeśli nie są przestrzegane procedury zapobiegające zakażeniom (zabiegi medyczne związane z naruszeniem ciągłości tkanek to np: zastrzyki, pobranie krwi, zabiegi stomatologiczne, operacje chirurgiczne);
- podczas wstrzykiwania substancji odurzających (narkotyków) lub innych substancji w celach niemedycznych bez zachowania zasad bezpieczeństwa iniekcji;
- w trakcie zabiegów kosmetycznych wykonywanych z użyciem niesterylnych ostrych narzędzi; zabiegów medycyny estetycznej jak nakłucia kosmetyczne, piercing, tatuaż itp.;
- przy kontakcie z krwią – zawodowo bądź przypadkowo, np. podczas wypadku, bójki, w sportach kontaktowych (np. boks, judo);
- podczas wspólnego używania przyborów kosmetyczno-higienicznych (np. maszynki do golenia i inne ostre narzędzia kosmetyczne).

W 2020r. odnotowano 10 przypadków zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C

(współczynnik zapadalności na 2,5/100 tys. mieszk.), wśród przypadków nie odnotowano zachorowań na ostre wirusowe zapalenie wątroby typu C. Odnotowano o 54 przypadków mniej niż w 2019 r., gdzie wykryto 64 przypadków zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C (współczynnik zapadalności na 15,9/100 tys. mieszk.).

Ponadto w 2020 r. zarejestrowano 24 osoby, u których wykryto przeciwciała anty - HCV (współczynnik zapadalności na 5,9/100 tys. mieszk.), to jest o 112 przypadków mniej niż w 2019 r., gdzie wykryto 136 przypadki (współczynnik zapadalności 33,8/100 tys. mieszk.).

1. 4. Grypa sezonowa i zakażenia grypopodobne

Grypa jest ostrą, bardzo zakaźną chorobą układu oddechowego. Źródłem zakażenia jest chory człowiek. Zakażenie szerzy się drogą kropelkową. Zachorowania mogą występować w formie cyklicznych epidemii i pandemii. W części przypadków zachorowań na grypę mogą występować powikłania: zapalenia mięśnia sercowego, zapalenia mózgu i opon mózgowo-rdzeniowych, zaostrzenia chorób przewlekłych, a nawet zgonu.

Liczba zachorowań oraz podejrzeń zachorowań na grypę na terenie miasta Szczecin w okresie od 01.01.2020r. do 31.12.2020r. wyniosła 11931 (zapadalność 2975,3/100 tys. mieszk.), a w 2019r.- 28328 (zapadalność 7045/100 tys. mieszk.) w tym: w przedziale wiekowym 0-4 lat zachorowało 3067 dzieci, (w 2019r. 7784) od 5-14 lat- 2236 dzieci (w 2019r.- 5293), od 15-64 r.ż- 5750 osób (w 2019r.- 12836) oraz powyżej 65 r.ż- 878 osób (w 2019r.- 2415). W 2020r. 360 osób zostało skierowanych do szpitala, w 2019r. były to 166 osoby. W porównaniu z rokiem ubiegłym zaobserwowano dwukrotny spadek podejrzeń i zachorowań na grypę, ale zaobserwowano przy tym znaczny wzrost liczby osób, które były z powodu grypy kierowane do szpitala.

W 2020r. zarejestrowano ogółem 269 przypadków, w tym 89 hospitalizowanych, grypy potwierdzonej laboratoryjnie z czego: 245 przypadki grypy typu A oraz 24 przypadki grypy typu B. Odnotowano 1 zgon z powodu zakażenia wirusem grypy typu A. W 2020r. dominowały zachorowania na grypę wywołaną wirusem typu A. Hospitalizacji wymagała ok. 1/3 osób, u których grypę potwierdzono laboratoryjnie.

W 2019r. zarejestrowano ogółem 216 przypadków, w tym 128 hospitalizowanych, grypy potwierdzonej laboratoryjnie z czego: 163 przypadki grypy typu A oraz 53 przypadki AH1N1. Odnotowano 1 zgon z powodu zakażenia wirusem grypy typu A oraz 2 zgony wywołane typem AH1N1. W 2019r. dominowały zachorowania na grypę wywołaną wirusem typu A. Hospitalizacji wymagała ponad połowa osób, u których grypę potwierdzono laboratoryjnie.

W ramach nadzoru epidemiologicznego i wirusologicznego zachorowania na grypę monitorowane były podobnie jak w ubiegłych latach, również w oparciu o system SENTINEL. W systemie tym nadzór epidemiologiczny, jak i wirusologiczny prowadzony był w tej samej populacji osób i realizowany przez wybranych lekarzy. W nadzorze epidemiologicznym SENTINEL w roku 2020 uczestniczyło 18 lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej z 2 podmiotów leczniczych z terenu Szczecina.

1.5. CHOROBY WIEKU DZIECIĘCEGO

W 2019 i 2020 roku, podobnie jak w latach ubiegłych nie odnotowano zachorowań na błonicę, poliomyelitis, różyczkę i tężec. W grupie chorób zakaźnych wieku dziecięcego, przeciwko którym prowadzi się systematyczne szczepienia ochronne, utrzymuje się dość dobra sytuacja epidemiczna.

1.5.1. Ospa wietrzna

Ospa wietrzna jest ostrą, wirusową, wysoce zaraźliwą chorobą zakaźną, przenoszoną drogą kropelkową. Na ospę wietrzną chorują głównie dzieci. Wysoka zapadalność na ospę wietrzną, ryzyko wystąpienia powikłań u dzieci immunologicznie kompetentnych, bez obciążeń zdrowotnych w wywiadzie oraz koszty finansowe z tym związane wydają się uzasadniać zapobieganie powikłaniom ospy wietrznej poprzez uodpornienie czynne.

W 2020 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Szczecinie zgłoszono 619

przypadków ospy wietrznej (współczynnik zapadalności 154,4/100 tys. mieszk.), zaś w 2019 roku zgłoszono 1266 przypadków ospy (współczynnik zapadalności 314,9/100 tys. mieszk.).

1.5.2. Nagminne zapalenie przyusznic – świnka

W 2020r. zarejestrowano 10 przypadków zachorowań na świnkę (współczynniki zapadalności 2,5/100 tys. mieszk.), zaś w 2019 r. zarejestrowano o 19 zachorowań na świnkę (współczynniki zapadalności 4,7/100 tys. mieszk.), w porównaniu z poprzednim rokiem zanotowano spadek zachorowań.

1.5.3. Płonica (szkarlatyna)

W 2020 r. zanotowano spadek zachorowań – 134 zachorowań (współczynniki zapadalności 33,4/100 tys. mieszk.),w porównaniu z 2019 r. gdzie zarejestrowano 311 zachorowań (współczynniki zapadalności 77,3/100 tys. mieszk.).

1.5.4. Odra

W roku 2020 nie zarejestrowano przypadków zachorowań na odrę, w odróżnieniu od roku 2019 kiedy zarejestrowano odnotowano 33 przypadki odry (współczynnik zapadalności 8,2/100 tys. mieszk.).

1.6. Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i/lub mózgu

Zapalenie opon i mózgu może być wynikiem różnych czynników zakaźnych, takich jak bakterie w postaci pneumokoków i meningokoków, wirusy i pierwotniaki. Stan zapalny obejmuje opony mózgowe, a w drastycznych przypadkach rozszerza się na cały mózg. Bakterie mogą przedostać się do płynu mózgowo-rdzeniowego za pośrednictwem krwi z innego zainfekowanego obszaru ciała np. w wyniku zapalenia płuc czy powikłania zapalenia ucha środkowego lub zatok nosowych a także w wyniku zainfekowania ran w okolicach głowy. Bakteryjne zapalenie opon mózgowych jest bardzo niebezpieczną, zakaźną chorobą, w skrajnych przypadkach prowadzącą do śmierci, która wymaga leczenia szpitalnego. Zakażenie może rozwinąć się w ciągu jednego dnia, więc w razie wystąpienia objawów, zdecydowanie nie należy zwlekać z wizytą u lekarza.

1.6.1. Wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych

W 2020 roku zanotowano 7 przypadków zachorowań (współczynnik zapadalności 1,74/100 tys. mieszk.), które miały etiologię wirusową (w tym 1 przypadek o etiologii *Varicella zoster virus* i 1 przypadek o etiologii *Human herpesvirus 7*). W porównaniu z rokiem ubiegłym zarejestrowano o 18 przypadków mniej (współczynnik zapadalności 6,2/100 tys. mieszk.). Wszystkie osoby chore były hospitalizowane.

1.6.2. Wirusowe zapalenie mózgu

W roku 2020 podobnie jak w roku poprzednim odnotowano 1 przypadek wirusowego zapalenia mózgu, który wymagał hospitalizacji (współczynnik zapadalności 0,2/100 tys. mieszk.).

1.6.3. Bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i / lub mózgu

W 2020 roku zarejestrowano 6 zachorowań - współczynnik zapadalności 1,5/100 tys. mieszk. (w roku 2019 zgłoszono 6 przypadków- współczynnik zapadalności 1,5/100 tys. mieszk.) na bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych w tym w 6 przypadkach wyizolowano czynnik chorobotwórczy:

- 4 *Streptococcus pneumoniae*;
- 1 *Neisseria meningitidis* gr. B;
- 1 *Haemophilus influenzae*;

Wszystkie osoby były hospitalizowane.

1.7. INWAZYJNA CHOROBA MENINGOKOKOWA

Inwazyjna choroba meningokokowa (skr. ICHM) to określenie zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych i posocznicy wywołanych przez bakterie *Neisseria meningitidis*. Ze względu na

różnice antygenowe wielocukrów otoczki wyróżnia się 13 grup serologicznych *Neisseria meningitidis*, z czego 5 serotypów jest chorobotwórczych: A, B, C, W135, Y. W Polsce zachorowania są powodowane głównie przez serotyp B i serotyp C.

W 2020 roku odnotowano 2 przypadki zgłoszenia inwazyjnej choroby meningokokowej, oba wywołane przez *Neisseria meningitidis* z grupy B, w tym odnotowano 1 przypadek zgonu. Osoby z otoczenia chorych objęto nadzorem epidemiologicznym, wdrożono chemioprophylaktykę. W analogicznym okresie 2019 roku odnotowano 3 przypadki inwazyjnej choroby meningokokowej.

1.8. BORELIOZA Z LYME

W 2020r. zarejestrowano 103 potwierdzone zachorowania na boreliozę (współczynnik zapadalności 25,7/100 tys. mieszk.), w roku 2019 odnotowano 219 zachorowań na boreliozę (współczynnik zapadalności 54,5/100 tys. mieszk.), tj. o 116 zachorowań mniej w porównaniu do roku poprzedniego. W 2020r. hospitalizacji wymagało 6 pacjentów. Ponadto zarejestrowano 4 pacjentów, u których rozpoznano neuroboreliozę, wszyscy pacjenci byli hospitalizowani. W 2019r. hospitalizacji wymagało 8 osób, w tym 7 pacjentów z neuroboreliozą pod postacią zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych oraz porażenia nerwu twarzewego VII.

W 2020r. nie odnotowano żadnego przypadku kleszczowego zapalenia mózgu zaś w 2019 roku odnotowano 1 przypadek kleszczowego zapalenia mózgu (współczynnik zapadalności 0,25/100 tys. mieszk.). Skutecznym sposobem zapobiegania kleszczowemu zapaleniu mózgu są szczepienia ochronne.

1.9. STYCZNOŚĆ, NARAŻENIE NA WŚCIEKLIZNĘ – POTRZEBA SZCZEPIEŃ

Wścieklizna (lyssa) jest chorobą zakaźną o ostrym przebiegu i niemalże światowym zasięgu. Wywołuje ją wirus atakujący ośrodkowy układ nerwowy ssaków (mózgowie, rdzeń kręgowy) w tym również ludzi. Do zakażenia wścieklizną dochodzi wskutek ugryzienia lub oślinienia przez zainfekowane zwierzę. Nieleczona wścieklizna prawie zawsze prowadzi do śmierci.

W roku 2020 w porównaniu z rokiem 2019 odnotowano spadek przypadków stycznosci i narażenia na wściekliznę. W 2019r. liczba zgłoszeń wzrosła do 283 przypadków stycznosci i narażenia na wściekliznę (współczynnik zapadalności 70,2/100 tys. mieszk.), zaś w 2020r. liczba zgłoszeń spadła do 143 przypadków stycznosci i narażenia na wściekliznę (współczynnik zapadalności 35,66/100 tys. mieszk.).

Tab. nr1. Liczba szczepionych osób p/w wściekliznie w Szczecinie w latach 2019-2020.

Liczba osób zakwalifikowanych do szczepień	Ogółem w latach 2019-2020	Rok			
		2019		2020	
	Liczba przypadków w	Liczba przypadków	Współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszk.	Liczba przypadków w	Współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszk.
	137	79	19,6	58	14,5

W 2020r. wdrożono szczepienia przeciw wściekliznie u 58 osób pokąsanym na terenie miasta Szczecin, w porównaniu do 2019r. zaszczepiono o 21 osób mniej. W 48 przypadkach podjęto szczepienia przeciwko wściekliznie pokąsanym przez zwierzęta domowe, zaś w 10 przypadkach przez zwierzęta dzikie. W przypadku 9 osób zaszczepionych przeciw wściekliznie wskazana była hospitalizacja, w celu zastosowania immunoprofilaktyki biernej – surowicę podano z powodu pokąsania przez jeża, kunę, lisa, psy, nietoperze.

1.10. CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ PŁCIOWĄ

W 2020 roku zarejestrowano ogółem 37 przypadków zachorowań (współczynnik zapadalności 9,2/100tys. mieszk.) na choroby przenoszone drogą płciową, w tym odnotowano 20 przypadków zakażenia krętkiem błędym wywołującym kiłę (2 osoby hospitalizowane), 6 przypadków zachorowania na rzeżączkę oraz 11 przypadków zachorowań wywołanych przez chlamydie. W porównaniu z rokiem 2019 w analizowanym okresie odnotowano o 8 przypadków więcej zachorowań- w 2019 zarejestrowano ogółem 29 przypadków chorób przenoszonych drogą płciową (współczynnik zapadalności 7,2/100tys. mieszk.).

Tab. nr 2 Zachorowania na choroby przenoszone drogą płciową wśród mieszkańców Szczecina w 2020 roku

Wyszczególnienie	Choroby przenoszone drogą płciową										
	A50 Kiła wrodzona i kiła noworodków	Kiła					A51.9; A52.0-7; A52.9; A53 inna nie określona	A54 Rzeżączka	A55 Ziarnica weneryczna wywołana przez Chlamydie	A56 Inne choroby wywołane przez Chlamydie	N34.1 Inne nierzeżączkowe zakażenia układu moczowego
		A51.0-2 pierwotna	A51.3-4 wtórna	A51.5 utajona wczesna	A52.8 utajona późna	A51.9; A52.0-7; A52.9; A53 inna nie określona					
Powiat Szczecin	0	4	3	2	1	10	6	0	11	0	
w tym:	0	4	3	2	1	10	6	0	11	0	
Miasto	0	4	3	2	1	10	6	0	11	0	
Wieś	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Mężczyźni	0	4	3	2	1	10	5	0	6	0	
Kobiety	0	0	0	0	0	0	1	0	5	0	
Wg grup wiekowych:	0	4	3	2	1	10	6	0	11	0	
0 - 14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
15 - 19	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	
20 - 29	0	3	2	0	0	2	3	0	6	0	
30 - 44	0	1	0	2	1	4	2	0	5	0	
45 - 64	0	0	1	0	0	3	0	0	0	0	
65 i więcej	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	
Liczba osób objętych nadzorem: ogółem	37										

1.11. GRUŻLICA

W 2020 r. zarejestrowano 57 przypadków zachorowań na gruźlicę płuc (współczynnik zapadalności na 14,2/100 tys. mieszk.), w tym 48 przypadków gruźlicy zakaźnej (prątkującej) i 9 przypadków gruźlicy niezakaźnej. W porównaniu z rokiem poprzednim, gdzie zarejestrowano 72 przypadki (współczynnik zapadalności 17,9/100 tys. mieszk.), widoczny jest znaczny spadek zachorowań.

Pacjenci, u których rozpoznano gruźlicę mieli wdrożone leczenie przeciwpłatkowe w warunkach szpitalnych, następnie po zakończeniu hospitalizacji kontynuowali leczenie w warunkach ambulatoryjnych. Pacjenciom, którzy opuścili samowolnie szpital przed zakończeniem leczenia

przeciwpłatkowego wystawiono decyzje administracyjne nakazujące stawienie się do szpitala lub Poradni Chorób Płuc celem ukończenia leczenia przeciwpłatkowego.

Najwięcej przypadków zachorowań na gruźlicę w 2020 r. odnotowano wśród mężczyzn - 48 przypadków, zaś najwięcej zachorowań wystąpiło w grupie wiekowej 20-44 lata tj. u 25 osób oraz w grupie wiekowej 45-64 lata tj. u 25 osób. Odnotowano 1 zgon z powodu gruźlicy, w porównaniu z poprzednim rokiem (8) - zauważalny jest spadek zgonów z powodu zachorowań na gruźlicę.

Tab. nr 3 Liczba zachorowań na gruźlicę zarejestrowanych na terenie miasta Szczecin w 2020 r. (w podziale na płeć, grupy wiekowe).

Wyszczególnienie:	Gruźlica				
	Wszystkie postacie	w tym płucna			Innych narządów
		razem	zakaźna (prątkująca)	niezakaźna	
Powiat: Szczecin					
W tym:					
Miasto	57	57	48	9	0
Mężczyźni	48	48	42	6	0
Kobiety	9	9	6	3	0
Wszystkie postacie wg grup wiekowych:					
0-14	0	0	0	0	0
15-19	0	0	0	0	0
20-44	24	24	21	3	0
45-64	25	25	22	3	0
65 i więcej	8	8	5	3	0
Kobiety wg grup wiekowych					
0-14	0	0	0	0	0
15-19	0	0	0	0	0
20-44	5	5	4	1	0
45-64	2	2	2	0	0
65 i więcej	2	2	0	2	0
Mężczyźni wg grup wiekowych					
0-14	0	0	0	0	0
15-19	0	0	0	0	0
20-44	19	19	17	2	0
45-64	23	23	20	3	0
65 i więcej	6	6	5	1	0
Osoby objęte nadzorem epidemiologicznym	18				

1. 12. ZAKAŻENIA HIV/ CHOROBA AIDS

HIV (*human immunodeficiency virus*) to wirus zespołu nabytego braku odporności. Wirus HIV powoli uszkadza system odpornościowy człowieka, który odpowiada za podatność na infekcję. Zakażenie wirusem HIV może przez wiele lat przebiegać bezobjawowo, co bardzo utrudnia diagnozę. Przez nawet 8–10 lat wirus HIV może nie dawać żadnych symptomów.

AIDS to zespół nabytego niedoboru odporności (ang. *Acquired Immune Deficiency Syndrome*). Jest on skutkiem zakażenia wirusem HIV, który przez wiele lat niszczy odporność, a w końcowej fazie prowadzi do całkowitej destrukcji układu immunologicznego.

W 2020 roku zarejestrowano 16 nowych przypadków HIV (współczynnik zapadalności 4,0/100 tys. mieszk.), w porównaniu z 2019 rokiem (współczynnik zapadalności 6,0/100 tys. mieszk.) odnotowano nieznaczny spadek nowo wykrytych HIV. W roku 2019 zgłoszono 2 przypadki AIDS, natomiast w 2020 nie zgłoszono żadnego przypadku.

1.13. ZAKAŻENIA SARS-CoV-2 (COVID-19)

Choroba COVID-2019 jest powodowana przez wirus SARS-CoV-2, który jest spokrewniony z wirusem SARS i wcześniej był nazywany roboczo „2019-nCoV” (z ang. *2019 novel coronavirus*).

W grudniu 2019 roku po raz pierwszy zdiagnozowano chorobę w chińskiej prowincji Hubei, której stolicą jest Wuhan. Chińscy naukowcy wskazali, że źródłem nowego koronawirusa są zwierzęta i potencjalnym nosicielem pośrednim mogą być łuskowce.

Do typowych objawów choroby zaliczają się: gorączka, suchy kaszel, zmęczenie i płytki oddech. Do mniej częstych objawów należą m.in.: biegunka, ból gardła, katar. Przebieg choroby może być różnorodny. Większość przypadków choroby ma łagodny przebieg: jednak część może prowadzić do zapalenia płuc lub niewydolności wielonarządowej, posocznicy i wstrząsu septycznego oraz do śmierci. Najczęstszy okres wylegania wirusa wynosi od 2 do 14 dni, a jego mediana wynosi 5–6 dni. Osoby chore mogą zarażać na 24-48 godzin przed wystąpieniem objawów choroby.

Zakażenie rozprzestrzenia się pomiędzy ludźmi drogą kropelkową, zazwyczaj w wyniku kaszlu lub kichania.

Do podstawowych metod zapobiegania zakażeniom zaliczają się częste i dokładne mycie dłoni, utrzymywanie dystansu fizycznego od osób z objawami grypopodobnymi oraz unikanie dotykania twarzy nieumytymi dłońmi. Zaleca się zakrywanie ust oraz nosa podczas kaszlu chusteczką lub zgięciem łokcia. Obowiązkiem jest noszenie maseczek ochronnych zakrywających nos i usta. Najlepszą profilaktyką jest poddanie się szczepieniom ochronnym. Osobom podejrzewającym u siebie zakażenie wirusem SARS-CoV-2 zaleca się zasięgnięcie porady medycznej poprzez kontakt telefoniczny, a nie osobistą wizytę u lekarza.

W 2020 roku zarejestrowano 16 454 przypadki zakażeń koronairusem SARS-CoV-2 (COVID-19). W związku z powstaniem obowiązku hospitalizacji, izolacji, izolacji domowej lub kwarantanny i nadzoru epidemiologicznego związanego z zachorowaniem lub kontaktem z osobą chorą na COVID-19 wystawiono: 6088 decyzji o nałożeniu kwarantanny, 110 decyzji o poddaniu się izolacji oraz 318 decyzji skracających termin odbycia kwarantanny. Zarejestrowano 10556 osób, których objęto kwarantanną po przekroczeniu granicy. W 2020 roku objęto nadzorem epidemiologicznym 4306 osoby. Zmarło 238 osób.

Odnotowano 111 ognisk związanych z zachorowaniem COVID-19 na terenie Miasta Szczecin. W tym: 49 z nich dotyczyło zakładów pracy, 49 służby zdrowia, 9 placówki oświatowe, 2 domy pomocy społecznej, 2 spotkania towarzyskie.

2. Realizacja szczepień ochronnych

W 2020 roku Program Szczepień Ochronnych na terenie miasta Szczecina realizowany był przez 61 świadczeniodawców (w 2019 r. – 60 świadczeniodawców) w 102 gabinetach szczepień (w 2018r. - w 99 gabinetach szczepień), które obejmowały swoją opieką 245582 osób, z czego 175181 stanowiły osoby powyżej 19 roku życia. Do dnia 31.12.2020r. przeprowadzono łącznie 23 kontrole punktów szczepień

Kontrole gabinetów szczepień przeprowadzono w następujących tematach:

- wykonawstwo szczepień ochronnych,
- bieżący stan sanitarny,
- procedury sanitarno-higieniczne immunizacji,
- warunki przechowywania szczepionek,
- sposób postępowania ze sprzętem jednorazowego użytku,
- zachowanie łańcucha chłodniczego, z uwzględnieniem zachowania monitoringu całodobowego,

- przepływu kart uodpornienia (dokumentowanie przychodzących i wychodzących kart),
- postępowanie z osobami uchylającymi się od obowiązku szczepień ochronnych,
- postępowania z odpadami medycznymi,
- terminowa realizacja obowiązkowego Programu Szczepień Ochronnych.

Ponadto w czasie kontroli przeprowadzane były działania edukacyjne w zakresie:

- działań edukacyjnych o postępowaniu z osobami uchylającymi się od szczepień ochronnych,
- działań edukacyjnych w zakresie podniesienia odsetka zaszczepienia populacji,
- działań edukacyjnych o postępowaniu w przypadku wystąpienia Niepożądanego Odczynu Poszczepiennego.
- działań edukacyjnych o postępowaniu w przypadku podejrzenia, że produkt leczniczy nie odpowiada ustalonym dla niego wymaganiom jakościowym, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12.03.2008r. w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu wstrzymania i wycofania z obrotu produktów leczniczych i wyrobów medycznych (Dz. U. z 2008r. nr 57, poz. 347 ze zm.).

W 2020 roku nadzorem objęto zgłoszonych przez punkty szczepień 760 osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych, co skutkowało wystawieniem po raz pierwszy 26 wniosków do Wojewody Zachodniopomorskiego o wszczęcie egzekucji administracyjnej o nałożeniu grzywny i 31 wniosków o ponowne nałożenie grzywny. Wystawiono 26 tytułów wykonawczych zobowiązujących rodzica do wykonania zaległych szczepień ochronnych u dziecka. Obowiązek szczepień ochronnych dopełniło 40 osób.

W ramach nadzoru nad osobami uchylającymi się od obowiązku szczepień ochronnych wysłanych zostało 146 pism informacyjnych i 79 upomnień do opiekunów prawnych.

Ponadto wysłano 12 pism do placówek objętych nadzorem, celem objęcia szczepieniami osób po zranieniach, u których rozpoczęto szczepienia p/ciążcowi.

W ramach obowiązkowych szczepień ochronnych w placówkach objętych nadzorem, wykonano niżej wymienione szczepienia finansowane ze środków znajdujących się w budżecie Ministra Zdrowia (dane na podstawie sprawozdania z przeprowadzonych obowiązkowych szczepień ochronnych – suma liczb wynikająca ze sprawozdania za I, II, III, IV kwartał 2020r.), w ramach tych działań wykonano:

- 5743 szczepienia przeciwko błonicy-tężcowi-krztuścowi u populacji w 1 i 2r.ż.,
- 6127 szczepień przeciwko błonicy-tężcowi-krztuścowi zawierającą bezkomórkowy komponent krztuśca u populacji w 6r.ż. i w 14r.ż.,
- 1993 szczepienia przeciwko błonicy-tężcowi u populacji w 19r.ż.,
- 4197 szczepień przeciwko gruźlicy u dzieci do 15r.ż.,
- 8421 szczepień przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B u dzieci w 1 i 2r.ż. w cyklu 0, 1, 6 zgodnie ze wskazaniami wynikającymi z Programu Szczepień Ochronnych,
- 8312 szczepień przeciwko odrze-świnie-różyczce u dzieci w 13-14 m-cu życia, 6 i 10 r.ż.,
- 4871 szczepień szczepionką inaktywowaną polio u dzieci w 1 i 2r.ż. i 6r.ż.,
- 3949 szczepień przeciw *Haemophilus influenzae* typu b, w 1 i 2r.ż.,
- 8717 szczepień przeciwko *Streptococcus pneumoniae* u dzieci w 1 i 2r.ż.,
- 500 szczepień przeciwko *Streptococcus pneumoniae* u dzieci z grup ryzyka,
- 1823 szczepienia przeciwko ospie wietrznej u dzieci z grup ryzyka,
- 569 szczepień przeciwko wściekliznie zgodnie z zaleceniami lekarskimi,
- 2479 szczepień przeciwko tężcowi zgodnie ze wskazaniami lekarskimi,
- 956 szczepień przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B u osób dorosłych w cyklu 0, 1, 6 zgodnie ze wskazaniami wynikającymi z Programu Szczepień Ochronnych.

2.1. Niepożądane odczyny poszczepienne

W roku 2020 do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Szczecinie zgłoszono 35 niepożądanych odczynów poszczepiennych. 32 odczyny uznane zostały jako łagodne, 2 poważne oraz 1 zgłoszony odczyn określony był jako ciężki.

W 2019 roku odnotowano 59 przypadków - 53 odczyny uznane zostały jako łagodne, natomiast 6 zgłoszeń odczynów określone były jako poważne.

Podsumowanie i wnioski

1. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w Szczecinie w 2020r. w porównaniu do lat poprzednich znacznie się zmieniła. Zachorowania, na niektóre choroby zakaźne miały podobnie jak w latach ubiegłych charakter sezonowy. W Polsce w roku 2020 od marca trwała ogłoszona pandemia koronawirusa SARS-CoV-2.
2. Odnotowano spadek zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A.
3. Zarejestrowano spadek zgłoszeń zachorowań wśród zatruc pokarmowych wywołanych przez norowirusy, adenowirusy i rotawirusy. Wśród bakteryjnych zatruc pokarmowych odnotowano znaczny spadek zachorowań wywołanych przez *Clostridioides difficile*, i zakażeń pokarmowych wywołanych przez pałeczki *Salmonella spp.* Odnotowano również spadek zgłoszeń przypadków zakażeń jelitowych nieokreślonych oraz przypadków biegunki i zapalenia żołądkowo - jelitowego o prawdopodobnym zakaźnym pochodzeniu, które w zdecydowanej większości nie zostały potwierdzone badaniami ani nie wymagały hospitalizacji.
4. Nie odnotowano żadnego zachorowania na czerwonkę bakteryjną oraz zachorowań na dur brzuszny, dury rzekome i zatruc jadem kiełbasianym.
5. Odnotowano mniej niż w roku poprzednim przypadków zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B oraz wirusowe zapalenie wątroby typu C. Liczba zarejestrowanych nosicieli wzw B w porównaniu z rokiem ubiegłym utrzymywała się na zbliżonym poziomie. Zaś wykrytych przeciwciał anty - HCV spadła.
6. Odnotowano spadek zgłoszeń zachorowań na grypę potwierdzoną laboratoryjnie oraz spadek liczby chorych kierowanych do szpitala z powodu grypy. Dominowały zachorowania na grypę wywołaną wirusem typu A.
7. Wśród chorób wieku dziecięcego odnotowano znaczny spadek zachorowań na płonicę oraz na nagminne zapalenie przyusznic i ospę wietrzną. Nie odnotowano zgłoszeń zachorowań na różyczkę.
8. Zanotowano spadek przypadków zachorowań na wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych. W porównaniu z rokiem ubiegłym zaobserwowano utrzymujące się na tym samym poziomie zachorowania na bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i wirusowe zapalenie mózgu.
9. W porównaniu do roku poprzedniego odnotowano nieznaczny spadek zgłoszeń zachorowań przypadków inwazyjnej choroby meningokokowej, wywołanej przez *Neisseria meningitidis*.
10. Wystąpił znaczny spadek zgłoszeń zachorowań na boreliozę.
11. Zarejestrowano spadek liczby osób, które zostały pokasane przez zwierzęta, odnotowano również spadek liczby osób szczepionych p/wścieklicznie.
12. Zarejestrowano spadek przypadków zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową.
13. W 2020r. nastąpił spadek zachorowań na gruźlicę, najczęściej chorowali mężczyźni. Najwięcej zachorowań odnotowano u mężczyzn w przedziale wiekowym 45-64 lata. Osobom, które opuściły samowolnie szpital przed zakończeniem leczenia p/prątkowego wystawiono decyzje administracyjne. W 2020r., w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano spadek zgonów z powodu gruźlicy.
14. Zarejestrowano spadek przypadków rejestracji zakażeń HIV.
15. Prowadzono nadzór nad prawidłowym wykonawstwem obowiązkowych szczepień ochronnych w ramach Programu Szczepień Ochronnych i prawidłową dystrybucją preparatów szczepionkowych. Odnotowano wzrost liczby osób uchylających się od obowiązku szczepień

ochronnych. Podjęto działania wobec opiekunów prawnych dzieci uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych. Wysyłano do nich pisma informacyjne i upomnienia. Kontynuowano dalsze postępowania administracyjne - wystawiono wnioski oraz tytuły wykonawcze, które następnie przekazywano do Wojewody Zachodniopomorskiego jako organu egzekucyjnego.

16. W roku 2020 nastąpił spadek liczby zgłoszeń niepożądanych odczynów poszczepiennych.

II. STAN SANITARNY PODMIOTÓW DZIAŁALNOŚCI LECZNICZEJ

1. Decyzje administracyjne wydane na podmioty działalności leczniczej

W 2020 r. w Oddziale Epidemiologii wydano następującą liczbę decyzji i opinii:

- liczba decyzji wydanych na podmioty działalności leczniczej – 21
- liczba opinii – 2
- liczba decyzji płatniczych – 2

2. Podmioty działalności leczniczej

Liczba obiektów wg ewidencji: **1541**

Liczba skontrolowanych obiektów: **84**

Liczba wykonanych kontroli: **129**

Działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze: 542 ogółem w tym:

- Szpitale: ogółem **12** szpitali w tym 3 szpitale jednodniowe;

Inne niż szpitale - zakład opiekuńczo-leczniczy - **1**

Hospicja - **1**

- inne - **4**

Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne:

- Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice - **361**

- Zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne – **11**

- Zakłady rehabilitacji leczniczej - **20**

- inne ogółem – **132**

Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową – 999 praktyk

- Indywidualne praktyki lekarskie ogółem – **269**, w tym indywidualne praktyki lekarzy dentyków – 190

- Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie ogółem – **697**, w tym indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentyków – 128

- Grupowe praktyki lekarskie ogółem – **5**, w tym grupowe praktyki lekarzy dentyków – 3

- Indywidualne praktyki pielęgniarek – **21**

- Indywidualne specjalistyczne praktyki pielęgniarek – **6**

- Grupowe praktyki pielęgniarek - **1**

1. Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 1, PUM, ul. Unii Lubelskiej1, Szczecin

1. Aktualna liczba łóżek szpitalnych w poszczególnych Klinikach/Oddziałach 630 oraz Oddziały dzienne - 54

2. Wykaz remontów wykonanych w 2020 roku

- Malowanie ścian i sufitów wybranych pomieszczeń: Zakład Medycyny Nuklearnej, Klinika Chirurgii Ręki, Klinika Neurochirurgii, Klinika Chirurgii Ogólnej Małoinwazyjnej i Gastroenterologicznej, Klinika Pediatrii, Endokrynologii, Diabetologii Chorób Metabolicznych i Kardiologii Wieku Rozwojowego, Klinika Hematologii Dziecięcej bud. Św. Mikołaja, Klinika Endokrynologii, Klinika Neurochirurgii

- Prace budowlane dotyczące zmiany organizacji Klinik, przebudowy poszczególnych pomieszczeń: Klinika Chirurgii Ogólnej i Chirurgii Ręki, SOR Dorosłych, Zakład Diagnostyki Obrazowej i Radiologii Interwencyjnej, Laboratorium Mikrobiologii, Budynek CDiLND, Izba Przyjęć Planowych Klinik Onkologicznych i Zespół Pokoi Opisowych dla Zakładu Diagnostyki Obrazowej i Radiologii

Interwencyjnej, Klinika Hematologii, Centrum Endoskopii Diagnostycznej i Terapeutycznej Chorób Przewodu Pokarmowego, Klinika Reumatologii.

3. Utrzymanie bieżącej czystości i porządku:

Usługę utrzymania czystości w SPSK Nr 1 PUM w Szczecinie świadczy Impel Facility Services Sp. z o.o. ul. Ślężna 118, 53-111 Wrocław Optima Care Sp. z o.o. ul. Jeździecka 19, 53-032 Wrocław; umowa do 31.08.2022 roku.

W SPSK Nr 1 PUM jest opracowany Plan Higieny.

Sprzęt po sprzątaniu jest myty i dezynfekowany, a następnie przechowywany na sucho w sposób zapobiegający kontaminacji. Sprzęt do sprzątania przechowywany jest w pomieszczeniach porządkowych poszczególnych jednostek organizacyjnych.

Wykaz sprzętu stosowanego do świadczenia usługi utrzymania czystości w SPSK Nr 1 PUM w Szczecinie: mechaniczne urządzenia do czyszczenia i konserwacji powierzchni (m. in. do mycia schodów, odkurzania, zamgławiania); mechaniczne urządzenia do zbierania wody i ścieków podczas awarii instalacji wodno – kanalizacyjnej; mechaniczne urządzenia do mycia i dezynfekcji oraz urządzenia do dezynfekcji termicznej (odkurzacze parowe), m. in. do dezynfekcji powierzchni trudnodostępnych; urządzenie do dezynfekcji pomieszczeń metodą zamgławiania z zastosowaniem środka chemicznego; wózki sprzątające z rozwiązaniami systemowymi z możliwością łączenia różnych metod sprzątania w zależności od specyfiki oddziały; zamykane kontenery (kuwety) z uszczelnkami, które gwarantują higieniczny transport nakładek na mop, nasączonych roztworem roboczym preparatu chemicznego; drabiny i trzony teleskopowe umożliwiające mycie i dezynfekcję ręczną powierzchni i przedmiotów usytuowanych powyżej jednego metra nad podłogą; nakładki na mop dostosowanych do rodzaju zabrudzeń, typu sprzątej powierzchni i specyfiki oddziały, umożliwiających sprząkanie wg obowiązujących norm i zasad, zapewniających bezkontaktową pracę personelu, polegającą na wyeliminowaniu ręcznego zdejmowania brudnych nakładek z mopa; specjalne mopy (stelaż + nakładka) służących do zmiatania, jako pierwszy etap procesu czyszczenia podłogi w ciągach komunikacyjnych, holach.

4. Korzystanie z komór dezynfekcyjnych:

Dezynfekcja materacy/kocy/poduszek przeprowadzana jest przez firmę zewnętrzną, HTS Stargard Sp. z o.o. – Lider Konsorcjum ul. Bojanowska 2a 09-200 Sierpc. Hollywood Textile Service Sp. z o.o. - Członek Konsorcjum ul. Bojanowska 2a, 09-200 Sierpc - umowa ważna od 01.05.2018r. do 30.04.2021r.

Ponadto materace i poduszki, które obszyte są powłokami zmywalnymi, po każdym wypisie/zgonie pacjenta dezynfekowane są preparatami myjąco – dezynfekcyjnymi.

5. Dezynfekcja:

Dezynfekcja endoskopów odbywa się w myjniach automatycznych. Preparaty stosowane do dezynfekcji endoskopów: Cleaner ETD, Disinfectant ETD, Neodisher endo SEPT GA, Neodisher endo CLEAN, EndoDis, EndoDet, EndoAct. Pracownia endoskopowa wyposażona jest w wentylację grawitacyjną wspomaganą mechanicznie. Zakres badań obejmuje diagnostykę schorzeń przewodu pokarmowego. Pracownie endoskopowe usytuowane są w: parter – budynek CLND, I piętro w obrębie Kliniki Gastroenterologii, parter – Klinika Pediatrii, Hemato – Onkologii i Gastroenterologii Dziecięcej.

Szpital w większości wyposażony jest w maceratory oraz w 1 płuczko – dezynfektor. Maceratory utylizacja w preparacie Getinge Clean Flusher Detergent.

Baseny i kaczki wielorazowego użytku dezynfekowane i myte są manualnie w wyznaczonych do tego celu pomieszczeniach. Do dezynfekcji basenów i kaczek wielorazowego użytku stosowany jest preparat dezynfekcyjny Actichlor Plus, którego roztwór roboczy przygotowywany i przechowywany jest w pojemnikach z pokrywą.

Dezynfekcja narzędzi wielorazowego użycia odbywa się w poszczególnych jednostkach organizacyjnych szpitala w wydzielonych miejscach tj. gabinet zabiegowy, dyżurka pielęgniarek

oraz w obrębie Bloków Operacyjnych. W Klinikach zabiegowych oraz Blokach Operacyjnych do dezynfekcji narzędzi stosowane są pojemniki z sitem.

Preparaty stosowane do dezynfekcji powierzchni: Incidin Plus, Incidin Pro, Incidin Activ, Incidin Liquid Spray, Virkon, Actichlor Plus, Sani-Cloth Active, Incidin Foam Oxy, Velox foam, Meliseptol Foam, Fugaten, Nocolyse Neutral 6%, Nocolyse One Shot 12%

6. Sterylizacja:

Tab. nr 4 Sterylizatory w SPSK Nr 1 PUM przy ul. Unii Lubelskiej 1 w Szczecinie z podziałem na: rodzaj sterylizatora, typ, rok produkcji, miejsce usytuowania, czynnik sterylizujący.

Rodzaj sterylizatora	Typ	Rok produkcji	Miejsce usytuowania	Czynnik sterylizujący
Sterylizator przelotowy parowy	Sterivap 6612-2 FD N.f. 100248	2010	Sterylizacja	Para wodna
Sterylizator przelotowy parowy	Sterivap 6612-2 FD N.f. 100249	2010	Sterylizacja	Para wodna
Sterylizator nieprzelotowy gazowy	Sterivac 5XL	1994	Sterylizacja	Tlenek etylenu
Sterylizacja niskotemperaturowa przelotowy użytkowany jako nieprzelotowy	Steris VPRO1	2010	Sterylizacja	Nadtlenek wodoru
Sterylizacja niskotemperaturowa przelotowy użytkowany, jako nieprzelotowy	STERRAD 100NX Nr ser.130006 Czasowo wyłączony z użytkowania (awaria komputera)	2013	Sterylizacja	Plazma
Sterylizacja niskotemperaturowa przelotowy użytkowany, jako nieprzelotowy	STERRAD 100NX Nr ser. 130014	2013	Sterylizacja	Plazma
Sterylizator	ASVE	1990	Laboratorium Mikrobiologiczne	Para wodna
Sterylizator	AS2	1983	Laboratorium Mikrobiologiczne	Para wodna

Szpital nie korzysta z usług zewnętrznych w zakresie sterylizacji.

Dezynfekcja narzędzi oraz sprzętu medycznego odbywa się w poszczególnych jednostkach organizacyjnych szpitala. Narzędzia, sprzęt medyczny do sterylizacji przygotowywane i pakietowane są w obrębie poszczególnych jednostek szpitala w wydzielonych do tego celu miejscach/pomieszczeniach. Narzędzia oraz sprzęt medyczny pochodzący z Centralnego Bloku Operacyjnego pakietowane są w obrębie Sterylizacji, bielizna operacyjna pakietowana jest w Pralni w wydzielonym do tego celu pomieszczeniu strefy czystej.

Procesy sterylizacji przeprowadzane są przez wydzielony oraz przeszkolony personel mający uprawnienia do obsługi urządzeń wysokociśnieniowych.

Transport materiału do i po sterylizacji odbywa się w zamykanych szafach transportowych oraz w zamykanych pojemnikach transportowych przeznaczonych tylko do tego celu.

Kontrola procesów sterylizacji prowadzona jest:

1. wskaźnikami biologicznymi (bioindykatory szybkiego odczytu)

- sterylizacja parowa (24 minuty) umieszczane raz dziennie w każdym autoklawie w zestawie

symulującym PCD oraz do każdego wsadu z implantami ;

- sterylizacja tlenkiem etylenu (4 godziny) pakiet testowy umieszczany w każdym wsadzie;
- sterylizacja nadtlutkiem wodoru (24 godz.) umieszczany w każdym wsadzie;

sterylizacja plazmowa nadtlutkiem wodoru (24 godz.) umieszczany w każdym wsadzie Sporal A. 2.wskaźnikami chemicznymi:

- sterylizacja parowa – wskaźniki zintegrowane typu 5 umieszczone w zestawie symulującym PCD do każdego wsadu;
- sterylizacja niskotemperaturowa – wskaźniki chemiczne wieloparametrowe typu 4 umieszczane w każdym pakiecie.

Monitoring procesów sterylizacji prowadzony jest poprzez wydruk cyklu sterylizacji oraz poprzez dokładny zapis ręczny w Księdze Wsadów z opisem co dany wsad zawierał, ponadto wklejone zostają wyniki testów chemicznych, a także testów biologicznych.

Kontrola techniczna urządzeń sterylizujących prowadzona jest na bieżąco i odnotowywana w elektronicznych paszportach potwierdzanych raportami z napraw, nadzorowanych przez Dział Aparatury Medycznej.

W 2020 roku odnotowano: 9 awarii sterylizatorów:

- Sterylizator SMS 060 – awaria od listopada 2019r. – orzeczenie o kasacji;
- Sterylizator Sterrad 100NX – awaria od czerwca 2020r (uszkodzony komputer).

7. Skład osobowy i kwalifikacje członków Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych:

- Przewodniczący – kwalifikacje: specjalista mikrobiologii lekarskiej;
- Specjalista ds. Epidemiologii – kwalifikacje: pięć osób – specjalizacja w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego;
- Specjalista ds. mikrobiologii – kwalifikacje: specjalizacja w dziedzinie mikrobiologii – diagnosta laboratoryjny.

8.Szpital posiada własne Laboratorium Mikrobiologiczne.

9. W 2020 roku opracowano następujące procedury przeciwepidemiczne:

- Procedura postępowania na wypadek podejrzenia/rozpoznania choroby wysoce zakaźnej – Algorytm postępowania z pacjentem w sytuacji podejrzenia zakażenia wywołanego przez korona wirus (SARS-CoV-2);
- Procedura postępowania na wypadek podejrzenia/rozpoznania choroby wysoce zakaźnej – Algorytm postępowania podczas pomiaru temperatury osób przychodzących do SPSK Nr 1;
- Procedura postępowania na wypadek podejrzenia/rozpoznania choroby wysoce zakaźnej – Algorytm postępowania z pacjentem w Klinice Psychiatrii w epidemii COVID-19;
- Procedura postępowania na wypadek podejrzenia/rozpoznania choroby wysoce zakaźnej – Algorytm postępowania w wybranych jednostkach SPSK Nr 1 w sytuacji hospitalizacji pacjenta z podejrzeniem/zakażeniem wywołanym przez korona wirus SARS-CoV-2;
- Procedura postępowania na wypadek podejrzenia/rozpoznania choroby wysoce zakaźnej – Algorytm postępowania z pacjentem w sytuacji podejrzenia zakażenia wywołanego przez koronawirus SARS-CoV-2 – Obiekt Police;
- Procedura postępowania na wypadek podejrzenia/rozpoznania choroby wysoce zakaźnej- Zasady postępowania w wybranych jednostkach SPSK Nr 1 w sytuacji hospitalizacji pacjenta z podejrzeniem/zakażeniem wywołanym przez korona wirus SARS-CoV-2;
- Procedura postępowania na wypadek podejrzenia/rozpoznania choroby wysoce zakaźnej- Algorytm postępowania z pacjentem hospitalizowanym w SPSK-1;
- Procedura postępowania na wypadek podejrzenia/rozpoznania choroby wysoce zakaźnej- Zasady racjonalnego i właściwego stosowania środków ochrony indywidualnej w SPSK -1 w związku z pandemią COVID-19 – Algorytm postępowania;
- Procedura postępowania na wypadek podejrzenia/rozpoznania choroby wysoce zakaźnej – Algorytm postępowania w sytuacji kontaktu personelu szpitala z pacjentem z potwierdzonym zachorowaniem na COVID-19;

- Procedura postępowania na wypadek podejrzenia/rozpoznania choroby wysoce zakaźnej – Algorytm postępowania w sytuacji stwierdzenia zachorowania na COVID-19 personelu szpitala.

Przeprowadzono 3 kontrole wewnętrzne z zakresu: analizy lokalnej sytuacji epidemiologicznej szpitala za 2019 rok, w tym ocenę ryzyka występowania zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych wykorzystując badanie PPS (badanie punktowe występowania zakażeń związanych z opieką zdrowotną i stosowaniem antybiotyków w europejskich szpitalach pracujących w trybie ostrodyżurowym), postępowania z poszczególnymi grupami odpadów, przestrzegania procedury dekontaminacji narzędzi i sprzętu medycznego oraz przestrzegania procedury postępowania poekspozycyjnego w Klinikach/Oddziałach.

10. Izolacja

W szpitalu opracowana jest procedura izolacji uwzględniająca izolację: standardową, ochronną oraz uwzględniającą drogi transmisji zakażenia (oddechowa, pokarmowa, kontaktowa) oraz procedura postępowania w przypadku identyfikacji szczepów pałeczek gram (-) ujemnych produkujących karbapenemy. W związku z trwającą pandemią SARS-CoV-2 w szpitalu opracowane zostały procedury izolacji chorego z COVID-19. Chorzy z zakażeniem/chorobą zakaźną hospitalizowani są w izolatkach lub w wydzielonych do tego celu odrębnych salach z zachowaniem reżimu sanitarnego.

11. Szkolenia

W 2020 r. Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych przeprowadził 219 szkoleń wewnętrznych z zakresu profilaktyki zakażeń (m. innymi: higiena rąk, ekspozycja zawodowa, zasady izolacji, postępowanie z COVID-19), w których udział wzięło 5010 osób. W ramach szkoleń wstępnych i osób odnawiających umowy kontraktowe przeszkolono 1075 osób. Firma zewnętrzna świadcząca usługę utrzymania czystości w szpitalu w 2020 roku przeprowadziła 7 szkoleń, w których udział wzięło 3431 osób.

12. Dezynsekcja, deratyzacja

SPSK Nr 1 prowadzi zabiegi dezynsekcji i deratyzacji. Firma sprzątająca Impel zleca te zabiegi Firmie VACO ul. Dąbrowskiego 44, 50-457 Wrocław. W roku 2020 przeprowadzono deratyzację i dezynsekcję w terminach:- 22.03.2020r., 08.04.2020r., 04.06.2020r., 19.06.2020r., 14.09.2020r., 05.10.2020r., 15.10.2020 r., 05.11.2020., 03.12.2020r.

Środki stosowane do dezynsekcji i deratyzacji to: Rat Killer Perfekt-granulat; Pasta mudra na gryzonie; Broditop pasta 15 g- trucizna w formie saszetek.

2. Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 2 PUM, Al. Powstańców 72, Szczecin

1. Aktualna liczba łóżek: 425.

W związku ze stanem pandemii dodatkowo utworzone nowe stanowiska łóżkowe w klinikach:

- OIOM Kliniki Chirurgii – 11 łóżek od XI 2020r.
- Oddział Izolacyjny – 14 łóżek, od XI 2020r.
- Szpital Tymczasowy – 10 łóżek respiratorowych, od XII 2020r.
- Szpital Tymczasowy - 56 łóżek tlenowych, od XII 2020r.

2. Remonty:

Tab. nr 5 Zestawienie remontów przeprowadzonych w SPSK Nr 2 PUM, al. Powstańców Wielkopolskich 72 w Szczecinie z podziałem na Klinikę /Zakład, zakres wykonanych remontów

Klinika/Zakład	Zakres wykonanych remontów
Radiologia RTG	wymieniono wykładzinę na korytarzu i zamontowano pasy antypoślizgowe przy wejściu do Radiologii na stromym odcinku przy gabinecie nr 3

Urologia	zamalowano plamy na ścianie i suficie po zalaniu oraz wymieniono uszkodzone kafelki w podłodze przy pokoju 130
Zintegrowany Blok Operacyjny	zamontowano drzwi w śluzie ZBO-UR i przeprowadzono remont malarski korytarza
Poradnia Kardiologiczna	wydzielono rejestrację
Zakład Diagnostyki Rentgenowskiej	zamontowano plastikową szybę plexi w okienku rejestracji w Zakładzie Diagnostyki Rentgenowskiej.
Izbie Przyjęć Położniczej	zamontowano „dzwonek alarmowy”
Dializy	zamontowano umywalki metalowe w pomieszczeniach: 035 i 012
Poradnia Alergologiczna	zamontowano pleksi w rejestracji
Klinika Kardiologii.	pomalowano pomieszczenie nr 5
Oddział Ginekologii Operacyjnej	zamontowano samozamykacz do drzwi wejściowych na Oddział Ginekologii Operacyjnej
Budynek "W"	awaryjna naprawa części dachu
Budynki W i K	usunięto usterki stwierdzone po przeglądzie Gwarancyjnym budynku W i K.
Oddział Ginekologiczno-Położniczy	zamontowano plexi
Budynek J	zamontowano moskitiery w pomieszczeniu Nr 136 i szyby z plexi w gabinecie 132 oraz 110

3. Utrzymanie czystości i porządku:

Szpital sprzątany jest przez personel własny. W SPSK Nr 2 powołany jest Dział Higieny. Do sprzątania stosowane są: wózki serwisowe systemowe (kuwetowe) i wiaderkowe z wyciskarką, mopy, stelaże do mopów, ściereczki (jednorazowe czyściwo), urządzenia do zamgławiania, maszyny polerujące do konserwacji podłóg, maszyny do szorowania, odkurzacze na mokro/sucho, urządzenia parowe do dezynfekcji. Postępowanie ze sprzętem po sprzątaniu – mycie, dezynfekcja i przechowywanie wg obowiązującej procedury. Czyste mopy przechowywane są w wyznaczonych pomieszczeniach odpowiednio zabezpieczone, brudne sukcesywnie przekazywane są do pralni.

4. Komory dezynfekcyjne:

Szpital nie posiada komory dezynfekcyjnej. Usługi pralnicze i dezynfekcyjne (w tym dezynfekcja materacy, kocy i poduszek) świadczone są przez firmę Hollywood Textile Service Sp. z o.o. – zgodnie z zawartą umową w tym zakresie umową na pranie i dezynfekcję ZP/221/106/20 z dnia 22.06.2020r. Wszystkie materace używane w Szpitalu pokryte są pokrowcami, umożliwiającym ich dezynfekcję i mycie. Kliniki/Oddziały zostały wyposażone w osłony zmywalne - zabezpieczające na poduszki i koce.

5. Dezynfekcja:

5.1. Pracownia Endoskopii: mycie wstępne - roztwór Sekusept Multienzym. mycie zasadnicze i dezynfekcja wysokiego poziomu w myjniach automatycznych (2 myjnie BELIMED WD 425) –

SEKUMATIC FRE, SEKUMATIC FD. Zakres badań: gastroduodenoskopia, kolonoskopia;

5.2. Dezynfekcja basenów i kaczek wielorazowych odbywa się w pojemnikach z przykrywą, odpowiednich wielkością, w wydzielonych pomieszczeniach jednostek organizacyjnych Szpitala (ActiChlor). Szpital posiada maceratory. Stosowany jest sprzęt sanitarny jednorazowego użytku;

5.3. Dezynfekcja narzędzi wielorazowego użycia odbywa się w pojemnikach z sitem, w wydzielonych pomieszczeniach poszczególnych jednostek / komórek organizacyjnych Szpitala, dezynfekcja właściwa w Centralnej Sterylizacji SPSK2. Transport materiałów do i ze sterylizacji odbywa się w zamykanych pojemnika;

5.4. Dezynfekcja powierzchni wykonywana jest przy zastosowaniu: Incidin Liquid Spray, Incidin Plus, Incidin Pro, Virkon, Perform, Incidin Activ, ActiChlor.

6. Sterylizacja:

6.1. Rodzaje sterylizatorów i miejsce ich usytuowania

Centralna sterylizacja:

- Sterylizator parowy - przelotowy Typ Getinge HS 6613-AR-2, rok prod. 2007;
- Sterylizator parowy - przelotowy Typ Getinge HS 6613-AR-2, rok prod. 2007;
- Sterylizator parowo-formaldehydowy – przelotowy Typ Getinge HS 6613-ER-2LTSF rok prod. 2007;
- Sterylizator na tlenek etylenu - przelotowy STERI VAC 5XL, rok prod. 2007;
- Wytwornica pary - rok prod. -2002;
- Stacja uzdatniania wody- BLANCA PLUS -rok prod. 2007.

Bloki operacyjne i inne jednostki szpitala:

- Blok Kliniki Ginekologii Operacyjnej, Typ STATIM 5000 - nie przelotowy, rok prod. 2003;
- Blok Kliniki Okulistyki, Typ BRAVO SCICAM - nie przelotowy, rok prod. 2016; Typ Getinge HS 22K7+ - nie przelotowy, rok prod. 2015;
- Blok Kliniki Kardiochirurgii, Typ STERAD 1000 - plazmowy nie przelotowy, rok prod. 2003;
- Sterylizator parowy nie przelotowy MELAG SN 201823-B2455 rok prod. 2018;
- Zintegrowany Blok Operacyjny Typ STATIM 5000S - parowy- nieprzelotowy, rok prod. 2010;
- Apteka szpitalna, Typ PANASONIC MLS NR 3681L - nie przelotowy, rok prod. 2015.

Zakład Diagnostyki Laboratoryjnej - Pracownia Mikrobiologii:

- Sterylizator parowy nie przelotowy MLS-3080 nr 610998, rok prod. 2006;
- Sterylizator parowy - nie przelotowy MLS-3 3780 nr 610997, rok prod. 2006;
- Sterylizator parowy - nie przelotowy, Typ MLS-3080 nr 610998, rok prod. 2006.

6.2. Szpital nie korzysta z usług zewnętrznych w zakresie sterylizacji;

6.3. Przygotowanie sprzętu do sterylizacji – sprzęt po wstępnej dezynfekcji w blokach, klinikach i oddziałach trafia do sterylizacji do części „brudnej”, gdzie podlega dalszej obróbce:

- narzędzia rozpięte umieszczane są w koszach, płukane wodą i poddawane procesowi mycia i dezynfekcji w myjniach - dezynfektorach zgodnie z zaleceniem producenta sprzętu medycznego;
- do mycia narzędzi stosowane są środki dozowane automatycznie;
- kontrola mycia potwierdzona jest testem Load Check, dezynfekcja testem Des-Check w każdym cyklu myjni;
- po procesie w myjni wyładunek narzędzi odbywa się w części „czystej”, gdzie przeprowadza się kontrolę stanu technicznego, drożność, czystość, uszkodzenia oraz konserwację;
- złożenie, zapakowanie zestawów operacyjnych, pojedynczych narzędzi, materiału opatrunkowego, bielizny operacyjnej odbywa się zgodnie z Instrukcją pakowania materiałów do sterylizacji;

6.4. Do prowadzenia kontroli procesów sterylizacji wydzielony jest personel - po przeszkoleniu. Transport - bloki operacyjne, znajdujące się w budynku sterylizacji dostarczają materiał „brudną” windą w zamkniętych kuwetach, natomiast materiał z oddziałów i bloków zewnętrznych dostarcza brygada gospodarcza na wydzielonym do tego celu wózku akumulatorowym, w zamkniętych kuwetach. Materiał sterylny odsyłany jest „czystą” windą na bloki operacyjne znajdujące się w budynku sterylizacji, a pozostały materiał zewnętrzny przewozi brygada gospodarcza w

odpowiednio zamkniętych kuwetach i wydzielonych do tego celu wózków;

6.5. Kontrola procesów sterylizacji:

6.5.1. Kontrola biologiczna - przeprowadzana jest codziennie do każdego cyklu w każdym rodzaju sterylizacji. Sporal A - po każdej naprawie oraz raz na kwartał badanie w Laboratorium WSSE.

6.5.2. Kontrola chemiczna - testy kl. IV we wszystkich pakietach oraz testy kl. V do kontroli wsadu w każdym cyklu. Testy Bowie-Dick codziennie przed rozpoczęciem właściwej sterylizacji.

Każdy pakiet oznakowany etykietą samoprzylepną z metkownicy (zawiera datę sterylizacji, termin ważności, numer cyklu i sterylizatora oraz numer operatora). Prowadzona jest kontrola fizyczna - manometry i zegary.

6.5.3. Dokumentacja procesu sterylizacji - wydruki, zapisy ręczne - dokumentacja dziennej kontroli sterylizacji oraz zawartości materiału w każdym cyklu, protokoły zdawczo-odbiorcze.

6.5.4. Naprawy autoklawów w 2020 roku:

- sterylizatory parowe –wymiana uszczelk drzwicznych, zaworów bezpieczeństwa;
- sterylizator plazmowy – brak awarii;
- sterylizator parowo- formaldehydowy– brak awarii;
- sterylizator na tlenek etylenu – awaria drukarki.

7. Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych:

W SPSK Nr 2 działa formalnie powołany Zarządzeniem Dyrektora Zespół i Komitet Kontroli Zakażeń Szpitalnych – skład i kwalifikacje członków Zespołu są zgodne z obowiązującymi przepisami prawnymi w tym zakresie. W Zespole Kontroli Zakażeń Szpitalnych oprócz dwóch pielęgniarek epidemiologicznych, dwóch lekarzy mikrobiologów pracuje sekretarka medyczna.

8. Laboratorium mikrobiologiczne:

Szpital posiada w Zakładzie Diagnostyki Laboratoryjnej Pracownię Mikrobiologiczną.

9. Aktualizacja procedur:

Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych w 2020r. opracował i na bieżąco aktualizował wszystkie procedury, instrukcje, algorytmy, zasady postępowania, zalecenia /wytyczne:

- Algorytm postępowania w Izbach Przyjęć w przypadku przyjęcia pacjenta z podejrzeniem zakażenia nowym koronawirusem 2019-nCoV wraz z akcją informacyjną – plakat o konieczności noszenia maseczek przez pacjentów z objawami infekcji.
- Algorytm postępowania dla Medycznego Punktu Informacyjnego (MPI).
- Wytyczne postępowania w SPSK-2 w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. (kwarantanna obowiązkowa, profilaktyczna) - wielokrotnie modyfikowane z uwagi na zmieniającą się sytuację epidemiologiczną w kraju.
- Wytyczne postępowania dla personelu SPSK-2 narażonego na zakażenie koronawirusem SARS-CoV-2 wraz z kartą narażenia.
- Wytyczne postępowania dla personelu niemedycznego (pracowników firm zewnętrznych) narażonego na zakażenie koronawirusem SARS-CoV-2.
- Wytyczne postępowania w przypadku hospitalizacji pacjenta z podejrzeniem / zakażeniem nowym koronawirusem 2019-nCoV wymagającego leczenia (w tym zabiegu ECMO) w Klinice Anestezjologii, Intensywnej Terapii i Ostrego Zatrucia SPSK-2.
- Postępowanie z pacjentem z podejrzeniem/zakażeniem nowym koronawirusem 2019-NCOV w Ośrodku Dializ.
- Sposób postępowania w odniesieniu do pacjentek przyjmowanych ze wskazań ginekologicznych – położniczych do Kliniki Położnictwa i Ginekologii w okresie kwarantanny oraz z podejrzeniem /zakażenia nowym koronawirusem 2019 - n CoV.
- Wytyczne postępowania wobec pacjenta z podejrzeniem lub potwierdzonym zakażeniem nowym koronawirusem SARS-CoV-2 wraz z kartą pacjenta izolowanego.
- Wytyczenie stref w obrębie Izb Przyjęć oraz w Poradniach Przyklinicznych zgodnie z wytycznymi Wojewody Zachodniopomorskiego wraz z akcją informacyjną – plakat.
- Wytyczne postępowania wobec pacjenta z prawdopodobnego kontaktu z chorym zakażonym

SARS-CoV-2.

- Algorytm postępowania w Medycznym Punkcie Wstępnej Segregacji Pacjentów (MPWSP) wraz z organizacją i funkcjonowaniem MPWSP.
- Algorytm postępowania w Izbach Przyjęć SPSK Nr 2 w przypadku przyjęcia pacjenta z podejrzeniem zakażenia nowym koronawirusem 2019-n CoV.
- Algorytm postępowania w przypadku przyjęcia do SPSK Nr 2 pacjenta wymagającego pilnej interwencji/urazowego z podejrzeniem zakażenia nowym koronawirusem 2019-n CoV.
- Zasady sprzątnięcia i dezynfekcji pomieszczeń po pobycie pacjenta podejrzanego lub zakażonego SARS-CoV-2.
- Zasady postępowania w ramach procedur związanych z pobieraniem i przeszczepianiem narządów, tkanek i komórek.
- Algorytm postępowania w Medycznym Punkcie Pogłębionej Segregacji Pacjentów (MPPSP) w SPSK-2 wraz z organizacją pracy.
- Pobieranie badań w kierunku COVID-19 u pacjentów przyjmowanych do SPSK2 i zalecenia dla pacjenta przed przyjęciem na wcześniej ustaloną hospitalizację.
- Zalecenia/wskazania do badania w kierunku COVID-19 u personelu SPSK-2.
- Algorytm pobierania badań w kierunku oceny ilościowej swoistych przeciwciał klasy IgA i IgG przeciwko SARS-CoV-2 u personelu SPSK2.
- Zalecenia dotyczące stosowania środków ochrony indywidualnej (ŚOI) w czasie opieki nad pacjentami z podejrzeniem lub potwierdzonym zakażeniem wirusem SARS-CoV2.
- Algorytm - kolejność zakładania i zdejmowania środków ochrony indywidualnej.
- Procedura pobierania i transportu materiału w kierunku zakażeń koronawirusem u pacjentów hospitalizowanych w SPSK2.
- Tryb powiadamiania w przypadku podejrzenia /potwierdzenia zakażenia wirusem SARS-CoV-2.
- Zalecenia i wytyczne dotyczące stosowania środków do dezynfekcji.

W 2020r. Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych przeprowadził 4 kontrole wewnętrzne we wszystkich jednostkach (w zakresie przestrzegania procedur p/epidemicznych 1 kontrolę, w zakresie stosowania i znajomości procedur mających zastosowanie przy potwierdzeniu/podejrzeniu SARS CoV-2 1 kontrolę, w zakresie monitorowania zakażeń i drobnoustrojów alarmowych 1 kontrolę, oraz z zakresu stosowania antybiotykoterapii 1 kontrolę).

Ponadto na bieżąco przeprowadzane są kontrole:

- monitorowania czynników ryzyka wystąpienia zakażenia;
- stosowania procedury izolacji w odniesieniu do izolowanych pacjentów;
- procedury stosowania środków ochrony osobistej;
- prawidłowego stosowania procedury mycia i dezynfekcji rąk;
- procedury postępowania z odpadami medycznymi.

10. Izolacja pacjentów

Pacjenci wymagający izolacji są odizolowywani w wydzielonych do tego celu salach, izolatkach i separatkach w obrębie jednostek szpitala zgodnie z obowiązującą w tym zakresie procedurą izolacji.

11. Szkolenia:

W 2020r. Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych przeprowadził 45 udokumentowanych szkoleń z zakresu profilaktyki zakażeń szpitalnych i procedur przeciwepidemicznych. W szkoleniach uczestniczyło 923 pracowników.

Ponadto przeprowadzono szkolenia wstępne z zakresu profilaktyki zakażeń i obowiązujących procedur dla 265 nowoprzyjętych pracowników.

12. Dezynsekcja i deratyzacja:

W roku 2020 przeprowadzono przez firmę FHU Wiktor Protas ul. Waryńskiego 28, 71-310 Szczecin NIP:8520403346 następujące zbiegi dezynsekcji i deratyzacji:

- Interwencja szczur - wyłożenie preparatu Ratimor - trutka miękka (na terenie zewnętrznym przy

budynku Nefrologii);

- Deratyzacja przeprowadzona zgodnie z uchwałą IV/N/692/12 Rady miasta Szczecin
- Interwencja - mrówki Aplikacja żel Fournidor - Budynek „F” Izba Przyjęć Chirurgiczna
- Interwencja - pluskwy - Oprysk i zamgławianie - Alfasekt, Aspermat- Budynek „J” II Klinika Okulistyki.

3.Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ZDROJE”, ul. Mączna4, 70-780 Szczecin

Przedsiębiorstwo SPSZOZ „ZDROJE” - Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współzależnienia przy ul. Żołnierskiej 55, Szczecin

- Ośrodek Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej przy ul. Skłodowskiej-Curie 14, Szczecin

- Przedsiębiorstwo SPSZOZ „ZDROJE” - Szpital przy ul. Św. Wojciecha 7, Szczecin

1. Aktualna liczba łóżek szpitalnych – 888

2. Remonty przeprowadzane w 2020 r:

- Renowacja zbiorników na wodę pitną w stacji uzdatniania wody wraz z naprawą ścian w komorze zasuw – Szpital ul. Mączna 4;
- Montaż klimatyzacji w pomieszczeniach z lekami (pięć pomieszczeń) – Szpital ul. Mączna 4;
- Wymiana zakładowej sieci wodociągowej na odcinku W9 do W12 na terenie SPSZOZ „Zdroje” w Szczecinie – Szpital ul. Mączna 4;
- Wykonanie instalacji w zakresie przeciwpożarowych wyłączników prądu w pawilonach 2, 3, 4, 5 i 7 – Szpital ul. Mączna 4;
- Wymiana trzech odwodnień liniowych na terenie SPSZOZ „Zdroje” w Szczecinie – Szpital ul. Mączna 4;
- Wykonanie nowych miejsc postojowych wraz z systemem kontroli wjazdu w ramach realizacji zadania inwestycyjnego - modernizacja obiektów SPSZOZ „Zdroje” w Szczecinie – Poradnie przy ul. św. Wojciecha 7;
- Modernizacja pomieszczeń I piętra w celu dostosowania obiektu do aktualnych potrzeb SPSZOZ „Zdroje” w Szczecinie dla potrzeb Oddziałów Dziennych: I Leczenia Nerwic i II Psychiatryczno-Rehabilitacyjnego przeniesionych z Centrum Psychiatrycznego, ul. Żołnierska 55 – Poradnie przy ul. św. Wojciecha 7;
- Modernizacja obiektu I piętra budynku głównego przy ul. św. Wojciecha 7 na potrzeby przeniesienia Poradni Zdrowia Psychicznego i Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współzależnienia – Poradnie przy ul. św. Wojciecha 7;
- Realizacja prac modernizacyjnych i remontowych obiektów mających na celu poprawę jakości w aspekcie epidemiologicznym i higieny pracy – remont dwóch łazienek w oddziale III Psychiatrycznym i jednej w Oddziale Opiekuńczo Leczniczym oraz wymiana 8 okien: 3 w oddziale V Psychiatrycznym i 5 w oddziale III Psychiatrycznym – Szpital ul. Mączna 7;
- Przebudowa zakładowej sieci c.w.u. i c.t. w tunelu przy Pawilonie 11 w ramach „Modernizacji instalacji wod.-kan., c.w.u. i c.t. na terenie SPZOZ „Zdroje” w Szczecinie – Szpital ul. Mączna 4;
- Zagospodarowanie terenu – ogród terapeutyczny przy Dziennym Oddziale Psychiatrii Ogólnej w SPSZOZ „Zdroje” w Szczecinie na potrzeby prowadzenia psychoterapii (hortiterapia) wspomagającej leczenie zaburzeń psychicznych – Szpital ul. Mączna 4;
- Wymiana odcinka wodociągu w terenie wzdłuż Pawilonów 14-18 w ramach „Modernizacji instalacji wod.-kan., c.w.u. i c.t. na terenie SPZOZ „Zdroje” w Szczecinie – Szpital ul. Mączna 7;
- Remont nawierzchni dziedzińca głównego w związku z uruchomieniem dużej części obiektu przy ul. św. Wojciecha 7 (m.in. dla Poradni Zdrowia Psychicznego i Poradnia Terapii Uzależnienia Od Alkoholu i Współzależnienia) – Poradnie przy ul. św. Wojciecha 7;
- Modernizacja części pomieszczeń II i III piętra budynku głównego przy ul. św. Wojciecha 7 na potrzeby przeniesienia działalności Ośrodka Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej z

ul. M. Curie-Skłodowskiej 14 – Poradnie przy ul. św. Wojciecha 7;

Zmiany organizacyjne w szpitalu:

- Przeniesienie Ośrodka Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z ul. M. Curie- Skłodowskiej 14 na ul. św. Wojciecha 7, dn. 22.12.2020r). Od miesiąca maja 2020r. działalność Centrum Psychiatrycznego ul. Żołnierska 55 została przeniesiona do nowych lokalizacji w Szpitalu ul. Mączna 4 i Poradni przy ul. św. Wojciecha 7.

3.Utrzymanie bieżącej czystości:

Szpital SPSZOZ „Zdroje” podpisał umowę na usługi sprzątnia z firmą DGP Clean Partner Sp. z o.o. 59-220 Legnica ul. N.M. Panny 5e. Firma posiada profesjonalny sprzęt do sprzątnia, który jest dezynfekowany, myty i przechowywany w pomieszczeniach porządkowych komórek organizacyjnych szpitala.

Zostały opracowane i wdrożone: procedura -„Sprzątnie i dekontaminacja pomieszczeń szpitalnych SPSZOZ „Zdroje” oraz „Plan dezynfekcji sprzętu medycznego w placówce SPS ZOZ „Zdroje”. Wymienione dokumenty zostały przekazane firmie sprzątniającej.

4.Szpital podpisał umowę na usługi pralnicze i dezynfekcyjne w komorze dezynfekcyjnej z HOLLYWOOD TEXTILE SERVICE Sp. z o. o., ul. Bojanowska 2a, 09-200 Sierpc oddział HTS STARGARD Sp. z o.o., ul. Lotników 51, 73-102 Stargard.

Szpital posiada także materace pokryte pokrowcami typu ecolastik, które dezynfekowane są przez pracowników firmy sprzątniającej.

5.Dezynfekcja, w tym

5.1. dezynfekcja endoskopów:

- Pracownia Endoskopii usytuowana w Pawilonie 19, na parterze;

- myjnia Olympus EDT Typ2 i ETD Typ 3, oraz Mini EDT Typ2 diagnostyka górnego i dolnego odcinka przewodu pokarmowego, w pracowni znajduje się wentylacja mechaniczno-grawitacyjna oraz kabina higieniczna dla pacjentów;

- w pracowni stosowane są środki do dezynfekcji endoskopów: Neodisher Endo Clean; (środek myjący), Neodisher Endo Sept płyn (środek dezynfekcyjny), Neodisher Multi Zym (środek myjący), Olympus Endo DIS do Mini EDT Typ 2;

5.2. dezynfekcja basenów, kaczek: w większości oddziałów szpital posiada zainstalowane maceratory. Do maszynowego mycia i dezynfekcji basenów i kaczek używa się preparatu Neodisher SB Eco, Neodisher SBR Extra. W pozostałych oddziałach dezynfekcja odbywa się przez zanurzenie sprzętu w pojemnikach ze środkiem dezynfekcyjnym (Actichlor plus) umieszczonych w brudowniku.

5.3. dezynfekcja narzędzi wielorazowego użycia odbywa się w Centralnej Sterylizatorni. Wykonywana jest w myjniach-dezynfektorach metodą termiczno-chemiczną. W wyjątkowych sytuacjach, dezynfekcję wstępną narzędzi i sprzętu medycznego przeprowadza się w gabinetach zabiegowych lub wyznaczonych pomieszczeniach z wykorzystaniem profesjonalnych wanien dezynfekcyjnych z sitami, w preparacie dezynfekcyjnym do narzędzi Aniosyme DD1 obowiązującym w SPSZOZ ‘Zdroje’.

5.4. Dezynfekcja powierzchni - stosowane preparaty dezynfekcyjne: Mikrozyd AF Wipes, Mikrozyd Sensitive Liquid, Perform, Mikrozyd Sensitiv Wipes, Mikrozyd Uniwersal Wipes, Incidin OXY foam S, Incidin OXY wipes, Oxyvir Sporocide, Incidin active, Nycolyse mint.

6.Sterylizacja ,w tym:

6.1. Liczba sterylizatorów: 3 szt. parowe (przelotowe); 1szt. nadtlenuk wodoru (przelotowy); rok produkcji - wszystkie sterylizatory 2017

Metody sterylizacji: parowa, nadtlenuk wodoru (plazma)

6.2. Szpital SPSZOZ „Zdroje” posiada Centralną Sterylizację. Dodatkowo podpisał umowę z dniem 17.04.2018r. na usługi sterylizacyjne w zakresie sterylizacji niskotemperaturowej – gazowej tlenkiem etylenu z 109 Szpitalem Wojskowym z Przychodnią SP ZOZ, ul. Ks. Piotra Skargi 9/11, 70-965 Szczecin.

6.3. Przygotowanie sprzętu do sterylizacji: od poniedziałku do soboty- dezynfekcja wstępna i właściwa w Centralnej Sterylizatorni, w niedzielę - dezynfekcja wstępna na oddziałach, pakietowanie - Centralna Sterylizatornia.

6.4. Wszyscy pracownicy Centralnej Sterylizatorni to technicy sterylizacji, każdy z uprawnieniami do obsługi urządzeń wysokociśnieniowych, po przeszkoleniu przez producentów sprzętu. Przygotowany sprzęt po wstępnej dezynfekcji odbierany jest w kuwetach zamkniętych przez pracowników sterylizatorni i transportowany do sterylizatorni w zamkniętych kontenerach wykonanych ze stali nierdzewnej. Za dystrybucję kuwet oraz ich dezynfekcję odpowiada pracownik Centralnej Sterylizacji. Placówka posiada wydzielony personel do obsługi sprzętu oraz prowadzenia kontroli wewnętrznych procesów sterylizacji.

6.5. Kontrola procesów sterylizacji:

6.5.1. Wskaźnik biologiczny - codziennie do pierwszego wsadu + każdy wsad z implantami i oprzyrządowaniem. Okresowa kontrola wskaźnikiem biologicznym Sporal A – 1 raz na kwartał.

6.5.2. Wskaźniki chemiczne umieszczane są do każdego wsadu dla sterylizatorów parowych i sterylizatora plazmowego. Wskaźnik chemiczny typu V używamy dla plazmy, natomiast typu II w urządzeniu PCD dla pary. Plazma – pakiet reprezentatywny.

6.5.3. Prowadzona jest dokumentacja w formie wydruków ze sterylizatora.

6.5.4. Awaria sterownika sterylizatora parowego Typ EC280 nr E-30932 (programowania) - awarię usunięto

7. Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych

W szpitalu został powołany Zarządzeniem Dyrektora SPSZOZ „Zdroje” nr 02/ 2010 Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych oraz Komitet Kontroli Zakażeń Szpitalnych. W skład Zespołu wchodzi: lekarz epidemiolog, mikrobiolog oraz pielęgniarki epidemiologiczne. Członkowie Zespołu spełniają wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Zdrowia „W sprawie kwalifikacji członków zespołu kontroli zakażeń szpitalnych” (Dz. U. Nr 108 poz. 706 z 2010r.).

8. Szpital posiada własne Laboratorium mikrobiologiczne.

9. Procedury, kontrole wewnętrzne

Zespół Epidemiologiczny na bieżąco aktualizuje opracowane dokumenty (instrukcje, procedury, standardy). Aktualizacja wynika z sytuacji epidemiologicznej szpitala, wytycznych zaakceptowanych przez Ministerstwo Zdrowia, zmiany stosowanych preparatów do dezynfekcji.

W 2020r. zaktualizowano: Wykaz środków dezynfekcyjnych, Instrukcję-dezynfekcja metodą fumigacji, Procedura postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi w przypadku SARS-CoV-2 (COVID-19) w SPSZOZ „Zdroje” oraz algorytmy i instrukcje postępowania w przypadku SARS-CoV- 2 dostępne dla personelu szpitala na stronie Intranetowej Szpitala.

W 2020r. przeprowadzono 272 kontrole wewnętrzne w SPSZOZ „Zdroje” w zakresie profilaktyki zakażeń oraz higieny szpitalnej (w tym 12 z kontroli odpadów medycznych oraz 151 ze stosowania zasad izolacji u pacjentów z patogenem alarmowym). Kontrolą objęto wszystkie oddziały szpitalne i poradnie w SPSZOZ „Zdroje” ul. Mączna 4: kuchnię centralną, magazyn bielizny brudnej i czystej, karetkę N, pomieszczenia na odpady medyczne, Ośrodek Rehabilitacji przy ul. M. Curie-Skłodowskiej 14 oraz poradnie specjalistyczne przy ul. Wojciecha 7.

10. Izolatki

Szpital posiada izolatki z wydzielonymi węzłami sanitarnymi. W przypadku braku możliwości korzystania z izolátky, pacjenci są izolowani lub kohortowani w wydzielonych salach wraz z wydzielonymi toaletami.

11. Szkolenia

W 2020r. przeprowadzono 11 szkoleń wewnętrznych z zakresu profilaktyki zakażeń szpitalnych. Przeszkolono 372 osoby. W 2020r. przeprowadzono 9 szkoleń z zagadnień Higieny Rąk; przeszkolono 332 osoby (szkolenia przypominające) i 160 osób (szkolenia wstępne dla nowo przyjmowanych pracowników) - razem 492 osoby. Ogółem w szpitalu przeszkolono 864 pracowników.

12. Dezynsekcja i deratyzacja

Firma DGP Clean Partner Sp. z o. o z siedzibą w Legnicy przy ul. Najśw. Marii Panny 5e, ma podpisaną umowę o prowadzeniu systemu zabezpieczenia obiektu przed szkodnikami z FHU-Wiktor Protas, Szczecin ul. Żółkiewskiego 9A/11.

Wykonywano przeglądy ustawionych stacji deratyzacyjnych, czyszczenie i wymieniono preparat: Rot Kiler Perfekt (kostka), Rot Kiler (pasta). Uzupełniano preparat w karmnikach deratyzacyjny.

Wykonano dezynsekcję na oddziałach: Opiekuńczo – Lecznicy, Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy, Blok Porodowy, Kardiologia, Patologia Ciąży, Okulistyka, Centrum Leczenia Oparzeń, Poradnia Alergologiczna, Poradnia Kardiologiczna, (tępiony szkodnik mrówki) wykonano oprysk, zamgławianie – użyto preparatu Aspermat, Provecta.

Wykonano dezynsekcję pomieszczenia – magazyny pod kuchnią, budynek Administracyjny – korytarze, budynek techniczny – korytarz+pomieszczenia, magazyn biurowy (tępiony szkodnik pchły), wykonano oprysk, zamgławianie - użyto preparatu Aspermet, Mythic, Fican.

4. Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Zespolony, ul. Arkońska 4, Szczecin oraz lokalizacja przy ul. Sokołowskiego 11

1. Liczba łóżek w SPWSZ - 982

Aktualna liczba łóżek - lokalizacja przy ul. Arkońskiej 4 - 625 (plus 6 stanowisk Punkt Podawania Cytostatyków)

Aktualna liczba łóżek - lokalizacja przy ul. Sokołowskiego 11 – 357 (SOR-6 łóżka)

2. Remonty przeprowadzone w 2020 roku: Lokalizacja przy ul. Arkońskiej 4

1 Prace zakończone:

- Budowa łącznika łączącego budynki „A” i „C” wraz z budową klatki schodowej i dźwigu szpitalnego na terenie SPWSZ w ramach projektu „Dostosowanie SPWSZ do potrzeb szybko rosnącej populacji osób starszych – zwiększenie liczby łóżek w Oddziale Geriatrii i Przewlekle Chorych”.

- Przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej w rejonie budynku „L” i „M” SPWSZ w Szczecinie przy ul. Arkońskiej 4” etap I w ramach zadania inwestycyjnego p.n.: „Przebudowa i modernizacja głębinowego ujęcia wody wraz ze stacją uzdatniania wody i hydrofornią oraz zewnętrznej instalacji wodociągowej, sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej w SPWSZ w Szczecinie przy ul. Arkońskiej 4.

1. Przeprowadzono remont pomieszczenia magazynu produktów sypkich oraz rozebranie ścian działowych zaplecza sanitarnego starej kuchni I piętro budynek „O” na potrzeby pomieszczeń biurowych.

2. Dostosowanie pomieszczeń w budynkach „L”/”M” do wymogów epidemiologicznych - COVID-19:

- Wykonanie ścianki z drzwiami w celu wydzielenia śluzy oraz wymiana umywalki na koryto ze stali nierdzewnej wraz z przerobieniem podejść – Oddział Anestezjologii Intensywnej Terapii Zatruc;

- Wykucie otworu drzwiowego w ścianie betonowej i wstawienie drzwi w celu wykonania śluzy przy Sali Znieczuleniowej – Zintegrowany Blok Operacyjny;

- Przygotowanie instalacji wodno-kanalizacyjnej do podłączenia myjni-dezynfektora – Oddział Obserwacyjno Zakaźny;

- Przygotowanie instalacji wodno-kanalizacyjnej do podłączenia myjni-dezynfektora oraz wykonanie podejścia dodatkowego kanalizacyjnego fi 100 dla lokalizacji docelowej myjni – Oddział Chorób Wewnętrznych i Diabetologii;

- Wykonanie ścianki z drzwiami w celu wydzielenia śluzy brudnej na parterze budynku „L” – Zespół Transportu Medycznego.

3. Prace malarskie i okładzinowe w salach chorych, gabinetach lekarskich, zabiegowych oraz korytarza II piętra, prac okładzinowych sal chorych i korytarza I piętra, prac malarskich hallu i klatki schodowej ewakuacyjnej w południowej części budynku „A”;

4. Wykonanie 16 węzłów sanitarnych w salach chorych II i I piętra południowej części budynku „A”;
5. Dostawa i montaż ścianki aluminiowej z drzwiami do wydzielenia śluzy na Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii Zatruc w budynku „M”;
6. Wykonanie prac w budynkach na terenie SPWSZ:
  - Budynek „A”, Oddział Neurologii: Parter: wykonanie ścianki z płyt GK z drzwiami w celu oddzielenia poradni od części administracyjnej; I piętro wymiana koryta z płytek na koryto ze stali nierdzewnej wraz z przerobieniem podejść uzupełnieniem ścian glazurą; wykonanie dodatkowych podejść wodno-kanalizacyjnych do dwóch zlewozmywaków w gabinecie zabiegowym i obserwacyjnym, odtworzenie osobnego zasilania elektrycznego Sali 10.
  - Dział żywienia – wykonanie chodnika dojazdowego do magazynu MG3 przeznaczonego na Magazyn Darów,
  - Oddział Chorób Zakaźnych, Hepatologii i Transplantologii Wątroby w budynku „L” – przygotowanie instalacji wodno-kanalizacyjnej do podłączenia myjni-dezynfektora oraz wykonanie podejścia dodatkowego kanalizacyjnego fi 100 dla lokalizacji docelowej myjni,
  - Oddział Gastroenterologii i Chorób Wewnętrznych w budynku „A” – wykonanie podejść wodno-kanalizacyjnych do zlewozmywaka w gabinecie zabiegowym.
7. Wykonanie 6 łazienek w salach Oddziału Reumatologii wraz z przemaalowaniem sal w części środkowej budynku „A”.
8. Wykonanie prac remontowych niezbędnych do przeniesienia oddziałów z budynku „J” do części południowej budynku „B”.
9. Wymiana poziomu instalacji kanalizacji sanitarnej w budynku „A” w części południowej.
10. Przebudowa części pomieszczeń w budynku „P” (Apteka) w SPWSZ w Szczecinie, przy ulicy Arkońskiej w granicach działki 3/38 z obrębu 2036 na potrzeby nowej pracowni leku cytostatycznego.
11. Budowa budynku na potrzeby Oddziału Nefrologii i Transplantacji Nerek, Stacji Dializ, Oddziału Neurologii z Pododdziałem Udarowym wraz z budową łącznika komunikacyjnego i zagospodarowaniem terenu w Samodzielnym Publicznym Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Szczecinie, planowany termin zakończenia IV kwartał 2020.
12. Przebudowa części pomieszczeń w budynku „A” na potrzeby przeniesienia Rehabilitacji Diennej z budynku przy ul. Broniewskiego 22 do budynku A.
13. Remont klatki schodowej w budynku „G” przeznaczonym na potrzeby pacjentów hospitalizowanych z jednostką chorobową COVID-19
14. Wykonanie otworu w ścianie nośnej na parterze budynku „G” wraz z montażem drzwi na potrzeby poprawy funkcjonalności funkcjonowania oddziału hospitalizującego pacjentów z jednostką chorobową COVID-19
15. Wykonanie prac remontowych w celu dostosowania części pomieszczeń na parterze budynku „G” na potrzeby powiększenia bazy łóżkowej Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii z przeznaczeniem wyłącznie dla pacjentów z COVID-19
16. Remont pomieszczeń I piętra budynku „G” przeznaczonym na potrzeby pacjentów hospitalizowanych z jednostką chorobową COVID-19
17. Remont pomieszczeń II piętra budynku „G” przeznaczonym na potrzeby pacjentów hospitalizowanych z jednostką chorobową COVID-19
18. Budowa systemu dezynfekcji ścieków sanitarnych wraz z infrastrukturą techniczną zabudowaną na kanale odpływowym ścieków z obiektów szpitala włączonym do miejskiej kanalizacji sanitarnej u zbiegu ul. Arkońskiej 4 i ul. Broniewskiego – ciąg kanalizacyjny nr 1 w SPWSZ w Szczecinie.

W trakcie realizacji:

1. Budowa nowego budynku technicznego gazów medycznych na terenie Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Szczecinie przy ul. Arkońskiej 4

2. Doprowadzenie instalacji gazów medycznych wraz z punktami poboru w budynku „A” na terenie SPWSZ w Szczecinie w lokalizacji Arkońska 4.

3. Remont pomieszczeń OIOM na parterze w budynku „G” przeznaczonym na potrzeby pacjentów hospitalizowanych z jednostką chorobową COVID-19

Lokalizacja przy ul. A. Sokołowskiego 11

Oddział I: Remont sal chorych nr 2020, Remont sal chorych nr 2021, Odnowienie pomierzenia gospodarczego nr 1003, Odnowienie gab. Poradni Gruźlicy.

Oddział III: Remont sal chorych nr 1018, Remont sal chorych nr 1019, Remont dyżurki pielęgniarek, Remont gabinetu zabiegowego, Remont Punktu wywiadu z pacjentem przy dyżurce pielęgniarek, Remont gabinetu ordynatora.

Oddział IV: Remont gabinetu lekarskiego.

Oddział V: Remont sali chorych nr 143, Remont kuchenki oddziałowej wraz z montażem dźwigu towarowego, Odnowienie gabinetu lekarskich, Remont sekretariatu oddziału, Odnowienie Gabinetu ordynatora, Remont Gabinetu lekarski nr 152, Remont Gabinetu zabiegowy nr 120.

Oddział VI: Odnowienie gabinetu ordynatora, Remont kuchenki oddziałowej wraz z montażem dźwigu towarowego, Odnowienie gabinetu lekarskiego, Remont gabinetu lekarskiego, Odnowienie Dyżurki pielęgniarek, Odnowienie sal chorych nr 032.

Oddział VII: Przebudowy części pomieszczeń Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Szczecinie na potrzeby Kliniki Chirurgii Klatki Piersiowej i Transplantacji przy ul. A. Sokołowskiego 11 w Szczecinie w tym między innymi: Remont sal chorych wraz z budową węzłów sanitarnych w salach chorych, Przebudowa byłego bloku operacyjnego na sale chorych, Budowa nowej klatki schodowej K 1 wraz z dźwigiem osobowym, Remont klatki schodowej K 2, Remont klatki schodowej K 3.

Oddział VIII: Odnowienie pomieszczenia pobytu dziennego 2/40, Odnowienie Dyżurki pielęgniarek, Odnowienie Gabinetu zabiegowy.

Sterylizacja: Odnowienie pomieszczenia WC.

USG: Odnowienie gabinetu nr 87, Odnowienie gabinetu nr 88, Odnowienie gabinetu nr 80.

Administracja: Odnowienie pomieszczeń administracyjnych - klatka 11/E, I piętro pomieszczenia nr: 102, 103, 104, 105, 106; Odnowienie pomieszczeń administracyjnych na III piętrze w budynku głównym Szpital nr: 315, 317, 319, 320, 321.

Pracownia Patomorfologii: Remont gabinetu badań nr 115, Odnowienie pomieszczenia WC. Odnowienie magazynku.

Kuchnia: Odnowienie magazynku podręcznego.

Budynek główny szpitala, część środkowa, piwnic: Odnowienie klatki prowadzącej do piwnicy (przy aptece).

Zmiany organizacyjne w SPWSZ 2020 roku:

W związku z zagrożeniem pojawienia się wirusa SARS-CoV-2 na terenie województwa zachodniopomorskiego i koniecznością zapewnienia miejsca do leczenia pacjentów zakażonych wirusem, w dniu 28 lutego 2020r. Wojewoda Zachodniopomorski wydał decyzję nakładającą na SPWSZ w Szczecinie obowiązek pozostawania w stanie podwyższonej gotowości w celu przyjęcia osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego. Następnie, w dniu 15 marca 2020r. Wojewoda Zachodniopomorski polecił przekształcić SPWSZ w Szczecinie w szpital zakaźny, a 29 maja 2020r. Zwolnił Szpital z obowiązku funkcjonowania jako jednoimienne szpitala zakaźnego. Dnia 08 czerwca 2020r. Wojewoda Zachodniopomorski polecił SPWSZ w Szczecinie w okresie od dnia 01 czerwca 2020r. do odwołania realizację świadczeń zdrowotnych wykonywanych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 w wyznaczonych komórkach organizacyjnych podmiotu. Ustalił również liczbę łóżek przewidzianych dla osób podejrzanych o zakażenie SARS-CoV-2 oraz dla pacjentów z COVID-19. Decyzja ta była kilkakrotnie zmieniana w ciągu 2020 roku. SPWSZ w Szczecinie w 2020 roku realizował zadania związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 zgodnie z postanowieniami zawartymi w Decyzjach Wojewody Zachodniopomorskiego. W związku

z tym Szpital praktycznie od marca 2020r. był w stanie permanentnej reorganizacji, wynikającej z konieczności bieżącego dostosowywania Szpitala do zmieniającej się sytuacji związanej z rozwojem epidemii COVID-19. Efektem tego jest m.in. - w zależności od rozwoju sytuacji epidemicznej – przekształcanie poszczególnych oddziałów w oddziały dla pacjentów z COVID-19, zmiana ilości łóżek, zmiana umiejscowienia poszczególnych komórek organizacyjnych. Zmianie ulegała też sukcesywnie - w zależności od potrzeb i możliwości – organizacja pracy w pozostałych medycznych komórkach organizacyjnych podmiotu.

3. Utrzymanie bieżącej czystości:

W lokalizacji przy ul. Arkońskiej 4 i ul. Sokołowskiego 11

Utrzymaniem bieżącej czystości szpitala zajmuje się personel własny szpitala. Do sprzątnia stosowany jest sprzęt jednorazowego użycia(ściereczki z włókniny), mopy jednokrotnego dotyku. Postępowanie ze sprzętem po sprzątniu jest zgodne z opracowanymi instrukcjami: - mopy oddaje się do pralni- ściereczki do utylizacji - wózki sprzątacza po użyciu umyte i wydezynfekowane przechowuje się w pomieszczeniach porządkowych.

-Szpital posiada opracowany Plan Higieny.

4. Komory dezynfekcyjne:

Lokalizacja przy, ul. Arkońskiej 4 i ul. Sokołowskiego 11:

Szpital korzysta z komór dezynfekcyjnych. Posiada umowę EF/221/81/2017 z dnia 21.03.2017 rok na Usługę Prania oraz Dzierżawienia Bielizny Ogólnoszpitalnej wraz z Transportem zawartą pomiędzy SPWSZ a TZMO SA .

5. Dezynfekcja

5.1. W lokalizacji przy ul. Arkońskiej 4:

Dezynfekcja Endoskopów odbywa się w myjniach automatycznych. środki dezynfekcyjne: Secusept MultiEnzyme P 0,5%, Secumatic FD, Secumatic FRE. Pracownia Endoskopowa przy Oddziale Gastroenterologii i Chorób Wewnętrznych. Zakres wykonywanych badań:(kolonoskopie i gastroskopie). Pracownia Endoskopowa przy oddziale Chirurgii Ogólnej i Transplantacyjnej. Zakres wykonywanych badań: EPCV, Protezowanie przewodu pokarmowego. Pracownie posiadają wentylację, oraz kabiny higieny osobistej.

W lokalizacji przy ul. Sokołowskiego 11:

Pracownia endoskopii układu pokarmowego.

Mycie, czyszczenie, dezynfekcję endoskopu wykonujemy zaraz po użyciu aparatu.

Mycie wstępne: Oczyszczamy aparat gazikiem nasączonym roztworem preparatu enzymatycznego bezpośrednio po badaniu i zasysamy aparat roztworem enzymatycznym Sekusep MultiEnzyme P 0,5% co najmniej przez 30 sekund.

Mycie zasadnicze:

1. Zamaczamy aparat w roztworze enzymatycznym Sekusep MultiEnzyme P 0,5%;
2. Usuwamy zawory : biopsyjny, wodny i powietrzny;
3. Szczotkujemy każdy kanał co najmniej po 3 razy;
4. Przepłukujemy kanały środkiem myjącym i powietrzem.

Dezynfekcja, płukanie, suszenie: (w myjni automatycznej, która wykonuje test szczelności – śr. Sekumatic FD, Sekumatic FRE).Wentylacja mechaniczna nawiew/wywiew. Pracownia wyposażona w WC z bidetem dla pacjentów.

5.2. W lokalizacji przy ul. Arkońskiej 4:

Szpital posiada maceratory i myjnie dezynfektory. Dezynfekcja podkładów pod baseny jednorazowe odbywa się w myjniach lub w wydzielonych pomieszczeniach (brudownik) w zamkniętych pojemnikach. Preparat do dezynfekcji Actichlor 0,41%, Actichlor 4,1%.

W lokalizacji przy ul. Sokołowskiego 11: dezynfekcja basenów i kaczek – odbywa się w procesie termicznej dezynfekcji w urządzeniach myjąco-dezynfekujących, szpital posiada również maceratory, wymienione urządzenia znajdują się w wydzielonych do tego celu pomieszczeniach w obrębie każdego oddziału.

W zależności od potrzeby (np.: w przypadku awarii urządzenia) stosujemy środki dezynfekcyjne – Actichlor 0,41%, Actichlor 4,1%.

5.3.

W lokalizacji przy ul. Arkońskiej 4: dezynfekcja narzędzi wielorazowego użycia odbywa się w pojemnikach zamykanych z sitem w wydzielonych pomieszczeniach, oraz w gabinetach zabiegowych.

W lokalizacji przy ul. Sokołowskiego 11: dezynfekcja narzędzi wielorazowego użycia odbywa się w pojemnikach zamykanych z sitem w wydzielonych pomieszczeniach, oraz w gabinetach zabiegowych.

5.4.

W lokalizacji przy ul. Arkońskiej 4: dezynfekcja powierzchni odbywa się przy użyciu obowiązujących preparatów dezynfekcyjnych:

Podłogi - Incidin Pro 1,0%;

Powierzchnie dotykowe - Incidin Active-2,0%;

Umywalki, muszle klozetowe, brodziki - Actichlor 0,41%, Actichlor 4,1%;

Dezynfekcja krtek odpływowych - Septacid 2,0%;

Powierzchnie trudnodostępne - Incidin Oxy (preparat gotowy do użycia), Incidin Liquid Spray.

W lokalizacji przy ul. Sokołowskiego 11: dezynfekcja powierzchni odbywa się przy użyciu obowiązujących preparatów dezynfekcyjnych:

Podłogi - Incidin Pro 1,0%;

Powierzchnie dotykowe - Incidin Active 2,0%;

Umywalki, muszle klozetowe, brodziki - Actichlor 0,41%, Actichlor 4,1%;

Dezynfekcja krtek odpływowych - Septacid 2,0%;

Powierzchnie trudnodostępne - Incidin Oxy (preparat gotowy do użycia), Incidin Liquid Spray.

6. Centralna Sterylizatornia w lokalizacji przy ul. Sokołowskiego 11

6.1. Metody sterylizacji

- wysokotemperaturowa - para wodna 134°C 5 min i 121°C 20 min.

- niskotemperaturowa - nadtlenek wodoru (plazma gazu)

Liczba i typ sterylizatorów - usytuowane w Centralnej Sterylizatorni

1. Sterylizator plazmowy, przelotowy Typ RENO-S-130 nr S130 D130504, produkcja firma Renosem/ 2013r.

2. Sterylizator parowy, przelotowy Typ MST-V 6612 VS2 nr 21246 - Belimed /2012r.

3. Sterylizator parowy, przelotowy typ MST- V 6612 VS2 nr 21632 - Belimed /2013r.

4. Sterylizator parowo-formaldehydowy, przelotowy Typ. MST-VFO-666, VS2 nr 21634 – Belimed/2013r.

6.2. Szpital korzysta z usługi zewnętrznej - sterylizacja tlenkiem etylenu w. SPSK Nr 2, al. Powstańców Wlkp. 72.

6.3. Dezynfekcja wstępna - w komórkach organizacyjnych (oddziały, pracownie, blok operacyjny); Dezynfekcja właściwa odbywa się w Centralnej Sterylizatorni w przelotowych, maszynowych myjniach – dezynfektorach;

Przygotowanie sprzętu do sterylizacji i dezynfekcja odbywa się w Centralnej Sterylizatorni, pakietowanie również w Centralnej Sterylizatorni.

6.4. Do prowadzenia procesów dezynfekcji i sterylizacji wydzielony jest osobny personel z kwalifikacjami technik sterylizacji medycznej, posiadający uprawnienia typu E do obsługi urządzeń ciśnieniowych oraz przyuczony dezynfektor.

Transport sprzętu do i po sterylizacji z oddziałów odbywa się w zamkniętych pojemnikach, z Bloków Operacyjnych windami „brudną” i „czystą”.

6.5. Kontrola procesów sterylizacji

6.5.1. Kontrola biologiczna zewnętrzna -1x na kwartał - Sporal A, rok prod. 2020r. - 12 próbek.

6.5.2. Kontrola biologiczna wewnętrzna - test szybkiego odczytu po 24 min.

a) sterylizacja parowa- 1x dziennie monitorowany każdy sterylizator + wsad i implantami+ wsad z zestawami do przeszczepu, rok prod. 2020r. - 1132 testów.

b) sterylizacja plazmowa - każdy wsad monitorowany testem biologicznym w 2020r. – 285 testów.
- Chemiczny wskaźnik paskowy typu IV lub V, umieszczany w każdym zestawie narzędziowym z Bloku Operacyjnego. Kontrola wsadu - 1 wskaźnik typu 4 i 5 umieszczany w przyrządzie testowym procesu - (PCD) w komorze sterylizatora przy drzwiach komory.

6.5.3. Prowadzone są protokoły sterylizacji dla każdego sterylizatora oraz raporty przyjęcia i wydania sprzętu, które są archiwizowane przez 20 lat oraz wydruki z myjni - dezynfektora i ze sterylizatorów. Szpital posiada Informatyczny System Obiegu Narzędzi. Odnotowano drobne awarie, które były usuwane na bieżąco przez firmę serwisową.

6.5.4. Punkt Dystrybucji Sprzętu Sterylizowanego przy ul. Arkońskiej 4: Kontrola chemiczna parą, co 10 pakiet pojedynczy, każdy zestaw operacyjny Typ IV. Kontrola każdego wsadu komory sterylizatora testem Typ IV i V.

Zintegrowany Blok Operacyjny: Kontrola chemiczna każdy zestaw operacyjny Typ IV. Kontrola każdego wsadu komora sterylizatora testem Typ IV.

Apteka Szpitalna: Kontrola chemiczna każdy wsad

6.5.3. Dokumentacja – (wydruk ze sterylizatora) Punkt Dystrybucji Sprzętu Sterylizowanego i Zintegrowany Blok Operacyjny, (zapis ręczny) Apteka Szpitalna.

6.5.4. Punkt Dystrybucji Sprzętu Sterylizowanego

Steryliizator (para wodna) MILENIUM B+ - brak awarii.

Apteka Szpitalna Steryliizator (suche gorące powietrze) – UF 450 i UF 55 – brak awarii

Zintegrowany Blok Operacyjny Steryliizator (plazma) CRISTAL 120 M – trzy awarie.

7. Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych:

W skład Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych wchodzi: przewodniczący Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych (lekarz specjalista mikrobiolog), dwóch specjalistów mikrobiologii, cztery pielęgniarki w tym trzy specjalistki ds. epidemiologii, czwarta pielęgniarka w trakcie specjalizacji.

8. Laboratorium mikrobiologiczne

W lokalizacji przy ul. Arkońskiej 4 Szpital posiada własne Laboratorium Mikrobiologiczne

W lokalizacji przy ul. Sokołowskiego 11: Laboratorium mikrobiologiczne – usługę zewnętrzną świadczy w pełnym zakresie na terenie Szpitala Firma „DIAGNOSTYKA”

9. Aktualizacja procedur przeciwepidemicznych

W 2020 roku w SPWSZ wprowadzono nowe wytyczne, procedury i algorytmy przeciw epidemiczne:

- Wymagania dot. pobrania i transportu materiału do badań metodą RT-PCR w kierunku zakażeń układu oddechowego powodowanych przez koronawirusa (SARS; MERS; 2019nCoV-Wuhan Chiny);

- Algorytm postępowania w SOR w przypadku przyjęcia pacjenta z podejrzeniem zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2;

- Algorytm postępowania w Punkcie Przyjęć Oddziału Obserwacyjno-Zakaźnego, Chorób Tropikalnych i Nabytych Niedoborów Immunologicznych w przypadku przyjęcia pacjenta z podejrzeniem zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2;

- Algorytm postępowania w Punkcie Przyjęć Oddziału Dziecięcego Obserwacyjno-Zakaźnego, w przypadku przyjęcia pacjenta z podejrzeniem zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2;

- Zalecenia dot. stosowania poszczególnych środków ochrony indywidualnej w kontekście COVID-19 z uwzględnieniem warunków, personelu i zakresu podejmowanych czynności;

- Instrukcja Postępowania z pacjentem podejrzanym o zakażenie lub zakażonym koronawirusem SARS-CoV-2;

- Zalecenia dot. stosowania poszczególnych rodzajów środków ochrony indywidualnej (ŚOI) w okresie pandemii SARS-CoV-2 dla pacjentów hospitalizowanych z innych przyczyn niż COVID-19;

- Procedura Postępowania z pacjentem urazowym podejrzanym o zakażenie koronawirusem SARS-CoV-2;
- Wytyczne określające zasady przekazywania pacjentów do innych jednostek w czasie trwania epidemii SARS-CoV-2;
- Zasady testowania pacjentów przy przyjęciu do szpitala w kierunku SARS-CoV-2 (COVID-19) w SPWSZ wraz z algorytmami postępowania: Algorytm postępowania przy przyjęciu pacjenta do planowego pobytu diagnostyczno-leczniczego w SPWSZ; Algorytm postępowania przy przyjęciu pacjenta w trybie nagłym do Oddziałów SPWSZ.

W 2020 roku w lokalizacji przy ul. Arkońskiej 4 przeprowadzono 102 kontrole wewnętrzne z zakresu stanu sanitarno epidemiologicznego, przestrzegania procedur p/epidemicznych, zasad stosowania środków ochrony indywidualnej oraz przestrzegania zasad izolacji

W 2020 roku w lokalizacji przy ul. Sokołowskiego 11 przeprowadzono 72 kontrole wewnętrzne z zakresu stanu sanitarno epidemiologicznego, przestrzegania procedur p/epidemicznych, zasad stosowania środków ochrony indywidualnej oraz przestrzegania zasad izolacji.

10. Warunki izolacji pacjentów

W lokalizacji przy ul. Arkońskiej 4. W szpitalu opracowane są instrukcje związane z zasadami Izolacji pacjentów z zakażeniami lub z chorobami zakaźnymi. Izolacja odbywa się na salach 1-osobowych. Jeżeli nie ma możliwości izolacji na salach 1-osobowych izolacja odbywa się na salach wieloosobowych. W przypadku zakażeń o tej samej etiologii pacjenci poddawani są kohortacji.

W lokalizacji przy ul. Sokołowskiego 11. W szpitalu opracowane są instrukcje związane z zasadami Izolacji pacjentów z zakażeniami lub z chorobami zakaźnymi. Izolacja odbywa się na salach 1-osobowych. Jeżeli nie ma możliwości izolacji na salach 1-osobowych izolacja odbywa się na salach wieloosobowych. W przypadku zakażeń o tej samej etiologii pacjenci poddawani są kohortacji. W przypadku pacjentów u których rozpoznano gruźlicę, izolacja pacjenta odbywa się w wydzielonym obszarze – odcinku Ftyzjatrii oddziału I Chorób Płuc i Gruźlicy. W wymienionym obszarze sale dla pacjentów są 1, 2-3 osobowe z węzłami sanitarnymi.

11. Szkolenia wewnętrzne

W lokalizacji Arkońska 4: W 2020 roku przeprowadzono 98 szkoleń wewnętrznych. Przeszkolono 1172 osoby. Tematyka: Zapobieganie zakażeniom szpitalnym ,Higiena rąk w prewencji zakażeń szpitalnych, Selektywna segregacja odpadów. Stosowanie środków ochrony osobistej . Zasady i zakres utrzymania prawidłowego stanu sanitarno-higienicznego w jednostkach organizacyjnych, Zasady postępowania podczas hospitalizacji pacjenta podejrzanego lub zakażonego SARS CoV-2, Zasady stosowania środków ochrony indywidualnej

W lokalizacji przy ul. Sokołowskiego 11: W 2020 roku przeprowadzono 82 szkolenia dla 937 pracowników szpitala. Szkolenia prowadzone były w tematach: Zapobieganie zakażeniom – Instrukcje epidemiologiczne nowowprowadzone; Zasady monitorowania zakażeń układu moczowego i odcewnikowych zakażeń krwi – dokumentacja systemowa monitorująca; Zasady segregacji i postępowania z odpadami medycznymi i komunalnymi w Szpitalu. Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego. Zasady izolacji. Zasady postępowania podczas hospitalizacji pacjenta podejrzanego lub zakażonego SARS-CoV-2, Zasady stosowania środków ochrony indywidualnej

12. Dezynsekcja i deratyzacja

Szpital posiada podpisaną umowę na dezynsekcję i deratyzację w SPWSZ, lokalizacja przy ul. Arkońskiej 4 oraz ul. Sokołowskiego 11 w 2020 roku z firma: Małolepszy Marcin. Zakład tępienia owadów i gryzoni. Umowy EG/221/11/2018 z dnia 22.05.2018r.

Przeprowadzono zabiegi eliminacji w lokalizacji przy ul. Arkońskiej 4:

Zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Szczecina VI/81/15 z dnia 24.03.2015r. Pomieszczenia:

- muszki Budynek D Wszystkie pomieszczenia JP Kardiologii i Laryngologii,
- szczury Budynek G, H i L - Pomieszczenie na resztki pokonsumpcyjne,
- szczury Budynek L- Pomieszczenia Oddziału, piwnica,

- szczury piwnica budynek B,
- szczury Budynek A Wybrane pomieszczenia na odcinku Oddziału Reumatologii,
- ćmiaki i karaluchy Budynek O piwnica,
- owady (mole) Punkt Dystrybucji Sprzętu Sterylizowanego,
- mrówki Budynek L Pomieszczenie na resztki pokosumpcyjne,
- mrówki Budynek B Oddział Chorób Wewnętrznych i Onkologii – sale chorych,
- muchy Budynek A Strych nad Pracownią Endoskopii,
- gniazdo os Budynek D Oddział Kardiologii i Kardiologii Inwazyjnej,

Przeprowadzono zabiegi eliminacji w lokalizacji przy ul. Sokołowskiego 11:

Zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Szczecina VI/81/15 z dnia 24.03.2015r. Pomieszczenia SPWSZ

- mrówki Rejestracja i korytarz przy Pracowni i Tomografii Komputerowej,
- karaluchy pomieszczenia Oddziału Gruźlicy i Chorób Płuc i Alergologii oraz Ftyzjatria,
- owady Dyżurka pielęgniarek, Gabinet lekarski Oddział Chirurgii Urazowo - Ortopedycznej – VI,
- szczury Pomieszczenia magazynowe, ciągi komunikacyjne w Dziale Żywienia,
- owady Poradnia Transplantologiczna Pomieszczenie nr 1/42 - gabinet lekarski,
- szerszenie Klinika Chirurgii Klatki Piersiowej i Transplantologii - VII Korytarz oddziału, przy windzie, sala chorych nr 1 i 6,
- karaluchy Całość Ftyzjatrii.

Preparaty użyte do dezynsekcji i deratyzacji: Murin (pasta), Murin Forte (pasta), Racumin Foam, Ratimor (pasta), żel Maxforce, Ficam 80 WP, K-Othrine, Attracide Plus. Cimex-Out.

5. Zachodniopomorskie Centrum Onkologii, ul. Strzałowska 22, 71-730 Szczecin

1. Aktualna liczba łóżek szpitalnych - 186 w tym: 20 stanowisk ambulatoryjnych w Pododdziale Pobytu Dziennego Oddziału Onkologii Klinicznej.

2. Inwestycje i prace remontowe

- Oddział Chirurgii Onkologicznej: Wymieniono drzwi do sal chorych i łazienki ogólnej na II i piętrze oddziału, pomalowano ściany w korytarzu Izby Przyjęć Chirurgii, wykonano bariery ochronnej w rejestracji izby przyjęć, naprawiono posadzki i częściowa wymiana wykładziny podłogowej przed windami. Na bloku Operacyjnym (w budynku Chirurgii Onkologicznej) pomalowano ściany i sufity korytarza, pomalowano ściany w sali wprowadzeń.

- Oddział Kliniczny Radioterapii – bud. Nr 2: wyremontowano pomieszczenia akceleratora zamontowano nowe urządzenia, dostosowano kolejne pomieszczenia (parter) pod montaż nowego urządzenia (akcelerator) oraz pom. 017 na poziomie piwnicy; wymieniono uszkodzone oraz uzupełniono brakujące płyty sufitu podwieszanego w holu i korytarzu, wykonano bariery ochronnej w rejestracji izby przyjęć, pomalowano ściany w stołówce, w holu i korytarzu przed windami na oddziale łóżkowym, pomalowano ściany w pokoju ordynatora oraz w gabinecie zabiegowym 010.

- Oddział Kliniczny Radioterapii część łóżkowa 2– bud. Nr 4. Wymieniono zabudowę meblową oraz pomalowano ściany i sufity w dyżurce pielęgniarek, usunięto przeciek z pod kabiny prysznicowej w łazience przy sali 219, pomalowano ściany i sufity w dwóch salach chorych, usunięto przeciek do szybu windy.

- Oddział Onkologii Klinicznej. Pomalowano konstrukcję pod blatami umywalkowymi wraz z wymianą silikonu na połączeniu blatów ze ścianą i umywalek z blatem, pomalowano ściany w salach chorych OS 260 i OS 135.

- Poradnia Przystosowana - palowano ściany korytarza poradni, pomalowano pomieszczenia P7 – przystosowanie na gabinet dla kardiologa, wykonano bariery ochronnej w rejestracjach, pomalowano ściany i sufity w pomieszczeniu socjalnym P21, zamontowano roletę wewnętrzną w rejestracji P18.

- Zakład Diagnostyki Obrazowej, Pracownia RmiTK. Zamontowano barierę ochronną w rejestracji, uszczelnienie dachu przy odwodnieniu, zamontowano drzwi akustyczne do pomieszczenia opisowego pracowni tomografu.

Zakład Diagnostyki Laboratoryjnej. Zamontowano bariery ochronne przy krzeselkach do pobierania krwi, zamontowano żaluzje zewnętrznych w pomieszczeniach L22 i L2.

- Dział Żywienia – Wyczyszczono okapów w kuchni głównej.
- Ośrodek Rehabilitacji Psychospołecznej i Medycznej Osób Niepełnosprawnych poprawiono krawężniki oraz nawierzchnie z kostki brukowej na parkingu od strony ul. Strzałowskiej.
- Punkt wydawania i przyjmowania bielizny - Wykonano nową konstrukcji drewnianej posadzki i ułożenie nowej wykładziny PCV w pomieszczeniu sanitarnym, Pomalowano ściany i sufity pomieszczenia sanitarnego.
- Kotłownia-Wymieniono 3 par drzwi zewnętrznych (dwuskrzydłowych) do budynku kotłowni,
- Teren: Ustawiono znaki drogowe wyznaczające miejsca parkingowe i wyznaczające miejsca do chwilowego zatrzymania przy wejściu do budynku CdiTNP, naprawiono oprawy świetlne w parku. System parkingowy, pomalowano bariery ochronne przy dojazdach do budynków, pomalowano kopyty oraz zamontowano znaki drogowe przed wejściem głównym do budynku nr 8. Przełożono nawierzchnię z kostki betonowej oraz wykonano izolację przeciwwilgociową we wnękach przy budynku nr 8 (Apteka i wejście główne); zamontowano stacje ładowania dla samochodów elektrycznych, poprawiono (przełożono pozapadaną nawierzchnię z kostki betonowej przy budynku CDiTNP oraz przy budynku Ośrodka Rehabilitacji Medycznej Osób Niepełnosprawnych,

3. Utrzymanie bieżącej czystości:

Utrzymanie bieżącej czystości w oddziałach szpitalnych należy do personelu szpitala zatrudnionego na umowę o pracę. W każdej komórce jest zespół pracowników oraz profesjonalny sprzęt (wózki, uchwyty do mopów, nakładki na uchwyty, ściereczki w kolorach określających myte powierzchnie, maszyny myjące i szorująco - polerskie) i profesjonalne środki higieny (preparaty do mycia, doczyszczania, powłoki zabezpieczające). Sprzęt do sprzątania przechowywany jest w pomieszczeniach gospodarczych na oddziałach. Po skończonej pracy ściereczki i mopy pierzemy w temp. 60°C-90°C przy użyciu proszku piorąco -dezynfekcyjnego Ecodes w profesjonalnych pralnicach i suszymy w suszarkach. Sprzęt jest myty, dezynfekowany i przechowywany w stanie suchym w pomieszczeniach porządkowych.

Proces utrzymania czystości opisany jest w procedurze P- 401 - Utrzymanie czystości i instrukcjach do każdego oddziału szpitalnego. Załącznikiem do procedury P- 401 jest Plan Higieny - sprzęt użytkowy, aktualizowany po przetargu na preparaty dezynfekcyjne. Wykonanie czynności potwierdzone jest w kartach kontroli sprzątania codziennego i okresowego.

W budynku Oddziału Radioterapii - budynek nr 4 oraz w budynku Centrum Diagnostyki i Terapii Nowotworów - budynek nr 8 (parter i piwnice), usługę utrzymania czystości w 2020 roku wykonywali pracownicy konsorcjum Impel Facility Services, Optima Care, Optima Cleaning oraz Ars Medica na podstawie umowy PN-38/19 z dnia 19.12.2019r. Firma zapewniała personel, sprzęt (wózki, uchwyty do mopów, nakładki na mopy, ściereczki jednorazowego użytku, maszyny myjące i szorująco-polerskie) oraz profesjonalne środki higieny (preparaty do mycia, doczyszczania, powłoki zabezpieczające). Sprzęt do sprzątania i detergenty przechowywane były w pomieszczeniach porządkowych a mopy prane na zewnątrz.

4. Komory dezynfekcyjne

ZCO nie posiada własnej komory dezynfekcyjnej. Całe wyposażenie łóżka szpitalnego (materac, poduszka, kołdra) zabezpieczone są pokrowcami z materiału nieprzemakalnego, paroprzepuszczającego, zmywalnego, odpornego na środki dezynfekcyjne, typu ecolastik. Pokrowce po wypisie pacjenta są dezynfekowane środkami chemicznymi, a w razie poważniejszego zabrudzenia wyposażenie łóżka (pokrowce, kołdra, poduszka) oraz koce oddawane są do pralni zewnętrznej. ZCO ma podpisaną umowę na usługi pralnicze z Zakładem Usług Pralniczych Sp. J Henryka Różalska, Katarzyna Karasiewicz ul Lipowa 11 76-032 Mielenko. Umowa zawarta jest na dwa lata, od dnia 1.02.2019r.

5. Dezynfekcja

5.1. Pracownia endoskopowa zlokalizowana jest w Oddziale Chirurgii Onkologicznej, w jej skład

wchodzi: śluza, sala badań, kabina higieny osobistej dla pacjentów oraz pomieszczenie mycia endoskopów z wentylacją mechaniczną, wyposażone w dwie myjnie automatyczne firmy Olympus ETD 4 oraz jedną Mini ETD 2. Zakres badań obejmuje gastroskopie i kolonoskopie. Do maszynowego mycia i dezynfekcji endoskopów w myjni automatycznej używamy preparatów firmy Schülke - Thermosept ER i Thermosept ED Olympus. Przygotowanie sprzętu do badań i jego mycie opisuje instrukcja I- 402-008 Postępowanie z endoskopem.

5.2. Każdy oddział szpitala wyposażony jest w maceratory do utylizacji jednorazowych wyrobów z pulpy celulozowej: basenów, kaczek, misek nerkowatych oraz misek do mycia pacjentów. Maceratory zainstalowane są w brudownikach lub pomieszczeniach gospodarczych w oddziałach.

5.3. Zasady dezynfekcji narzędzi oraz proces obiegu materiału do sterylizacji i po sterylizacji opisany jest w procedurze P- 403 - Sterylizacja i dezynfekcja. W gabinetach zabiegowych i na salach operacyjnych znajdują się pojemniki z sitem i pokrywą do wstępnej dezynfekcji narzędzi. Dezynfekcja wstępna i przygotowywanie do transportu odbywa się w wydzielonych pomieszczeniach (narzędziowni - Blok Operacyjny, Oddział Chirurgii i Brachyterapii). Preparaty do dezynfekcji narzędzi i sprzętu w 2020 roku: Aniosyme DD1, Perform, Steranios 2%, Gigazyme X-tra.

5.4. Preparaty do dezynfekcji powierzchni stosowane w szpitalu: Surfanios, Perform, Chloramix DT, Bactacid AF, Chemisept Wipes, Azomax, Mikrozyd PAA Wipes, Incidin Liquid Spray, Nocoluse neutral do zamgławiania pomieszczeń.

6. Sterylizacja:

6.1. ZCO nie posiada własnej sterylizacji.

6.2. Usługę sterylizacji wykonuje dla ZCO firma Toruńskie Zakłady Materiałów Opatunkowych Dystrybucja Szczecin Sp. z o.o. ul. Rapackiego 2, w ośrodku CITONET ul. Rolna 4, 71-730 Szczecin. Umowa zawarta jest na dwa lata - ostatnia umowa PN -12/20 z dnia 18.05.2020r.

6.3. Narzędzia i sprzęt po użyciu poddawany jest dezynfekcji wstępnej przez pielęgniarki w oddziałach i na bloku operacyjnym, w szczelnych pojemnikach przewożony transportem wewnętrznym do magazynu „sprzętu brudnego” na terenie szpitala, skąd odbierany jest przez samochód CITONET-u. Usługa sterylizacji obejmuje: odbiór narzędzi i sprzętu po wstępnej dezynfekcji, przygotowanie narzędzi i sprzętu do sterylizacji (mycie, dezynfekcja, przegląd techniczny i pielęgnacja narzędzi), kompletowanie zestawów zgodnie z wytycznymi zamawiającego, pakowanie i znakowanie pakietów w celu pełnej identyfikacji.

6.4. Transport materiałów do sterylizacji odbywa się w szczelnych zamykanych pojemnikach transportowych ze zbiorczego magazynu „sprzętu brudnego” na terenie szpitala, skąd odbierany jest przez samochód CITONET-u. Pojemniki transportowe dekontaminowane są przez firmę CITONET i w zdezynfekowanych szczelnych pojemnikach materiał sterylny przywożony jest samochodem firmy CITONET do magazynu „czystego” na terenie szpitala, skąd odbierają go pracownicy poszczególnych komórek.

6.5. CITONET ponosi odpowiedzialność za prawidłowy i zgodny z wymogami epidemiologicznymi proces sterylizacji. Wykonawca zobowiązany jest do przedstawienia dokumentów potwierdzających walidację procesów sterylizacji oraz umożliwienia wglądu w pełną dokumentację procesową dotyczącą sterylizacji materiałów z ZCO. Wysterylizowany sprzęt przechowywany jest w magazynie sprzętu sterylnego na bloku operacyjnym oraz w szafkach i wózkach w gabinetach zabiegowych oddziałów szpitalnych. Proces sterylizacji i dezynfekcji opisany jest w procedurze P-403 – Sterylizacja i dezynfekcja oraz instrukcji towarzyszącej.

7. Zespół kontroli Zakażeń Szpitalnych

W szpitalu od 2004 roku działa Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych powołany Zarządzeniem Dyrektora (aktualne Zarządzenie Nr 5/2017 z dnia 23 marca 2017 r., tekst jednolity z dnia 03 lutego 2020r.).

W skład Zespołu wchodzi lekarz - dr nauk medycznych ze specjalizacją z mikrobiologii lekarskiej jako przewodniczący Zespołu, oraz pielęgniarka – specjalista ds. epidemiologii, mgr pielęgniarstwa ze specjalizacją w zakresie pielęgniarstwa epidemiologicznego. Ze względu na specjalizację leka-

rza, w zespole nie ma specjalisty ds. mikrobiologii. Kwalifikacje Zespołu są zgodne z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27.05.2010r. w sprawie kwalifikacji członków zespołu kontroli zakażeń szpitalnych (Dz. U. z 2014r. poz. 746).

8. Laboratorium mikrobiologiczne

ZCO nie posiada w strukturze laboratorium mikrobiologicznego. Usługę w zakresie badań mikrobiologicznych wykonuje dla ZCO firma ALAB Laboratoria Sp. z o.o. z siedzibą: 00-739 Warszawa ul. Stępińska 22/30. Badania wykonywane są w laboratorium ALAB w Szczecinie przy ul. Energetyków 2. Umowa zawarta została na okres trzech lat od dnia 24.05.2018r. Proces pobierania materiału do badań, jego transport i wydawanie wyników opisane jest w instrukcji I-402-004-Badania mikrobiologiczne.

9. Aktualizacja procedur przeciwepidemicznych

W związku z sytuacją epidemiczną w powołano „Zespół ds. zapobiegania zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2” który zadecydował o następujących działaniach :

- wprowadzenie zakazu odwiedzin pacjentów – zakaz ogłoszono na stronie internetowej szpitala w dniu 02 marca br., a informację pisemną umieszczono na drzwiach wejściowych wszystkich oddziałów szpitalnych. Zakaz obowiązuje od 02 marca do odwołania,
- zaostrenie, od dnia 13 marca br., reżimu sanitarnego tj. wprowadzenie kontroli wszystkich wchodzących do budynków szpitalnych poprzez pomiar temperatury, zbieranie wywiadu epidemiologicznego, a także wymaganie po tak przeprowadzonej weryfikacji, dezynfekcji rąk każdego wchodzącego. Zorganizowane „bramki bezpieczeństwa” funkcjonują w każdym budynku szpitala gdzie zgłaszają się pacjenci i są usytuowane przy jedynym otwartym wejściu dla danego budynku. Opracowany algorytm postępowania pozwala na sprawną komunikację między wspomnianymi punktami kontrolnymi w celu przekazania pacjenta podejrzanego o zakażenie do wyodrębnionej izolatki,
- zorganizowaniu na terenie szpitala dwóch zespołów pomieszczeń izolacyjnych, w dwóch lokalizacjach, dostępnych od zewnątrz budynków, w celu poddania pacjenta podejrzanego o COVID-19 dalszym procedurom epidemiologicznym,
- zwiększeniu częstotliwość dezynfekcji powierzchni dotykowych, z którymi mają kontakt chorzy, m.in. takich jak klamki, poręcze, przyciski, windy,
- opracowano procedury i algorytmy:

Algorytm postępowania w ZCO w przypadku zgłoszenia się pacjenta z podejrzeniem zakażenia wirusem SARS-CoV-2, ostatnia aktualizacja wersja 5 z dnia 13.10.2020r.

I 402-024 Prewencja i kontrola zakażeń koronawirusem podczas udzielania świadczeń medycznych, ostatnia aktualizacja - edycja 3 z dnia 23.09.2020r.

I-402-025 Postępowanie w przypadku stwierdzenia podejrzenia zakażenia wirusem SARS-CoV-2 pacjenta hospitalizowanego w oddziale, ostatnia aktualizacja - edycja 3 z dnia 20.10.2020r.

I-401-002 Instrukcja dekontaminacji pomieszczeń, w których przebywał podejrzan lub chory na COVID-19, ostatnia aktualizacja - edycja 3 z dnia 10.12.2020r.

Algorytm postępowania w ZCO – testowanie pacjentów chirurgicznych w kierunku SARS-CoV-2 z dnia 15.05.2020.

Zaktualizowano I-402-19 Postępowanie w przypadku konieczności zgłoszenia podejrzenia/rozpoznanie/ zgonu z powodu choroby zakaźnej z dnia 15.04.2020r.

Prowadzono na bieżąco kontrole interwencyjne realizacji procedur przeciwepidemicznych, wyposażenia izolatek, dostępności środków ochrony indywidualnej i preparatów dezynfekcyjnych.

10. Warunki izolacji pacjentów:

W oddziałach szpitalnych znajdują się sale spełniające warunki izolacji: w Oddziale Chirurgii (dwie sale) i Oddziale Onkologii Klinicznej (dwie sale); w skład sali wchodzi: śluza umywalkowo- fartuchowa, pomieszczenie pobytu pacjenta oraz pomieszczenie sanitarno-higieniczne. W Oddziale Radioterapii znajdują się sale jednoosobowe z własnym węzłem sanitarnym. Zorganizowano na terenie szpitala dwa zespoły pomieszczeń izolacyjnych, w dwóch lokalizacjach, dostępnych od zewnątrz budynków, w celu poddania pacjenta podejrzanego o COVID-19 dalszym procedurom epi-

demiologicznym.

11. Szkolenia wewnętrzne:

W 2020r. przeprowadzono szkolenia interwencyjne w dniach 3.03, 10.03, 17.03, 30.03, 31.03 - Aktualna sytuacja epidemiologiczna. Zasady profilaktyki i sposobu postępowania przy podejrzeniu COVID-19. Dekontaminacja pomieszczeń izolatki. Środki ochrony indywidualnej. Szkolenia prowadzili także kierownicy komórek w zakresie zapoznania z wdrażanymi procedurami oraz stosowania środków ochrony indywidualnej. Przeszkolono około 400 pracowników. Przeszkolono wstępnie, przy przyjęciu do pracy 102 osoby.

12. Dezynsekcja i deratyzacja

ZCO ma zawartą umowę z firmą: Zakład Tępienia Owadów i Gryzoni Odkazanie Pomieszczeń Marcin Małolepszy ul. Boryny 54/32 Szczecin.

W zakresie umowy jest stały monitoring na obecność gryzoni w kuchni raz na kwartał, oraz interwencje bieżące w zależności od potrzeb.

W 2020 roku przeprowadzano zabiegi deratyzacji - teren zewnętrzny szpitala, tlenownia, pomieszczenia piwniczne budynek nr 4 i budynek nr 3 oraz zabiegi dezynsekcji - Oddział Chirurgii - likwidacja gniazda os.

Preparaty używane do deratyzacji - Murin pasta (Bromadiolon), Murin pasta (Brodifacum), dezynsekcji- Penta 250 Forte, K-othirne 2,5 Flow.

6. ZOZ Szpital Aresztu Śledczego Areszt Śledczy, ul. Kaszubska 28, 70-226 Szczecin

1. Aktualna liczba łóżek: 108.

2. Remonty:

W 2020r. na terenie szpitala Aresztu Śledczego przy ul. Kaszubska 28 w Szczecinie nie było żadnych remontów oraz nie wprowadzono zmian organizacyjnych.

3. Utrzymanie bieżącej czystości:

Szpital nie korzysta z usług firmy sprzątającej. Na terenie szpitala sprzątają osadzeni - pracownicy gospodarczy szpitala, zatrudnieni po odpowiednim przeszkoleniu. Sprzęt do sprzątania wykorzystany jest tylko w szpitalu, przechowywany w osobnych pomieszczeniach. Po zakończonym sprzątaniu sprzęt dokładnie się myje i osusza. Mopy i ścierki są prane. Szpital posiada opracowany Plan higieny szpitalnej.

4. Komory dezynfekcyjne:

Szpital nie posiada komór dezynfekcyjnych. Umowa na dezynfekcję materacy zawarta jest z HTS STARGARD Sp. z o.o., ul. Bojanowska 2A, 09-200 Sierpc.

5. Dezynfekcja:

5.1. W placówce nie przeprowadza się badań endoskopowych;

5.2. Dezynfekcję basenów i kaczek przeprowadza się w wydzielonym miejscu, szpital nie posiada maceratorów;

5.3. W placówce stosuje się narzędzia jednorazowego użytku; w przypadku konieczności dezynfekcji narzędzi wielorazowego z gabinetu stomatologicznego odbywa się ona w gabinecie stomatologicznym;

5.4. Dezynfekcja powierzchni: Mikrozyd AF liquid, chusteczki Mikrozyd AF wipes, Incidur spray, Incidin foam, Rotasept, Chirozan, Velox, Dermicocept.

6. Sterylizacja:

W szpitalu stosowana jest sterylizacja podręczna.

6.1. Sterylizacja parowa sterylizatorem parowym –autoklaw AD-7 Auto House typ B, rok prod. 2015 (1 szt.), producent „APOZA" Rnterprise Co. Sterylizator usytuowany jest w części czystej gabinetu stomatologicznego (docelowo usytuowanie będzie w gabinecie sterylizacji);

6.2. Usługi sterylizacji gazowej świadczone są przez Centralną Sterylizatornię 109 Szpitala Wojskowego w Szczecinie. Umowa z dnia 16.08.2013r. bezterminowo, nr S/P – 220 -53/13;

6.3. Sprzęt do sterylizacji jest przygotowywany w przeznaczonym do tego celu miejscu;

6.4. Do prowadzenia procesów sterylizacji jest wydzielony personel - bez kursu, materiał po sterylizacji przechowywany w gabinetach zabiegowych w zamkniętych szafach w oryginalnych opakowaniach, transport materiałów z gabinetu stomatologicznego odbywa się przed i po w zamkniętych pojemnikach;

6.5. Kontrola procesów sterylizacji:

6.5.1. kontrola biologiczna - liczba przeprowadzonych badań: test biologiczny - 28, Sporal A - 4; brak zakwestionowanych badań;

6.5.2. kontrola chemiczna prowadzona przy użyciu testu paskowego sterylizacji Steam Indicator Strip SIL – 250, który jest umieszczany w pakiecie reprezentatywnym każdego wsadu do sterylizacji;

6.5.3. dla pakietów poddanych sterylizacji parametry procesu sterylizacji są udokumentowane w postaci wydruków ze sterylizatora;

6.5.4. liczba awarii sterylizatora w 2020 r. – 1.

7. Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych:

Skład osobowy i kwalifikacje Zespołu są zgodne z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 25.07.2010r. w sprawie kwalifikacji członków zespołu zakażeń szpitalnych (Dz. U. z 2014r., poz.746). W skład Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych wchodzi; przewodniczący Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych: lekarz - specjalista mikrobiologii lekarskiej oraz pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa epidemiologicznego.

8. Laboratorium mikrobiologiczne

Szpital nie posiada laboratorium mikrobiologicznego. Usługi w tym zakresie wykonuje: Laboratorium Mikrobiologiczne SPSK Nr 1 PUM w Szczecinie, ul. Unii Lubelskiej 1.

9. Aktualizacja procedur

W roku 2020 aktualizowano procedury w razie potrzeby. Kontrole wewnętrzne przeprowadzono w oddziałach 1 x 6 m-cy – dotyczyły poprawności i skuteczności procedur zapobiegania zakażeniom i szerzeniu się czynników alarmowych oraz stosowania środków ochrony indywidualnej i zbiorowej.

10. Izolacja pacjentów

Warunki izolacji pacjentów z zakażeniem oraz chorobą zakaźną są zapewnione. Szpital posiada 2 izolatki zgodne z wymogami. Opracowane są następujące procedury:

- Izolacja pacjentów (aktualizacja z dnia 23.09.2019r.)

- Postępowanie z pacjentem w przypadku podejrzenia zakażenia Covid-19 w Areszcie Śledczym w Szczecinie z dnia 17.04.2020r. (na potrzeby zapobiegania transmisji wirusa SARS-CoV-2).

11. Szkolenia wewnętrzne

Przeprowadzono 5 szkoleń wewnętrznych w zakresie profilaktyki zakażeń szpitalnych i procedur przeciwepidemicznych. Łącznie przeszkolono 200 osób.

12. Usługi dezynsekcji i deratyzacji

Na terenie szpitala w 2020r. wykonano łącznie 20 zabiegów dezynfekcji i dezynsekcji pomieszczeń. Zabiegi te były wykonywane po zakończeniu kwarantanny u pacjentów. W/w usługi świadczy: Szczeciński Zakład Dezynfekcji, Dezynsekcji i Deratyzacji - TESZNER Szczecin ul Śląska 8, tel: (91) 434 30 2. Aktualnie firma ta wykonuje usługi na każde zlecenie Aresztu Śledczego.

7. AMC Art Medical Center Szpital, 70-263 Szczecin, ul. Langiewicza 28/U1

1. Aktualna liczba łóżek - sala pooperacyjna - 4 łóżka, strefa oddziału - 12 łóżek

2. Remonty

W 2020 roku nie przeprowadzano remontów oraz zmian organizacyjnych.

3. Utrzymanie bieżącej czystości i porządku

Utrzymaniem bieżącej czystości i porządku zajmuje się personel placówki, sprzęt - płaskie mopy, wózki dwukomorowe z wyciskarką, podział sprzętu do sprzątnięcia na część szpitalną i blok operacyjny, mopy po użyciu są przeznaczone do prania, wózki myte i przechowywane w wydzielonym pomieszczeniu pomocniczym, osobnych dla wydzielonych stref, opracowano plan

higieny szpitalnej.

4. Komory dezynfekcyjne

Placówka nie korzysta z komór dezynfekcyjnych - postępowanie zabezpieczające - jednorazowa pościel medyczna, materace pokryte dodatkowo zmywalną powłoką.

5. Dezynfekcja

a) Placówka nie posiada endoskopów.

b) Do dezynfekcji basenów i kaczek służy macerator.

c) Dezynfekcja narzędzi wielorazowego użycia odbywa się w pojemnikach do dezynfekcji z sitem. Miejsce, w którym odbywa się dezynfekcja narzędzi mieści się w wydzielonym pomieszczeniu tzw. Podręcznej Sterylizatorni.

d) Stosowane środki dezynfekcyjne - Incidin Plus, Indur Brillant Plus, Oasis Pro 61 D Premium, Onasis Pro14 Premium, Incidur Spray, Incidin Foam.

6. Sterylizacja

a) Podmiot leczniczy posiada 2 sterylizatory: kocioł parowy EURONDA sterylizator STS24 nr fabryczny SN EIB 120348/2012, rok produkcji 2012 - podręczna sterylizatornia oraz kocioł parowy EURONDA sterylizator STS24 nr fabryczny SN EIB 120346/2012, rok produkcji 2012 - podręczna sterylizatornia.

b) Na usługi w zakresie sterylizacji narzędzi i sprzętu medycznego zawarta jest umowa z Toruńskimi Zakładami Materiałów Opatrunkowych SA z siedzibą w Toruniu - wykonywanie usług w Centrum Usług Sterylizacji CITONET w Szczecinie ul. Rolna 4.

c) Przygotowanie sprzętu do sterylizacji: podręczna sterylizatornia, wstępna dezynfekcja, przechowywanie w pojemnikach do tego celu przeznaczonych, do czasu odbioru przez firmę zewnętrzną. Tylko najczęściej używane narzędzia - poddane wstępnej i właściwej dezynfekcji, pakowane są w mankiety papierowo-foliowe oraz poddawane sterylizacji w placówce na miejscu.

d) Prowadzeniem procesów sterylizacji zajmuje się przeszkolony odpowiednio, wydzielony personel. Transport materiałów do sterylizacji i po sterylizacji odbywa się w wydzielonych, zamkniętych pojemnikach.

e) Kontrola procesów sterylizacji odbywa się wskaźnikami chemicznymi (we wszystkich pakietach). Biologiczne - badanie skuteczności procesu sterylizacji Sporal A - przeprowadzone badania - posiewy jałowe.

W placówce prowadzona jest dokumentacja w formie wydruku ze sterylizatora oraz wydruku zbiorczego miesięcznego. Awaryjność urządzeń sterylizujących - nie odnotowano awarii.

Wszystkie sterylizatory mają wbudowane wytwornice. Szpital nie posiada urządzeń do uzdatniania wody.

7. Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych

W placówce działa powołany w październiku 2013r. zarządzeniem Kierownika Medycznego Zespół i Komitet ds. Zakażeń Szpitalnych. Członkowie posiadają wymagane kwalifikacje. W skład zespołu wchodzi: przewodniczący - Kierownik Medyczny AMC Art. Medical Center, pielęgniarka epidemiologiczna - specjalista piel. epidemiologicznego, diagnosta laboratoryjny specjalista mikrobiologii medycznej, kierownik zespołu pielęgniarskiego, pielęgniarka koordynująca - specjalista piel. chirurgicznego.

8. Laboratorium mikrobiologiczne

Placówka nie posiada laboratorium mikrobiologicznego - w razie potrzeby umowa zlecenie z 109 Szpitalem Wojskowym z Przychodnią SPZOZ, ul. Piotra Skargi 9-11 w Szczecinie.

9. Aktualizacja procedur

W 2020 roku była przeprowadzona aktualizacja obowiązujących procedur przeciwepidemicznych w zakresie przestrzegania profilaktyki zakażeń oraz ze względu na ogłoszoną pandemię Koronawirusa SARS-CoV-2.

10. Kontrola wewnętrzna

Przeprowadzone kontrole wewnętrzne w zakresie stanu sanitarno - higienicznego, przestrzegania

procedur profilaktyki zakażeń - raz na kwartał.

11. Izolatki

W placówce istnieją warunki zapewniające izolację pacjentów z zakażeniem. Sale dwu łóżkowe z oddzielnym węzłem sanitarnym. Ze względu na pandemię Koronawirusa SARS-CoV-2 do marca 2020r. w szpitalu dostosowano się do obowiązujących wymogów i szpital posiada sale jednoosobowe z węzłem sanitarnym.

12. Szkolenia

Przeprowadzono cztery szkolenia wewnętrzne z zakresu kontroli i profilaktyki zakażeń szpitalnych i procedur przeciwepidemicznych, w którym uczestniczyło każdorazowo 7 osób.

13. Dezynsekcja i deratyzacja

W Placówce nie przeprowadzano zabiegów dezynsekcji i deratyzacji.

8. Dom Lekarski - Leczenie szpitalne – Gombrowicza, ul. Gombrowicza 23, 70-785 Szczecin

1. Liczba łóżek

Aktualna liczba łóżek - 6 łóżek

2. Remonty

W Domu Lekarskim nie przeprowadzano remontów. Na bieżąco usuwane były usterki związane z eksploatacją pomieszczeń i wyposażenia.

3. Utrzymanie bieżącej czystości i porządku

Ośrodek Domu Lekarskiego (Oddział Szpitalny) sprzątany jest przez własny personel. Każda z jednostek Domu Lekarskiego posiada opracowany stosownie do specyfiki Plan Higieny oraz szereg instrukcji, procedur, schematów, zasad postępowania z zakresu utrzymania czystości. Wykaz sprzętu do sprzątania: wózki serwisowe, mopy, stelaże do mopów, ściereczki.

Postępowanie ze sprzętem po sprzątaniu – mycie, dezynfekcja i przechowywanie wg obowiązującej instrukcji „Postępowanie ze sprzętem po zakończeniu sprzątania”. Czyste ściereczki i mopy przechowywane są w wyznaczonym pomieszczeniu, zabezpieczone; brudne sukcesywnie przekazywane są do pralni. Sprzęt do sprzątania przechowywany jest w wyznaczonym do tego celu pomieszczeniu porządkowym, odpowiednio zabezpieczony.

4. Komory dezynfekcyjne

Szpital nie korzysta z komór dezynfekcyjnych. Łóżka posiadają materace pokryte pokrowcami umożliwiającymi ich dezynfekcję i mycie. Poduszki również są zabezpieczone przed ewentualną kontaminacją. Bielizna pościelowa i koce przekazywane są do Pralni zgodnie z obowiązującą w tym zakresie procedurą i umową z Pralnią.

5. Dezynfekcja

- endoskopów - nie dotyczy

- stosowane jednorazowe naczynia sanitarne (baseny, kaczki, miski nerkowate). Jednostka wyposażona jest w macerator.

- dezynfekcja narzędzi wielorazowego użycia wykonywana jest w wydzielonym pomieszczeniu - Dezynfekcja narzędzi wielorazowego użycia wykonywana jest w wydzielonym pomieszczeniu - w pomieszczeniu sterylizacji (wydzielone miejsce). Transport narzędzi bezpośrednio z sali operacyjnej odbywa się w wydzielonym do tego celu pojemniku. Dezynfekcja narzędzi wielorazowego użycia odbywa się w pojemnikach z sitem przy zastosowaniu 2% Sekusept Pulver + aktywator.

Ponadto DL ma podpisaną umowę na korzystanie z usług Centrum Usług CitoNet.

Transport materiałów do i ze sterylizacji odbywa się w zamykanych pojemnikach zgodnie z umową.

Do dezynfekcji powierzchni stosowany jest: Incidin Plus, Incidin Liquid Spray, ActiChlor Plus, Virkon.

6. Sterylizacja

- Sterylizator parowy Cliniklav 25, rok produkcji 2010, Sterylizator znajduje się w wydzielonym

przy Bloku Operacyjnym pomieszczeniu.

- Szpital korzysta z usług zewnętrznych w zakresie sterylizacji - CITONET Szczecin, ul. Rolna 4.
- Przygotowanie sprzętu i narzędzi do sterylizacji - sprzęt poddawany jest wstępnej i właściwej dezynfekcji. Dezynfekcja sprzętu i narzędzi sterylizowanych wykonywana w pomieszczeniu sterylizacji w wyznaczonym do tego celu miejscu. Prowadzona jest dokumentacja przeprowadzonych procesów dezynfekcji. Narzędzia i sprzęt przekazywane są do „CITONET – u” w zamykanych pojemnikach po wstępnej dezynfekcji.
- Przygotowaniem sprzętu i narzędzi, przeprowadzeniem procesów sterylizacji zajmuje się wyznaczony, przeszkolony personel.
- Kontrola procesów sterylizacji:
- Sporal A - raz na kwartał - badanie w Laboratorium WSSE w Szczecinie i w razie awarii - po każdej naprawie w 2020 r. badanie wykonano 3 razy.
- Kontrola chemiczna - testy we wszystkich pakietach oraz testy kontroli wsadu do każdego cyklu.
- Kontrola fizyczna - manometry i zegary.
- Każdy pakiet oznakowany etykietą z metkownicy. Dokumentacja procesu sterylizacji - wydruki, zapisy ręczne - dokumentacja każdego procesu sterylizacji oraz zawartości materiału w każdym cyklu.

W 2020r. nie odnotowano awarii urządzeń.

7. Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych

W Domu Lekarskim działa formalnie powołany Zarządzeniem Prezesa, Komitet i Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych. Skład i kwalifikacje członków zgodne są z obowiązującymi przepisami prawnymi w tym zakresie.

8. Laboratorium mikrobiologiczne

Szpital korzysta z usług Laboratorium Diagnostyka

9. Procedury

W 2020r. opracowano i wdrożono algorytmy i stosowne dokumenty związane z SARS-CoV-2.

10. Izolacja pacjentów

W Domu Lekarskim jest możliwość zapewnienia izolacji pacjentów w sytuacjach tego wymagających – poprzez zmianę organizacji (wydzielenie sali i węzła sanitarnego).

11. Szkolenia

W 2020r. prowadzono szkolenia, spotkania dot. stosowania procedur przeciwepidemicznych związanych z aktualną sytuacją epidemiologiczną związaną z SARS CoV-2.

12. Dezynsekcja i deratyzacja

W 2020r. nie przeprowadzono zabiegów dezynsekcji i deratyzacji.

9. Dom Lekarski ul. Piastów 30, 71-064 Szczecin

1. Liczba łóżek

Szpital w 2020r. posiadał 6 łóżek szpitalnych.

2. Remonty

W 2020r. nie przeprowadzono remontów i inwestycji.

3. Utrzymanie bieżącej czystości i porządku

Ośrodek Domu Lekarskiego (Oddział Szpitalny) sprzątany jest przez własny personel. Każda z jednostek Domu Lekarskiego posiada opracowany stosownie do specyfiki Plan Higieny oraz szereg instrukcji, procedur, schematów, zasad postępowania z zakresu utrzymania czystości. Wykaz sprzętu do sprzątania: wózki serwisowe, mopy, stelaże do mopów, ściereczki. Postępowanie ze sprzętem po sprzątnięciu – mycie, dezynfekcja i przechowywanie wg obowiązującej instrukcji „Postępowanie ze sprzętem po zakończeniu sprzątania”. Czyste ściereczki i mopy przechowywane są w wyznaczonym pomieszczeniu, zabezpieczone; brudne sukcesywnie przekazywane są do pralni. Sprzęt do sprzątania przechowywany jest w wyznaczonym do tego celu pomieszczeniu porządkowym, odpowiednio zabezpieczony.

4. Komory dezynfekcyjne

Szpital nie korzysta z komór dezynfekcyjnych. Łóżka posiadają materace pokryte pokrowcami umożliwiającymi ich dezynfekcję i mycie. Poduszki również są zabezpieczone przed ewentualną kontaminacją. Bielizna pościelowa i koce przekazywane są do Pralni zgodnie z obowiązującą w tym zakresie procedurą i umową z Pralnią.

5. Dezynfekcja

- endoskopów- nie dotyczy;
- stosowane jednorazowe naczynia sanitarne (baseny, kaczki, miski nerkowate). Jednostka wyposażona jest w macerator;
- dezynfekcja narzędzi wielorazowego użycia wykonywana jest w wydzielonym pomieszczeniu - w pomieszczeniu sterylizacji.
- transport narzędzi bezpośrednio z sali operacyjnej odbywa się w wydzielonym do tego celu pojemniku przez okienko podawcze.
- dezynfekcja narzędzi wielorazowego użycia odbywa się w pojemnikach z sitem przy zastosowaniu 2% Sekusept Pulver + aktywator. Ponadto Dom Lekarski korzysta również z usług Centrum Usług CITONET. Transport materiałów do i ze sterylizacji odbywa się w zamykanych pojemnikach zgodnie z umową.
- Do dezynfekcji powierzchni stosowane są: Incidin Plus, Incidin Liquid Spray, ActiChlor Plus.

6. Sterylizacja

- Sterylizator parowy Cliniklav 25, rok produkcji 2015, sterylizator znajduje się w wydzielonym przy Bloku Operacyjnym pomieszczeniu sterylizacji.
- Szpital korzysta z usług zewnętrznych w zakresie sterylizacji - CitoNet Szczecin, ul. Rolna 4.
- Przygotowanie sprzętu i narzędzi do sterylizacji - sprzęt poddawany jest wstępnej i właściwej dezynfekcji. Dezynfekcja sprzętu i narzędzi sterylizowanych wykonywana w pomieszczeniu sterylizacji w wyznaczonym do tego celu miejscu. Prowadzona jest dokumentacja przeprowadzonych procesów dezynfekcji. Narzędzia i sprzęt przekazywane są do Centrum Usług CITONET w zamykanych pojemnikach po wstępnej dezynfekcji.
- Przygotowaniem sprzętu i narzędzi, przeprowadzeniem procesów sterylizacji zajmuje się wyznaczony, przeszkolony personel.
- Kontrola procesów sterylizacji:
  - a) Sporał A - raz na kwartał badanie w Laboratorium WSSE w Szczecinie i w razie potrzeby.
  - b) Kontrola chemiczna - testy we wszystkich pakietach oraz testy kontroli wsadu do każdego cyklu.
  - c) kontrola fizyczna - manometry i zegary.
- Dokumentacja procesu sterylizacji - wydruki, zapisy ręczne – dokumentacja każdego procesu sterylizacji oraz zawartości materiału w każdym cyklu.

W 2020 r. nie odnotowano awarii urządzeń.

7. Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych

W Domu Lekarskim działa formalnie powołany Zarządzeniem Prezesa, Komitet i Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych. Skład i kwalifikacje członków zgodne są z obowiązującymi przepisami prawnymi w tym zakresie.

8. Laboratorium mikrobiologiczne

Szpital korzysta z usług Laboratorium Diagnostyka w Szczecinie.

9. Procedury

W 2020r. opracowano i wdrożono algorytmy i stosowne dokumenty związane z SARS-CoV-2.

10. Izolacja pacjentów

W przypadku konieczności izolacji pacjenta z zakażeniem i/lub chorobą zakaźną na potrzeby izolacji wydzielana jest odrębna sala i odrębny węzeł sanitarny.

11. Szkolenia

W 2020r. prowadzono szkolenia, spotkania dot. stosowania procedur przeciwepidemicznych związanych z aktualną sytuacją epidemiologiczną związaną z SARS-CoV-2.

12. Dezynsekcja i deratyzacja

W 2020r. nie przeprowadzano zabiegów dezynsekcji i deratyzacji.

10. Sonomed Sp. z o. o., ul. Bandurskiego 98/U12, 71-685 Szczecin

1. Aktualna liczba łóżek szpitalnych: 6.

2. Remonty:

W 2020r. nie przeprowadzono prac remontowych.

3. Utrzymanie bieżącej czystości i porządku:

Utrzymaniem bieżącej czystości i porządku zajmuje się personel firmy wynajmującej lokal (Firma Polita). Do sprzątanía wykorzystywany jest profesjonalny sprzęt (wózki - wiadra z oddzielnymi komorami, mopy z nakładkami wydzielone do mycia powierzchni bloku operacyjnego i innych pomieszczeń), który jest dezynfekowany, myty i przechowywany w pomieszczeniach porządkowych. Szpital posiada opracowany Plan Higieny Szpitalnej, procedury mycia i dezynfekcji powierzchni.

Mopy prane we własnym zakresie w pralnicy Mile Professional PW 5064, suszone w suszarce Mile Professional PT 5135C zgodnie z zaleceniem producenta sprzętu, do prania stosowany jest proszek CLOVIN II SEPTON.

4. Komory dezynfekcyjne:

Szpital ma podpisaną umowę na usługi pralnicze i dezynfekcyjne z SZOP S.C. Waldemar Walczak, Julita Walczak Pralnia Wodna i Chemiczna, 70-790 Szczecin, ul. Olszynki Grochowskiej 15. Na wyposażeniu materace pokryte są pokrowcami typu ekolastik, łatwe do mycia i dezynfekcji, które dezynfekowane są przez pracowników.

5. Dezynfekcja:

5.1. Dezynfekcja endoskopów odbywa się w 3 myjniach (automatycznej i półautomatycznej, 1 z myjni jest na sól), środkami AdasporPlus, Anioxsyme 1000, Aniosyme Synergy, Phago Scope APA. Pracownia endoskopowa ma bezpośredni dostęp do kabiny higieny osobistej. Zakres badań: endoskopia i kolonoskopia;

5.2. Dezynfekcja basenów i kaczek – szpital posiada macerator;

5.3. Dezynfekcja narzędzi i sprzętu - pracownicy szpitala przeprowadzają dezynfekcję wstępną narzędzi i sprzętu medycznego w wyznaczonym pomieszczeniu przy bloku operacyjnym. Dezynfekcja wstępna przeprowadzona jest w profesjonalnych pojemnikach dezynfekcyjnych z sitami. Przygotowany sprzęt po wstępnej dezynfekcji transportowany jest w zamkniętych pojemnikach, dokumentacja prowadzona jest przez zapis ręczny;

5.4. Dezynfekcja powierzchni oraz sprzętu medycznego z wykorzystaniem preparatów: Incidin Plus, Incidin Pro, Incidin Liquid Spray, Sani Cloth Active – chusteczki, 2% Gigasept z paskami testowymi, Actichlor.

6. Sterylizacja:

Szpital ma podpisaną umowę na sterylizację narzędzi i sprzętu medycznego z Centralną Sterylizatornią Szpitala Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Szczecinie przy ul. Jagiellońskiej 44.

7. Zespół i Komitet ds. Zakażeń Szpitalnych:

W szpitalu działa powołany zarządzeniem/uchwałą Nr 1/II/2017 z dnia 07.02.2017r. Zespół i Komitet ds. Zakażeń Szpitalnych powołany zgodnie z Ustawą o Zapobieganiu oraz Zwalczeniu Zakażeń i Chorób Zakaźnych u ludzi z 05.12.2008r. Członkowie Zespołu spełniają wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Zdrowia „w sprawie kwalifikacji członków zespołu kontroli zakażeń szpitalnych” (Dz.U. z 2014r., poz. 746).

8. Laboratorium mikrobiologiczne:

Szpital nie posiada własnego laboratorium mikrobiologicznego. Usługi w tym zakresie świadczy Laboratorium Diagnostyka Sp. z o. o. – Umowa na badania mikrobiologiczne nr 11378/851-317-23-77 z dnia 01.02.2015r., umowa współpracy z kontrahentem nr 5855. Transport materiału biologicznego odbywa się w zamkniętych pojemnikach.

9. Aktualizacja procedur:

Zespół na bieżąco aktualizuje opracowane dokumenty. Aktualizacja wynika z sytuacji epidemiologicznej szpitala, wytycznych zaakceptowanych przez Ministerstwo Zdrowia, zmiany stosowanych preparatów dezynfekcyjnych. W 2020 roku zaktualizowano procedury dot. postępowania z odpadami, prowadzono wszystkie zalecenia w związku z przeciwdziałaniem COVID-19. Przeprowadzono 24 kontrole wewnętrzne (2 kontrole w zakresie stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń i wyposażenia bloku operacyjnego, 2 kontrole Oddziału Chirurgii jednego dnia, 2 kontrole Pracowni Endoskopii, gabinetów lekarskich, przestrzegania procedur profilaktyki zakażeń, 18 kontroli stanu sanitarnego pomieszczeń szpitalnych i ich wyposażenia wyznaczonego na składowanie odpadów medycznych).

10. Izolacja pacjentów:

W szpitalu jest wyznaczona sala nr 1 do zapewnienia izolacji pacjentów z zakażeniem lub chorobą zakaźną

11. Szkolenia:

W 2020 roku przeprowadzono 10 szkoleń wewnętrznych, w których przeszkolono 37 osób.

W związku z epidemią SARS-Cov-2 udostępniano w formie elektronicznej materiały dla personelu medycznego i wszystkie niezbędne informacje Ministerstwa Zdrowia.

12. W szpitalu w 2020r. nie przeprowadzano zabiegów dezynsekcji i deratyzacji.

11. Szpital Rehabilitacyjny św. Karola Boromeusza Instytut Medyczny im. Jana Pawła II w Szczecinie, ul. Wyzwolenia 52, 71-506 Szczecin

1. Aktualna liczba łóżek szpitalnych: 55.

2. Remonty:

W roku 2020r. w jednostce nie były przeprowadzane remonty.

3. Utrzymaniem bieżącej czystości i porządku:

Utrzymaniem bieżącej czystości i porządku w szpitalu zajmuje się personel szpitala. Stosowany sprzęt: mopy jednorazowego użycia, wózki kuwetowe i wiaderkowe. Po sprzątaniu sprzęt jest myty i dezynfekowany, mopy traktowane są jako odpad medyczny zakaźny. Sprzęt służący do sprzątania przechowywany jest w pomieszczeniu porządkowym.

Szpital posiada Plan Higieny z dnia 05.12.2019r.

4. Komory dezynfekcyjne:

Szpital nie posiada komory dezynfekcyjnej. Na świadczenie usług pralniczych zawarta umowa z dnia 01.06.2018r. z Zakładem Usług Pralniczych Sp. J. Henryka Różalska, K. Karasewicz, 76-032 Mielenku, ul. Lipowa 11. Materace pokryte są Ecolastikiem umożliwiającym mycie i dezynfekcję.

5. Dezynfekcja:

5.1. Dezynfekcja endoskopów - nie dotyczy;

5.2. Dezynfekcja basenów i kaczek odbywa się manualnie w: pojemniku z pokrywą, roztworze roboczym Actichloru w stężeniu 4,10, w wydzielonym pomieszczeniu (pomieszczenie porządkowe), jednostka nie posiada maceratorów;

5.3. Dezynfekcja narzędzi wielorazowego użycia: dezynfekcja wstępna w kuwetach z sitem, gabinet zabiegowy, sterylizacja – usługa zewnętrzna;

5.4. Dezynfekcja powierzchni - stosowane preparaty: MAXX Brial 0,2%, MAXX Indur 0,2%, Into Action Plus 0,2%, Incidin Activ, Incidin Pro, Incidin Foam, Incidin Liquid spray, Actichlor Plus, Perform granulaty.

6. Sterylizacja:

6.1. Szpital nie posiada sterylizatora;

6.2. Szpital korzysta z usługi zewnętrznej – umowa z dnia 11.01.2019r. nr AG-081-2(1)2019 zawarta ze szpitalem SPSK Nr 1 przy Unii Lubelskiej w Szczecinie;

6.3. Przygotowanie sprzętu do sterylizacji odbywa się w gabinecie zabiegowym przez wyznaczony personel, poprzez wykonanie dezynfekcji wstępnej i przygotowanie materiału do transportu.

Transport odbywa się w zamkniętych pojemnikach

7.Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych:

Skład osobowy i kwalifikacje Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych są zgodne z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie kwalifikacji członków zespołu kontroli zakażeń szpitalnych.

8.Laboratorium mikrobiologiczne:

Szpital ma podpisaną umowę na świadczenie usług w zakresie badań mikrobiologicznych z firmą Diagnostyka, umowa nr 11533/8513158590/RZP z dnia 27.11. 2017r.

9.Aktualizacji procedur:

W 2020r. nie przeprowadzono aktualizacji procedur. Obowiązują procedury wdrożone 22.05.2018 roku z aktualizacjami w 2019 roku. Wprowadzono algorytmy postępowania w przypadku przyjęcia pacjenta z podejrzeniem koronawirusa SARS-CoV-2. Wdrożono Procedurę fumigacji.

Przeprowadzonych zostało: 15 kontroli czystości pomieszczeń (gab. zabiegowy, kuchenka oddziałowa, magazyn pościeli, brudownik, sale chorych z węzłami sanitarnymi), 7 kontroli z zakresu przestrzegania procedury postępowania z odpadami, 1 kontrola dot. przestrzegania/prawidłowego stosowania procedur higienicznych, 1 kontrola dot. zasad stosowania izolacji.

Prowadzony jest stały nadzór w okresie trwania ogniska epidemicznego wywołanego przez koronawirusa SARS-CoV-2.

10.Izolacja pacjentów:

Szpital zapewnia salę z węzłem sanitarnym. Obowiązuje Procedura Stosowania Izolacji z dnia 22.05.2019r.

11.Szkolenia:

W 2020r. przeprowadzone zostały następujące szkolenia:

Tematyka szkoleń:

- Zakażenia układu oddechowego powodowane przez koronawirusa SARS-CoV2 - przeszkolono łącznie 19 osób;

- Metody dot. pobierania i transportu materiału do badań w kierunku koronawirusa SARS-CoV-2;

- Środki ochrony indywidualnej dla osoby pobierającej wymaz u pacjenta podejrzanego o zakażenie koronawirusem SARS-CoV-2;

- Szkolenia multimedialne dot. środków ochrony osobistej, sposobów rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-CoV-2 - dot. wszystkich pracowników oddziału prowadzone od marca do czerwca 2020 roku;

- Szkolenie – dot. wytycznych z dnia 25.05.2020r. w zakresie postępowania pracowników medycznych podmiotów leczniczych po kontakcie z osobą podejrzaną o zakażenie SARS-CoV-2, bądź chorą na COVID-19 – przeszkolono 7 osób.

- Profilaktyka i kontrola zakażeń wirusem powodującym COVID-19 w palcówkach Ochrony Zdrowia - przeszkolono 6 osób;

- Środki ochrony indywidualnej – SARS-CoV-2 - przeszkolono 7 osób;

- Definicja przypadku na potrzeby nadzoru nad zakażeniem ludzi nowym koronawirusem SARS-CoV-2 - przeszkolono 6 osób;

- Wytyczne dla pielęgniarek mających kontakt z osobą zakażoną SARS-CoV-2 przeszkolono 6 osób;

- Eksploatacja urządzenia NocoSpray - przeszkolono 7 osób.

12.Zabiegi dezynsekcji i deratyzacji.

Zabiegi dezynsekcji i deratyzacji przeprowadzała firma P. Wiktor Protas Firma Handlowo -Usługowa z siedzibą w Szczecinie ul. Żółkiewskiego 9a/11. W 2020 roku przeprowadzono 12 zabiegów dezynsekcji i deratyzacji- pułapki żywołowne (Wabiwax), detektory owadów.

12.Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Szczecinie, ul. Jagiellońska 44, 70-382 Szczecin

1.Aktualna liczba łóżek Szpitalnych: 127.

2. Remonty:

Na terenie szpitala w 2020r. zostały przeprowadzone następujące remonty:

- Budynek Główny przy ul. Jagiellońskiej 44 w Szczecinie: rozpoczęcie inwestycji w zakresie remontu (przebudowy) Izby Przyjęć, przystosowanie części pomieszczeń po Zakładzie Rehabilitacji Leczniczej na potrzeby COVID-19, wykonanie nowego wejścia do budynku na rzecz tymczasowej Izby Przyjęć, prace budowlane związane z utworzeniem szatni dla personelu szpitala, montaż klimatyzatorów typu multi-split na potrzeby Poradni SP ZOZ MSWiA w Szczecinie;
- Budynek przy ul. Piotra Skargi 16 w Szczecinie: remont pomieszczeń na potrzeby Wojewódzkiej Komisji Lekarskiej;
- Zakład Rehabilitacji Leczniczej SP ZOZ MSWiA: przeniesienie Zakładu Rehabilitacji Leczniczej z lokalizacji – z budynku Głównego przy ul. Jagiellońskiej 44 w Szczecinie do budynku przy ul. Piotra Skargi 16 w Szczecinie;
- Izolatka COVID-19 Adaptacja części pomieszczeń po Zakładzie Rehabilitacji Leczniczej na Izolatkę dla potrzeb COVID-19;
- Izba Przyjęć: Adaptacja części pomieszczeń po Zakładzie Rehabilitacji Leczniczej na tymczasową Izbę Przyjęć;
- Budynek Główny przy ul. Jagiellońskiej 44 w Szczecinie: wykonanie otworu drzwiowego wraz z budową ścianki w części izby przyjęć na potrzeby wydzielenia komunikacji (części czystej) dla pacjentów poradni i oddziału okulistycznego, wykonanie ścianki działowej z drzwiami na III piętrze (poradnia endoskopii) oraz utworzenie śluzy na potrzeby właściwego funkcjonowania oddziału COVID, wykonanie ścianki działowej z drzwiami na II piętrze (poradnia ginekologii) oraz utworzenie śluzy na potrzeby właściwego funkcjonowania oddziału COVID, wykonanie ścianki działowej z drzwiami na I piętrze (podział oddziału na poziomie sali PIN) na potrzeby właściwego funkcjonowania oddziału COVID, wykonanie ścianki działowej z drzwiami na I piętrze (oddział) oraz utworzenie śluzy na potrzeby właściwego funkcjonowania oddziału COVID, wykonanie ścianki działowej z drzwiami na I piętrze (podział poradni na wysokości windy dla pacjentów) na potrzeby właściwego funkcjonowania ciągu komunikacyjnego; przebudowa części oddziału na I piętrze (wykonanie ścianki działowej z drzwiami na I piętrze (oddzielanie oddziału COVID od nowo utworzonej poradni okulistycznej) na potrzeby właściwego funkcjonowania oddziału COVID, wydzielenie z części oddziału na I piętrze (sala 159 i 160) na potrzeby poradni okulistycznej; wydzielenie z części oddziału na I piętrze łazienki dla pacjentów poradni i oddziału okulistycznego), wykonanie ścianki działowej z drzwiami na I piętrze (podział oddziału okulistycznego) na potrzeby właściwego funkcjonowania bloku operacyjnego, wykonanie przebiccia (utworzenie ciągu komunikacyjnego na oddziale ginekologii) na II piętrze na potrzeby właściwego funkcjonowania poradni ginekologicznej; Wydzielenie z części oddziału ginekologii pomieszczeń na potrzeby utworzenia poradni endoskopii.

3. Utrzymanie bieżącej czystości:

Szpital nie korzysta z usług firmy sprzątającej. Na terenie szpitala powołany jest dział porządkowo-gospodarczy. Profesjonalny sprzęt do sprzątania wykorzystany jest tylko na terenie jednostki. Przechowywany w wydzielonym pomieszczeniu w budynku szpitala. Po zakończonym dniu pracy sprzęt podlega myciu i osuszaniu oraz dezynfekcji. Mopy, ścierki są prane (podczas pracy stosowana zasada jednokrotnego użycia). W szpitalu jest opracowany plan higieny szpitalnej.

4. Komory dezynfekcyjne:

Szpital nie posiada własnych komór dezynfekcyjnych. Umowa na pranie materacy, kocy, poduszek podpisana jest z Zakładem Usług Pralniczych Henryka Różalska, Katarzyna Karasiewicz Sp.J., ul. Lipowa 11, 76-032 Mielenko, z dnia 08-01-2020r.. ważna do 07.01.2022r. Materace, poduszki (część) zabezpieczone są pokrowcami z ekolastiku.

5. Dezynfekcja:

5.1. Pracownia endoskopowa umiejscowiona jest w budynku główny przy ul. Jagiellońskiej 44 na piętrze III. Prowadzone są badania górnego i dolnego odcinka przewodu pokarmowego.

Pracownia wyposażona jest: myjnie automatyczne; środki dezynfekcyjne są zgodnie z zaleceniami producenta myjni; (Cleaner, Disinfectant); mycie wstępne w roztworze Medizyme 3Plus 0,5%; wentylacja i klimatyzacja pomieszczeń pracowni;

5.2 Dezynfekcję basenów i kaczek: szpital korzysta ze sprzętu wielorazowego. Dezynfekcja przeprowadzana odbywa się w płuczko – dezynfektorach, które umiejscowione są w pomieszczeniach wydzielonych w oddziałach szpitalnych. Środki stosowane w myjkach – dezynfektorach: Helimatic Cleaner Alcaline, Helimatic Latriniser oraz Sporodice Clinox3a Total, Clineur Detergent Do Clinox3a Szpital nie posiada maceratorów.

5.3. Dezynfekcja narzędzi wielorazowego użycia:

- pojemniki z sitem,
- dezynfekcja wstępna w obrębie oddziałów, w gabinetach zabiegowych/opatrunkowych,
- miejsce dezynfekcji właściwej narzędzi – sterylizatornia lokalna,

5.4. Dezynfekcja powierzchni:

- Meliseptol New Formula, Mikrozyd Af, Chusteczki: Mikrozyd Af Wipes, Mikrozyd Uniwersal Wipes
- Meliseptol Foam Pure, Meliseptol Chusteczki Bezalkoholowe
- Teralin Protect, Perform, Laudamonium, Incidin Plus, Virusolve +
- Titan Chlor Tablets, Oxyvir Plus, Oxivir Sporocide Wipes, Mikrozyd Paa, Chlorcelan Wipes,

6. Sterylizacja:

6.1. Ilość sterylizatorów – 3

Steryliizator gazowy 8XL +abator - przelotowy, rok produkcji 2010 - wydzielone pomieszczenie w sterylizatorni po stronie czystej i sterylnej,

Steryliizator parowy - przelotowy AS 666 WPA-1 – sterylizatornia część czysta i sterylna, rok produkcji 2005;

Steryliizator parowy – przelotowy AS666 WPA-2 – sterylizatornia część czysta i sterylna, rok produkcji 2012,

6.2. Szpital nie korzysta z usług zewnętrznych w zakresie sterylizacji sprzętu medycznego.

6.3. Przygotowanie sprzętu do sterylizacji:

- dezynfekcja wstępna na poszczególnych oddziałach,
- dezynfekcja właściwa – część brudna sterylizatorni,
- pakietowanie – część czysta sterylizatorni,

6.4. Proces sterylizacji prowadzony jest przez wykwalifikowany personel w zawodzie Technik Sterylizacji Medycznej.

Transport sprzętu medycznego do sterylizacji i po odbywa się w zamkniętych pojemnikach dostarczanych przez personel medyczny z oddziałów. Pojemniki są opisane.

6.5. Kontrola procesów sterylizacji:

6.5.1. Biologiczna – bioindykatory do każdego wsadu,

6.5.2. Chemiczna – do każdego sterylizowanego pakietu, wskaźnik typu 4 lub 5,

6.5.3. Dokumentacja prowadzona na podstawie wydruków ze sterylizatora i odczytanych testów.

7. Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych:

Skład Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych jest zgodne z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 25.07.2010r. w sprawie kwalifikacji członków Zespołu Zakażeń Szpitalnych (Dz.U.2014r., poz. 746).

Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych w składzie:

- lekarz - specjalista mikrobiologii lekarskiej – przewodniczący,
- pielęgniarka – specjalista pielęgniarstwa epidemiologicznego.

8. Laboratorium mikrobiologiczne:

Szpital nie posiada laboratorium mikrobiologicznego. Usługi w tym zakresie wykonuje Laboratorium Mikrobiologiczne SPSK Nr 1 PUM w Szczecinie, ul. Unii Lubelskiej 1.

9. Aktualizacja procedur:

W roku 2020r. aktualizowano procedury w razie potrzeby. Przeprowadzono 31 kontroli wewnętrznych w zakresie: poprawności i skuteczności procedur zapobiegania zakażeniom i szerzeniu się czynników alarmowych, prawidłowo przeprowadzanej izolacji, stanu sanitarno - epidemiologicznego pomieszczeń.

10. Izolacja pacjentów:

Szpital posiada 2 izolatki.

11. Szkolenia wewnętrzne:

W 2020r. przeprowadzone zostały szkolenia wewnętrzne z zakresu profilaktyki zakażeń szpitalnych i procedur przeciwepidemicznych – 18 (ilość przeszkolonych osób - 1476).

12. Zabiegi dezynsekcji i deratyzacji:

Zabiegi dezynfekcji i deratyzacji wykonywane są przez firmę ERRRA Sp. z o.o. (NIP 5862293729).

W 2020r. na terenie obiektu przy ul. Jagiellońskiej 44 w Szczecinie wykonane zostały 4 zabiegi. Zastosowano środki: Rat Killer Perfect Paste, Ratimor Pasta, Cagrosept, Muskil Kostka, Black Pearl. Na terenie obiektu przy ul. Piotra Skargi 16 i ul. Królowej Korony Polskiej 5/6 w Szczecinie, wykonano 2 zabiegi przy zastosowaniu środków: Rat Killer Perfect granulat, Muskil Kostka.

2.2. ZAKAŻENIA SZPITALNE I OCENA DZIAŁALNOŚCI SZPITALNYCH ZESPOŁÓW DS. ZAPOBIEGANIA I ZWALCZANIA ZAKAŻEŃ SZPITALNYCH.

W 2020r. zgłoszono 15 ognisk zakażeń szpitalnych, które wystąpiły w szpitalach na terenie miasta Szczecin. Czynnikiem etiologicznymi ognisk epidemicznych były:

- *Escherichia coli* ESBL
- wirus grypy typu A
- *Klebsiella pneumoniae* ESBL (+)
- *Acinetobacter ursingii* wytwarzający karbapenemazy typu MBL-typ VIM
- *Stenotrophomonas maltophilia*
- *Clostridium difficile* A/B
- *Pseudomonas aeruginosa* oporny na karbapenemy
- *Klebsiella pneumoniae* ESBL/ AmpC/MBL- szczep NDM

Przy każdorazowym zgłoszeniu podejrzenia wystąpienia ogniska epidemicznego pracownicy szpitali podejmowali natychmiastowe działania mające na celu ograniczenie szerzenia się zakażenia. W związku z panującą sytuacją epidemiologiczną w kraju nie prowadzono bezpośrednich kontroli oddziałów. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Szczecinie byli w stałym kontakcie z pracownikami Zespołów Kontroli Zakażeń Szpitalnych w celu monitorowania bieżącej sytuacji epidemiologicznej w ognisku.

W sytuacji raportowania podejrzeń ognisk zakażeń szpitalnych każdorazowo w działania włączał się właściwy Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych oraz wdrażane były stosowne procedury izolacji. Pracownicy Zespołów Kontroli Zakażeń Szpitalnych pobierali badania mikrobiologiczne. Wprowadzano podwyższony reżim sanitarny w oddziałach objętych ogniskiem, uwzględniając zasady izolacji w zależności od drogi transmisji patogenów. Ponadto analizowano dotychczasowe procedury w oddziałach, prowadzono działania edukacyjne i wykonywano kontrolne badania mikrobiologiczne. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinie w związku z dodatnimi wynikami badań skuteczności procesu sterylizacji (testem biologicznym - Sporal A) wydał w 2020r. - 2 decyzje w sprawie wstrzymania przeprowadzania procesów sterylizacji w autoklawach do czasu uzyskaniu prawidłowego wyniku badania kontroli skuteczności procesu sterylizacji. Nieprawidłowe wyniki badania procesów sterylizacji Sporałem A stwierdzono w dwóch szpitalach -w Aptece Szpitalnej i Laboratorium. Podmioty lecznicze, w których stwierdzono nieprawidłowości w procesie sterylizacji wykonały zarządzenia decyzji nakazujące wstrzymanie przeprowadzania procesów sterylizacji narzędzi i materiałów medycznych w sterylizatorach do czasu uzyskania ujemnego wyniku badania kontroli skuteczności procesu sterylizacji parą wodną w nadciśnieniu.

3. PRZYCHODNIE, OŚRODKI ZDROWIA, PORADNIE I AMBULATORIA.

W 2020r. ze względu na wprowadzenie w Polsce stanu pandemii pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Szczecinie od miesiąca marca nie przeprowadzali zgodnie z harmonogramem na rok 2020 kontroli w podmiotach leczniczych.

W skontrolowanych w miesiącach styczeń-luty 2020 roku placówkach obowiązywały i były stosowane procedury higieniczno-sanitarne, dot. m. in.: mycia i dezynfekcji rąk, mycia i dezynfekcji narzędzi chirurgicznych, sterylizacji narzędzi medycznych, postępowania z bielizną brudną i czystą, postępowania po ekspozycji, sprzątnięcia i dezynfekcji pomieszczeń oraz postępowania z odpadami medycznymi.

W skontrolowanych podmiotach leczniczych stan sanitarno-higieniczny nie budził zastrzeżeń.

Podmioty lecznicze sterylizację narzędzi przeprowadzały we własnych obiektach. Niektóre podmioty lecznicze miały podpisane umowy na sterylizację ze szpitalami lub ze Sterylizatornią Centralną Toruńskich Zakładów Materiałów Opatrunkowych, ul. Rolna 4 w Szczecinie. Centralne sterylizatornie przekazywały 1x na kwartał sprawozdania z przeprowadzonych badań skuteczności sterylizacji. Wszystkie skontrolowane podmioty posiadały opracowane procedury na transport narzędzi i materiałów do sterylizacji.

Tab. nr 6 Sterylizacja narzędzi w obiektach, w których prowadzona była działalność lecznicza w Szczecinie w 2020r.

Typ sterylizatora	Przelotowe /nieprzelotowe	miejsce usytuowania	Wydzielony personel prowadzenia kontroli procesów sterylizacji	Transport materiału do i po sterylizacji	Umowa z podmiotem zewnętrznym (nazwa)
sterylizatory parowe: 159	nieprzelotowe	pomieszczenie sterylizatorni lub usytuowanie autoklawu bezpośrednio w gabinecie w ciągu sterylizacyjnym	Wydzielony	Plastikowe pojemniki łatwe do utrzymania w czystości i dezynfekcji	Sterylizatornia Centralna Toruńskich Zakładów Materiałów Opatrunkowych, ul. Rolna 4 w Szczecinie; Sterylizatornia Centralna SPSK Nr 2 PUM al. Powst. Wielkopolskich 72 w Szczecinie;
plazma: 1		wydzielone pomieszczenie	zatrudnieni technicy sterylizacji medycznej	Plastikowe pojemniki łatwe do utrzymania w czystości i dezynfekcji	Centralna Sterylizatornia 109 Szpitala Wojskowego ul. P. Skargi 9/11 w Szczecinie
Przygotowanie sprzętu do sterylizacji (jak, gdzie)	Kontrola biologiczna: - zewnętrzna, - wewnętrzna,	Liczba przeprowadzonych badań,	Liczba zakwestionowanych badań,	Awaryjność urządzeń	Przechowywanie materiału po sterylizacji

bezpośrednio w gabinecie lub w pomieszczeniu sterylizatorni	kontrola wewnętrzna prowadzona do każdego wsadu lub do każdego pakietu testami chemicznymi archiwizowanymi w placówce, a kontrola zewnętrzna Sporał A w akredytowanych laboratoriach	3	0	0	w asystorach lub w wydzielonych szafkach, w szufladach odpowiednio zabezpieczone przed działaniem czynników zewnętrznych.
---	--	---	---	---	---

Powołano na terenie Szczecina do pracy zespoły specjalistycznego transportu sanitarnego (lekarze, kierowcy, ratownicy medyczni, pielęgniarki) pracujące na rzecz pandemii koronawirusa SARS-CoV-2. Zespoły te przewoziły pacjentów podejrzanych / chorych na COVID-19 lub osoby będące na kwarantannie oraz wykonywały pobór wymazów od osób na izolacji oraz kwarantannie.

W roku 2020 na terenie miasta Szczecin wydzielono jeden podmiot leczniczy, który udzielał dla chorych na COVID-19 oraz osób będących na kwarantannie porad i zabiegów w zakresie stomatologii (Przychodnia Portowa, ul. Energetyków 2). W okresie trwania pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 gabinety lekarskie pracowały, większość z nich udzielało teleporad.

4. Indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe praktyki lekarskie, lekarzy dentystów oraz pielęgniarek i położnych

W 2020r. na terenie miasta Szczecina od stycznia do lutego przeprowadzano kontrole praktyk lekarskich i pielęgniarskich. Ze względu na ogłoszoną pandemię koronawirusa SARS-CoV-2 od miesiąca marca kontrole obiektów zawieszono. W czasie kontroli styczeń-luty stwierdzono prawidłowy stan sanitarno-higieniczny obiektów, prawidłową gospodarkę odpadami medycznymi, przestrzeganie obowiązku zakazu palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych i e-papierosów.

W placówkach, które posiadają sterylizatory sprawdzano prawidłowość postępowania ze sprzętem wielokrotnego użytku, jego dekontaminacji i przygotowywania pakietów do sterylizacji oraz sposoby monitorowania i kontroli prawidłowego przebiegu procesu sterylizacji oraz kontroli skuteczności sterylizacji.

Tab nr. 7 Sterylizacja narzędzi w obiektach, w których prowadzona była działalność lecznicza w Szczecinie w 2020r.

Typ sterylizatora/ rok produkcji	Przelotowe / nieprzelotowe	Miejsce usytuowania	Wydzielony personel do prowadzenia kontroli procesów sterylizacji	Transport materiału do i po sterylizacji	Umowa z podmiotem zewnętrznym (nazwa)
-------------------------------------	----------------------------------	------------------------	--	---	---

sterylizatory parowe: 232	nieprzelotowe	pomieszczenie sterylizatorni lub usytuowanie autoklawu bezpośrednio w gabinecie w ciągu sterylizacyjnym	wydzielony	Plastikowe pojemniki łatwe do utrzymania w czystości i dezynfekcji	Sterylizatornia Centralna Toruńskich Zakładów Materiałów Opatrunkowych CitoNet, ul. Rolna 4 w Szczecinie; Sterylizatornia Centralna SPSK Nr 2 Al. Powst. Wielkopolskich 72; Sterylizatornia Centralna; Sterylizatornia 109 Szpitala Wojskowego ul. P. Skargi 9/11
Przygotowanie sprzętu do sterylizacji (jak, gdzie)	Kontrola biologiczna: - zewnętrzna, - wewnętrzna,	Liczba przeprowadzonych badań	Liczba zakwestionowanych badań,	Awaryjność urządzeń	Przechowywanie materiału po sterylizacji
bezpośrednio w gabinecie lub w pomieszczeniu sterylizatorni	kontrola wewnętrzna prowadzona do każdego wsadu testami chemicznymi archiwizowanymi w placówce, a kontrola zewnętrzna Sporala A w akredytowanych laboratoriach	1	2	2	w asystorach lub w wydzielonych szafkach, w szufladach odpowiednio zabezpieczone przed działaniem czynników zewnętrznych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinie w związku z dodatnimi wynikami badań skuteczności procesu sterylizacji (testem biologicznym –Sporal A) wydał w 2020r. - 2 decyzje w sprawie wstrzymania przeprowadzania procesów sterylizacji w autoklawach do czasu uzyskania prawidłowego wyniku badania kontroli skuteczności procesu sterylizacji. Nieprawidłowe wyniki badania procesów sterylizacji Sporalem A stwierdzono w dwóch indywidualnych praktykach stomatologicznych. Podmioty lecznicze, w których stwierdzono nieprawidłowości w procesie sterylizacji wykonały zarządzenia decyzji nakazujące wstrzymanie przeprowadzania procesów sterylizacji narzędzi i materiałów medycznych w sterylizatorach do czasu uzyskania ujemnego wyniku badania kontroli skuteczności procesu sterylizacji parą wodną w nadciśnieniu.

Dezynfekcja i sterylizacja narzędzi i materiałów opatrunkowych

Najczęściej stosowane środki dezynfekcyjne:

- do rąk: Spitaderm, Etaprogen, Esept, Skinman Soft, Purell;
- do powierzchni: Incidin Liquid, Propano AF, Mikrozyd, Incidur Spray, Velox Sprey;

- do narzędzi: Secusept Pulver 2%, Virkon 2%, Aldesan, Sekudril, Viruton Plus 2%, Velox AF;
- do endoskopów: ETD CLEANER, ETD DEZINFECTOR, Cidex-OPA, Septo DN, EndoDis, EndoAct, Gigazyme X-tra, Sekusept multienzym, EndoDet, Steril S;

W większości skontrolowanych podmiotach leczniczych proces mycia, dezynfekcji, pakowania i sterylizacji narzędzi odbywał się na miejscu. W nielicznych przypadkach podmioty lecznicze przewoziły sprzęt do Sterylizatorni Centralnej Toruńskich Zakładów Materiałów Opatrunkowych CitoNet, ul. Rolna 4 w Szczecinie, MSWiA, ul. Jagiellońska 44, 109 Szpitala Wojskowego z Przychodnią, ul. Piotra Skargi 9/11 oraz do SPSK Nr 2 PUM, al. Powstańców Wielkopolskich 72 w Szczecinie. Wszystkie skontrolowane podmioty posiadały opracowane procedury na transport narzędzi i materiałów do sterylizacji.

W placówkach, które posiadają sterylizatory sprawdzano prawidłowość postępowania ze sprzętem wielokrotnego użytku, jego dekontaminacji i przygotowywania pakietów do sterylizacji oraz sposoby monitorowania i kontroli prawidłowego przebiegu procesu sterylizacji oraz kontroli skuteczności sterylizacji.

Sprzątanie pomieszczeń indywidualnych, indywidualnych specjalistycznych i grupowych praktyk lekarskich, lekarzy dentystów oraz pielęgniarek i położnych

Sprzątaniem pomieszczeń w ww. praktykach zajmowali się: pracownicy zakładów, wyspecjalizowane firmy lub osoby prywatne (posiadające przeszkolenie).

Odpady medyczne w placówkach przechowywane były w pojemnikach plastikowych jednorazowych, sztywnych, odpornych na przekłucie i działanie wilgoci lub w pojemnikach z workami o kolorystyce i kodzie zgodnym z obowiązującym rozporządzeniem. Odpady medyczne składowano w wydzielonych pomieszczeniach, pomieszczeniach porządkowych w oznakowanych pojemnikach lub urządzeniach chłodniczych przeznaczonych wyłącznie do tego celu. Dokumentami potwierdzającymi odbiór odpadów były „Karty przekazania odpadów”.

Podsumowanie i wnioski

- W roku 2020 w miesiącach styczeń-luty kontrole w placówkach służby zdrowia wykonywane były zgodnie z przyjętym harmonogramem. Od marca 2020r. ze względu na pandemię koronawirusa SARS-CoV-2 na polecenie Głównego Inspektora Sanitarnego wstrzymano kontrole w podmiotach leczniczych. W szpitalach zorganizowano oddziały, w których leczeni byli chorzy na COVID-19.

- Nieliczne gabinety zabiegowe: stomatologii, chirurgii, ortopedii były czynne i udzielały świadczeń medycznych oraz porad lekarskich.

- Wydzielono jeden podmiot leczniczy, który udzielał osobom będącym na kwarantannie lub izolacji, porad i zabiegów w zakresie stomatologii.

- W 2020r. wystawiono decyzje administracyjne merytoryczne, które dotyczyły m.in.: prolongowania terminów wykonania zarządzeń decyzji już obowiązujących oraz nakazania usunięcia usterek technicznych w pomieszczeniach, które stwierdzono podczas kontroli kompleksowej w 2019r., a także decyzje nakazujące wstrzymanie przeprowadzania procesów sterylizacji narzędzi i materiałów medycznych w sterylizatorze do czasu uzyskania ujemnego wyniku badania kontroli skuteczności procesu sterylizacji parą wodną w nadciśnieniu.

- We wszystkich szpitalach powołany był Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych. W jednym ze szpitali, członkowie Zespołu nie spełniają wymogów zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie kwalifikacji członków zespołu kontroli zakażeń szpitalnych (Dz. U. z 2014r., poz. 746) - pielęgniarka epidemiologiczna w trakcie specjalizacji z zakresu pielęgniarstwa epidemiologicznego.

- Przy każdorazowym zgłoszeniu podejrzenia lub wystąpienia ogniska epidemicznego w szpitalu, Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych wraz z pracownikami inspekcji podejmowali natychmiastowe działania mające na celu ograniczenie szerzenia się zakażenia.

- We wszystkich skontrolowanych placówkach służby zdrowia nie stwierdzono naruszenia przepisów ustawy z dnia 09.11.1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych znaki graficzne i słownie umieszczone były w widocznych miejscach.

I.STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ ORAZ PRODUKTÓW KOSMETYCZNYCH (OGÓLNA OCENA OBIEKTÓW)

Ogółem nadzorem sanitarnym na terenie Szczecina objęto:

5083 obiektów

w tym :

200 produkcji żywności

1154 sklepów spożywczych

130 magazynów hurtowych

256 kiosków

998 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego

302 obiekty ruchome i tymczasowe

1169 środki transportu żywności

319 inne obiekty obrotu żywnością

443 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego

66 zakłady obrotu i produkcji materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

46 zakładów produkcji, konfekcjonowania, obrotu kosmetykami.

Łącznie skontrolowano 1028 zakładów w tym 10 obiektów produkcji i obrotu produktami kosmetycznymi.

W zakładach będących pod nadzorem PPIS w Szczecinie ogółem przeprowadzono **1589** kontroli oraz 14 kontroli w zakładach obrotu kosmetykami dodatkowo przeprowadzono 28 kontroli w zakładach niebędących pod nadzorem PPIS w Szczecinie.

W 2020 roku ogółem wydano:

308 decyzji zatwierdzających zakłady

147 w celu poprawy stanu sanitarnego-technicznego w zakładach będących pod nadzorem PPIS w Szczecinie w tym:

8 unieruchomienia działalności zakładu

7 zakazu wprowadzania produktu do obrotu

12 decyzji odmowy zatwierdzenia zakładów

oraz 649 decyzji płatniczych

W ramach urzędowej kontroli i monitoringu pobrano ogółem w zakładach 476 próbek w tym 2 próbki produktów kosmetycznych z czego 45 było niezgodnych z przepisami prawa w zakresie bezpieczeństwa żywności.

Za nieprzestrzeganie wymagań prawa w zakresie bezpieczeństwa żywności ogółem nałożono 114 mandatów na sumę 23100 w tym 6 mandatów na kwotę 1450 zł w zakładach niebędących pod nadzorem PPIS w Szczecinie

W 30 przypadkach wystosowano do ZPWIS wnioski o nałożenie kary pieniężnej w sprawie zakładów będących pod nadzorem PPIS w Szczecinie oraz 4 wnioski dotyczące zakładów nieznajdujących się rejestrze zakładów

OBIEKTY PRODUKCJI ŻYWNOŚCI WYTWÓRNIE LODÓW

W 2020 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie znajdowało się 14 wytwórni lodów. Skontrolowano 9 zakładów, w których przeprowadzono 13 kontroli. Na podstawie arkuszy oceny stanu sanitarnego oceniono 3 zakłady. 13 zakładów posiada wdrożony system kontroli wewnętrznej HACCP.

W roku 2020 przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną, które dotyczyła nieprzestrzegania

ograniczeń, nakazów, zakazów i zaleceń obowiązujących w związku z wystąpieniem epidemii SARS – CoV – 2, nie stwierdzono nieprawidłowości.

W roku 2020 r. PPIS w Szczecinie wydał ogółem 1 decyzję warunkowo zatwierdzającą.

W ramach bieżącego nadzoru nad zakładami za stwierdzone uchybienia nałożono 1 mandat karny na łączną kwotę 100 zł.

Uchybienia kwalifikujące do nałożenia mandatu karnego:

- brak aktualnych orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno – epidemiologicznych o braku przeciwwskazań do wykonywania prac, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia na inne osoby.

W ramach urzędowej kontroli żywności do badań laboratoryjnych pobrano 25 próbek żywności, nie zakwestionowano żadnej próbki.

AUTOMATY DO LODÓW

W rejestrze zakładów PPIS w Szczecinie na 2020 r. znajdują się 26 zakłady produkcji lodów z automatu. Skontrolowano 9, w których przeprowadzono ogółem 16 kontroli. Na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono 1 zakład – niezgodny (brak orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno - epidemiologicznych), zatwierdzono 2 zakłady. 26 zakładów posiada wdrożony system kontroli wewnętrznej HACCP.

W roku 2020 przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną, która dotyczyła wystąpienia dolegliwości żołądkowo- jelitowych po spożyciu lodów śmietankowo – waniliowych zakupionych w automacie z lodami. W toku urzędowej kontroli pobrano do badań laboratoryjnych 5 próbek lodów z automatu o smaku śmietankowo – waniliowym w kierunku Salmonella spp – obecność w 25g, Gronkowce koagulazododatnie – liczba w 1g. Na podstawie badań laboratoryjnych stwierdzono, że lody są zgodne z wymaganiami rozporządzenia Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005r ze zm. Podczas przeprowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

W ramach bieżącego nadzoru nad zakładami za stwierdzone uchybienia nałożono 1 mandat karny na kwotę 100 zł.

Uchybienia kwalifikujące do nałożenia mandatu karnego:

-brak bieżących zapisów z monitoringu CCP1,

-brak realizacji harmonogramu badań właścicielskich lodów na zgodność z kryteriami mikrobiologicznymi, zgodnie z opracowanym systemem HACCP.

W ramach urzędowej kontroli żywności do badań laboratoryjnych pobrano 56 próbek żywności, w kierunkach: Salmonella – obecność w 25g, Listeria monocytogenes – liczba w 1g, Enterobacteriaceae – liczba w 1g, zawartości metali – ołów, oceny organoleptycznej, liczba próbek kwestionowanych 30.

Przeprowadzono kontrole sanitarne w zakresie bezpieczeństwa żywności z jednoczesnym poborem próbek lodów z automatu w 6 zakładach produkcji lodów z automatu do badań mikrobiologicznych oraz 1 zakładzie w kierunku zawartości metali – ołów, oceny organoleptycznej.

W zbadanych próbkach lodów stwierdzono przekroczoną liczbę bakterii Enterobacteriaceae. PPIS w Szczecinie wydał 3 decyzje administracyjne z rygorem natychmiastowej wykonalności zarządzającą podjęcie działań naprawczych opartych na zasadach HACCP mających na celu poprawę higieny procesu produkcji lodów z automatu poprzez przeprowadzenie skutecznej dezynfekcji powierzchni produkcyjnych, urządzeń i sprzętu, które pozostają w kontakcie z żywnością oraz przeprowadzenie szkolenia pracowników w zakresie przestrzegania higieny w zakładzie. W roku 2020 r. PPIS w Szczecinie wystąpił z wnioskiem o ukaranie w związku z naruszeniem wymagań dotyczących bezpieczeństwa żywności, przedsiębiorca rozpoczął prowadzenie działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie zakładu i o wpis zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej i bez uzyskania decyzji zatwierdzającej zakład, co jest niezgodne z z art. 63 ust. 1. ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia

BROWAR

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie znajduje się 1 zakład w których prowadzona jest działalność w zakresie produkcji i dystrybucji piwa jasnego, ciemnego, piw smakowych wytworzonych w wyniku fermentacji brzeczki piwnej, poczynając od przyjęcia surowców poprzez proces produkcyjny, skończywszy na przekazaniu wyrobu gotowego do magazynu. W roku sprawozdawczym w zakładzie przeprowadzono 2 kontrole:

- sprawdzająca, która wykazała wykonanie zarządzeń decyzji na poprawę stanu sanitarno - technicznego wydaną w roku 2019,
- tematyczna podczas, której pobrano 1 próbkę materiału przeznaczonego do kontaktu z żywnością tj: puszkę do piwa Harnaś jasne pełne 6% w kierunku migracji specyficznej Bisfenolu. Wyniki badań zgodne z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.

ZAKŁADY GARMAŻERYJNE

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie znajduje się 13 zakładów w których prowadzona jest działalność w zakresie produkcji wyrobów garmażeryjnych.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 6 zakładów, w których przeprowadzono 8 kontroli. W okresie sprawozdawczym nałożono jeden mandat karne w wysokości 500,00 zł w związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w zakresie: złego stanu sanitarnego powierzchni podłóg, ścian, sprzętu i wyposażenia w zakładzie, braku orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno – epidemiologicznych osób uczestniczących przy produkcji żywności, brak realizacji założeń systemu kontroli wewnętrznej opartego na procedurach HACCP niewłaściwych warunków podczas przechowywania żywności, brak środków do higienicznego suszenia rąk, niewłaściwe warunki przechowywania sprzętu i środków czystości, brak zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami.

W okresie sprawozdawczym PPIS w Szczecinie wydał 4 decyzje administracyjne w tym dwie prolongujące termin wykonania zarządzeń. Zarządzenia decyzji dotyczyły:

Przedstawienia dokumentów potwierdzających spełnienie kryteriów mikrobiologicznych wyrobów garmażeryjnych w określonym przez przedsiębiorcę terminie przydatności do spożycia.

Udostępnienia informacji konsumentom, dotyczącą substancji lub produktów powodujących alergię lub reakcje nietolerancji, znajdujących się w wyrobach garmażeryjnych produkowanych w zakładzie.

Zapewnienia prawidłowe stan technicznego powierzchni podłóg w zakładzie

Zabezpieczenia kratkami ściekowymi odpływów wodnych

Przeprowadzenia weryfikacji systemu kontroli wewnętrznej opartego na procedurach HACCP

Zapewnienia prawidłowego stanu sanitarnego okien poprzez usunięcie trwałych zabrudzeń

Ponadto w roku sprawozdawczym PPIS w Szczecinie w ramach urzędowej kontroli żywności w zakładach produkcji 1 próbkę pierogów z serem w kierunku zawartości kwasu sorbowego oraz kwasu benzoowego. W zakresie wykonywanych badań próbki żywności spełniają wymagania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 1831/2003 z dnia 22.09.2003 r. w sprawie dodatków do żywności.

WYTWÓRNIE WYROBÓW CUKIERNICZYCH

W 2020r. pod nadzorem PSSE w Szczecinie znajdowało się 6 wytwórni wyrobów cukierniczych

w których przeprowadzono 2 kontrole

W roku sprawozdawczym w ramach urzędowych kontroli łącznie pobrano 3 próbki żywności do badań laboratoryjnym:

- 2 próbki czekolady zestawionej w kierunku oznaczenia glutenu
- 1 próbkę produktu pn. „Kakao o obniżonej zawartości tłuszczu 10/12 w kierunku oznaczenia benzo(a)pirenu, benz(a)antracenu, benzo(b)fluorantenu, chryzenu, sumy 4 WWA, oceny organoleptycznej oraz zanieczyszczeń biologicznych.

Wyniki z przeprowadzonych badań zgodne z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.

Jeden zakład uzyskał wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej do prowadzenia działalności w zakresie produkcji ozdób z masy cukrowej przeznaczonych do dekoracji wyrobów ciastkarskich.

W powyższej grupie zakładów Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinie kierował jeden wniosek o wymierzenie kary pieniężnej przez PWIS w Szczecinie. Wniosek dotyczył ukarania przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie produkcji ozdób z masy cukrowej przeznaczonych do dekoracji wyrobów ciastkarskich, bez uzyskania wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli PIS.

WYTWÓRNIE KONCENTRATÓW SPOŻYWCZYCH

W roku 2020 w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Szczecinie znajdował się 1 zakład koncentratów spożywczych w którym przeprowadzono 5 kontroli w tym dwie interwencyjne.

Kontrole interwencyjne przeprowadzono w związku z powiadomieniem alarmowym w systemie RASFF dotyczącym stwierdzenia obecności Salmonella z grupy C:8 w produkcie ACOR Bazylia oraz w sprawie produktu pod nazwą „Liść laurowy” w którym stwierdzono obecność szkodników.

W ramach urzędowej kontroli w zakładzie pobrano 7 próbek przypraw do badań laboratoryjnych. W związku z kwestionowaniem próbki przypraw ze względu na obecność szkodników i ich pozostałości PPIS w Szczecinie wydał decyzję nakazującą: wycofanie z obrotu handlowego: środka spożywczego pn. „Liść laurowy”, przedłożenie Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Szczecinie listę dystrybutorów lub odbiorców, powiadomienie dystrybutorów lub odbiorców, którym producent dostarczył kwestionowaną partię produktu o konieczności wycofania z obrotu handlowego przedmiotowej partii produktu, powiadomić Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie o ilości przejętych zwrotów od dystrybutorów lub odbiorców oraz o sposobie postępowania z wycofanymi produktami. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zarządzeń decyzji.

Ponadto w roku sprawozdawczym PPIS w Szczecinie wydał jedna decyzję nakazującą zaprzestanie przechowywania żywności w magazynie usytuowanym poza obrębem zakładu w związku z tym iż przedsiębiorca nie dopełnił formalności wynikających z art. 64 ust.1 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia tj. rozpoczął magazynowanie towaru bez złożenia wniosku o zatwierdzenie zakładu i o wpis zakładu do rejestru zakładów oraz nie uzyskał decyzji zatwierdzającej magazyn.

Przedsiębiorca złożył wniosek o zatwierdzenie za zakładu i o wpis zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

WYTWÓRNIE SUPLEMENTÓW DIETY

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie znajdują się 3 zakłady.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono jedną kontrolę w zakładzie produkcji suplementów diety w zakresie prezentacji i reklamy suplementu. Kontrola wykazała naruszenie przepisów prawa żywnościowego poprzez wskazanie właściwości lecznicze produktu. W toku postępowania wyjaśniającego przedsiębiorca podjął działania naprawcze mające na celu dostosowanie prezentacji i reklamy przedmiotowego suplementu diety na zgodność z obowiązującymi przepisami.

INNE WYTWÓRNIE ŻYWNOCI.

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie

znajduje się wg ewidencji 48 zakładów zakwalifikowanych do grupy „inne wytwórnie żywności”. W 2020 roku skontrolowano 7 zakładów, w których przeprowadzono 12 kontroli sanitarnych w tym dwie interwencyjne w związku ze zgłoszeniami dotyczącymi:

- wprowadzania do obrotu przez przedsiębiorcę herbatki zawierającej w swoim składzie suszone kwiaty konopi odmiany Cannabis sativa L. Czynności kontrolne potwierdziły zasadność wniesionych zarzutów – postępowanie w toku,
- produkcji żywności w pomieszczeniach garażowych - kontrola nie potwierdziła wniesionych zarzutów.

PPIS w Szczecinie w 2020 r. wydał:

4 decyzje administracyjne dotyczące poprawy stanu w zakładzie oraz warunkowego zatwierdzenia zakładu w związku z brakiem systemu HACCP.

1 decyzję zatwierdzającą zakład do prowadzenia działalności w zakresie produkcji wegańskich wyrobów piekarskich, ciastkarskich, wyrobów garmażeryjnych oraz dań gotowych.

1 decyzję zatwierdzającą rozszerzenie prowadzonej działalności o konfekcjonowanie i wprowadzanie do obrotu herbaty.

Ponadto w roku sprawozdawczym PPIS w Szczecinie prowadził postępowanie wyjaśniające w związku ze zgłoszeniem interwencyjnym dotyczącym prowadzenia działalności w zakresie produkcji żywności bez uzyskania decyzji zatwierdzającej zakład. Kontrola potwierdziła wniesione zarzuty. Stwierdzone nieprawidłowości podczas czynności kontrolnych skutkowały ukaraniem osoby winnej zaniedbań mandatem karnym w wysokości 100 zł.

W związku z powyższym PPIS w Szczecinie wydał decyzję z rygorem natychmiastowej wykonalności, nakazującą zawieszenie prowadzenia działalności w zakładzie produkcji żywności do czasu uzyskania decyzji zatwierdzającej zakład. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zarządzenia. Strona złożyła wniosek o zatwierdzenie zakładu i o wpis zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS. W związku z tym, że w przedmiotowej sprawie toczy się postępowanie administracyjne w sprawie wykonania przedmiotowego obiektu bez wymaganego prawem pozwolenia na budowę, prowadzone przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w powiecie Grodzkim Szczecin, PPIS w Szczecinie wydał postanowienie o zawieszeniu postępowania.

ZAKŁADY OBROTU ŻYWNOŚCIĄ

SKLEPY SPOŻYWCZE

Wg rejestru zakładów w 2020r nadzorem sanitarnym Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Szczecinie objętych było 1154 zakładów obrotu żywnością (liczba ta obejmuje sklepy spożywcze, super i hiper markety).

Zgodnie z wymogami art. 64 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia na wniosek przedsiębiorców o zatwierdzenie zakładu i wpis zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny po przeprowadzeniu kontroli sanitarnych wydał 72 decyzji zatwierdzających zakłady. W związku z niespełnieniem obowiązujących przepisów prawa żywnościowego w 5 przypadkach wydano decyzje odmawiające zatwierdzenie zakładu.

W wyniku oceny przeprowadzonej w oparciu o ujednolicone kryteria zawarte w „arkuszach oceny zakładu”, 12 sklepów (w tym 5 super i hipermarketów) uzyskało ocenę zgodną z wymaganiami. W związku z wymaganiami prawa żywnościowego, dotyczącymi zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, poprzez prowadzenie kontroli wewnętrznej, w opisywanej grupie zakładów: w 1145 obiektach (116 super i hipermarkety) zostały opracowane i wdrożone zasady dobrej praktyki higienicznej (GHP), i dobrej praktyki produkcyjnej (GMP), w 1140 sklepach (116 super i hipermarkety) wdrożono system HACCP.

W omawianym okresie sprawozdawczym skontrolowano 337 sklepów (103 super i hipermarkety),

przeprowadzając w nich 599 kontroli (289 super i hipermarkety) , w tym 164 kontroli interwencyjnych (86 super i hipermarkety) w związku ze zgłoszeniami konsumentów i w ramach systemu RASFF. Działania w systemie RASFF mają na celu wyeliminowanie z rynku produktów niezgodnych z wymaganiami prawa żywnościowego. Kontrole przeprowadzono w zakładach wskazanych w listach dystrybucji, weryfikowano działania podejmowane przez przedsiębiorców związane z wycofywaniem kwestionowanych produktów

W trakcie urzędowych kontroli sprawdzano: stan sanitarno - techniczny zakładów, przestrzeganie terminów przydatności do spożycia/dat minimalnej trwałości środków spożywczych wprowadzanych do obrotu, orzeczenia lekarskie dla celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników o braku przeciwwskazań do wykonywania prac, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia na inne osoby, funkcjonowanie systemu identyfikacji źródeł pochodzenia wprowadzanych do obrotu środków spożywczych, przestrzeganie realizacji ograniczeń, nakazów, zakazów i zaleceń w związku z wystąpieniem stanu epidemii SARS-CoV-2 w Polsce, oceniano prowadzoną w zakładach kontrolę wewnętrzną opartą na zasadach systemu HACCP. Uchybienia stwierdzone podczas kontroli to: niewłaściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i wyposażenia, brak zapisów potwierdzających wykonywanie czynności określonych w instrukcjach i procedurach HACCP, wprowadzanie do obrotu żywności po upływie terminu przydatności do spożycia/dacie minimalnej trwałości, brak orzeczeń lekarskich pracowników dla celów sanitarno-epidemiologicznych o braku przeciwwskazań do wykonywania prac, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia na inne osoby, brak bieżącej ciepłej wody, niewłaściwy stan sanitarny wózków zakupowych.

W postępowaniu pokontrolnym wydano 37 decyzji administracyjnych (w tym 10 w super i hipermarketach) nakładające na podmioty obowiązek spełnienia określonych wymogów z których: (14)decyzji administracyjnych nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego, oraz opracowania wdrożenia i utrzymywania kontroli wewnętrznej opartej o stałe procedury systemu HACCP, udostępnienia konsumentom informacji dotyczącej substancji lub produktów powodujących alergię lub reakcje nietolerancji zawartych w produktach podawanych w zakładzie (w tym 5 w super i hipermarketach), (2) decyzje z rygorem natychmiastowej wykonalności nakazujące: na stoisku mięsnym zawieszenie prowadzenia działalności w zakresie przyprawiania oraz przeprowadzania obróbki termicznej mięsa i wyrobów mięsnych w piecu elektrycznym oraz w sklepie spożywczym zawieszenie działalności w zakresie przyprawiania i odpieku wyrobów mięsnych, przedłożenie orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno – epidemiologicznych o braku przeciwwskazań do wykonywania prac przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia na inne osoby osób pracujących w styczności z żywnością, wycofanie z obrotu handlowego środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia, (2) decyzje prolongujące termin wykonania obowiązków, (9) decyzji warunkowo zatwierdzających zakład - ze względu na brak opracowania wdrożenia i utrzymywania systemu kontroli wewnętrznej opartej na zasadach HACCP,

Za stwierdzone uchybienia na osoby winne nałożono 34 mandaty karne (13 super i hipermarkety) na łączną kwotę 6200 zł, (2200 super i hipermarkety)

W 2020r. Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinie skierował 2 wnioski o wymierzenie kary pieniężnej do Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie min. za:

- prowadzenie działalności w zakresie niezgodnym z decyzją PIS zatwierdzając zakład tj. rozszerzenie zakresu prowadzonej działalności;
- prowadzenie działalności w zakresie niezgodnym z decyzją zatwierdzenia zakładu oraz wbrew decyzji o odmowie zatwierdzenia zakładu oraz nieprzestrzegania wymagań w zakresie znakowania środków spożywczych określonych w przepisach rozporządzenia 1169/2011 w aspekcie art.44 tj. braku informacji dla klientów dotyczących obecności składników lub substancji pomocniczych w przetwórstwie powodujących alergię lub reakcję nietolerancji

pokarmowych. obrotu żywnością bez złożenia wniosku o zatwierdzenie zakładu i o wpis zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS lub o wpis zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS,

W związku ze zgłoszeniami konsumentów przeprowadzano kontrole interwencyjne. Przyjęto 75 wniosków interwencyjnych. Do zgłaszanych nieprawidłowości należały: wprowadzanie do obrotu żywności po upływie terminu przydatności do spożycia/daty minimalnej trwałości, brak bieżącej ciepłej wody; brak zabezpieczenia żywności przed wtórnym zanieczyszczeniem, pracownicy nie zaopatrzeni w środki ochrony indywidualne. przestrzeganie realizacji ograniczeń, nakazów, zakazów i zaleceń w związku z wystąpieniem stanu epidemii SARS-CoV-2. Osoby wnoszące interwencję powiadamiano pisemnie o sposobie załatwienia sprawy. W przypadku potwierdzenia się zgłoszenia, na osoby winne nakładano mandaty karne.

W okresie sprawozdawczym ze sklepów spożywczych w ramach urzędowej kontroli żywności i zgłoszonych interwencji pobrano do badań laboratoryjnych 156 próbek środków spożywczych. w tym 118 w super i hipermarketach, z czego zakwestionowano 9 próbek żywności (w tym 4 w super i hipermarketach).

Zakwestionowane próbki dotyczyły przekroczenia liczby bakterii Enterobacteriaceae w lodach śmietankowych z automatu które zostały pobrane w sklepie spożywczym. W wyniku podjętych działań przez przedsiębiorcę kontrola sprawdzająca podczas której pobrano do badań mikrobiologicznych przedmiotowe lody wykazała usunięcie nieprawidłowości. Próbki zgodne.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinie w związku z aktualną sytuacją sanitarno-epidemiologiczną w kraju przekazywał aktualne zalecenia Głównego Inspektora Sanitarnego dla branży handlowej przedsiębiorcom prowadzącym działalność w zakresie obrotu żywnością. Informował również o zgłoszeniach interwencyjnych klientów i zobowiązywał przedsiębiorców do wzmoczenia nadzoru nad właściwym zabezpieczeniem żywności zwłaszcza nieopakowanej, zapewnienia środków ochrony zarówno dla pracowników jak i klientów, jak również przestrzeganiu innych ograniczeń, nakazów i zakazów wynikających z aktualnych rozporządzeń. Przedsiębiorcy informowali Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego o podjętych działaniach, przedstawiając stosowne procedury, dokumentację fotograficzną, protokoły ze szkoleń pracowników.

SUPER i HIPERMARKET

W roku 2020 pod nadzorem PPIS w Szczecinie było 116 super i hipermarketów. Skontrolowano 103 zakłady, ogółem przeprowadzając w nich 289 kontroli z których 86 to kontrole interwencyjne na wniosek klientów, i w ramach systemu RASFF.

Na wniosek przedsiębiorców o zatwierdzenie i wpis zakładu oraz o dokonanie zmian w rejestrze zakładów Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał 15 decyzji zatwierdzających na super i hipermarkety (5 decyzji zatwierdzenia, 10 decyzji zmieniających zakres prowadzonej działalności.)

W wyniku oceny przeprowadzonej w oparciu o jednolite w skali kraju kryteria zawarte w arkuszach oceny zakładu 5 super i hipermarketów uzyskało ocenę zgodną z wymaganiami. W 2020 r. nie stwierdzono obiektu w opisywanej grupie zakładów niezgodnego z wymaganiami zawartymi w „arkuszach oceny poziomu ryzyka występującego w zakładzie”.

We wszystkich 116 nadzorowanych super i hipermarketach system kontroli wewnętrznej prowadzony jest na podstawie opracowanych, wdrożonych i utrzymywanych stałych procedurach opartych na podstawie systemu HACCP z wdrożonymi zasadami GHP/GMP.

W postępowaniu pokontrolnym wydano 10 decyzji administracyjnych nakładając na podmioty obowiązek spełnienia określonych wymogów: (2) decyzje dotyczyły wycofania kwestionowanych produktów z obrotu z powodu zanieczyszczeń biologicznych i przeprowadzenia skutecznej dezynsekcji w zakładzie oraz przedłożenia programu działań korygujących i naprawczych, (5)

decyzji zarządzających które zobowiązywały przedsiębiorców min: do poprawy stanu sanitarno-technicznego powierzchni ścian, sufitów w pomieszczeniach zakładu, poprawy stanu technicznego urządzeń chłodniczych, sprzętu meblowego, zapewnienia warunków do mycia rąk na stoisku mięsnym, (2) decyzje prolongujące termin wykonania obowiązków,(1) decyzję umorzenia postępowania z art.105 K.P.A w związku z usunięciem nieprawidłowości przez przedsiębiorcę przed wydaniem decyzji zarządzającej.

Stwierdzone uchybienia w kontrolowanych supermarketach to min.: nieprawidłowy stan sanitarny podłóg w pomieszczeniach zakładu, nieprawidłowy sanitarno-techniczny pomieszczeń (sufity, ściany, podłogi, drzwi) w pomieszczeniach magazynowych, brudno utrzymane powierzchnie półek, brak porządku i czystości na stanowiskach pracy, brudne urządzenia chłodnicze, brudne kosze zakupowe, brak wyposażenia umywalek do mycia rąk w środki do higienicznego mycia i suszenia rąk Za stwierdzone nieprawidłowości w czasie kontroli na osoby winne zaniedbań nałożono 13 mandatów karnych na łączną kwotę 2200 złotych.

W oparciu o Krajowy Plan Pobierania Próbek w ramach monitoringu i urzędowej kontroli żywności, oraz w związku z interwencją klientów dotyczącą niewłaściwej jakości zdrowotnej środków spożywczych w super i hipermarketach pobrano 118 próbek środków spożywczych. W wyniku wykonanych badań zakwestionowano 4 próbki ze względu na obecność szkodników (3próbki), oraz na zmienione cechy organoleptyczne(1 próbka)

W 2020r przeprowadzono 86 kontroli interwencyjnych dotyczących działań w ramach systemu RASFF oraz w ramach rozpatrywania zgłoszeń od klientów które dotyczyły: wystąpienia dolegliwości żołądkowo-jelitowych po środkach spożywczych, stanu sanitarnego obiektu, wprowadzania do obrotu środków spożywczych o zmienionych cechach organoleptycznych oraz po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości, nieprawidłowego przechowywania środków spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie (poza urządzeniem chłodniczym).

Podobnie jak w sklepach tak i super i hipermarketach w 2020r duża część zgłaszanych interwencji dotyczyła nie przestrzegania stosowania środków ochrony przez pracowników jak i klientów, jak również przestrzegania innych ograniczeń, nakazów i zakazów wynikających z aktualnych rozporządzeń w czasie epidemii SarsCov2. Przedsiębiorcy informowali Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego o podjętych działaniach, przedstawiając stosowne procedury, dokumentację fotograficzną, protokoły ze szkoleń pracowników.

KIOSKI SPOŻYWCZE

W 2020 roku pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie znajdowało się 256 kiosków spożywczych, w tym:

- 39 kiosków usytuowanych na targowiskach prowadzących obrót mięsem
- 144 kioski na targowiskach prowadzących obrót innymi środkami spożywczymi.

W bieżącym roku sprawozdawczym skontrolowano 46 kiosków, w tym 8 kiosków na targowiskach sprzedających mięso oraz 37 kiosków na targowiskach sprzedających inne środki spożywcze. Ogółem przeprowadzono 64 kontroli.

W celu poprawy stanu sanitarno-technicznego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinie wydał 11 decyzji administracyjnych w tym min. :

- 1 decyzje nakazujące wycofanie z obrotu handlowego środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości
- 4 decyzje zatwierdzających zakład warunkowo
- 1 decyzja prolongująca wykonanie obowiązków decyzji

W wyniku oceny przeprowadzonej w oparciu o ujednolicone kryteria zawarte w „arkuszach oceny zakładu”:

- ocenę zgodną z wymaganiami uzyskało 2 kioski

Stwierdzone uchybienia w kontrolowanych kioskach to min:

- wprowadzanie do obrotu handlowego środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia/daty minimalnej trwałości,
- brak aktualnych orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno-epidemiologicznych,
- brak zapisów wynikających z kontroli wewnętrznej HACCP,
- brak czystości i porządku,
- przechowywanie środków spożywczych wymagających zachowania łańcucha chłodniczego w temperaturze otoczenia.

Za stwierdzone nieprawidłowości w czasie kontroli na osoby winne zaniedbań nałożono 6 mandatów karnych, na łączną kwotę 1300 złotych.

W okresie sprawozdawczym PPIS w Szczecinie przeprowadził 22 kontrole interwencyjne, które dotyczyły min.

- niewłaściwej jakości zdrowotnej środków spożywczych;
- wystąpienia dolegliwości jelitowo – żołądkowych po spożyciu środków spożywczych;
- brak przestrzegania obowiązku zakrywania ust i nosa;
- brak środków do dezynfekcji rąk;
- nie przestrzeganie zaleceń, obostrzeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii Sars Cov – 2.

KIOSKI NA TARGOWISKACH SPRZEDAJĄCE MIĘSO

W 2020 roku skontrolowano 8 kiosków na targowiskach wprowadzające do obrotu mięso i przetwory mięsne, będące pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie, w których przeprowadzono 10 kontroli.

W 2020 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinie wydał 2 decyzje administracyjne w tym:

- 1 decyzja prolongującą termin wykonania obowiązku decyzji
- 1 decyzja warunkowo zatwierdzająca zakład:

W kioskach na targowiskach sprzedających mięso przeprowadzono 3 kontrole interwencyjne w związku ze zgłoszeniami interwencyjnymi konsumentów, dotyczącymi min.

- niewłaściwych warunków sanitarno-technicznych.
- wystąpienia dolegliwości jelitowo – żołądkowych po spożyciu gołąbków wykonanych z mięsa mielonego z łopatki wieprzowej

W kioskach na targowiskach sprzedających mięso w ramach UKŻ i M pobrano 3 próbki żywności do badań laboratoryjnych w kierunkach min.: bakterie komensalne; Salmonella w 25 g, Listeria monocytogenes liczba w 1 g – wyników nie kwestionowano.

KIOSKI NA TARGOWISKACH SPRZEDAJĄCE INNE ŚRODKI SPOŻYWCZE

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie znajduje się 144 kiosków na targowiskach sprzedających środki spożywcze takie jak ryby i przetwory rybne, mleko i przetwory mleczne, przetwory zbożowo-mączne, wyroby cukiernicze i ciastkarskie, koncentraty spożywcze, cukier, miód, orzechy, warzywa, owoce, jaja, grzyby i inne.

W 2020 r. zostało skontrolowanych 37 kiosków na targowiskach sprzedających środki spożywcze w których przeprowadzono 53 kontrole.

W 2020 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinie wydał 5 decyzji administracyjnych w tym min :

- 1 decyzja nakazująca wycofanie z obrotu handlowego środków spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości
- 4 decyzje warunkowo zatwierdzające zakład

W 2020 r. przeprowadzono 18 kontroli interwencyjnych w związku ze zgłoszeniami

interwencyjnymi konsumentów dotyczącymi min.: niewłaściwej jakości środków spożywczych, brak przestrzegania obowiązku zasłaniania ust i nosa; brak środków do dezynfekcji rąk. Nadto podejmowano czynności kontrole w ramach systemu RASFF.

W 2020 r. za stwierdzone nieprawidłowości ukarano 4 mandatami karnymi w wysokości 1000 zł. Uchybienia kwalifikujące do nałożenia mandatów karnych:

- wprowadzanie do obrotu handlowego środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia/daty minimalnej trwałości,
- brak aktualnych orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno-epidemiologicznych,
- brak aktualnych zapisów wynikających z dokumentacji HACCP.

W kioskach na targowiskach sprzedających inne środki spożywcze pobrano 16 próbek żywności do badań laboratoryjnych w kierunku min: 3MCPD, wykrywanie obecności Salmonella w 25 g, oznaczanie liczby przypuszczalnych Bacillus cereus w 1 g, oznaczanie liczby Listeria monocytogenes w 1 g. – wyników nie kwestionowano.

Próbki w zakresie wykonywanych badań zgodne z wymaganiami prawa żywnościowego.

MAGAZYNY HURTOWE

W ewidencji w roku 2020 znajdowało się 130 zakłady obrotu hurtowego żywnością tym 9 hurtowni suplementów diety.

Ogółem skontrolowano 38 zakładów obrotu hurtowego środkami spożywczymi oraz suplementami diety, w których przeprowadzono 89 kontroli.

W 2 magazynach hurtowych wypełniono arkusze oceny zakładu obrotu żywnością zakłady zgodne.

W 2020 r przeprowadzono 13 kontroli interwencyjnych, w tym 2 kontrole w związku ze zgłoszeniami interwencyjnymi klientów, które dotyczyły min. ponownego zamrażania środków spożywczych, nieaktualnego orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do wykonywania prac przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia na inne osoby, brak stosowania się personelu do zaleceń, nakazów, obostrzeń w związku z wystąpieniem stanu epidemii Sars CoV- 2 w Polsce.

Wydano 12 decyzji administracyjnych w tym min.:

6 warunkowo zatwierdzające zakłady

2 decyzje na poprawę stanu sanitarnego

3 decyzje wycofania z obrotu środków spożywczych

1 decyzje prolongującą termin wykonania obowiązków decyzji zarządzającej poprawę stanu sanitarnego

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości w zakresie min. :

- brak opracowanych i wdrożonych procedur opartych na zasadach HACCP,
- brak dokumentu potwierdzającego gospodarkę odpadami,
- brak dokumentacji potwierdzającej wdrożenie systemu kontroli wewnętrznej
- nieprawidłowego stanu sanitarno-higienicznego ścian, sufitów w zakładzie.

Za stwierdzone nieprawidłowości w czasie kontroli na osoby winne zaniedbań nałożono 4 mandaty karne na łączną kwotę 1100 złotych.

W ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu w magazynach hurtowych pobrano do badań 103 próbki żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w kierunku.

Wszystkie zbadane próbki zgodne z przepisami prawa.

MAGAZYNY SUPLEMENTÓW DIETY

Na terenie objętym nadzorem PIS w Szczecinie znajduje się 9 hurtowni suplementów diety. W 2020r. przeprowadzono 10 kontroli. Zatwierdzonych zostało 3 zakłady.

W okresie sprawozdawczym PPIS w Szczecinie wydał 5 decyzji administracyjnych w tym 2 z rygorem natychmiastowej wykonalności nakazującą wstrzymanie wprowadzania do obrotu

suplementów diety.

OBIEKTY RUCHOME I TYMCZASOWE

Do grupy obiektów ruchomych i tymczasowych zaliczono m.in. sprzedaż opiekanych na różnie kurczaków, wózki gastronomiczne, namioty gastronomiczne, specjalistyczne przyczepy samochodowe, stoiska ze sprzedażą żywności.

W 2020r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie znajdowały się 302 obiekty ruchome i tymczasowe, skontrolowano 41 zakłady w których przeprowadzono 55 kontroli. W okresie sprawozdawczym zatwierdzono 32 zakładów. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinie wydał 5 decyzji warunkowo zatwierdzających zakład ze względu na brak systemu HACCP oraz 1 decyzję na poprawę stanu sanitarno -technicznego zakładu usytuowanego przy ul Czorsztyńskiej 47 w Szczecinie.

W okresie sprawozdawczym PPIS w Szczecinie przeprowadził 6 kontroli interwencyjnych, które dotyczyły:

- nieprawidłowości przy sprzedaży owoców tj. truskawek oraz dolegliwości żołądkowo jelitowych po spożyciu truskawek.

W zakładzie w Szczecinie - stoisko sezonowe stwierdzono nieprawidłowości w zakresie braku opracowanej kontroli wewnętrznej, złego stanu technicznego sufitu i podłogi, braku dokumentów potwierdzających źródło pochodzenia owoców. Prowadzono postępowanie mandatowe w stosunku do przedsiębiorcy. Ponadto pobrano do badań mikrobiologicznych 5 próbek truskawek w kierunku *Salmonella* spp obecność w 25 g oraz w kierunku *Listeria monocytogenes* liczba w 1. W wyniku badań stwierdzono, próbki zgodne z przepisami prawa żywnościowego.

- wprowadzania do obrotu handlowego gotowych zup bez etykiet kontrola sanitarna interwencyjna wykazała, że wprowadzane do obrotu handlowego środki spożywcze posiadały etykiety – nie stwierdzono nieprawidłowości.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinie w roku 2020 wniósł 6 wniosków do ZPWIS w Szczecinie o wymierzenie kary pieniężnej na przedsiębiorców którzy rozpoczęli działalność bez złożenia wniosku o zatwierdzenie zakładu i o wpis do rejestru zakładów oraz za nieprzestrzeganie wymagań w zakresie znakowania środków spożywczych określonych w art. 44 ust 1 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011.

ŚRODKI TRANSPORTU ŻYWNOŚCI

W 2020 roku skontrolowano 103 środki transportu żywności. W roku sprawozdawczym przeprowadzono czynności kontrolne na wniosek przedsiębiorcy o zatwierdzenie i o wpis zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli żywności. PPIS w Szczecinie wydał 63 decyzje zatwierdzające środki transportu. Przeprowadzono 21 kontroli środków transportu samochodów należących do firmy w Szczecinie w związku z wnioskiem o zatwierdzenie zakładu i o wpis do rejestru. Firma ta prowadzi transport gotowych posiłków przygotowywanych w restauracjach KFC, MacDonalld w pojemnikach termoizolacyjnych podtrzymujących ciepło umieszczanych w części transportowej pojazdu, do odbiorcy finalnego w związku z wnioskiem. Zatrudnieni kierowcy posiadają aktualne orzeczenia lekarskie wydane do celów sanitarno-epidemiologicznych. W ramach kontroli wewnętrznej opracowano instrukcje z zakresu dobrej praktyki higienicznej. Pozostałe skontrolowane samochody dostawcze wykorzystywane są przez przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie produkcji, obrotu oraz żywienia zbiorowego, którzy transportują surowce do produkcji żywności, żywność przeznaczoną do obrotu bądź gotowe posiłki do odbiorców finalnych.

INNE OBIEKTY OBROTU ŻYWNOŚCIĄ

W roku 2020 do innych zakładów obrotu żywnością zakwalifikowano 319 zakładów w tym zakłady: wprowadzające do obrotu środki spożywcze przez Internet, apteki i hurtownie farmaceutyczne, sklepy zielarskie, prowadzące sprzedaż detaliczną innych niż środki spożywcze produktów oraz wprowadzające do obrotu środki spożywcze opakowane, trwałe mikrobiologicznie tj, urzędy pocztowe, kioski oraz sprzedaż żywności na wydzielonych stoiskach w sklepach przemysłowych, sportowych, salach zabaw i innych, pośrednictwa sprzedaży żywności dystrybucji żywności w których przeprowadzono 27 kontroli, w tym 8 interwencyjnych.

W nadzorowanej grupie inne obiekty obrotu żywnością, w 310 zakładach system kontroli wewnętrznej prowadzony jest na podstawie opracowanych, wdrożonych i utrzymywanych stałych procedurach opartych na podstawie systemu HACCP z wdrożonymi zasadami GHP/GMP.

PPIS w Szczecinie w roku 2020r. wydał 6 decyzji zatwierdzających zakład oraz 2 decyzje administracyjne: nakładające obowiązek przedłożenia orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno-epidemiologicznych o braku przeciwwskazań do wykonywania prac przy których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia na inne osoby oraz decyzję zarządzającą usunięcia ze strony internetowej oświadczeń zdrowotnych, opisujących suplementy diety: oraz zobowiązano również stronę do usunięcia z opisów „przekierowań” na kolejne strony internetowe na kolejne strony internetowe na których znajdują się oświadczenia dotyczące składników zawartych w produktach. Kontrole sprawdzające potwierdziły wykonanie zarządzeń decyzji.

Działania nadzоровe prowadzone były w związku ze zgłoszeniami w systemie RASFF, w ramach bieżącego nadzoru oraz zgłoszeniami interwencyjnymi od konsumentów. Zgłoszenia interwencyjne konsumentów dotyczyły: wprowadzania do obrotu suplementów diety nieoznakowanych w języku polskim, z wyjątkiem opisu działania i dozowania, oraz wprowadzanie do obrotu handlowego suplementów diety, którym przypisywano niewłaściwe oświadczenia zdrowotne odnoszące się do konkretnych jednostek chorobowych i ich leczenia. PPIS w Szczecinie wydał decyzję zarządzającą usunięcia ze strony internetowej oświadczeń zdrowotnych, opisujących wskazanych w interwencji suplementów diety oraz zobowiązał również stronę do usunięcia z opisów „przekierowań” na kolejne strony internetowe na których znajdują się oświadczenia dotyczące składników zawartych w produktach. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie oświadczeń które były niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego oraz „przekierowania” na kolejne strony internetowe.

Za wprowadzanie do obrotu produktów bez oznakowania w języku polskim na przedsiębiorcę nałożono mandat karny w wysokości 200zł.

W roku 2020 PPIS w Szczecinie na podstawie art. 103 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia wniósł o ukaranie 2 przedsiębiorców: w związku z prowadzeniem działalności w zakresie dostarczania żywności do zakładów żywienia zbiorowego oraz prowadzeniem działalności w zakresie dystrybucji żywności bez dopełnienia formalności wynikających z art.64 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r o bezpieczeństwie żywności i żywienia tj. bez złożenia wniosku o wpis zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli żywności. Ponadto PPIS w Szczecinie skierował wnioski do ZPWIS w Szczecinie o nałożenie kary pieniężnej w stosunku do przedsiębiorcy w związku nie dopełnieniem formalności wynikających z art.64 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r o bezpieczeństwie żywności i żywienia tj. bez złożenia wniosku o wpis zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli żywności. Informacja o działalności na rynku spożywczym przez podmiot została pozyskana podczas prowadzonych w ramach systemu RASFF. W opisywanym roku sprawozdawczym, zgodnie z opracowanym przez GIS planem poboru próbek w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano do badań laboratoryjnych 12 próbek środków spożywczych, próbki zgodne z przepisami prawa żywnościowego.

ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO TYPU OTWARTEGO

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w

Szczecinie znajdują się ogółem 998 zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego, w tym 569 zakładów małej gastronomii.

W roku sprawozdawczym 2020 w zakładach żywienia zbiorowego wydano 51 decyzji administracyjnych (w tym 25 w zakładach małej gastronomii) tj.:

- 20 decyzji administracyjnych dotyczących poprawy stanu technicznego, w tym 8 w zakładach małej gastronomii
- 5 wstrzymujących działalność, w tym 4 w zakładach małej gastronomii,
- 6 decyzji prolongujących termin wykonania obowiązków decyzji
- 1 decyzję umarzającą postępowanie z art. 105 kpa
- 19 decyzji warunkowo zatwierdzających zakład, w tym 13 w zakładach małej gastronomii.

Zarządzenia w decyzjach administracyjnych dotyczyły m.in.:

- zapewnienia prawidłowego stanu technicznego powierzchni ścian, sufitów, podłóg w pomieszczeniach zakładu,
- zapewnienia właściwego stanu technicznego urządzeń oraz sprzętu mającego kontakt z żywnością,
- zapewnienia odpowiednich warunków do mycia rąk pracowników,
- zapewnienia odpowiednich warunków do mycia żywności,
- zapewnienia dobrego stanu technicznego systemu wentylacyjnego w pomieszczeniach zakładu,
- opracowania, wdrożenia oraz zweryfikowania systemu kontroli wewnętrznej opartego na zasadach systemu HACCP,
- udostępniania konsumentom informacji dotyczącej substancji lub produktów powodujących alergię lub reakcje nietolerancji zawartych w produktach podawanych w zakładach,
- przedłożenia orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno-epidemiologicznych o braku przeciwwskazań do wykonywania prac, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia na inne osoby.

Podczas przeprowadzanych kontroli ustalono, że system kontroli wewnętrznej oparty na zasadach GHP, GMP wdrożyło 978 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego (w tym 556 zakładów małej gastronomii), natomiast system HACCP wdrożyło 977 zakładów (w tym 556 zakładów małej gastronomii).

W 2020 roku skontrolowano 308 zakładów (w tym 132 w zakładach małej gastronomii), w których przeprowadzono 476 kontroli (w tym 194 w zakładach małej gastronomii).

Na podstawie arkuszy oceny stanu sanitarnego oceniono 30 zakładów (w tym 14 w zakładach małej gastronomii - jako zgodne z wymaganiami).

Na podstawie arkusza oceny 3 zakłady (w tym 2 w zakładach małej gastronomii) uzyskało ocenę niezgodną z wymaganiami ze względu na maksymalną ilość punktów w zakresie higieny osobistej pracowników.

W roku 2020r. w zakładach żywienia zbiorowego otwartego przeprowadzono 66 kontroli interwencyjnych, w tym ze zgłoszeniami interwencyjnymi konsumentów przeprowadzono 64 kontroli (w tym 24 kontroli w zakładach małej gastronomii).

Zarzuty stawiane w interwencjach zgłaszanych przez konsumentów dotyczyły głównie:

7. wystąpienia dolegliwości żołądkowo-jelitowych po spożyciu posiłków,
8. niewłaściwej jakości zdrowotnej produktów wykorzystywanych przy produkcji,
9. niewłaściwej higieny personelu,
10. niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych
11. niewłaściwej gospodarki odpadami,
12. braku orzeczeń lekarskich pracowników,
13. niewłaściwej wentylacji w zakładzie,
14. nieprzestrzeganie wymagań w zakresie ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii tj. brak płynów do dezynfekcji rąk, brak przeprowadzanych

procesów dezynfekcji stolików, niezakrywania ust i nosa przez personel. Zasadność zgłoszeń potwierdziło 12 kontroli (2 w małej gastronomii). W zakładach żywienia zbiorowego za nieprzestrzeganie przepisów prawa na winnych zaniedbań nałożono 53 mandaty karne w wysokości 11200 zł (w tym w zakładach małej gastronomii 21 na kwotę 3900zł). W 2020r. PPIS w Szczecinie w zakładach żywienia zbiorowego wydał 1 decyzję zawieszającą prowadzenie działalności z rygorem natychmiastowej wykonalności, w której nakazał prowadzenie działalności w zakresie żywienia zbiorowego w systemie samoobsługowym do czasu wyznaczenia osoby do nakładania dań klientom. W ramach prowadzonego nadzoru do badań pobrano 46 próbek żywności, w tym 9 w zakładach małej gastronomii. W okresie sprawozdawczym pobrano 6 wymazów sanitarnych w 2 zakładach żywienia. W ramach urzędowej kontroli żywności, do badań laboratoryjnych w kierunku: Salmonella spp. - obecność w 25g, pobrano produkt kebab drobiowy. Podczas czynności kontrolnych przeprowadzonych w zakładzie w związku z informacją otrzymaną z Oddziału Laboratoryjnego WSSE w Szczecinie o podejrzeniu wzrostu bakterii Salmonella w produkcie, nie stwierdzono przedmiotowej partii produktu. Uzyskano informację, że kwestionowany produkt nie znajduje się w żadnym z prowadzonych przez przedsiębiorcę zakładzie. W związku z powyższym PPIS w Szczecinie dokonał zgłoszenia produktu powiadomieniem w systemie RASFF w sprawie wykrycia Salmonella spp. - obecność w 25g w 2 z 5 pobranych próbek produktu. W 2020r. PPIS w Szczecinie wniósł do ZPWIS w Szczecinie 10 wniosków o ukaranie przedsiębiorców, w tym 8 wniosków dotyczących zakładów małej gastronomii. 2 wnioski dotyczące zakładów żywienia zbiorowego za niedopełnienie obowiązku, polegającego na konieczności przekazywania konsumentom informacji o obecności substancji lub produktów powodujących alergie lub reakcje nietolerancji, zawartych w oferowanej żywności oraz za rozpoczęcie prowadzenia działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie zakładu i o wpis zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

ZAKŁADY MAŁEJ GASTRONOMII

W ogólnej liczbie 998 zakładów żywienia zbiorowego opisanych powyżej 569 obiekty stanowią zakłady małej gastronomii. W roku 2020 skontrolowano 132 zakłady małej gastronomii, na podstawie arkuszy oceny stanu sanitarnego oceniono 14 zakłady w tym 2 niezgodnych. W 2020 roku w zakładach małej gastronomii przeprowadzono łącznie 194 kontrole. Za stwierdzone w trakcie czynności kontrolnych uchybienia dotyczące nieprzestrzegania bieżącej czystości nałożono 21 mandatów na łączną kwotę 3900 złotych. W roku sprawozdawczym PPIS w Szczecinie przeprowadził 31 kontroli interwencyjnych w tym 24 zgłoszenia konsumentów, w 2 przypadkach podjęte działania kontrolne wykazały zasadność stawianych zarzutów i dotyczyły głównie:

- niewłaściwej higieny personelu,
- wystąpienia dolegliwości żołądkowo-jelitowych,
- niewłaściwej gospodarki odpadami, w tym postępowania ze zużytym tłuszczem smażalniczym,
- niewłaściwych warunków przechowywania żywności ,
- niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych,
- obecności szkodników, ciał obcych w potrawach,
- nieprzestrzeganie wymagań w zakresie ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii tj. brak płynów do dezynfekcji rąk, brak przeprowadzanych procesów dezynfekcji stolików, niezakrywania ust i nosa przez personel.

PPIS w Szczecinie w 2020r. wydał 4 decyzje zawieszające prowadzenie działalności z rygorem natychmiastowej wykonalności niezgodnie z zakresem zatwierdzonym decyzją PIS.

W 2020r. PPIS w Szczecinie wniósł do ZPWIS w Szczecinie 8 wniosków o nałożenie kary na przedsiębiorców prowadzących zakłady małej gastronomii : 4 - za niedopełnienie obowiązku, polegającego na konieczności przekazywania konsumentom informacji o obecności substancji lub produktów powodujących alergię lub reakcje nietolerancji, zawartych w oferowanej żywności oraz za rozszerzenie zakresu prowadzonej działalności o prowadzenie procesu obróbki surowców w tym warzyw i owoców; 3 - za rozszerzenie zakresu prowadzonej działalności o prowadzenie procesu obróbki surowców w tym warzyw i owoców; 1 - za sprzedaż jednostce systemu oświaty środków spożywczych inne niż objęte grupami środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży.

Ponadto do ZPWIS w Szczecinie PPIS w Szczecinie złożył wniosek o nałożenie kary pieniężnej na przedsiębiorcę który nie został zatwierdzony i wpisany do rejestru zakładów, została wydana decyzja odmawiająca zatwierdzenia zakładu.

ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO ZAMKNIĘTEGO STOŁÓWKI PRACOWNICZE

W 2020 roku pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Szczecinie znajdowało się 14 stołówek pracowniczych. Skontrolowano 3 zakłady, w których przeprowadzono 5 kontroli, w tym 2 interwencyjne. We wszystkich zakładach opracowano i wdrożono system HACCP.

W roku 2020 przeprowadzono 2 kontrole interwencyjne, które dotyczyły:

- braku zapewnienia warunków do mycia rąk tj. umywalki oraz toalety przeznaczonej dla klientów
- nieprzestrzegania przez pracowników stołówki nakazów w związku z wystąpieniem epidemii Sars-Cov 2 w Polsce.

Przeprowadzone kontrole w ww zakładach nie potwierdziły zasadności wniesionych interwencji.

Wydano 1 decyzję administracyjną dot. zapewnienia dobrego stanu technicznego urządzenia chłodniczego w pomieszczeniu produkcyjnym oraz udostępnienia informacji o produktach lub substancjach powodujących alergię lub reakcję nietolerancji w potrawach przygotowywanych w stołówce pracowniczej. Sprawa w toku.

BUFETY PRZY ZAKŁADACH PRACY

W 2020r. pod nadzorem PPIS w Szczecinie znajdowało się 13 bufetów przy zakładach pracy. Skontrolowano 4 obiekty, w których przeprowadzono 5 kontroli, w tym 1 interwencyjną. We wszystkich zakładach opracowano i wdrożono system HACCP. W sprawozdawczym roku nałożono 1 mandat karny w kwocie 100 zł. Przeprowadzono kontrolę interwencyjną, która dotyczyła nieprawidłowego stanu naczyń stołowych na którym podawane są potrawy dla konsumentów w zakładzie nadzorowanym przez PPIS w Szczecinie. Przeprowadzona kontrola wykazała zasadność wniesionej interwencji. Podczas czynności kontrolnych przedsiębiorca usunął uszkodzoną zastawę stołową.

BLOKI ŻYWIENIA W SZPITALACH

Pod nadzorem PPIS w Szczecinie znajduje się 11 bloków żywienia w szpitalach, w tym 4 w systemie cateringowym.

W 2020 r. skontrolowano 2 bloki żywienia w szpitalach, w których przeprowadzono łącznie 3 kontrole. Na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono 1 blok żywienia w szpitalu. W okresie sprawozdawczym PPIS w Szczecinie wydał 1 decyzję administracyjną w której zarządził:

1. Zapewnienie prawidłowego stan techniczny ścian, sufitów, podłogi, wyposażenia pomieszczeń żywnościowych

2. Zapewnienie warunków do magazynowania odpadów pokonsumpcyjnych - postępowanie w toku
Ponadto w roku sprawozdawczym w jednym z zakładów przeprowadzono dwie kontrole sprawdzające do decyzji- postępowanie zakończone, zarządzenia decyzji zostały wykonane.

KUCHNIE NIEMOWLĘCE

Na terenie Szczecina funkcjonują 2 kuchnie niemowlęce.
W powyższej grupie zakładów w roku sprawozdawczym nie podejmowano czynności kontrolnych.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

W 2020 roku pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Szczecinie znajdowało się 5 Domów Pomocy Społecznej w tym 2 w systemie cateringowym. Skontrolowano 3 zakłady, przeprowadzono 3 kontrole, w tym jedną interwencyjną. We wszystkich obiektach opracowano i wdrożono system HACCP.

W 2020 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinie wydał 2 decyzje zatwierdzające zakłady prowadzące żywienie w systemie cateringowym.

W roku sprawozdawczym wpłynęło 1 zgłoszenie interwencyjne dotyczące obecności szkodników oraz złego stanu higienicznego sprzętu i wyposażenia stołówki w Domu Pomocy Społecznej w Szczecinie. Podczas kontroli skontrolowano pomieszczenia kuchni, stołówkę, miejsca ogólnego użytku Domu Pomocy Społecznej, pomieszczenia gospodarcze oraz kilkanaście zespołów mieszkalnych. Przeprowadzona kontrola nie wykazała zasadności wniesionej interwencji.

W związku z prowadzeniem działalności w zakresie produkcji lub obrotu żywnością bez złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów lub o zatwierdzenie zakładu i wpis do rejestru zakładów lub wbrew decyzji o odmowie zatwierdzenia zakładu w trybie i na zasadach określonych w art. 6 Rozporządzenia 852/2001 oraz art. 63 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinie wystosował do Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie wniosek o wymierzenie kary pieniężnej.

STOŁÓWKI W ŻŁOBKACH I DOMACH MAŁEGO DZIECKA

W 2020r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie znajdowało się 60 stołówek w żłobkach oraz klubikach dziecięcych. Skontrolowano 7 zakładów, w których przeprowadzono 7 kontroli.

W 2020r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinie wydał:

- 5 decyzji zatwierdzających, 1 decyzję warunkowo zatwierdzającą zakład, z uwagi na brak opracowanego systemu kontroli wewnętrznej opartego o stałe procedury Systemu HACCP.

1 zakład został oceniony na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego, zakład zgodny.

W czasie przeprowadzonych kontroli oceniono 1 jadłospis dekadowy, w którym nie stwierdzono nieprawidłowości.

STOŁÓWKI SZKOLNE

Według ewidencji 2020r. pod nadzorem Państwowej Powiatowej Inspekcji Sanitarnej w Szczecinie znajdowały się 82 stołówki w szkołach, w tym 18 w systemie cateringowym.

Zatwierdzony został 1 zakład w zakresie żywienia w systemie cateringowym.

Skontrolowano 11 zakładów, w tym jeden prowadzący żywienie dzieci w systemie cateringowym.

W ww obiektach przeprowadzono 15 kontroli w tym 3 interwencyjne.

W związku z interwencjami, które wpłynęły od rodziców dzieci dotyczącymi nieprawidłowości w

sposobie żywienia dzieci w zakładach nadzorowanych przez PPIS w Szczecinie dokonano oceny sposobu żywienia, analizą objęto jadłospisy „dekadowe” na zgodność z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. W jednym zakładzie w toku czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości w zakresie sposobu żywienia dzieci które dotyczyły m.in. powtarzalności produktów w jadłospisie dekadowym, stosowanie w przeważającej ilości węglowodanów przetworzonych tj. biały ryż, białe makarony, dnia z białej maki (naleśniki, pierogi), braku w jadłospisach produktów z następujących grup środków spożywczych: jaja, orzechy, nasiona strączkowe, braku dokumentów potwierdzających, iż jadłospis spełnia aktualne normy żywienia dla populacji polskiej (interwencja zasadna). Postępowanie w toku.

W zakładzie żywienia zbiorowego w którym została przeprowadzona kontrola w zakresie bezpieczeństwa żywności produkowanej w zakładzie w trakcie trwania półkolonii stwierdzono nieprawidłowości które dotyczyły: nieaktualnych orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno-epidemiologicznych, przechowywania warzyw o niewłaściwych cechach organoleptycznych, przechowywania żywności na podłodze, braku zachowanej segregacji asortymentowej w urządzeniach chłodniczych i zamrażalniczych, braku prawidłowo opracowanej informacji o produktach lub substancjach powodujących alergię lub reakcję nietolerancji. Za stwierdzone nieprawidłowości winnego zaniedbań ukarano mandatem karnym w wysokości 200 zł.

W czasie przeprowadzonych kontroli oceniono 6 jadłospisów dekadowych. W dwóch obiektach stwierdzono nieprawidłowości.

We wszystkich obiektach opracowano, wdrożono i utrzymywane są stałe procedury systemu kontroli wewnętrznej oparte na zasadach HACCP.

STOŁÓWKI W BURSACH I INTERNATACH.

Pod nadzorem Państwowej Powiatowej Inspekcji Sanitarnej w Szczecinie w 2020 roku było 12 stołówek w bursach i internatach.

Stołówki w bursach i internatach prowadzą działalność w zakresie zorganizowanego żywienia całodziennego dzieci i młodzieży szkolnej (śniadania, dwudaniowe obiady i kolacje). Skontrolowano 3 stołówki w których przeprowadzono 4 kontrole.

W czasie kontroli oceniono 1 jadłospis na zgodność z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W bursach i internatach opracowano, wdrożono i przestrzegany jest system kontroli wewnętrznej oparty o stałe procedury systemu HACCP.

STOŁÓWKI NA KOLONIACH PÓLKOLONIACH/ZIMOWISKACH

W 2020 roku pod nadzorem PPIS w Szczecinie znajdowało się 10 zakładów organizujących zimowy i letni wypoczynek dla dzieci. Skontrolowano 2 zakłady, w których przeprowadzono 2 kontrole.

Skontrolowane zakłady korzystały z usług firm cateringowych znajdujących się pod nadzorem PPIS w Szczecinie, które dostarczały posiłki tj. śniadania, dwudaniowe posiłków obiadowych oraz podwieczorków. Posiłki serwowane były w naczyniach jednorazowego użytku. Żywność dla dzieci dowożona była środkami transportu należącymi do producentów. Podczas czynności kontrolnych dokonano oceny jadłospisów. Stwierdzono , że posiłki są urozmaicone, zawierają produkty z różnych grup środków spożywczych jak np. Produkty zbożowe, warzywa, owoc,e ryby, jaja. Ponadto w okazanych jadłospisach, uwzględniono informację dotyczącą substancji i produktów powodujących alergię lub reakcję nietolerancji.

STOŁÓWKI W PRZEDSZKOLACH

W roku sprawozdawczym 2020 pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie znajdowało się 151 zakładów (przedszkola i punkty przedszkolne), w tym 81 z żywieniem w systemie cateringowym. Skontrolowano 11 zakładów, w tym 7 z żywieniem w systemie cateringowym.

W 2020r. przeprowadzono ogółem 11 kontroli (w tym 7 kontroli w zakładach z żywieniem w systemie cateringowym). Wydano:

- 9 decyzji zatwierdzających zakłady, w tym 7 z żywieniem w systemie cateringowym
- 4 decyzje administracyjne w tym:
  - 1 decyzję zmieniającą termin wykonania obowiązków
  - 1 decyzję warunkowo zatwierdzającą zakłady w systemie cateringowym,
  - 2 decyzje zarządzające, które dotyczyły poprawy stanu sanitarno-technicznego w obiektach (1 decyzja- postępowanie zakończone)

W związku z 2 zgłoszeniami interwencyjnymi dotyczącymi sposobu żywienia dzieci przeprowadzono czynności kontrolne w zakresie przestrzegania przepisów prawa dotyczących bezpieczeństwa żywności przyżywieniu zbiorowym dzieci w wieku przedszkolnym. Dokonano analizy jadłospisów, stwierdzono, iż analizowane jadłospisy „dekadowe” spełniały wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży. W jednym zakładzie w toku czynności kontrolnych do badań laboratoryjnych w kierunku oznaczenia wartości odżywczej pobrano posiłek obiadowy. Wyniki badania laboratoryjnego były zbliżone do założonych wartości, stwierdzono nieznacznie niższą zawartość tłuszczów w związku z powyższym zalecono zwiększenie dodatku oliwy z oliwek/oleju rzepakowego do surówek.

W Punkcie Przedszkolnym przeprowadzono kontrolę sanitarną w zakresie przestrzegania przepisów prawa żywnościowego. Stwierdzono brak prowadzonych zapisów wynikających z systemu kontroli wewnętrznej. W związku z powyższym winnego zaniedbań ukarano mandatem karnym w wysokości 50 zł.

W 150 przedszkolach i punktach przedszkolnych (w tym 6 z żywieniem w systemie cateringowym) opracowano, wdrożono i utrzymuje się stałe procedury kontroli wewnętrznej oparte na zasadach HACCP. Zakłady żywienia w systemie cateringowym prowadzą najczęściej kontrolę wewnętrzną na etapie warunków wstępnych tj. w oparciu o opracowane i wdrożone instrukcje GHP/GMP.

W czasie przeprowadzonych kontroli dokonano oceny jadłospisów na zgodność z Rozporządzeniem Min. Zdrowia z dnia 26.07.2016r. oraz aktualnych norm żywienia dla badanej grupy wiekowej.

Oceniono 4 jadłospisy w tym 2 w zakładach z żywieniem opartym o catering.

STOŁÓWKI STUDENCKIE

W roku 2020 pod nadzorem PPIS w Szczecinie znajdowały się 3 zakłady, które zostały poddane kontroli. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 4 kontrole w ww obiektach.

Dwa zakłady zostały ocenione na podstawie arkusza. Podczas czynności kontrolnych w stołówce studenckiej stwierdzono brak opracowanego i wdrożonego systemu kontroli wewnętrznej opartego na zasadach systemu HACCP. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinie wszczął postępowanie w zakresie spełnienia wymagań dotyczących bezpieczeństwa żywności i wydał decyzję administracyjną zarządzającą opracowanie, wdrożenie i utrzymanie procedur kontroli wewnętrznej opartych na zasadach systemu HACCP. Za stwierdzone nieprawidłowości winnego zaniedbań ukarano mandatem karnym w wysokości 100 zł.

Wszystkie zakłady posiadają opracowany i wdrożony system bezpieczeństwa żywności oparte na zasadach HACCP.

STOŁÓWKI W ZAKŁADACH SPECJALNYCH I WYCHOWAWCZYCH

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie w 2020r. znajdowało się 11 pionów żywieniowych w zakładach specjalnych i wychowawczych. Skontrolowano 2 zakłady w których przeprowadzono 2 kontrole. Wszystkie zakłady posiadają opracowany i wdrożony system bezpieczeństwa żywności oparte na zasadach HACCP. Nieprawidłowości podczas czynności kontrolnych nie stwierdzono.

ZAKŁADY USŁUG CATERINGOWYCH

W rejestrze zakładów nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie znajdują się 24 zakłady usług cateringowych. Skontrolowano 2 zakłady, w których przeprowadzono 2 kontrole, w tym 1 zakład został oceniony na podstawie arkusza. Wydano 1 decyzję warunkowo zatwierdzającą zakład, z uwagi na brak opracowanego systemu kontroli wewnętrznej opartego o stałe procedury systemu HACCP.

W okresie sprawozdawczym, w związku z wnioskiem strony o zatwierdzenie zakładu i o wpis zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS przeprowadzona została kontrola sanitarna – tematyczna. PPIS w Szczecinie wydał decyzję zatwierdzającą zakład w zakresie przygotowywania potraw wprowadzanych do obrotu w opakowaniach jednorazowego użytku, bez możliwości konsumpcji na miejscu- sprzedaż na wynos.

W związku z prowadzeniem działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie zakładu i o wpis zakładu do rejestru zakładów PPIS w Szczecinie skierował 2 wnioski do ZPWIS o wymierzenie kary pieniężnej.

INNE ZAKŁADY ŻYWIENIA

W rejestrze zakładów nadzorowanych przez PPIS w Szczecinie znajduje się 45 zakładów. W roku 2020 skontrolowano 8 zakładów, w których przeprowadzono 11 kontroli. PPIS w Szczecinie wydał 5 decyzji zatwierdzających.

W jednym zakładzie będącym pod nadzorem PPIS w Szczecinie przeprowadzono kontrolę sanitarną w wyniku której stwierdzono nieprawidłowości dotyczące: braku bieżącej ciepłej i zimnej wody w umywalce usytuowanej w toalecie dla personelu, złego stanu technicznego ścian oraz podłogi w ciągu komunikacyjnym, złego stanu technicznego blatu w aneksie barowym. Podczas kontroli sprawdzającej stwierdzono usunięcie nieprawidłowości.

W związku ze zgłoszeniem interwencyjnym dotyczącym wystąpienia dolegliwości żołądkowo-jelitowych przeprowadzono czynności kontrolne w ww zakładzie w zakresie przestrzegania wymagań dotyczących bezpieczeństwa żywności. W toku czynności kontrolnych ustalono, że w zakładzie prowadzona jest działalność w zakresie przygotowywania śniadań, podwieczorków z gotowych produktów oraz porcjowania i wydawania dań obiadowych dostarczanych w systemie cateringowym. W procesie przygotowywania posiłków śniadaniowych oraz podwieczorków uczestniczą podopieczni ośrodka w ramach kulinoterapii, natomiast posiłki obiadowe dostarczane są z firmy zewnętrznej. Podczas czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

WYTWÓRNIE I MIEJSCA OBROTU MATERIAŁAMI I WYROBAMI PRZEZNACZONYMI DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ

Pod nadzorem PPIS w Szczecinie w 2020r. znajdowały się zakłady: 3 wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz 63 miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością: 15 hurtowni, 48 sklepów.

Przeprowadzono 6 kontroli w obiektach prowadzących obrót materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, w tym 4 kontrole interwencyjne w ramach

funkcjonowania systemu RASFF w sprawie stwierdzenia migracji ołowiu z wyrobu Granit talerz deserowy 20cm czarny NBC.

Do badań laboratoryjnych pobrano łącznie 8 próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, w tym 2 w zakładach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, 4 w zakładach obrotu żywnością, 1 w magazynie hurtowym, 1 w zakładzie produkcji żywności:

- miseczka melaminowa z przyssawką - w kierunku migracji specyficznej do 3% kwasu octowego,
- zestaw 4 misek do żywności Bamboo Fibre - w kierunku migracji specyficznej do 3% kwasu octowego,
- bidon - w kierunku migracji specyficznej Bisfenolu A,
- kubek Bellisima - w kierunku migracji ołowiu i kadmu z wnętrza i obrzeża,
- barwiona szklanka Marocco – w kierunku migracji ołowiu i kadmu z wyrobu,
- butelka plastikowa antykolkowa – w kierunku migracji specyficznej,
- zgniatacz z nylonu do ziemniaków – w kierunku pierwszorzędowych amin aromatycznych,
- puszki do piwa Harnaś 6% - w kierunku migracji specyficznej Bisfenolu A.

W zakresie badanych parametrów próbki odpowiadały wymaganiom określonym w obowiązujących przepisach.

ZAKŁADY PRODUKUJĄCE I KONFEKCJONUJĄCE KOSMETYKI

W 2020r. pod nadzorem PPIS w Szczecinie znajdowały się 3 zakłady produkujące i konfekcjonujące kosmetyki, posiadające wpis do wykazu zakładów wytwarzających produkty kosmetyczne.

W 1 zakładzie dwukrotnie podejmowano próbę przeprowadzenia czynności kontrolnych – obiekt nieczynny.

Pismem wezwano przedsiębiorcę do osobistego stawiennictwa w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Szczecinie przy ul. Wincentego Pola 6, celem złożenia wyjaśnień dotyczących prowadzenia działalności w zakresie produkcji i wprowadzania do obrotu kosmetyków. Wezwania - nie odebrano. Postępowanie w toku.

OBIEKTY OBROTU KOSMETYKAMI (HURTOWNIE I SKLEPY)

W 2020r. pod nadzorem PPIS w Szczecinie znajdowało się 43 obiektów obrotu kosmetykami, w tym 5 hurtowni i 38 sklepów. Przeprowadzono 14 kontroli w obiektach obrotu kosmetykami.

W sprawozdawczym roku w zakładach obrotu kosmetykami pobrano 7 próbek środków spożywczych.

Przeprowadzono kontrolę w zakresie bezpieczeństwa produktów kosmetycznych w związku z interwencją dotyczącą podejrzenia nieprawidłowości w sprzedaży produktów w zakładach nieznajdujących się w rejestrze zakładów.

Podczas czynności kontrolnych pobrano 2 próbki produktów kosmetycznych do badań chemicznych, składu oraz oceny znakowania.

Próbki w zakresie zbadanych parametrów:

- zawartości formaldehydu, odczynu pH oraz zadeklarowanego składu odpowiadają wymaganiom Rozporządzenia (WE) 1223/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30.11.2009 r. (Dz.U.UE 342/59 z dnia 22.12.2009 r. z późn. zm.)

Stwierdzono uwagi do znakowania produktów.

Podczas czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości, przedsiębiorcę zobowiązano do przedstawienia dokumentów potwierdzających źródło pochodzenia produktów kosmetycznych oraz przedłożenia urzędowego tłumaczenia na język polski dokumentów sporządzonych w języku obcym. Postępowanie w toku.

Przeprowadzono 3 kontrole w związku z pismami dotyczącymi:

- braku oznaczeń w języku polskim i instrukcji użytkowania dla produktów: do przedłużania rzęs, płatki kolagenowe pod oczy. W toku urzędowej kontroli ustalono, że preparat "klej do przedłużania rzęs", nie spełnia określonej definicji produktu kosmetycznego, zastosowany samodzielnie nie powoduje zmiany wyglądu ciała, wobec czego PPIS w Szczecinie przekazał sprawę do Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Szczecinie. W odniesieniu do produktu pn. "płatki kolagenowe pod oczy" stwierdzono uwagi do znakowania produktu tj. brak nominalnej zawartości produktu w momencie pakowania, skład produktu z okazanej karty charakterystyki nie jest spójny z informacją na etykiecie w języku polskim, brak jest oznakowania o nie stosowaniu u dzieci poniżej 3 roku życia. Przedsiębiorca posiadał wyłącznie kartę charakterystyki produktu, która stanowi odpowiednik części B raportu bezpieczeństwa produktu kosmetycznego, brak opracowanej dokumentacji raportu bezpieczeństwa części A.

Przedsiębiorca przedstawił wzór etykiety produktu kosmetycznego pn. "płatki kolagenowe pod oczy", która spełnia wymagania w zakresie oznakowania zgodnie z art. 19 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1223/2009/WE z dnia 30 listopada 2009r. dotyczące produktów kosmetycznych.

Przedsiębiorca zobowiązał się do opracowania dokumentacji raportu bezpieczeństwa części A.

- braku opisów, oznaczeń, składu i instrukcji użytkowania w języku polskim preparatu do ściągania rzęs. Podczas czynności kontrolnych ustalono, że zakład prowadzi działalność w zakresie świadczenia usług obejmujących zabiegi stylizacji rzęs oraz paznokci.

Przedsiębiorca z uwagi na nieszczelność opakowań oraz brak oznakowania w języku polskim preparatu do ściągania rzęs nie wprowadził go do użycia i zastosowania w kontrolowanym zakładzie, produkt w całości został wycofany i zabezpieczony.

- przesyłki zgłoszonej do odprawy, w której stwierdzono towar bez oznaczeń w języku polskim i instrukcji użytkowania, bez składu surowcowego.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że:

1. Balsam do ciała Goddess, dezodorant w kulce męski, dezodorant w kulce damski, dezodorant w kulce unisex, olejek zapachowy Blissful, olejek zapachowy Goddess wg oświadczenia przedsiębiorcy zostały zakupione na cele prywatne.

2. Produkty: maseczka do twarzy z kurkumy – proszek, balsam do ciała Calming, serum do twarzy w olejku normalizujące nie są wprowadzane do obrotu, zostały zakupione w celu przeprowadzenia badań laboratoryjnych.

3. Serum do twarzy w olejku Anti Aging wprowadzane jest do obrotu za pośrednictwem internetu. Przedsiębiorca przedstawił dokumentację produktu tj. Raport bezpieczeństwa produktu kosmetycznego obejmujący wszystkie jego elementy tj. część A dot. informacji na temat bezpieczeństwa produktu kosmetycznego oraz część B dot. oceny bezpieczeństwa produktu kosmetycznego. Produkt spełnia wymagania.

Podczas czynności kontrolnych stwierdzono, że na opakowaniu oraz na ulotce dołączanej do produktu kosmetycznego Serum do twarzy w olejku Anti Aging nie umieszczono informacji dotyczącej warunków przechowywania. Przedsiębiorcę zobowiązano do usunięcia nieprawidłowości. Sprawa w toku.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinie podejmował działania w zakładach obrotu kosmetykami w związku z pismem w sprawie obecności w sprzedaży „odżywek do paznokci” zawierających w wykazie składników formaldehyd. Podczas czynności kontrolnych ustalono, że przedsiębiorcy w wyniku otrzymania informacji wycofywali kwestionowane produkty.

II. NADZÓR NAD PRODUKCJĄ PIERWOTNA

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie znajduje się 11 zakładów produkcji pierwotnej. W 2020 roku 1 kontrolę sanitarną. Podczas czynności kontrolnych ustalono, że w roku 2020 nie prowadzono czynności związanych z produkcją żywności (opryski,

nawożenie, zbiór owoców).

III. JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH, MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ

1) W 2020 r. pobrano ogółem 624 próbek w tym:

- żywność
- materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością
- próbki sanitarne (wymazy i zmiotki)
- kosmetyki

Ponadto pobrano 1 próbkę żywności dostarczoną do PSSE przez indywidualną osobę w ramach zgłoszenia interwencyjnego.

Próbki pobierano w ramach urzędowej kontroli żywności, monitoringu, zgłoszeń konsumentów.

2). W 2020 r. ogółem pobrano 8 próbek sanitarnych. 6 wymazów pobrano ze sprzętu roboczego, powierzchni roboczych, naczyń produkcyjnych w zakładach żywienia zbiorowego otwartego oraz 2 próbki zmiotek pobrano w piekarni.

Rodzaj próbek sanitarnych	Ilość pobranych próbek
Wymazy czystościowe	6
Zmiotki	2

Próbki sanitarne -zgodne.

3) PRÓBKI KWESTIONOWANE

- Automat do lodów w Szczecinie pobrano w ramach urzędowej kontroli żywności 5 próbek lodów waniliowych z automatu do badań mikrobiologicznych. W zbadanej próbce stwierdzono przekroczoną liczbę bakterii Enterobacteriaceae. PPIS w Szczecinie w dniu 06.07.2020r. wydał decyzję z rygorem natychmiastowej wykonalności nakazującą podjęcie działań naprawczych opartych na zasadach HACCP mających na celu poprawę higieny procesu produkcji lodów z automatu tj. przeprowadzić procesy mycia i skuteczną dezynfekcję powierzchni produkcyjnych, urządzeń, sprzętów pozostających w kontakcie z żywnością, przeprowadzić szkolenie pracowników w zakresie przestrzegania higieny w zakładzie. Następnie w ramach kontroli sprawdzającej pobrano w ww zakładzie 1x5 próbek lodów z automatu o smaku waniliowym, próbki zostały zakwestionowane ze względu na przekroczoną liczbę bakterii Enterobacteriaceae. W związku z niewykonaniem decyzji administracyjnej PPIS w Szczecinie wystosował na podstawie art.15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966r.o postępowaniu egzekucyjnym w administracji upomnienie po którym ponownie pobrano 5 próbek lodów waniliowych do badań mikrobiologicznych. Na podstawie badań stwierdzono w 5 na 5 badanych próbek przekroczoną liczbę bakterii Enterobacteriaceae. Wszczęto postępowanie egzekucyjne został wydany tytuł wykonawczy oraz postanowienie o nałożeniu grzywny. Kontroli sprawdzającej nie przeprowadzono zakład zaprzestał prowadzenia działalności.

- Automat do lodów w Szczecinie, pobrano w ramach urzędowej kontroli żywności 5 próbek lodów śmietankowych z automatu do badań mikrobiologicznych. W zbadanej próbce stwierdzono przekroczoną liczbę bakterii Enterobacteriaceae. PPIS w Szczecinie w dniu 10.08.2020r. wydał decyzję z rygorem natychmiastowej wykonalności nakazującą podjęcie działań naprawczych opartych na zasadach HACCP mających na celu poprawę higieny procesu produkcji lodów z automatu tj. przeprowadzić procesy mycia i skuteczną dezynfekcję powierzchni produkcyjnych, urządzeń, sprzętów pozostających w kontakcie z żywnością, przeprowadzić szkolenie pracowników w zakresie przestrzegania higieny w zakładzie. Przeprowadzono kontrolę

sprawdzającą podczas której pobrano o badań mikrobiologicznych 5 próbek lodów z automatu śmietankowych. W wyniku badań stwierdzono, że próbki zgodne z przepisami prawa żywnościowego.

- Automat z lodami w Szczecinie .Pobrano w ramach urzędowej kontroli żywności 5 próbek lodów waniliowych z automatu do badań mikrobiologicznych. W zbadanej próbce stwierdzono przekroczoną liczbę bakterii Enterobacteriaceae. PPIS w Szczecinie wydał decyzję z rygorem natychmiastowej wykonalności nakazującą podjęcie działań naprawczych opartych na zasadach HACCP mających na celu poprawę higieny procesu produkcji lodów z automatu tj. przeprowadzić procesy mycia i skuteczną dezynfekcję powierzchni produkcyjnych, urządzeń, sprzętów pozostających w kontakcie z żywnością, przeprowadzić szkolenie pracowników w zakresie przestrzegania higieny w zakładzie. Przeprowadzono kontrolę sprawdzającą podczas której pobrano do badań mikrobiologicznych 5 próbek lodów z automatu waniliowych - próbki zgodne z przepisami prawa żywnościowego.

- Automat z lodami w Szczecinie w ramach kontroli sprawdzającej pobrano do badań w kierunku bakterii Enterobacteriaceae 5 próbek lodów z automatu śmietankowo karmelowych. W wyniku badań stwierdzono przekroczoną liczbę bakterii Enterobacteriaceae. Został wystawiony tytuł wykonawczy i postanowienie o nałożeniu grzywny. Z uwagi na koniec sezonu zakład zakończył działalność.

- W zakładzie produkcji żywności w Szczecinie pobrano do badań w kierunku metali tj. arsen, kadm, ołów, rtęć, zanieczyszczenia biologiczne , znakowanie , ocena organoleptyczna próbkę produktu liść laurowy. W wyniku badań stwierdzono obecność szkodników. Została nakazująca wycofanie z obrotu handlowego środka spożywczego, przedłożenia listy dystrybutorów i odbiorców, powiadomienia odbiorców i dystrybutorów którym producent dostarczył kwestionowany produkt, powiadomienia PPIS w Szczecinie o ilości przejętych zwrotów oraz o sposobie postępowania z wycofanymi produktami. Decyzja wykonana.

-Sklep spożywczy - automat do lodów w Szczecinie. Pobrano w ramach urzędowej kontroli żywności do badań mikrobiologicznych 5 próbek lodów śmietankowych. W zbadanej próbce stwierdzono przekroczoną liczbę bakterii Enterobacteriaceae. PPIS w Szczecinie wydał decyzję z rygorem natychmiastowej wykonalności nakazującą podjęcie działań naprawczych opartych na zasadach HACCP mających na celu poprawę higieny procesu produkcji lodów z automatu tj. przeprowadzić procesy mycia i skuteczną dezynfekcję powierzchni produkcyjnych, urządzeń, sprzętów pozostających w kontakcie z żywnością, przeprowadzić szkolenie pracowników w zakresie przestrzegania higieny w zakładzie. Przeprowadzono kontrolę sprawdzającą podczas której pobrano do badań mikrobiologicznych 5 próbek lodów śmietankowych. Próbki zgodne.

- Supermarket w Szczecinie, pobrano 1 próbkę żywności: Bolinero liść laurowy do badań laboratoryjnych W wyniku badań organoleptycznych stwierdzono zanieczyszczenia: widoczny nalot na liściach, szkodniki owady z rodziny tarczniokowatych pozostałości po szkodnikach, widoczne miejsca po ich żerowaniu. Została wydana decyzja zarządzająca wycofanie z obrotu środka spożywczego. Przedsiębiorca przedłożył dokumenty potwierdzające wykonanie decyzji administracyjnej.

- Supermarket w Szczecinie. W związku ze zgłoszeniem interwencyjnym pobrano do badań 2 próbki produktu tj. cukierki czekoladowe „jogurtowe z czarną porzeczką” oraz cukierki czekoladowe „ karmelowe w czekoladzie”. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono obecność szkodników. W dniu 11.08.2020r. została wydana decyzja nakazująca wycofanie z obrotu wyrobów cukierniczych, przeprowadzenie skutecznej dezynsekcji w zakładzie , przedłożenia działań korygujących i naprawczych. Decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie obowiązków decyzji.

- Supermarket w Szczecinie, pobrano w ramach kontroli interwencyjnej 1 próbkę filetu z piersi kurczaka do badań laboratoryjnych w kierunku organoleptyka. W wyniku badan stwierdzono:

zapach intensywny, mocno zmieniony, z obcym kwaśnym zapachem mogącym świadczyć o początkach psucia. PPIS w Szczecinie przekazał informację o wynikach badań do Powiatowego Lekarza Weterynarii sprawującego nadzór nad producentem przedmiotowego środka spożywczego w celu ustalenia przyczyny zmian organoleptycznych produktu w ciągu okresu terminu przydatności do spożycia oraz do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego sprawującego nadzór nad magazynem centralnym w celu ustalenia poprawności magazynowania tego produktu w szczególności zachowania łańcucha chłodniczego oraz logistyki transportu.

- Zakład żywienia zbiorowego w Szczecinie. W ramach urzędowej kontroli żywności pobrano do badań w kierunku Salmonella produkt „kebab drobiowy”. Próbką została zakwestionowana. PPIS w Szczecinie przekazał powiadomienie - zgłoszenie do systemu RASFF.

4) MATERIAŁY I WYROBY PRZEZNACZONE DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ

W roku 2020 przebadano łącznie 8 próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Próbki zbadano w kierunku migracji specyficznej formaldehydu, migracji ołowiu i kadmu, migracji pierwszorzędowych amin aromatycznych, migracji specyficznych Bisfenolu A.

2 próbki pobrano z miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

4 próbki pobrane z hipermarketów

1 próbka pobrana zakładu produkcji żywności - browar

1 próbka z magazynu hurtowego

Zbadane próbki to:

- wyroby z poliwęglanów – bidon (1) migracja specyficzna Bisfenolu A

-wyroby z ceramiczne (2próbki) migracja ołowiu i kadmu

-wyroby z melaminy (2 próbek) migracja specyficzna formaldehydu do 3% kwasu octowego

-przybory kuchenne (1 próbka) migracja pierwszorzędowych amin aromatycznych

-wyroby szklane (1 próbka) migracja ołowiu i kadmu

- metalowe puszki lakierowane (1 próbka) migracja specyficzna Bisfenolu A

W zakresie badanych parametrów próbki odpowiadały wymaganiom określonym w obowiązujących przepisach.

5) PRODUKTY KOSMETYCZNE

Próbki produktów kosmetycznych zostały pobrane w zakładzie który nie widnieje w rejestrze.

Pobrano 2 próbki, które zostały zbadane w kierunku zawartości formaldehydu, odczynu pH, zadeklarowanego składu oraz oceny znakowania.

Pobrane próbki produktów kosmetycznych to:

1. Floraplex One Step-Protector Fluid

2. Shampoo- w One Active Amazon+Coconut Oil

IV.WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSPEKCJAMI, INSTYTUCJAMI, ORGANAMI SAMORZĄDOWYMI.

Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną

W 2020 r. współpraca pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Szczecinie i Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Szczecinie realizowana była w oparciu o porozumienie o współpracy zawarte w dniu 15 listopada 2018r. W myśl porozumienia przesyłano zgodnie z harmonogramem uaktualnione listy zakładów produkujących lub przechowujących środki spożywcze a także tych, które produkują lub wprowadzają na rynek pasze lub materiały paszowe dla zwierząt, zakładów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie pośrednictwa sprzedaży produktów pochodzenia zwierzęcego wspólnie nadzorowanych przez Inspekcję Weterynaryjną i Państwową Inspekcję Sanitarną. W myśl porozumienia prowadzono wymianę informacji i dokumentów dotyczących naruszeń przepisów prawa w zakresie bezpieczeństwa

żywności pochodzenia zwierzęcego, wyników badań laboratoryjnych wskazujących na niewłaściwą jakość środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego mogących mieć wpływ na zdrowie ludzi lub zwierząt.

W 2020r przekazano do właściwych Powiatowych Lekarzy Weterynarii według kompetencji i właściwości miejscowej zgłoszenia interwencyjne dot.:

- braku orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno-epidemiologicznych kierowców środków transportu zatrudnionych przy transporcie żywności,
- niewłaściwej jakości środka spożywczego,
- braku zapewnienia pracownikom przy produkcji żywności maseczek i rękawiczek ochronnych oraz nie zachowaniu właściwej odległości między pracownikami na stanowiskach pracy.
- zmian organoleptycznych mięsa,
- obecności ciała obcego w środku spożywczym.

Wojskowa Inspekcja Weterynaryjna

W ramach współpracy Wojskowej Inspekcji Weterynaryjnej w Gdyni z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Szczecinie skontrolowano podmioty zaopatrujące odbiorcę wojskowego.

Inspekcja Handlowa

W okresie sprawozdawczym inspekcja handlowa w ramach współpracy cyklicznie przesyłała do wiadomości państwowej inspekcji sanitarnej informacje o wynikach kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu żywności po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości. Informacje wykorzystano podczas sprawowanego nadzoru bieżącego. PPIS w Szczecinie przekazywał zgodnie z kompetencjami zgłoszenia interwencyjne dotyczące:

- braku oznaczeń w języku polskim i instrukcji użytkownika kosmetyków,
- stwierdzenie wprowadzania do obrotu handlowego elektrycznej szczoteczki do zębów, która nosiła ślady użytkowania.

Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego

W związku z prowadzonym postępowaniem przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego PPIS w Szczecinie przekazywał informacje w sprawie:

- zmiany sposobu użytkowania lokalu z placówki bankowej na zakład małej gastronomii,
- zgłoszenia interwencyjnego, które wpłynęło do tutejszej inspekcji dotyczące prowadzenia działalności w zakresie produkcji żywności w obiekcie tymczasowym bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i o wpis zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS, PPIS w Szczecinie wystąpił z prośbą o udzielenie informacji czy Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego prowadzi postępowanie administracyjne w sprawie ww. zakładu.
- interwencji dotyczącej zapachów pochodzących z działalności lokalu gastronomicznego.

Państwowa Inspekcja Pracy

W ramach prowadzonej współpracy PPIS w Szczecinie w odpowiedzi na pismo poinformował o przeprowadzonej kontroli w zakładzie małej gastronomii w zakresie realizacji ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii SARS-COV-2 w Polsce, w wyniku której nie stwierdzono nieprawidłowości.

Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych

PPIS w Szczecinie przekazał zgodnie z kompetencjami sprawozdanie z badań produktu mięsnego oraz uwag do znakowania.

Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Szczecinie

W okresie sprawozdawczym PPIS w Szczecinie przeprowadził 1 kontrolę w gospodarstwie

rolnym w zakresie bezpieczeństwa żywności dot. produkcji pierwotnej pochodzenia roślinnego.

Organy Administracji Samorządowej

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinie współpracował z Urzędem Miejskim w Szczecinie w zakresie przekazywania informacji. PPIS w Szczecinie zwracał się o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL w związku z ustaleniem adresu przedsiębiorcy produkującego produkty kosmetyczne.

Miejski Rzecznik Praw Konsumenta

Przekazano zgłoszenie interwencyjne dotyczące zastosowania procedury wejścia na sklep z wózkiem zakupowym oraz kwestionowania przez osobę wnoszącą interwencję dostępu do regulaminu sklepu.

Straż Miejska

W okresie sprawozdawczym PPIS w Szczecinie rozpatrywał interwencję przekazywane przez Straż Miejską.

Policja

W okresie sprawozdawczym PPIS w Szczecinie przekazywał zgłoszenia interwencyjne:

- w sprawie możliwości złamania zakazu prowadzenia działalności przez przedsiębiorców prowadzących działalność w lokalach gastronomicznych, wbrew zasadom obowiązującym w związku z ogłoszeniem na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego.
- dotyczące zmiany powierzchni sprzedaży w obiekcie,
- w sprawie możliwości złamania obowiązku noszenia maseczek przez klientów sklepu,

PPIS w Szczecinie w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstw oraz oszustwa w obrocie żywnością przez podmiot, zwrócił się z prośbą o ustalenie danych osobowych oraz wskazanie miejsca prowadzenia działalności gospodarczej.

Ponadto pracownicy Powiatowej Sanitarno- Epidemiologicznej w Szczecinie prowadzili wspólne kontrole z funkcjonariuszami policji w zakładach żywności i żywienia w zakresie przestrzegania obowiązujących nakazów, zakazów i obostrzeń w związku z wystąpieniem epidemii Sars -Covid 2.

Urząd Celno-Skarbowy

Naczelnik Zachodniopomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Szczecinie przekazał do rozpatrzenia zgodnie z kompetencjami uwagi do znakowania stwierdzone w wyniku kontroli zgłoszonej przesyłki kosmetyku.

Izba Administracji Skarbowej

PPIS w Szczecinie otrzymał pismo dotyczące braku oznaczeń w języku polskim i instrukcji użytkowania dystrybuowanych produktów. W odpowiedzi Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinie poinformował, że jeden z produktów był przedmiotem kontroli organów inspekcji sanitarnej, natomiast drugi nie spełnia definicji produktu kosmetycznego, w związku z tym przekazano sprawę do załatwienia zgodnie z kompetencjami do Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Szczecinie.

Środki masowego przekazu

W okresie sprawozdawczym współpraca ze środkami masowego przekazu prowadzona była na

bieżaco. W lokalnej prasie podano do publicznej wiadomości informację o dyżurach telefonicznych Oddziału HŻŻiPU - wskazany jest numer telefonu komórkowego, na który można całodobowo zgłaszać interwencje dotyczące niewłaściwej jakości zdrowotnej środków spożywczych lub niewłaściwego stanu sanitarno – higienicznego obiektów.

Za pośrednictwem mediów lokalnych przekazywano do wiadomości publicznej informacje dotyczące podejmowanych działań w związku ze zgłoszonymi interwencjami.

Współpraca z innymi Inspekcjami Sanitarnymi

W okresie sprawozdawczym w ramach współpracy z innymi Inspekcjami Sanitarnymi właściwymi ze względu na siedzibę przedsiębiorców, prowadzono wymianę informacji i dokumentów dotyczących naruszenia przepisów prawa w zakresie bezpieczeństwa żywności i produktów kosmetycznych. Przekazywano do rozpatrzenia zgodnie z kompetencjami wnioski przedsiębiorców, uwagi do znakowania pobranych do badań laboratoryjnych próbek żywności w tym suplementów diety, zgłoszenia interwencyjne dot. m in. niewłaściwej jakości zdrowotnej żywności, obecności szkodników oraz ciał obcych w środkach spożywczych, występowania dolegliwości żołądkowo-jelitowych po spożyciu środków spożywczych, znakowania żywności w tym suplementów diety, oraz produktów kosmetycznych, wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia i daty minimalnej trwałości.

V. OCENA SPOSOBU INFORMOWANIA KONSUMENTÓW W ZAKŁADACH ŻYWIENIA ZBIOROWEGO O WPROWADZANEJ DO OBROTU ŻYWNOŚCI.

W roku 2020 w zakresie przestrzegania wymagań określonych w art. 44 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności skontrolowano 171 zakłady żywienia zbiorowego oraz zakłady obrotu oferujące do sprzedaży środki spożywcze bez opakowania lub pakowane w pomieszczeniu sprzedaży na życzenie konsumenta, w których przeprowadzono 177 kontroli sanitarnych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w 52 zakładach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie informowania konsumentów o substancjach i produktach powodujących alergię lub reakcje nietolerancji. Błędy dotyczyły:

- w wykazie składników nieprawidłowo wyróżnione substancje i produkty powodujące alergię lub reakcje nietolerancji,
- brak informacji dotyczącej substancji i produktów powodujących alergię,
- brak instrukcji określającej sposób informowania konsumentów o substancjach i produktach powodujących alergię lub reakcje nietolerancji.

W okresie sprawozdawczym wydano:

- 15 decyzji administracyjnych zarządzających opracowanie inf. na temat substancji i produktów powodujących alergię lub reakcje nietolerancji określone w rozp. Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011,
- 25 decyzji zatwierdzających - warunkowo,
- 2 decyzje odmowy zatwierdzenia,
- 1 decyzja odmowy zmiany decyzji,
- 2 postanowienia o nałożeniu grzywny.

W roku 2020r. PPIS w Szczecinie w związku z nie przestrzeganiem wymagań w zakresie znakowania środków spożywczych określonych w przepisach rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011r., w aspekcie art. 44, w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności tj. brakiem udostępnionej informacji dotyczącej substancji lub produktów powodujących alergię lub reakcje nietolerancji pokarmowych określonych w załączniku II ww. rozporządzenia na podstawie art. 103 ust.1. pkt 1b

ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia wystąpił do ZPWIS w Szczecinie z 5 wnioskami o wymierzenie kary pieniężnej.

VI. NADZÓR NAD SUPLEMENTAMI DIETY, ŻYWNOCIĄ DLA OKREŚLONYCH GRUP ORAZ ŚRODKAMI SPOŻYWCZYMI WZBOGACONYMI WITAMINAMI LUB SKŁADNIKAMI MINERALNYMI ORAZ NOWĄ ŻYWNOCIĄ

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinie w roku 2020r. prowadził nadzór nad podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie obrotu suplementami diety. Na terenie podległym PPIS w Szczecinie funkcjonuje 5 podmiotów gospodarczych importujących suplementy diety i 3 zakłady produkcji suplementów diety z gotowych komponentów.

Najczęstsze stwierdzane nieprawidłowości:

przypisywanie suplementom diety właściwości leczniczych;
stosowanie nieprawidłowych oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych;
dawki substancji aktywnych wielokrotnie przewyższające zapotrzebowanie organizm;
niewłaściwe oznakowanie.

W okresie sprawozdawczym w związku z przypisywaniem przez podmioty wprowadzające do obrotu handlowego m. in. przez internet, suplementom diety, oświadczeń zdrowotnych odnoszących się do konkretnych jednostek chorobowych i ich leczenia tj. depresji, otyłości, chorób cywilizacyjnych, diety zależnych, oraz wskazywania, że prezentowane produkty mają działanie przeciwzapalne, przeciwbakteryjne, przeciwwirusowe i przeciwbólowe co wyraźnie sugerowało odbiorcy, że wprowadzane produkty nie są suplementami diety, a spełniają wymagania dla produktu leczniczego, PPIS w Szczecinie wydał między innymi decyzje administracyjne zarządzające usunięcie z stron internetowych oświadczeń opisujących n/w suplementy diety tj. np.: METABOLIZM dzień, METABOLIZM noc, SCHISANDRA – cytryniec chiński. Kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie zarządzeń decyzji;

-Glucosamine & chondroitin, Glucosamine & msm vegetarian – wegetariańska glucosamina + msm, MSM Powder – metylosulfonylometan w proszku, Koenzym Q10, Kwas hialuronowy + L-prolina, ALA, DHA 100 mg – dla dzieci, Kwas hialuronowy + L-prolina, ALA, DHA 100 mg – dla dzieci, CoQ10 200mg – zdrowie układu krążenia. W wyniku przeprowadzonej kontroli sprawdzającej w dniu 21.07.2020r. stwierdzono, że przedsiębiorca nie wykonał zaleceń przedmiotowej decyzji. Wobec czego na podstawie art.15 § 1 Ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w dniu 18.08.2020r. strona została wezwana upomnieniem do wykonania nałożonych obowiązków. Postępowanie administracyjne w toku.

- Glucosamine & Chondroitin; CoQ10 200 mg – Zdrowie układu krążenia; Kwas hialuronowy + L-prolina, ALA ;

- MSM Powder – metylosulfanylometan. W wyniku przeprowadzonej kontroli sprawdzającej w dniu 21.07.2020r. stwierdzono, że przedsiębiorca nie wykonał zaleceń przedmiotowej decyzji. Wobec czego na podstawie art.15 § 1 Ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w dniu 18.08.2020r. strona została wezwana upomnieniem do wykonania nałożonych obowiązków. Postępowanie administracyjne w toku.

Ponadto PPIS w Szczecinie w roku 2021 wydał dwie decyzje z rygorem natychmiastowej wykonalności w związku z:

– postanowieniem GIS nakazującą wstrzymanie wprowadzania do obrotu suplementu diety

„Metylokobalamina B-12” produkcji firmy Swanson Health Products;

– postanowieniem GIS nakazującą wstrzymanie wprowadzania do obrotu suplementu diety

„melatonina 3mg”, produkcji firmy Swanson Health Products;

w obu przypadkach do czasu zakończenia przez GIS postępowania wyjaśniającego dotyczącego wprowadzania po raz pierwszy do obrotu na terytorium RP w/w produktu ze względu na zbyt dużą zawartość melatoniny.

W analizowanym okresie PPIS w Szczecinie prowadził również nadzór w związku z otrzymanymi

do wiadomości powiadomieniami GIS o zamiarze wprowadzania po raz pierwszy do obrotu na terytorium RP suplementów diety m.in. np.:

Resveratrol 250mg;

Resveratrol 100mg;

Witamina A 5000IU + witamina D 400IU ;

Kwercetyna i bromelina;

Muira Puama Root.

W związku z pismami PPIS w sprawie wprowadzania do obrotu suplementów diety zawierających w składzie berberynę. W toku urzędowej kontroli stwierdzono, że przedsiębiorca wprowadza do obrotu handlowego następujące suplementy diety zawierające w składzie berberynę:

Berberyna 400mg Swanson kapsułki, przedsiębiorca w trybie art.29 ust.1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r o bezpieczeństwie żywności i żywienia poinformował GIS o zamiarze wprowadzania po raz pierwszy do obrotu na terytorium RP suplementu diety „Berberyna” 400mg. Firma wprowadzająca nie uzyskała odpowiedzi z GIS, postępowanie w toku.

Berberin complex with Cinnamon, Gymnema and Fenugreek, firmy Swanson przedsiębiorca w trybie art.29 ust.1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r o bezpieczeństwie żywności i żywienia poinformował GIS o zamiarze wprowadzania po raz pierwszy do obrotu na terytorium RP ww. suplementu diety. Firma wprowadzająca, nie uzyskała odpowiedzi z GIS, postępowanie w toku.

Berberyna Hcl 500mg , Health Thru Nutricion, 30 New York Av. Westbury, NY 11590 USA- powiadomienie nr GIS-ŻP-SD-4230-11386/KC/19 z dnia 07.10.2019 - przedsiębiorca w trybie art.29 ust.1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r o bezpieczeństwie żywności i żywienia poinformował GIS o zamiarze wprowadzania po raz pierwszy do obrotu na terytorium RP ww. suplementu diety. Firma wprowadzająca, nie uzyskała odpowiedzi z GIS, postępowanie w toku.

„Berberyna Suplement diety”, ze względu na to, że siedziba producenta znajduje się na terenie nadzorowanym przez PPIS w Kaliszu, PPIS w Szczecinie przekazał sprawę do rozpatrzenia zgodnie z właściwością miejscową.

W roku 2020 do siedziby PPIS w Szczecinie wpływały interwencje dotyczące wprowadzania do obrotu handlowego suplementów diety, którym przypisywano niewłaściwe oświadczenia zdrowotne odnoszące się do konkretnych jednostek chorobowych i ich leczenia np.;

- METABOLIZM dzień, METABOLIZM noc, SCHISANDRA – cytryniec chiński- zakończono postępowanie administracyjne.

- SANPROBI IBS w postaci kapsułek w nazwie handlowej produktu angielski akronim jednostki chorobowej IBS (ang.irritable bowel syndrome - tj. zespół jelita drażliwego ZDJ). Zastosowano oświadczenie odnoszące się do głównego składnika produktu, tj. do Lactobacillus plantarum 299v: „Uzupełnienie codziennej diety o Lactobacillus plantarum 299v zachowuje i wspiera mikroflorę jelitową”. Na stronie EFSA znajduje się oświadczenie “ Supports a healthy intestinal flora” ID 1084, jako oświadczenie odrzucone “ non-authorised” w kolumnie “ przyczyna braku zazwolenia” znajduje się informacja: niezgodność z rozporządzeniem, na podstawie dowodów przedstawionych w dokumentacji, nie wykazano związku przyczynowo- skutkowego między spożyciem danej żywności a deklarowanym efektem zdrowotnym. Postępowanie w toku.

oraz w sprawie wprowadzania do obrotu suplementów diety zawierających w swoim składzie zbyt duże ilości np: resweratrolu w suplementie diety pn. Raw Resweratrol 60 k. Garden of Life Antyoksydant zawierającego w składzie 350 mg surowego sfermentowanego resweratrolu (350mg aktywny trans- Resweratrol)_Ustalono, że firma ta dokonała zgłoszenia suplementu do GIS w trybie art 29. ust. 1. pkt. 2 i ust. 2 Ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia. W odniesieniu do przedmiotowych suplementów, których kwalifikacja nie uległa zakończeniu i nadal postępowanie pozostaje w toku: Yohimbine Hcl w suplementach diety pn. YOHIMBINE-EX-KILOSPORTS -JOHIMBINA HCL 120x10MG, YOHIMBINE - EX - KILOSPORTS -JOHIMBINA HCL 120x5MG, HYPERDRINE-OD 120kaps MEGA SPALACZ.

PPIS w Szczecinie wystosował pismo do Allegro.pl Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Grunwaldzkiej 182 w Poznaniu celem wstrzymania aukcji oraz udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych w celu ustalenia przedsiębiorcy. Po zgłoszeniu do podmiotu: Allegro Sp. z o. o. aukcje zostały wstrzymane; Witamina C 1000mg z dziką różą - przeprowadzono kontrolę w związku ze zgłoszeniem interwencyjnym dotyczącym różnic w etykietach produktu-między etykietą polską a etykietą amerykańską. Na etykiecie polskiej jest oznaczenie 1000mg RWS-1250% a na etykiecie amerykańskiej jest 1,000mg-1,111%. Uzyskano wyjaśnienie przedsiębiorcy, że na wszystkich etykietach amerykańskich po każdym tysiącu stawiany jest przecinek. (tak samo znakowane są inne suplementy np. wit D (oznaczenie amerykańskie 2,000IU oznaczenie polskie 2000mg).

ZAGADNIENIA Z ZAKRESU HIGIENY PRACY

Tabela nr 8. Nadzór bieżący nad zakładami

PKD	Liczba zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia NDS/NDN	Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach				Liczba wydanych decyzji dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych
		NDS/NDN (ogółem)	NDS czynników chemicznych	NDS pyłów	NDN czynników fizycznych	
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
13.						
14.						
15.						
16.						
17.						
18.						
19.						
20.						
21.						
22.						

23.						
24.						
25.						
26.						
27.						
28.						
29.						
30.						
31.						
32.						
33.						
34.						
35.	1	46			46	
36.						
37.						
38.						
39.						
40.						
41.						
42.						
43.						
44.						
45.						
46.	1	4			4	
47.						
48.						
49.						
50.						
51.						
52.						
53.						
54.						
55.						
56.						
57.						

58.						
59.						
60.						
61.						
62.						
63.						
64.						
65.						
66.						
67.						
68.						
69.						
70.						
71.						
72.						
73.						
74.						
75.						
76.						
77.						
78.						
79.						
80.						
81.						
82.						
83.						
84.						
85.						
86.						
87.						
88.						
89.						
90.						
91.						
92.						

93.						
94.						
95.						
96.						
97.						
98.						
99.						
RAZEM	2	50			50	

Tab nr.9 Realizacja zadań wynikających z nadzoru bieżącego w oddziale/sekcji higieny pracy w powiecie Szczecin

PKD	Liczba zakładó w pracy skontrolo wanych	Liczba kontroli	Liczba wydanych decyzji ogółem	W tym decyzji		Liczba nałożonych grzywień w drodze mandatu karnego	Kwota nałożonych grzywień
				Unieruch amiający ch stanowisk o/oddział/ zakład pracy	Dotyczących poprawy warunków pracy		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.			1				
11.							
12.							
13.			3		1		
14.	2	2	1		1		
15.	1	1					
16.							

17.							
18.	1	1					
19.	3	3					
20.							
21.							
22.	1	1					
23.	2	2					
24.	1	1					
25.	3	3	9		6		
26.	1	1					
27.	3	3	1				
28.	3	4	2		1		
29.							
30.			1		1		
31.	1	1					
32.							
33.	5	5	8		7		
34.							
35.	2	2	3		1		
36.							
37.							
38.	3	4					
39.	1	1					
40.							
41.	1	1	2				
42.	2	2					
43.	4	4					
44.							
45.	14	14	5		5		
46.	22	24	10		7		
47.	82	94	10		5	1	3000
48.							
49.	2	3					
50.			1		1		
51.	1	1					

52.	4	4					
53.	5	5					
54.							
55.	3	4	2		2		
56.	6	6	1		1		
57.							
58.							
59.							
60.	1	1					
61.	1	1					
62.							
63.							
64.	5	5	1				
65.							
66.							
67.							
68.	1	1					
69.							
70.	2	2					
71.							
72.							
73.							
74.			1				
75.							
76.							
77.	1	1					
78.							
79.							
80.							
81.	2	2					
82.	1	1					
83.							
84.	3	3	1		1		
85.	2	2	2				
86.	4	4	1		1		

87.							
88.							
89.							
90.							
91.							
92.	1	1					
93.							
94.							
95.							
96.	1	2					
97.							
98.							
99.							
Razem	204	224	66	0	41	1	3000

NAKAZY DOTYCZYŁY:

Przedstawienia aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy – 22

Zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy – 67

Wykonania lub zaktualizowania oceny ryzyka zawodowego – 1

Przedstawienia aktualnych pomiarów natężenia oświetlenia na stanowiskach pracy – 21

Wykonania lub zaktualizowania rejestru badań i pomiarów czynników szkodliwych oraz kart badań i pomiarów – 6

Zapewnienia kart charakterystyki stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin – 5

Sporządzenia lub przedstawienia spisu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin – 4

Zapewnienia prawidłowego systemu udzielania pierwszej pomocy – 7

Zapewnienia właściwych pomieszczeń oraz warunków higienicznosanitarnych pracownikom – 86

Zapewnienia prawidłowego sposobu przechowywania substancji chemicznych i ich mieszanin – 1

Zapewnienie prawidłowego przydziału i postępowania z odzieżą, obuwiem roboczym oraz środkami ochrony indywidualnej – 17

Sporządzenia lub zaktualizowania rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych oraz rejestr prac narażających na działanie takich czynników – 0

Sporządzenia wykazu i klasyfikacji szkodliwych czynników biologicznych występujących w środowisku pracy – 0

Przedstawienia aktualnych zaświadczeń lekarskich o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy na danym stanowisku – 0

Doprowadzenia do właściwego stanu technicznego ciągów komunikacyjnych i dróg ewakuacyjnych – 4

Wstrzymania i zakazu wprowadzania lub wycofania z obrotu produktów mogących stwarzać zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzi – 12

Zapewnienia oznaczenia słownego i graficznego informującego o zakazie palenia wyrobów tytoniowych – 3

Zapewnienia znaku ostrzegającego przed zagrożeniem biologicznym – 1

Zapewnić zgodne z PN natężenie oświetlenia elektrycznego w pomieszczeniach pracy – 9

Zapewnienia kart charakterystyki produkowanych lub wprowadzanych do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin oraz zapoznania z nimi pracowników – 4
Zapewnienia właściwego oznakowania opakowań i etykiet wprowadzanych do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin – 0
Zapewnienia szatni typu przepustowego z zespołem sanitarnym – 1
Oznakowania barwami bezpieczeństwa różnic poziomów w miejscach niebezpiecznych gdzie istnieje ryzyko potknięcia -1
Przedstawienia do wglądu PPIS dokumentów potwierdzających wycofanie z obrotu produktów biobójczych – 3
Zapewnienia/uaktualnienia instrukcji/procedur, zapoznania z nimi pracowników – 4
Przekazać do ZPWIS informacje o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym

Tab. nr.10 Dane liczbowe z zakresu nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi z terenu powiatu Szczecin.

P(G)SSE	Liczba zakładów skontrolowanych	Liczba kontroli	Liczba zakładów, w których stwierdzono następujące uchybienia				
			Brak rejestru prac	Brak rejestru pracowników	Brak informacji do PWIS	Brak badań i pomiarów czynnika rakotwórczego	Nieprawidłowa lub brak oceny ryzyka zawodowego w zakresie czynników rakotwórczych
			<i>pod tabelą podać pozostałe, najczęściej stwierdzane uchybienia wraz z liczbą przypadków</i>				
1	2	3	4	5	6	7	8
PSSE SZCZECIN	4	4	0	0	1	0	0
Razem	4	4	0	0	1	0	0

Tab. nr 11 Dane liczbowe z zakresu nadzoru nad czynnikami biologicznymi na terenie powiatu Szczecin.

Lp.	PSSE/GSSE	Liczba zakładów pracy skontrolowanych	Liczba kontroli	Liczba zakładów, w których stwierdzono następujące uchybienia						
				brak rejestru prac (grupa 3 lub 4)	brak rejestru pracowników pracujących w narażeniu na czynniki biologiczne z grupy 3 lub 4	brak oceny ryzyka dotyczącego czynników biologicznych	brak procedur i instrukcji	brak szkoleń pracowników	brak zastosowania znaku ostrzegającego przed zagrożeniem biologicznym	
				<i>pod tabelą podać inne najczęściej stwierdzane uchybienia wraz z liczbą przypadków</i>						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2	PSSE SZCZECIN	6	6	0	0	0	0	0	0	1
3	Suma	6	6	0	0	0	0	0	0	1

Tab.nr.12 Substancje chemiczne i ich mieszaniny, w tym detergenty w powiecie Szczecin - wprowadzają do obrotu.

	Zagadnienie	PSSE	UWAGI
1	Liczba kontroli przeprowadzonych w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym:	10	
	a) detergentów	3	
2	Liczba wprowadzających do obrotu, u których stwierdzono niezgodne z prawem oznakowanie substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym:	1	

	a) detergentów	0	
3	Liczba wprowadzających do obrotu, u których stwierdzono brak kart charakterystyki	0	
4	Liczba wprowadzających do obrotu, u których stwierdzono karty charakterystyki niezgodne z prawem	3	
5	Liczba wprowadzających do obrotu, u których stwierdzono nieprawidłowe oznakowanie substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym:	1	
	a) detergentów	0	

Tab. nr 13 Substancje chemiczne i ich mieszaniny, w tym detergenty w powiecie Szczecin – stosujący.

	Zagadnienie	Liczba ogółem w P(G)SSE	UWAGI
1	Liczba kontroli przeprowadzonych w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym:	10	
	a) detergentów	0	
2	Liczba stosujących, u których stwierdzono niezgodne z prawem oznakowanie substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym:	0	
	a) detergentów	0	
3	Liczba stosujących, u których stwierdzono brak spisu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin	4	
4	Liczba stosujących, u których stwierdzono brak kart charakterystyki, w tym:	5	
	a) detergentów	0	
5	Liczba stosujących, u których stwierdzono karty charakterystyki niezgodne z prawem	0	
6	Liczba stosujących, u których stwierdzono niewłaściwe oznakowanie pojemników, zbiorników, niezabudowanych rurociągów służących do przechowywania substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych	1	

Tab. nr.14 Prekursory narkotyków w powiecie Szczecin.

	Zagadnienie	Liczba ogółem w P(G)SSE	UWAGI
1	Ogólna liczba wprowadzających do obrotu prekursorów kategorii 2	13	
2	Ogólna liczba wprowadzających do obrotu prekursorów kategorii 3	13	
3	Ogólna liczba wprowadzających do obrotu prekursorów kategorii 2 i 3	13	
4	Ogólna liczba eksporterów (do krajów trzecich) prekursorów kategorii 2 i 3	0	
5	Liczba wydanych zezwoleń przez PPIS na wywóz prekursorów do krajów trzecich	0	
6	Liczba stosujących prekursorów narkotykowe	1	
7	Liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie prekursorów narkotykowych:	1	
	a) wprowadzających do obrotu	1	
	b) stosujących	0	
8	liczba podjętych działań kontrolnych w zakresie prekursorów narkotykowych	1	
9	Liczba kontroli podczas, których stwierdzono naruszenia przepisów w zakresie prekursorów narkotykowych	0	
10	Ogólna liczba wystawionych decyzji dotyczących prekursorów narkotykowych	0	

Tab. nr.15 Produkty biobójcze w powiecie Szczecin.

	Zagadnienie	Liczba ogółem P(G)SSE	UWAGI* *pod tabelą podać przyczyny wycofania z obrotu

1	Liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych	13	
2	Liczba decyzji I instancji w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych w tym:	6	
2a	Liczba decyzji nakazujących wycofanie z obrotu produktów biobójczych	6	
3	Liczba wycofanych z obrotu produktów biobójczych	9	

Tab. nr.16 Choroby zawodowe w powiecie Szczecin.

Nr choroby zawodowej	Liczba zgłoszonych podejrzeń chorób zawodowych	Liczba wydanych decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej	Liczba stwierdzonych chorób zawodowych w rozumieniu decyzji prawomocnych	Liczba wydanych decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej
1	2	3	4	5
1	0	0	0	0
2	0	0	0	0
3	3	5	5	1
4	0	3	3	1
5	0	2	0	0
6	0	0	0	1
7	0	0	0	0
8	0	0	0	0
9	0	0	0	0
10	0	0	0	0
11	0	0	0	0
12	0	0	0	0
13	0	0	0	0
14	0	0	0	0
15	12	10	10	7
16	0	0	0	0
17	0	0	0	1
18	5	1	0	5
19	0	0	0	0
20	2	1	1	2
21	4	1	1	5
22	1	0	0	1
23	0	0	0	0

24	0	0	0	0
25	0	0	0	0
26 pod tabelą podać jaki rodzaj choroby zakaźnej lub pasożytniczej stwierdzono wraz z podaniem liczby przypadków	3	0	1	0
Razem	51	35	35	15

Tab. nr 17 Środki zastępcze w powiecie Szczecin.

	Zagadnienie	Liczba ogółem P(G)SSE	UWAGI
1	Liczba kontroli (zakończonych protokołem kontroli) przeprowadzonych w zakresie przestrzegania zakazu wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych	0	
2	Liczba wizytacji przeprowadzonych w zakresie przestrzegania zakazu wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych	0	
3	Liczba zabezpieczonych produktów	0	
4	Liczba wydanych decyzji o wstrzymaniu wprowadzania do obrotu produktów	0	
5	Liczba wydanych decyzji o wstrzymaniu prowadzenia działalności	0	
6	Liczba wydanych decyzji o zakazie wprowadzania do obrotu środków zastępczych	0	
7	Liczba wydanych decyzji o nałożeniu kary pieniężnej za wprowadzanie do obrotu środków zastępczych	0	
8	Kwota nałożonych kar pieniężnych	0	
9	Liczba prowadzonych postępowań dot. osób fizycznych ogółem, w tym:	34	
10	liczba postępowań, które zostały wszczęte, w latach ubiegłych	32	
11	liczba wydanych decyzji o umorzeniu postępowania	6	
12	liczba wydanych decyzji o umorzeniu postępowania oraz zniszczeniu środków zastępczych/NSP	10	
13	liczba wydanych decyzji o zakazie wprowadzania do obrotu środków zastępczych/NSP	0	
14	liczba wydanych decyzji o nałożeniu kary pieniężnej za wprowadzanie do obrotu środków zastępczych/NSP	0	
15	Kwota nałożonych kar pieniężnych	0	
16	Inne decyzje (w uwagach wskazać czego dotyczyły)	0	

ZAGADNIENIA Z ZAKRESU HIGIENY KOMUNALNEJ

1.Liczba załatwionych interwencji:

W 2020 r. rozpatrzono 233 zgłoszenia interwencyjne, które dotyczyły:

- zawilgocenia, zagrzybienia mieszkań- 3
- niewłaściwego stanu sanitarnego mieszkań, zbieractwa- 30
- nieprawidłowości w budynkach mieszkalnych- 27
- pogorszenia jakości wody do spożycia, ciepłej wody użytkowej- 2
- nieprawidłowości w postępowaniu z odpadami komunalnymi- 13
- uciążliwości związane z występowaniem gryzoni, insektów- 17
- występowanie uciążliwości w związku z bytowaniem gołębiami- 7
- nieprawidłowości w nadzorowanych obiektach- 33
- niewłaściwego stanu sanitarnego placu zabaw, piaskownic- 1
- hałasu komunalnego- 9
- inne- 25
- przekazano innym organom zgodnie z właściwością- 66

Zgłoszenia interwencyjne nie będące w kompetencji inspekcji sanitarnej przekazano wg właściwości innym organom – 66 zgłoszeń:

- zgłoszenia interwencyjne dot. m.in. hałasu od komunikacji w związku z objazdem i zmianą trasy autobusu, zanieczyszczenia chodnika w pobliżu przystanku, zaniedbanego i zdewastowanego terenu miejskiego, zalegania odpadów po budowlanych, gruzu, odpadów plastikowych, odpadów niebezpiecznych, odchodów zwierzęcych, hodowli kur, rozważenia zasad zbierania odpadów biodegradowalnych, nieodbierania odpadów wielkogabarytowych, przekazano zgodnie z kompetencjami do Prezydenta Miasta Szczecin,
- zgłoszenia dot. przewozu odpadów po budowlanych na teren kopalni, oraz zalegania bioodpadów przekazano do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie,
- zgłoszenie interwencyjne dotyczące odstrzału kormoranów przekazano do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie,
- zgłoszenie dot. nielegalnego funkcjonowania apteki, sprzedaży wyłącznie przez okienko z powodu epidemii przekazano do Wojewódzkiego Inspektoratu w Szczecinie,
- zgłoszenie dot. wprowadzania do obrotu i handlu sprzętem do manicure przekazano do Wojewódzkiej Inspekcji Handlowej
- zgłoszenie dot. niewłaściwych warunków utrzymywania zwierząt przekazano do Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami w Szczecinie,
- zgłoszenia dotyczące hałasu komunalnego, zagrzybienia, hałasu i drgań od konstrukcji w związku z adaptacją strychu, funkcjonowania wentylacji w mieszalni farb i lakierów przekazano zgodnie z właściwością do Powiatowego Inspektoratu Budowlanego w Szczecinie,
- zgłoszenia interwencyjne w związku z epidemią w kraju, obowiązującymi obostrzeniami w zakresie zakazu funkcjonowania zakładów kosmetycznych, fryzjerskich, solariów, odnowy biologicznej, wynajmu krótkoterminowego, nieprzestrzegania nakazu zakrywania nosa i ust w środkach komunikacji miejskiej czy lokalach usługowych przekazano zgodnie z kompetencjami na Policję.
- zgłoszenia skierowane nieprawidłowo ze względu na właściwość miejscową organu przekazano do PSSE Police, PSSE Goleniów.

Z pozostałych 167 zgłoszeń interwencyjnych, 114 zgłoszeń było zasadnych. Dotyczyły one

zawilgoceń i zagrzybienia pomieszczeń oraz niewłaściwego stanu sanitarnego mieszkań, najczęściej związanego z tzw. zbieractwem, niesprzątaniem mieszkań, nieradzeniem sobie z podstawowymi funkcjami życiowymi przez osoby starsze, chore, bądź nadużywającymi alkoholu. Zgłoszenia interwencyjne dotyczyły m.in. zalegania odpadów wielkogabarytowych, występowania gryzoni, insektów, uciążliwości związane z występowaniem gołębi, nieprzyjemnego zapachu w związku z zastosowaniem farb podczas remontu klatki schodowej, niedokładnego sprzątania klatek schodowych, zsyków, wybijania kanalizacji, wylewania fekalii, zalewania przez mieszkańca klatki schodowej, uciążliwości w związku z przebywaniem bezdomnych.

W związku z interwencjami wystosowywano pisma do zarządców nieruchomości, którzy podejmowali działania w zakresie swoich kompetencji. W przypadkach, w których kompetencje były w zakresie innych instytucji, wystosowywano pisma np. do Prezydenta Miasta Szczecina, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego, Straży Pożarnej, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami na Policję. Udzielano odpowiedzi w związku z przekazanymi interwencjami przez Prokuraturę i Policję.

W związku ze zgłoszeniem interwencyjnym dotyczącym przechowywania odpadów medycznych w pojemnikach na terenie nieruchomości z budynkami mieszkalnymi, pochodzących z działalności medycznej nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego w wysokości 500 zł na prowadzącą działalność. Za stwierdzone nieprawidłowości wystawiono decyzję w sprawie opłat w wysokości 54,00 zł. Zalecenia wykonano.

Wniesiono 28 zgłoszeń interwencyjnych dotyczących nieprawidłowości w obiektach nadzorowanych przez PSSE w Szczecinie, z których 5 zgłoszeń było zasadnych. Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli w nadzorowanych obiektach zostały opisane poniżej w poszczególnych punktach sprawozdania.

Hałas i powietrze wewnątrz pomieszczeń

Hałas komunalny

W okresie sprawozdawczym wpłynęło 9 zgłoszeń interwencyjnych w sprawie uciążliwego hałasu, przenikającego do pomieszczeń przeznaczonych do przebywania ludzi w budynkach mieszkalnych pochodzących od instalacji wodno-kanalizacyjnej, czy od zamontowanych urządzeń klimatyzacyjnych w związku z prowadzoną działalnością gastronomiczną. Zgłoszenia przekazano do Powiatowego Nadzoru Budowlanego celem rozpatrzenia zgodnie z kompetencjami. PINB w Szczecinie nie przekazał spraw, gdzie wskazane byłoby wykonanie pomiarów hałasu. W związku z powyższym, w omawianym okresie sprawozdawczym pomiary hałasu nie były przeprowadzane.

Powietrze

W 2020r. nie wpłynęły zgłoszenia interwencyjne dotyczące występowania uciążliwych zapachów pochodzących od stałego wyposażenia wewnątrz pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi.

2.Liczba zamknięć / unieruchomień / wyłączeń z użytkowania obiektu lub jego części:

Brak w 2020 r.

3.CHARAKTERYSTYKA OBIEKTÓW

3.1.Jakość wody przeznaczonej do spożycia:

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinie prowadzi wykaz producentów wody zaopatrujących ludność i dostarczających wodę z indywidualnych ujęć wody w ramach

działalności gospodarczej, do budynków użyteczności publicznej oraz budynków zamieszkania zbiorowego. PPIS w Szczecinie prowadzi systematyczny monitoring jakości wody do spożycia rozprowadzanej w systemach wodociągowych wodociągów publicznych, zakładowych i lokalnych oraz analizuje przekazywane wyniki badań przez podmioty, realizowane według ustalonego harmonogramu w ramach kontroli wewnętrznej.

W 2020 r. zgodnie z harmonogramem zatwierdzonym przez ZWPIS w Szczecinie nadzorowano 2 wodociągi publiczne zaopatrujące ludność w wodę przeznaczoną do spożycia – Wodociąg Szczecin (produkcja 67000 m³/d) i TBS „Prawobrzeże” (produkcja poniżej 10 m³/d) przy ul. Szosa Stargardzka 77-79. Z wodociągów publicznych korzysta ok. 97% mieszkańców Szczecina. Wodociąg Szczecin zaopatrywany jest z ujęć Miedwie, Pilchowo, Skolwin, Kurów, Arkonka i Świerczewo.

W 2020 r. stwierdzono przekroczenia w wodzie pochodzącej z Wodociągu Szczecin – ponadnormatywna ilość ogólnej liczby mikroorganizmów w 22⁰C w 3 próbkach wody. Po przepłukaniu sieci przez ZWiK Sp. z o.o. w Szczecinie pobrano próbki wody, w których nie stwierdzono przekroczeń.

W 2020 r. stwierdzono przekroczenia w wodzie pochodzącej z Wodociągu przy ul. Szosa Stargardzka 77-79 – ponadnormatywna zawartość żelaza, magnezu oraz chlorynów i chloranów. Po przeprowadzonej modernizacji stacji uzdatniania (wymiana filtrów, wprowadzono ozonowanie) potwierdzona badaniami właściwa jakość wody do spożycia.

W omawianym okresie zgodnie z harmonogramem nadzorowano 9 podmiotów wykorzystujących wodę, pochodzącą z indywidualnego ujęcia, jako część działalności handlowej lub w budynkach użyteczności publicznej i zaopatrują one ludność w wodę tymczasowo, nie prowadzą zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia:

-Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii Nr 1, ul. Przylesie 17 (produkcja poniżej 100 m³/d); Stwierdzono przekroczenie manganu. Po przeprowadzonych działaniach naprawczych woda spełnia wymagania rozporządzenia.

-Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 2, Al. Powstańców Wlkp. 72 (produkcja poniżej 100 m³/d); parametry wody zgodne z wymaganiami.

-Specjalistyczny Szpital A. Sokołowskiego, ul. Sokołowskiego 11 (produkcja 100-1000 m³/d); parametry wody zgodne z wymaganiami.

-Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdroje”, ul. Mączna 4 (produkcja 100-1000 m³/d); parametry wody zgodne z wymaganiami.

-Grupa Animex Sp. z o.o. sp. k., Oddział SZCZECIN ul. Pomorska 115 b (produkcja 100-1000 m³/d); nieznacznie przekroczona wartość manganu, wydano rachunek, prowadzone są prace modernizacyjne. Na koniec 2020 r. woda przydatna do spożycia.

-Drobimex Sp. z o. o., ul. Kniewska 6 (produkcja 1000-10000 m³/d); parametry wody zgodne z wymaganiami.

-Bosman Browar Szczecin S. A, ul. Chmielewskiego 16 (produkcja 100-1000 m³/d); parametry wody zgodne z wymaganiami.

-„Społem” Spółdzielnia Produkcji Spożywczej ul. Łukasińskiego 110 (produkcja poniżej 100 m³/d); parametry wody zgodne z wymaganiami.

-Panattoni Park załom Szczecin (produkcja 100-1000 m³/d); parametry wody zgodne z wymaganiami.

W okresie sprawozdawczym wydano 4 decyzje w sprawie opłat za jakość wody:

- pochodzącej z indywidualnego ujęcia wody na kwotę 66,00 zł – Animex Sp. z o.o.
- pochodzącej z indywidualnego ujęcia wody na kwotę 66,00 zł – MOS Nr 1
- pochodzącej z Wodociągu Szczecin na kwotę 72,63 zł
- pochodzącej z Wodociągu Szczecin na kwotę 145,26 zł

W 2020 r. wpłynęło 1 zgłoszenie interwencyjne w sprawie podejrzenia złej jakości ciepłej wody użytkowej. Próbkę wody do spożycia zostały pobrane przez ZWiK, natomiast ciepła woda przez PPIS w Szczecinie. Przekroczeń nie stwierdzono. Zgłoszenie niezasadne.

W omawianym okresie zgłoszono 1 awarię wodociągową – przy ul. Matejki/Roosevelta.

3.2. Pływalnie i baseny

Na dzień 31.12.2020 r. w ewidencji Państwowej Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Szczecinie znajdowało się 17 basenów kąpielowych:

Lp.	WŁAŚCICIEL BASENU	ADRES BASENU	RODZAJ BASENU
1.	Szkoła Podstawowa Nr 51	Jodłowa 21	Kryty (zamknięty)
2.	Szkoła Podstawowa Nr 56	Malczewskiego 22a	kryty
3.	Akademia Morska	Starzyńskiego 9a	kryty
4.	Floating Arena	Wąska 16	kryty
5.	Hotel Radisson Blu	Pl. Rodła 10	kryty
6.	Hotel Novotel	3-go Maja 31	kryty
7.	Fitness Club	Monte Cassino 24	kryty
8.	Park Hotel	Plantowa 1	kryty
9.	Niepubliczna Szkoła Podstawowa "Primus"	Monte Cassino 27	kryty (zlikwidowany)
10.	Baltica Wellness & SPA	Pl. Rodła 8	jacuzzi
11.	Aquarium	Jemiołowa 4	kryty
12.	Kompleks rekreacyjny "Arkonka"	Arkońska	odkryty
13.	Szkoła Podstawowa Nr 10	Królewicza Kazimierza 63	kryty
14.	XVI Liceum Ogólnokształcące	Dunikowskiego 1	kryty
15.	Centrum Kształcenia Sportowego	Rydła 49	kryty
16.	I Liceum Ogólnokształcące	Piastów 12	kryty (zamknięty)
17.	Szkoła Podstawowa Nr 10	Królewicza Kazimierza 63	kryty

Pływalnie z uwagi na ryzyko zakażeń związane z ich użytkowaniem, wymagają szczególnego nadzoru sanitarnego. Nadzór obejmował sprawowanie kontroli nad jakością wody w nieckach basenowych, systemach cyrkulacji oraz nad warunkami higienicznymi panującymi w obiekcie, włączając w to poczekalnie, szatnie, pomieszczenia sanitarne i natryski oraz hale basenową. W ocenie uwzględniono także sposób uzdatniania wody basenowej, jej dezynfekcję, postępowanie z odpadami komunalnymi, a ponadto przechowywanie i postępowanie z preparatami do uzdatniania i dezynfekcji wody oraz sprzętem myjącym i środkami czystości.

Monitorowanie jakości wody na pływalniach było prowadzone w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. Jakość wody oceniana była pod względem parametrów mikrobiologicznych (*Escherichia coli*, ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C po 48h, *Pseudomonas aeruginosa*, *Legionella sp.*, gronkowce koagulazododatnie) oraz fizykochemicznych (azotany, chlor wolny, chlor związany, chloroform, mętność, pH, potencjał redox, Σ THM, utlenialność)

W 2020 r. PPIS w Szczecinie pobrał 35 próbek wody do badań z basenów kąpielowych oraz urządzeń jacuzzi oraz 14 próbek wody pobranych z natrysków w kierunku *Legionella sp.* Część basenów była wyłączona z użytkowania ze względu na epidemię wirusa SARS-CoV-2, w związku z czym nie było możliwości pobrania próbek wody w ramach kontroli urzędowej, zaś pobór próbek wody w zakresie kontroli wewnętrznej również był znacznie

ograniczony. W ramach kontroli wewnętrznej właściciele/zarządcy basenów pobrali łącznie 285 próbek.

Na podstawie wyników uzyskanych w ramach kontroli urzędowej wystawiono 3 decyzje w sprawie opłat w związku ze stwierdzonymi przekroczeniami:

TBI GRYF (dot. Aquarium przekroczenie chloru wolnego i chloru związanego w niecce basenowej, kwota 152,00 zł)

SP Nr 55 (przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w wodzie z cyrkulacji, i zawartości chloroformu w niecce basenowej, kwota 212,00 zł)

Pazim Sp. z o.o.(przekroczenie azotanów i chloru wolnego w niecce basenowej, kwota 111,00 zł)

Zarządzający pływalniami zostali poinformowani o przekroczeniach, przedstawione zostały działania naprawcze oraz pobrane powtórnie próbki wody w ramach kontroli wewnętrznej. Uzyskane wyniki nie potwierdziły przekroczeń.

Na początku marca 2020 r. poinformowano zarządców i właścicieli pływalni o rekomendacji w zakresie o wstrzymania działalności w związku z zagrożeniem epidemiologicznym i szybkim rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 mając na uwadze bezpieczeństwo zdrowia publicznego. Kolejne rekomendacje Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny dotyczące korzystania z pływalni w czasie pandemii COVID-19 zostały przekazane pod koniec maja 2020 r. W II połowie 2020 r. – w związku z wystąpieniem stanu epidemii – pływalnie były obejmowane obostrzeniami, co miało wpływ na prowadzenie systematycznej i zgodniej z zatwierdzonym na 2020 rok harmonogramem kontroli jakości wody basenowej. Wstrzymania w działalności pływalni, wiązały się również ze nieprowadzeniem kontroli wewnętrznej jakości wody.

Badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej na pływalniach 2020 r. realizowane były – w miarę możliwości i w okresach funkcjonowania pływalni - zgodnie z ustalonym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Szczecinie harmonogramem oraz każdorazowo w przypadku wystąpienia sytuacji mogącej mieć wpływ na pogorszenie jakości wody na pływalni. Zarządzający prowadzą systematycznie rejestry pomiarów pH, redox, chloru wolnego i związanego oraz temperatury i bieżącą obserwację jakości wody, co jest przez nich udokumentowane. Badania jakości wody wykonywane są przez laboratoria posiadające akredytację Polskiego Centrum Akredytacji i zatwierdzenie Inspekcji Sanitarnej. Zarządzający przekazywali terminowo sprawozdania z badań wody i w przypadku przekroczeń parametrów wskazywali działania naprawcze, w tym wyłączenie niecek z użytkowania w przypadku przekroczeń mikrobiologicznych. Na dzień 31.12.2020 r. wszystkie baseny kąpielowe spełniają wymagania Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach(Dz. U. z 2015r., poz.2016).

3.3.Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli

W 2020 r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Szczecinie nadzorowała 2 kąpieliska śródlądowe zorganizowane na terenie Szczecina, tj. „Dziewoklicz” i „Głębokie”. Rozpoczęcie sezonu kąpielowego nastąpiło zgodnie uchwałą Rady Miasta Szczecin w dniu 15 czerwca 2020 r. Zakończenie sezonu 06.09.2020 r. Wydano 8 bieżących ocen o jakości wody w kąpieliskach, w tym 1 ocenę o braku przydatności wody do kąpieli w Kąpielisku „Dziewoklicz” z powodu zakwitu sinic.

Kąpielisko Dąbie w 2020 roku nie funkcjonowało ze względu na prowadzone prace remontowo - modernizacyjne.

Na terenie Szczecina nie zgłoszono w roku 2020 miejsc wykorzystywanych do kąpieli.

W ramach kontroli urzędowej pobrano 2 próbki wody - po 1 próbce wody z każdego kąpieliska,

nie stwierdzono przekroczeń mikrobiologicznych ani organoleptycznych.

W sezonie 2020 r. właściciel kąpielisk wykonywał badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i w miejscu wykorzystywanym do kąpeli*. Próbkę wody pobierane były terminowo, a wyniki przekazano Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Szczecinie niezwłocznie po opracowaniu sprawozdań. Przekroczeń nie stwierdzono.

3.4. Stan sanitarny obiektów

3.4.1. Ustępy publiczne

Pod nadzorem PSSE w Szczecinie znajduje się 13 ustępów publicznych, wszystkie podłączone są do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Przeprowadzono 11 kontroli, skontrolowano 11 ustępów publicznych znajdujących się pod nadzorem PSSE w Szczecinie. Pozostałych ustępów znajdujących się pod nadzorem nie skontrolowano z uwagi na ogłoszony stan epidemii.

Spośród 13 ustępów publicznych, 6 jest dostosowanych dla osób niepełnosprawnych (ul. Komandorska 2, pl. Kościuszki, ul. Kołłątaja 1, ul. Fałata 2, ul. Basen Górnicy, ul. Turkusowa).

Pod nadzorem PSSE w Szczecinie znajduje się 19 ustępów ogólnodostępnych, w 6 kontrolach skontrolowano 6 ustępów ogólnodostępnych znajdujące się w galeriach handlowych, hipermarketach, budynkach użyteczności publicznej. Nie skontrolowano pozostałych obiektów z tej grupy, znajdujących się pod nadzorem nie skontrolowano z uwagi na ogłoszony stan epidemii. W części z nich znajdujących się na terenie centrów handlowych są wydzielone kabiny dla rodzica z dzieckiem wyposażone w stoliki do przewijania niemowląt.

Stan sanitarno-techniczny oraz bieżący stan sanitarno-porządkowy skontrolowanych obiektów był zachowany. Wszystkie ustępy były zaopatrzone w wystarczającą ilość środków czyszczących i dezynfekcyjnych, papieru toaletowego, ręczników jednorazowych oraz mydła. Odpady komunalne odbierane są przez firmy specjalistyczne, a ilość pojemników do ich zbierania była odpowiednia. Ustępy oraz dojścia do nich są oznakowane w widoczny sposób. We wszystkich obiektach obowiązuje zakaz palenia tytoniu oraz e-papierosów, a informacji o zakazie umieszczone były w widocznych miejscach.

Wpłynęło zgłoszenie interwencyjne w na początku ogłoszenia stanu epidemii w kraju. Zgłoszenie dotyczyło niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych w toalecie ogólnodostępnej w DTK Kupiec przy ul. Krzywoustego 9-10. W związku z powyższym wystosowano pismo do zarządcy z prośbą o udzielenie informacji o częstotliwości sprzątania ustępów, czy prowadzony jest remont toalety męskiej, jak często uzupełniana są środki do mycia rąk, czy zapewniona jest stała obsługa sprzątająca i jakie stosowane są środki do mycia ustępów, toalet i do mycia bądź dezynfekcji rąk. W odpowiedzi zarządca oświadczył, że ustępy są myte i dezynfekowane na bieżąco, co godzinę uzupełniane są artykuły czystościowe i higieniczne. Służby porządkowe na terenie obiektu, w miarę możliwości co godzinę kontrolują stan toalet. Wyjaśniono, że w ostatnim czasie toaleta męska była nieczynna z uwagi na dewastację przez wandalów, jednakże pomieszczenia zostały doprowadzone do należytego stanu sanitarno – technicznego.

W związku z ogłoszeniem stan epidemii na terenie Rzeczypospolitej Polskiej przekazano zarządcą obiektów w których znajdują się ustępy ogólnodostępne, zalecenia Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny z dnia 8 maja 2020 r., dotyczące działań mających na celu ograniczenie ryzyka związanego z przenoszeniem się wirusa SARS-CoV-2 za pośrednictwem systemów wentylacyjno-klimatyzacyjnych wewnątrz budynków użyteczności publicznej oraz wielkopowierzchniowych obiektów handlowych.

3.4.2. Domy pomocy społecznej (DPS)

Pod nadzorem znajduje się 8 domów pomocy społecznej. Siedem obiektów w czerwcu 2020r. zostało przekazanych do nadzoru PPIS przez ZPWIS w ramach włączenia inspekcji sanitarnej do

zespolonej administracji rządowej.

W związku z dynamiczną sytuacją epidemiologiczną w kraju, przekazano na początku marca 2020 r. pismo do Domu Pomocy Społecznej im. Edmunda Wojtyły przy ul. Lubomorskiego 7 w sprawie wprowadzenia czasowego wzmoczonego reżimu sanitarnego, ograniczenia w kontaktach w związku z narażeniem mieszkańców, z zaleceniem wprowadzenia tzw. izolacji ochronnej podopiecznych oraz izolacji osób manifestujących objawy chorobowe.

Od dnia 21 kwietnia 2020 r. wymienione obiekty zostały zobowiązane do codziennego raportowania do PSSE w Szczecinie sprawozdań dotyczących stanu zdrowia mieszkańców i pracowników DPS z objawami zakażenia koronawirusem.

Wpłynęło zgłoszenie interwencyjne dotyczące złego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń, w tym występowania gryzoni w DPS przy ul. Romera. Przeprowadzona kontrola nie potwierdziła zasadności zgłoszenia.

3.4.3. Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej

Pod nadzorem tutejszej stacji znajdują się obiekty 4 (w tym 2 domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, 1 ośrodek dla osób starszych oraz 1 ośrodek profilaktyki uzależnień).

W 2020 roku nie skontrolowano obiektów z tej grupy.

W związku z ogłoszonym stanem epidemii, do placówek przekazano pismo w sprawie wprowadzenia czasowego wzmoczonego reżimu sanitarnego, ograniczenia w kontaktach w związku z narażeniem mieszkańców, z zaleceniem wprowadzenia tzw. izolacji ochronnej podopiecznych oraz izolacji osób manifestujących objawy chorobowe.

W związku z ogłoszonym stanem epidemii, do placówek przekazano pismo w sprawie wprowadzenia czasowego wzmoczonego reżimu sanitarnego, ograniczenia w kontaktach w związku z narażeniem mieszkańców, z zaleceniem wprowadzenia tzw. izolacji ochronnej podopiecznych oraz izolacji osób manifestujących objawy chorobowe.

3.4.4. Noclegownie i domy dla bezdomnych

Pod nadzorem tutejszej stacji znajdują się 6 obiektów.

Centrum Socjalne Caritas wznowiło działalność noclegowni dla bezdomnych przy ul. Racibora 62

W 2020 roku nie skontrolowano obiektów z tej grupy.

W związku z ogłoszonym stanem epidemii, do placówek przekazano pismo w sprawie wprowadzenia czasowego wzmoczonego reżimu sanitarnego, ograniczenia w kontaktach w związku z narażeniem mieszkańców, z zaleceniem wprowadzenia tzw. izolacji ochronnej podopiecznych oraz izolacji osób manifestujących objawy chorobowe.

3.4.5. Obiekty świadczące usługi hotelarskie skategoryzowane i nie objęte kategoryzacją.

Pod nadzorem tutejszej stacji znajdują się 55 obiektów w tym 24 skategoryzowane jako hotele, 30 nie objętych kategoryzacją oraz 1 kamping skategoryzowany.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 13 kontroli w 12 obiektach skategoryzowanych oraz 4 kontrole w 4 obiektach nieskategoryzowanych. Podczas kontroli w tej grupie obiektów nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno - technicznego i sanitarno - porządkowego. Obiekty zlecają pranie i dezynfekcję bielizny hotelowej firmom zewnętrznym, posiadają umowy na wywóz odpadów komunalnych. Dla osób niepełnosprawnych dostosowane są obiekty skategoryzowane oraz część nieskategoryzowanych. Zgodnie z ustawą obowiązuje zakaz palenia wyrobów tytoniowych oraz używania papierosów elektronicznych z wyłączeniem palarni oraz pokoi wyznaczonych dla osób palących. W II połowie roku przeprowadzono kontrole również pod kątem realizacji ograniczeń, nakazów, zakazów i zaleceń w związku z wystąpieniem stanu

epidemii SARS –CoV-2 w Polsce zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego w tym zakresie. (część kontroli prowadzona była razem z Policją). Nie stwierdzono naruszeń pod tym kątem

Wydano 4 opinie dotyczące spełnienia wymagań sanitarno - higienicznych w hotelach, wystawiono 4 decyzje w sprawie opłat za wymienione czynności w kwocie 510,00 zł.

W związku z ogłoszonym stanem epidemii, do placówek przekazano pismo z zaleceniami GIS w sprawie wprowadzenia czasowego wzmoczonego reżimu sanitarnego, ograniczenia w kontaktach w związku z narażeniem mieszkańców, opracowania procedur w wypadku wystąpienia podejrzenia choroby Covid -19.

W 2020r. wpłynęły cztery zgłoszenia interwencyjne, dwa dotyczące pogryzienia przez insekty w hotelach, w tym jedno zgłoszenie zasadne. W momencie zgłoszenia przez klientów o obecności najprawdopodobniej pluskiew, pokoje zostały wyłączone z użytkowania i przeprowadzono dezynsekcję. Dwa zgłoszenia dotyczyły przebywania w obiektach noclegowych osób będących na kwarantannie, wystosowano pisma wyjaśniające.

3.4.6. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej oraz świadczące łącznie wybrane z powyższych usług pod kątem zachowania wymogów procesów mycia i dezynfekcji oraz, gdy zachodzi taka potrzeba, procesów sterylizacji; narzędzi wykorzystywanych podczas świadczenia usług.

3.4.6.1. Zakłady fryzjerskie

Liczba zakładów wg ewidencji wynosi 259

Skontrolowano 43 zakłady, przeprowadzono 45 kontroli.

Do większości skontrolowanych zakładów fryzjerskich nie było zastrzeżeń w zakresie stanu sanitarno- technicznego i sanitarno- higienicznego. W skontrolowanych zakładach dostępne były środki dezynfekcyjne o wymaganym spektrum działania. Preparaty posiadały na opakowaniach informację w języku polskim, stosowane były zgodnie z informacją techniczną producenta dołączoną do jednostkowych opakowań (przygotowanie roztworu roboczego, czas dezynfekcji). W zakładach przestrzegano zakazu palenia tytoniu, w tym e-papierosów, informacje o zakazie palenia umieszczone były w widocznych miejscach.

Nieprawidłowości stwierdzono w 1 zakładzie fryzjerskim. Nieprawidłowości dotyczyły niewłaściwego stanu sanitarno-porządkowego obiektu oraz złego stanu sanitarno-technicznego urządzeń i narzędzi fryzjerskich. Za czynności kontrolne w trakcie których stwierdzono nieprawidłowości wydana została decyzja w sprawie opłat za czynności kontrolne 54 zł oraz nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego na sumę 300 zł. W jednym zakładzie w którym stwierdzono nieprawidłowości na koniec 2019 r. zalecenia wykonano

W II połowie roku przeprowadzono kontrole również pod kątem realizacji ograniczeń, nakazów, zakazów i zaleceń w związku z wystąpieniem stanu epidemii SARS –CoV-2 w Polsce zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego w tym zakresie. (część kontroli prowadzona była razem z Policją). Nie stwierdzono naruszeń pod tym kątem

3.4.6.2 Zakłady kosmetyczne

Liczba zakładów wg ewidencji r. wynosiła – 286

Liczba zakładów skontrolowanych – 42, liczba kontroli – 45.

W omawianej grupie w większości zakładów nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarnego. Dostępne były środki dezynfekcyjne o wymaganym spektrum działania. Preparaty posiadały na opakowaniach informację w języku polskim, stosowane były zgodnie z informacją techniczną producenta dołączoną do jednostkowych opakowań (przygotowanie roztworu roboczego, czas dezynfekcji), miały aktualne terminy przydatności. W przypadku stosowania igieł jednorazowych, sprzęt jednorazowy był sterylny, posiadał aktualne terminy przydatności. Zakłady miały podpisane umowy z firmami specjalistycznymi na odbiór i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych. Zakłady, w których wykonywane są zabiegi związane z naruszeniem ciągłości tkanek miały opracowane i wdrożone procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi. Przestrzegano zakazu palenia tytoniu, informacje o zakazie palenia, w tym e-papierosów umieszczone były w widocznych miejscach.

Nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno- higienicznego stwierdzono w 5 zakładach kosmetycznych. Nieprawidłowości dotyczyły braku wdrożonej procedury postępowania przy wykonywaniu czynności naruszających ciągłość tkanki, nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny urządzeń i pomieszczeń. W jednym przypadku wydano decyzję administracyjną z uwagi na nieprawidłowy wynik badania skuteczności procesu sterylizacji autoklawu. Decyzję wykonano.

Za czynności kontrolne w trakcie których stwierdzono nieprawidłowości wydano 4 decyzje w sprawie opłat za czynności kontrolne w kwocie 510 zł. Nałożono 2 grzywny w drodze mandatu karnego w kwocie 800 zł.

Za czynności kontrolne w trakcie których stwierdzono nieprawidłowości w roku 2019 wydano 2 decyzji w sprawie opłat 268 zł.

W II połowie roku przeprowadzono kontrole również pod kątem realizacji ograniczeń, nakazów, zakazów i zaleceń w związku z wystąpieniem stanu epidemii SARS –CoV-2 w Polsce zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego w tym zakresie. (część kontroli prowadzona była razem z Policją). Nie stwierdzono naruszeń pod tym kątem

3.4.6.3 Zakłady tatuażu

Liczba zakładów wg ewidencji r. wynosiła – 34.

Liczba zakładów skontrolowanych – 7 liczba kontroli – 7.

Skontrolowane zakłady tatuażu będące pod nadzorem PSSE w Szczecinie utrzymane były w dobrym stanie sanitarnym. Zakłady posiadały opracowane i wdrożone procedury postępowania w związku z wykonywaniem zabiegów z naruszeniem ciągłości tkanek zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi, miały podpisane umowy z firmami specjalistycznymi na odbiór i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych. Obowiązywał w nich zakaz palenia tytoniu, w tym e-papierosów, informacje o zakazie palenia umieszczone były w widocznych miejscach.

3.4.6.4 Zakłady odnowy biologicznej

Liczba zakładów wg ewidencji wynosiła- 57

Liczba zakładów skontrolowanych - 17 , liczba kontroli- .21

Nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno- technicznego stwierdzono w 4 obiektach typu fitness. Nieprawidłowości te dotyczyły niewłaściwego stanu sanitarno- porządkowego i sanitarno-technicznego urządzeń i pomieszczeń oraz braku opracowanej i wdrożonej procedury postępowania

przy wykonywaniu czynności naruszających ciągłość tkanki. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 4 decyzje płatnicze w kwocie 302, 00 zł. Nałożono 1 grzywnę w drodze mandatu karnego w kwocie 300 zł.

Za stwierdzone nieprawidłowości pod koniec 2019r. w jednym z zakładów wydano na początku 2020r. decyzje płatniczą w wysokości 107,00 zł.

Do pozostałych skontrolowanych zakładów odnowy biologicznej, nie było zastrzeżeń do bieżącego stanu sanitarnego. W zakładach przestrzegano zakazu palenia tytoniu, używania e-papierosów oraz udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18 roku życia, a treści informacji o obowiązujących zakazach i o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium były umieszczone w widocznych miejscach.

W II połowie roku przeprowadzono kontrole również pod kątem realizacji ograniczeń, nakazów, zakazów i zaleceń w związku z wystąpieniem stanu epidemii SARS –CoV-2 w Polsce zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego w tym zakresie. (część kontroli prowadzona była razem z Policją). Nie stwierdzono naruszeń pod tym kątem

3.4.6.5 Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej, tatuażu

Liczba zakładów wg ewidencji wyniosła- 206.

Liczba zakładów skontrolowanych- 28, liczba kontroli – 30.

Do większości skontrolowanych zakładów wymienionej grupy nie było zastrzeżeń w zakresie stanu sanitarnego. W przypadku wykonywania w zakładzie zabiegów z naruszeniem ciągłości tkanki opracowane i wdrożone były procedury zapewniające ochronę klienta przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi. W zakładach tej grupy obowiązuje zakaz palenia tytoniu, w tym e-papierosów, informacje o zakazie były umieszczone w widocznych miejscach.

Wydano decyzję administracyjną z uwagi na nieprawidłowy wynik badania skuteczności procesu sterylizacji autoklawu. Decyzję wykonano.

Odnotowano 3 zgłoszenia interwencyjne dotyczące stanu sanitarno-higienicznego zakładów, w jednym przypadku z powodu braku procedur i braku dezynfekcji narzędzi, za stwierdzone nieprawidłowości wydano decyzję płatniczą w kwocie 161,00 zł, nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego w kwocie 300 zł.

Wydano 4 decyzji w sprawie opłat za nieprawidłowości stwierdzone pod koniec 2019 r. na kwotę 456,00 zł.

W II połowie roku przeprowadzono kontrole również pod kątem realizacji ograniczeń, nakazów, zakazów i zaleceń w związku z wystąpieniem stanu epidemii SARS –CoV-2 w Polsce zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego w tym zakresie. (część kontroli prowadzona była razem z Policją). Nie stwierdzono naruszeń pod tym kątem

3.4.7. Obiekty komunikacji publicznej - dworce autobusowe, dworce i stacje PKP, środki transportu osobowego.

3.4.7.1 Dworzec autobusowy PKS

Liczba obiektów w ewidencji - 1.

Przeprowadzono kontrolę dworca autobusowego PKS w Szczecinie przy Pl. Grodnickim 1. Kontrola obejmowała pomieszczenia dworca autobusowego (hol z poczekalnią i kasami na parterze i na I piętrze, schody prowadzące do miasta, ustępy ogólnodostępne w tym dla osób niepełnosprawnych), stanowiska odjazdowe na placu manewrowym, miejsce gromadzenia odpadów komunalnych. Stan

sanitarny dworca nie budził zastrzeżeń. Utrzymaniem czystości terenu zajmują się spółki, natomiast odbiorem odpadów komunalnych oraz obsługą toalet ogólnodostępnych dla pasażerów są firmy zewnętrzne. Na terenie dworca obowiązuje zakaz palenia wyrobów tytoniowych oraz elektronicznych papierosów poza wyznaczonym miejscem dla palących – zgodnie z oznakowaniem.

W II połowie roku przeprowadzono kontrolę również pod kątem realizacji ograniczeń, nakazów, zakazów i zaleceń w związku z wystąpieniem stanu epidemii SARS –CoV-2 w Polsce zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego w tym zakresie. Nie stwierdzono naruszeń.

3.4.7.2 Dworzec PKP Szczecin Główny

Przeprowadzono kontrolę obejmującą zakres administrowany przez PKP S. A. Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Poznaniu Al. Niepodległości 8 w Poznaniu Rejon Administrowania i Utrzymania Nieruchomości w Szczecinie. Kontrolą objęto budynek Dworca Szczecin Główny przy ul. Kolumba 2. Na terenie dworca znajdują się 3 zespoły toalet (damskie, męskie i dla osób niepełnosprawnych, pomieszczenia dla matki z dzieckiem z przewijakiem), poczekalnie na parterze i piętrze. Wszystkie pomieszczenia przystosowane są dla osób niepełnosprawnych. Na podłogach w ciągach komunikacyjnych znajdują się ścieżki dla osób niewidomych. Utrzymaniem czystości terenu oraz odbiorem odpadów komunalnych zajmują się firmy zewnętrzne. Na terenie dworca obowiązuje całkowity zakaz palenia tytoniu oraz używania e-papierosów zgodnie z zamieszczonymi znakami informacyjnymi.

W II połowie roku przeprowadzono 2 kontrole również pod kątem realizacji ograniczeń, nakazów, zakazów i zaleceń w związku z wystąpieniem stanu epidemii SARS –CoV-2 w Polsce zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego w tym zakresie. Nie stwierdzono naruszeń.

Wpłynęła skarga dotycząca zastrzeżeń co do jakości sprzątanania na terenie Dworca PKP. Zalecono wzmożenie kontroli nad firmą sprzątającą.

3.4.7.3 Stacja Kolejowa Szczecin Dąbie

Przeprowadzono 1 kontrolę obejmującą zakres administrowany przez PKP S.A. Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Poznaniu, Al. Niepodległości 8 w Poznaniu Rejon Administrowania i Utrzymania Nieruchomości w Stargardzie. Kontrolą objęto: hol dworcowy, poczekalnię dla podróżnych, tereny przyległe wraz z miejscem gromadzenia odpadów oraz ustępy dworcowe . Stan sanitarno- porządkowy był zachowany. Na terenie stacji obowiązuje całkowity zakaz palenia tytoniu oraz używania e-papierosów, zgodnie z tablicami informacyjnymi umieszczonymi na stacji. Utrzymaniem czystości terenu, odbiorem odpadów komunalnych oraz obsługą toalet ogólnodostępnych dla pasażerów zajmują się firmy zewnętrzne.

3.4.7.4 Przystanki kolejowe

Liczba obiektów w ewidencji – 5. Obiektów tej grupy nie kontrolowano

3.4.7.5 Przystanki tramwajowe i autobusowe

Podczas 2 kontroli skontrolowano 425 przystanków autobusowych (linii zwykłych, nocnych, pospiesznych, pętle i przystanki końcowe: Podbórz, Skolwin, Osiedle Słoneczne, Osiedle Bukowe, Kijewo, Osiedle Kasztanowe, Osiedle Dąbie) oraz 101 przystanków tramwajowych i tramwajowo – autobusowych znajdujących się na terenie Szczecina (w tym pętle: Głębokie, Gocław, Ludowa,

Stocznia Szczecińska, Basen Górniczy, Turkusowa, Potulicka, Kwiatowa, Krzekowo). Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie bieżącego stanu sanitarnego przystanków. Na przystankach obowiązuje całkowity zakaz palenia tytoniu oraz używania e-papierosów zgodnie z zamieszczonymi znakami informacyjnymi.

W II połowie roku na przystankach i w taborze komunikacyjnym przeprowadzono 11 kontroli razem z Policją pod kątem realizacji ograniczeń, nakazów, zakazów i zaleceń w związku z wystąpieniem stanu epidemii SARS –CoV-2 w Polsce zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego w tym zakresie. Z kontroli sporządzano adnotacje. W przypadku nieprzestrzegania przez pasażerów zaleceń stosowano pouczenia.

3.4.7.6 Środki transportu osobowego

3.4.7.6.1 Autobusy komunikacji publicznej

Przeprowadzono 1 kontrolę taboru autobusowego komunikacji dalekobieżnej relacji:

1. Szczecin – Goleniów, Berlin (lotniska);
2. Szczecin –Dolna Odra,
3. Szczecin- Gryfino (przewozy pracownicze)

Kontrole przeprowadzono na terenie bazy przygotowawczej PKS Szczecin przy ul. Heyki 4 w Szczecinie. Stan sanitarny autobusów nie budził zastrzeżeń. Utrzymaniem czystości autobusów zajmują się pracownicy przedsiębiorstwa, natomiast odbiorem odpadów komunalnych zajmuje się firma zewnętrzna. W autobusach obowiązuje całkowity zakaz palenia tytoniu oraz używania papierosów elektronicznych zgodnie z oznakowaniem w tym zakresie.

Wpłynęły 4 zgłoszenie interwencyjne dotyczące nieprzestrzegania obowiązku zakrywania ust i nosa w środkach komunikacji publicznej (różni przewoźnicy autobusowi) Przeprowadzono czynności wyjaśniające, pouczono o konieczności monitorowania bieżącej sytuacji w tym zakresie, zgłoszenia przekazano Policji.

3.4.6.7.2 Tramwaje i trolejbusy

W II połowie roku na przystankach i w taborze komunikacyjnym (autobusy i tramwaje) przeprowadzono 11 kontroli razem z Policją pod kątem realizacji ograniczeń, nakazów, zakazów i zaleceń w związku z wystąpieniem stanu epidemii SARS –CoV-2 w Polsce zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego w tym zakresie. Z kontroli sporządzano adnotacje. W przypadku nieprzestrzegania przez pasażerów zaleceń stosowano pouczenia.

Wpłynęły 2 zgłoszenia interwencyjne dotyczące nieprzestrzegania obowiązku zakrywania ust i nosa w środkach komunikacji miejskiej. Przeprowadzono czynności wyjaśniające, pouczono o konieczności monitorowania bieżącej sytuacji w tym zakresie, zgłoszenia przekazano Policji.

3.4.6.7.3 Wagony w pociągach Eurocity i Intercity

Przeprowadzono 1 kontrolę. Skontrolowano 17 wagonów w 3 składach pociągów należących do PKP S. A. „Intercity”:

- „Bolko” relacji Szczecin – Lublin (3 wagony);
- „Rybak” relacji Szczecin – Białystok (7 wagonów);
- ”Podlasiak” relacji Szczecin – Suwałki/Ełk (7 wagonów)

Składy IC S.A. PKP przygotowywane są w całości na terenie parku odstawczego Zaleskie Łęgi

przy ul. Kanał Parnicki 1 K przez firmę zewnętrzną. Stan sanitarny kontrolowanych składów pociągów przed odjazdem ze stacji macierzystej Szczecin Główny nie budził zastrzeżeń. Odpady komunalne odbiera firma zewnętrzna W wagonach obowiązuje całkowity zakaz palenia tytoniu zgodnie z oznakowaniem w tym zakresie.

3.4.6.7.4 Wagony w pociągach hotelowych

Przeprowadzono 1 kontrolę. Skontrolowano 4 wagony hotelowe (2 wagony sypialne i 2 z miejscami do leżenia), w 2 składach pociągów:

- relacji Szczecin – Przemyśl „Przemyslanin” oraz Szczecin- Zakopane „Podhalanin”

Właścicielem skontrolowanych wagonów hotelowych jest PKP S. A Intercity, a dzierżawcą odpowiedzialnym za stan sanitarny wagonów jest „Wars” S.A. Oddział Zachód przy ul. Dąbrowskiego 1 A w Szczecinie. Czyszczenia dokonuje się dwa razy w miesiącu, a w razie potrzeby dodatkowo na zlecenie użytkownika. Przygotowaniem części wewnętrznej wagonów zajmują się pracownicy „Wars” we własnym zakresie. Przygotowanie wagonów odbywały się w parku odstawczym Załeskie Łęgi w Szczecinie.

W wagonach sypialnych używano pościeli wielorazowej (obowiązywała segregacja bielizny czystej i brudnej w przeznaczonych do tego miejscach w wagonach). Bielizna prana jest przez firmę zewnętrzną. W sanitariatach w wagonach sypialnych zastosowany jest system zamknięty odprowadzania ścieków. Nieczystości ze zbiorników odbierane są na stacjach końcowych w Szczecinie przez firmę specjalistyczną. Odpady komunalne odbiera firma zewnętrzna.

Nie stwierdzono uchybień sanitarnych w przygotowaniu ww. wagonów przed odjazdem ze stacji początkowej. W wagonach obowiązuje całkowity zakaz palenia tytoniu oraz używania elektronicznych papierosów zgodnie z oznakowaniem w tym zakresie.

3.4.6.7.5 Wagony w pociągach podmiejskich

Przeprowadzono 1 kontrolę 3 składów jednostek elektrycznych:

-relacji Szczecin Główny – Choszczno;

-relacji Szczecin Główny – Słupsk;

-relacji Szczecin Główny – Słupsk

Właścicielem skontrolowanych elektrycznych zespołów trakcyjnych jest „POLREGIO” Sp. z o. o., ul. Czarnieckiego 9 w Szczecinie. Składy czyszczone są na terenie Sekcji Utrzymania i Eksploatacji Taboru „Wzgórze Hetmańskie” przy ul. Białowieskiej 23 w Szczecinie. Utrzymaniem czystości jednostek oraz odbiorem odpadów komunalnych zajmuje się firma zewnętrzna. Kontrole nie wykazały uchybień sanitarnych. W pociągach obowiązuje zakaz palenia tytoniu oraz używania papierosów elektronicznych zgodnie z obowiązującym w tym zakresie oznakowaniem.

Wpłynęły 3 zgłoszenia interwencyjne dotyczące nieprzestrzegania obowiązku zakrywania ust i nosa w środkach komunikacji miejskiej. Przeprowadzono czynności wyjaśniające, pouczono o konieczności monitorowania bieżącej sytuacji w tym zakresie.

3.4.6.7.6 Inne kontrolowane środki transportu

Skontrolowano 3 pojazdy do przewozu szczątków ludzkich, stan sanitarny zachowany
Nie kontrolowano środków transportu do przewozu chorych.

3.4.7. Przystanie jednostek pływających rekreacyjnych i sportowych, w tym wędkarskie

Pod nadzorem znajduje się 10 przystani jednostek pływających rekreacyjnych i sportowych, w tym 6 wędkarskich. W okresie sprawozdawczym nie kontrolowano przystani.

3.4.8. Tereny rekreacyjne

W ewidencji znajduje się 442 obiektów (w tym 59 parków i zieleńców 335 placów zabaw i 45 piaskownic ogólnodostępnych). Pod nadzorem stacji znajduje się 75 siłowni plenerowych umieszczonych w parkach i przy placach zabaw (w tym 12 typu street workout park).

W 2020 r. nie skontrolowano obiektów z tej grupy z uwagi na ogłoszony stan epidemii w kraju.

3.4.9. Zakłady karne i areszty śledcze

W 2020 r. przeprowadzono 2 kontrole w Areszcie Śledczym (1 kontrolę zgodnie z harmonogramem kontroli oraz 1 kontrolę w związku ze zgłoszeniem interwencyjnym).

Pomieszczenia aresztu są sukcesywnie poddawane pracom modernizacyjno-remontowym. Trwa remont łazni na oddziale A3 . W skontrolowanych w 2020 r. celach i innych pomieszczeniach dla osadzonych stan sanitarno-porządkowy zachowany. Nie stwierdzono obecności gryzoni, insektów ani śladów ich bytowania. Wszystkie cele wyposażone są w kącki sanitarne tj. umywalka z ciepłą i zimną wodą, miską ustępową. Magazyny bielizny czystej i brudnej utrzymane były w należyтым porządku. Cele, ciągi komunikacyjne, łaznie i inne pomieszczenia pomocnicze oraz podwórze sprzątane są przez osadzonych, co wynika z zakresu ich obowiązków zgodnie z regulaminem. Odpady komunalne odbierane są przez firmę „Jumar” z Mierzyna. Pomieszczenia aresztu są sukcesywnie poddawane pracom modernizacyjno-remontowym. Podczas kontroli trwał remont łazni na oddziale A3 .

Pranie bielizny pościelowej z oddziałów dla osadzonych i skazanych odbywa się w Zakładzie Karnym w Stargardzie (zgodnie z zawartym porozumieniem). Dezynfekcja asortymentu skażonego pochodzącego zarówno z aresztu jak i z ZOZ-u Aresztu Śledczego w Szczecinie odbywa się w pralni zewnętrznej- HTS Stargard przy ul. Lotników 51 w Stargardzie.

Zgłoszenie interwencyjne dotyczyło niewłaściwych warunków higieniczno- sanitarnych oraz nieprawidłowego funkcjonowania wentylacji w łazni. W związku z przeprowadzoną kontrolą stwierdzono usterki techniczne, zalecono doprowadzenie łazni w piwnicy bloku B i oddziałach A3 i B1 do właściwego stanu sanitarno- technicznego. Zalecono również poprawę jakości sprzątania łazni. Dyrektor Aresztu Śledczego poinformował, że usterki techniczne zostały usunięte. Natomiast w celu poprawy stanu czystości w łazniach zakupiono myjkę ciśnieniową do zastosowania podczas sprzątania łazni. Część wniosku dotycząca braku odpowiedniej wentylacji w pomieszczeniach łazni została przekazana do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Powiecie Grodzkim Szczecin zgodnie z właściwością.

W lipcu przejęto od Państwowego Inspektora Sanitarnego MSW Pomieszczenie dla osób zatrzymanych Komendy Miejskiej Policji ul. Małopolska 55 oraz Pomieszczenie dla zatrzymanych cudzoziemców Straży Granicznej ul. Żołnierska 4

3.4.10. Apteki

Pod nadzorem tutejszej stacji znajdowało się 165 obiektów. Skontrolowano 51 obiektów w 57 kontrolach.

W jednej aptece stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno- techniczny niektórych

pomieszczeń. Wydano decyzję administracyjną, która wykonano. Wydano decyzję w sprawie opłat za stwierdzone nieprawidłowości w wysokości 54,00 zł.

W pozostałych obiektach tej grupy nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie bieżącego stanu sanitarnego. W aptekach obowiązuje zakaz palenia tytoniu, wyrobów tytoniowych oraz używania e-papierosów. Informacje o zakazie umieszczone były w widocznych miejscach.

W 2020 r. wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie nieprawidłowości w zakresie niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego ścian w przedsionku pomieszczenia sanitarno-higienicznego i w recepturze, stwierdzonych pod koniec 2019 r., decyzję wykonano. Wydano decyzję w sprawie opłat za stwierdzone nieprawidłowości w wysokości 54,00 zł.

W II połowie roku przeprowadzono kontrole również pod kątem realizacji ograniczeń, nakazów, zakazów i zaleceń w związku z wystąpieniem stanu epidemii SARS –CoV-2 w Polsce zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego w tym zakresie. (część kontroli prowadzona była razem z Policją). Nie stwierdzono naruszeń pod tym kątem.

3.4.11. Magle i pralnie

3.4.11.1 Pralnie

Pod nadzorem znajduje się 12 obiektów tej grupy. Skontrolowano 1 obiektów, w 1 kontroli. W skontrolowanym zakładzie bieżący stan sanitarny i techniczny nie budził zastrzeżeń.

3.4.11.2 Magle

Pod nadzorem znajduje się 10 obiektów tej grupy. W 2020 r. nie skontrolowano obiektów z tej grupy.

3.4.12. Obiekty kultury

Pod nadzorem znajdują się 32 obiekty w tej grupie. W okresie sprawozdawczym skontrolowano 9 obiektów w 10 kontrolach.

W skontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarnego. Obowiązuje w nich zakaz palenia tytoniu, wyrobów tytoniowych oraz używania e-papierosów. Informacje o zakazie umieszczone były w widocznych miejscach.

W II połowie roku przeprowadzono kontrole również pod kątem realizacji ograniczeń, nakazów, zakazów i zaleceń w związku z wystąpieniem stanu epidemii SARS –CoV-2 w Polsce zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego w tym zakresie. (część kontroli prowadzona była razem z Policją). Nie stwierdzono naruszeń pod tym kątem.

3.4.13. Stacje paliw

Pod nadzorem PSSE w Szczecinie znajduje się 55 stacji paliw.

W II połowie roku przeprowadzono 9 kontroli stanu sanitarno-technicznego, stanu sanitarno-higienicznego, gospodarki odpadami oraz pod kątem realizacji ograniczeń, nakazów, zakazów i zaleceń w związku z wystąpieniem stanu epidemii SARS –CoV-2 w Polsce zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego w tym zakresie. (część kontroli prowadzona była razem z Policją). Nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.4.14. Punkty zlewne

Pod nadzorem znajduje się jeden obiekt tej grupy przy ul. Szlamowej 4. Nie skontrolowano obiektu tej grupy.

3.4.15. Targowiska

Pod nadzorem znajduje się 11 obiektów tej grupy. Skontrolowano jeden obiekt. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.4.16. Obiekty sportowe

Pod nadzorem znajduje się 49 obiektów tej grupy. Skontrolowano 13 obiektów w 15 kontrolach w tym 2 lodowiska, 3 parki trampolin, 1 kręgielnię (dwukrotnie), 2 escape roomy, 1 halę sportową, 1 park linowy, 3 kompleksy sportowe (w tym jeden dwukrotnie).

W obiektach tej grupy nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie bieżącego stanu sanitarnego. Obowiązuje w nich zakaz palenia tytoniu, wyrobów tytoniowych oraz używania e-papierosów. Informacje o zakazie umieszczone były w widocznych miejscach

W II połowie roku przeprowadzono kontrole również pod kątem realizacji ograniczeń, nakazów, zakazów i zaleceń w związku z wystąpieniem stanu epidemii SARS –CoV-2 w Polsce zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego w tym zakresie. (część kontroli prowadzona była razem z Policją).

Pod koniec roku stwierdzono naruszenie obowiązujących ograniczeń i nakazów w jednym kompleksie sportowym (stok narciarski, lodowisko), sprawa będzie kontynuowana w roku 2021.

3.4.17 Parkingi strzeżone

W ewidencji znajduje się 27 parkingów. Nie skontrolowano obiektów tej grupy.

3.4.18. Ekoporty

Pod nadzorem znajduje się 9 obiektów tej grupy. Skontrolowano 2 obiektów w 2 kontrolach.

Wymienione obiekty należą do Zakładu Usług Komunalnych w Szczecinie. Stan sanitarny skontrolowanych punktów zbiórki odpadów problemowych był zachowany. W powyższych obiektach w sposób selektywny odbierane są nieodpłatnie od mieszkańców baterie, zużyte opony, akumulatory, świetlówki, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne, oleje silnikowe, przekładniowe, smarowe, opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych, środki ochrony roślin, farby, kleje, tusze, odpady zielone z posesji itp.

4. Cmentarze i zakłady pogrzebowe w kontekście nadzoru nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi

Nadzorem PSSE w Szczecinie objętych jest 7 cmentarzy zarządzanych przez Zakład Usług Komunalnych w Szczecinie. Nie skontrolowano obiektów tej grupy.

Wpłynęło zgłoszenie interwencyjne dotyczące postępowania ze szczątkami przy wykonywaniu prac ziemnych przez jeden z zakładów pogrzebowych, Przeprowadzono czynności wyjaśniające, zgłoszenie przekazano Policji.

Tabela Nr 18. Dane dotyczące ekshumacji

Lp.	Liczba cmentarzy	Liczba decyzji dot.	Liczba decyzji zezwalających na	Liczba decyzji nie zezwalających	Liczba przeprowadzonych	Liczba ekshumacji z udziałem	Liczba wstrzymanych ekshumacji i
-----	------------------	---------------------	---------------------------------	----------------------------------	-------------------------	------------------------------	----------------------------------

	(ogółem)	ekshumacji	przeprowadzenie ekshumacji	na przeprowadzenie ekshumacji	ekshumacji	pracowników PIS	powód ich wstrzymania
1.	7	125	123	0	129	5	0

Podczas nadzoru nad ekshumacjami nie stwierdzono nieprawidłowości. Ekshumacje były przeprowadzane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Ekshumacją zwłok i ich przewozem zajmują się specjalistyczne firmy pogrzebowe. Przewożenie zwłok odbywa się specjalnie do tego celu przeznaczonymi środkami transportu. W przypadku przewozu na odległość większą niż 60 km trumna zostaje opieczetowana.

Zwłoki wydobywa się wraz z trumną, którą bez otwierania umieszcza się w skrzyni wybitej blachą. W przypadku szczątków całość wraz z pozostałościami trumny umieszcza się w nowej trumnie i dalej postępuje się jak w przypadku zwłok. Na miejscu ponownego pochowania trumnę wydobywa się ze skrzyni i chowa niezwłocznie bez jej otwierania.

Pracownicy zakładów pogrzebowych w trakcie przeprowadzania czynności związanych z ekshumacją są zabezpieczeni w jednorazową odzież ochronną. Sąsiednie groby zabezpieczano matą ochronną przed zabrudzeniem. Użyta w czasie ekshumacji odzież ochronna jak i jednorazowe maty zabezpieczające, są przekazywane do unieszkodliwienia specjalistycznym zakładom. Pracownicy byli wyposażeni w środki dezynfekcyjne.

Na terenie miasta działa 17 zakładów pogrzebowych. W związku ze zgłoszeniem interwencyjnym skontrolowano jeden zakład. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2020 r. wydano :

- 125 decyzji administracyjnych na przeprowadzenie ekshumacji (w tym 1 decyzję odmawiającą, 1 uchylającą),
- 16 decyzji administracyjnych na wywóz zwłok za granicę,
- 99 postanowień na sprowadzenie zwłok z zagranicy.

Pod nadzorem tut. Stacji znajduje się prosektorium tj. Zakład Medycyny Sądowej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie. Z uwagi na niewłaściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń zakładu tj. uszkodzenia ściany w pomieszczeniu z chłodnią, uszkodzenia podłogi w sali sekcyjnej oraz uszkodzenia podłogi w pomieszczeniu przygotowania zwłok, wydana została decyzja administracyjna zarządzająca doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-technicznego opisanych pomieszczeń. Decyzję wykonano. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano decyzję w sprawie opłat za czynności kontrolne w wysokości 107,00 zł.

5.Stan sanitarny zakładów opieki zdrowotnej - szpitale

Tabela Nr 19. Zaopatrzenie szpitali w wodę do spożycia

Lp	Szpital	Lokalizacja Obiektu	Źródło zaopatrzenia podstawowe	Rezerwowe źródło zaopatrzenia w wodę	Częstotliwość badania jakości wody
----	---------	---------------------	--------------------------------	--------------------------------------	------------------------------------

		Szpitalnego	wodociąg własny	wodociąg sieciowy	wodociąg własny	wodociąg sieciowy	zbiornik	na rok
1.	Szpital i Ambulatorium z Izbą Chorych Aresztu Śledczego w Szczecinie	ul. Kaszubska 28, 70-952 Szczecin	nie	tak	nie	nie	nie *12 godzinny zapas wody w postaci 1,5l pojemników w	Nie dotyczy

Podstawowym źródłem zaopatrzenia szpitala w wodę jest wodociąg sieciowy – 3 przyłącza wodociągów sieciowych. Rezerwowe źródło wody stanowią 1,5 l pojemniki z wodą, w ilości zapewniającej 12 godzinny zapas wody. Ponadto, w przypadku awarii sieci wodociągowej na zgłoszenie telefoniczne podstawiane są beczkowsko zapewniane przez ZWIK Szczecin Sp. z o. o. Pozostałe podmioty lecznicze nie zostały skontrolowane w tym zakresie, w związku z ogłoszeniem na terenie kraju stanu epidemii.

Ocena Jakości wody do spożycia w szpitalach:

Na terenie Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Zespołonego przy ul. Sokołowskiego 11 oraz w SPSZOZ „Zdroje” przy ul. Mącznej 4 są ujęcia wody (studnie), które są podstawowym źródłem zaopatrzenia tych szpitali w wodę do spożycia (woda surowa jest poddawana procesom uzdatniania i taka jest podawana do sieci). W Szpitalu SPSK Nr 2 PUM przy ul. Powstańców Wlkp. 72 jest własne ujęcie wody (studnie), które pracują od piątku do poniedziałku zaopatrując szpital w wodę do spożycia, natomiast w pozostałe dni woda dostarczana jest przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Szczecinie.

W pozostałych szpitalach wodę do spożycia dostarcza Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Szczecinie.

W 2020 r. ze szpitali posiadających własne ujęcia pobrano 5 próbek wody przeznaczonej do spożycia do badań w ramach monitoringu. Nie stwierdzono przekroczeń. W ramach kontroli wewnętrznej szpitala pobrały łącznie 17 próbek wody do spożycia. Przekroczeń nie stwierdzono.

Ocena ciepłej wody użytkowej:

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono badania próbek ciepłej wody użytkowej w kierunku obecności bakterii z rodzaju *Legionella Sp.* pobranych z instalacji ciepłej wody użytkowej w 4 szpitalach: SPSK Nr 2 PUM przy ul. Powst. Wlkp. 72, w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Zespołonym w Szczecinie przy ul. Sokołowskiego, w Szpitalu Aresztu Śledczego ul. Kaszubska w Szczecinie oraz w Zachodniopomorskim Centrum Onkologii przy ul. Strzałowskiej 22 w Szczecinie.

Nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnej liczby bakterii z rodzaju *Legionella Sp.*

5.2. Postępowanie z bielizną szpitalną i pralnictwo

Poniżej przedstawiono i opisano sposób postępowania z bielizną szpitalną w szpitalach skontrolowanych w 2020 r.:

Tabela Nr 20 Wykaz miejsc prania bielizny szpitalnej w obiektach szpitalnych

Lp.	Szpital	Lokalizacja obiektu szpitalnego	Miejsce prania bielizny szpitalnej	Uwagi
1.	Szpital i Ambulatorium z Izbą Chorych Aresztu Śledczego w Szczecinie	ul. Kaszubska 28, 70-952 Szczecin	HTS Stargard Sp. z o. o. ul. Bojanowska 2a 09-200 Sierpc	Nadzór PSSE w Stargardzie

Pozostałe podmioty lecznicze nie zostały skontrolowane w tym zakresie, w związku z ogłoszeniem na terenie kraju stanu epidemii.

Tabela nr 21 Tok postępowania z bielizną noworodkową, dzieci młodszych, operacyjną, z oddziałów położniczych oraz zakaźnych:

Lp.	Szpital; nazwa, adres:	Postępowanie z bielizną noworodkową i dzieci młodszych, bielizną operacyjną i z oddziałów położniczych:
1.	Szpital i Ambulatorium z Izbą Chorych Aresztu Śledczego w Szczecinie, ul. Kaszubska 28, 70-952 Szczecin	W szpitalu nie wykonuje się żadnych zabiegów operacyjnych. Bielizna zakaźna - pralnia zewnętrzna: HTS Stargard Sp. z o.o. ul. Bojanowska 2a , Sierpc.

Pozostałe podmioty lecznicze nie zostały skontrolowane w tym zakresie, w związku z ogłoszeniem stanu epidemii.

Tabela nr 22 Sposób transportu wewnętrznego bielizny szpitalnej:

Lp.	Szpital; nazwa, adres	Sposób transportu; bielizna zabezpieczona jest w worki:
1.	Szpital i Ambulatorium z Izbą Chorych Aresztu Śledczego w Szczecinie, ul. Kaszubska 28, 70-952 Szczecin	wózki, worki foliowe, podwójne, winda towarowa według potrzeby

Szpital i Ambulatorium z Izbą Chorych Aresztu posiada wyodrębnione 2 magazyny bielizny czystej oraz miejsce/pomieszczenie gromadzenia bielizny brudnej. Transport wewnętrzny odbywa się przy użyciu worków, wózków i windy towarowej. Wydzielone jest miejsce mycia i dezynfekcji środków transportu wewnętrznego. Środki transportu do przewozu bielizny poddawane są regularnej dezynfekcji.

Zestawy bielizny szpitalnej po przeprowadzeniu procesu prania oraz dezynfekcji w pralni zewnętrznej posiadają opakowanie foliowe/zewnętrzne. Transport bielizny z pralni do szpitalnych magazynów bielizny czystej odbywa się specjalnie wydzielonymi środkami transportu oraz wydzielonymi środkami transportu wewnętrznego na terenie szpitala. W magazynach bielizny czystej usuwane jest zabezpieczenie zewnętrzne, bielizna jest sprawdzana i sortowana oraz rozdzielana na poszczególne oddziały, po czym transportuje się ją właściwymi i wydzielonymi środkami do transportu wewnętrznego, które są na bieżąco czyszczone i dezynfekowane.

Oddział higieny komunalnej nie wydawał decyzji administracyjnych, ani mandatów karnych zakresie postępowania z bielizną w podmiotach leczniczych .

Pozostałe podmioty lecznicze nie zostały skontrolowane w tym zakresie, w związku z ogłoszeniem na terenie kraju stanu epidemii.

5.3. Postępowanie z odpadami medycznymi w aspekcie ochrony zdrowia ludzkiego z uwzględnieniem spełnienia wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi.

Poniżej przedstawiono i opisano sposób postępowania z odpadami medycznymi w szpitalu skontrolowanym w 2020 r.

Tabela Nr 23 Wykaz firm odbierających odpady medyczne ze szpitala oraz wykaz szpitali prowadzących instalacje do termicznego unieszkodliwiania odpadów medycznych:

Lp	Szpital	Lokalizacja obiektu szpitalnego	Firma odbierająca i transportująca odpady medyczne do miejsca ich unieszkodliwiania	Miejsce unieszkodliwiania odpadów medycznych (lokalizacja spalarni – koniecznie podać województwo)	Szpitalna instalacje do termicznego unieszkodliwiania odpadów medycznych (lokalizacja spalarni oraz rodzaj stosowanych urządzeń)	Dokumenty potwierdzające unieszkodliwienie przekazanych zakaźnych odpadów medycznych* (czy szpital jako wytwórca odpadów posiada takie dokumenty)	Uwagi
1.	Szpital i Ambulatorium z Izbą Chorych Aresztu Śledczego w Szczecinie	ul. Kaszubska 28, 70-952 Szczecin	O-MED Przemysław Michał Kosacki, ul. Doroty 10, 71-816 Szczecin	1.SPZZOZ w Gryficach, ul. Niechorska 27, 72-300 Gryfice (zachodniopomorskie)	nie dotyczy	przedstawiono do wglądu podczas kontroli	Brak uwag

W skontrolowanym szpitalu oceniono gospodarkę odpadami na podstawie obowiązujących przepisów.

Sposób postępowania z odpadami medycznymi regulują opracowane i wdrożone procedury postępowania w tym zakresie, uwzględniające również postępowanie z odpadami medycznymi na stanowiskach pracy, gdzie wytwarzane są odpady medyczne oraz postępowanie z odpadami medycznymi w miejscu ich powstawania. Podmiot leczniczy posiada zawartą umowę z firmą specjalistyczną na odbiór odpadów niebezpiecznych. Postępowanie z odpadami medycznymi w ocenianym szpitalu było zgodne z obowiązującymi procedurami.

Postępowanie z odpadami medycznymi w skontrolowanym szpitalu jest następujące:

Segregacja odpadów medycznych następuje już w miejscu wytwarzania. Odpady medyczne o kodzie 18 01 03 * o ostrych końcach i krawędziach (tzw. „ostre”) gromadzone są w czerwonych jednorazowych oznakowanych pojemnikach ulegających rozkładowi termicznemu, uniemożliwiających ich otwarcie po napełnieniu. Inne odpady medyczne niebezpieczne o kodach 18 01 03* (tzw. „miękkie”), gromadzone są w miejscach wytwarzania, w pojemnikach z pokrywkami, wyposażonych w worki foliowe o kolorystyce czerwonej. Pojemniki i worki do gromadzenia odpadów medycznych posiadały oznakowanie identyfikacyjne.

Wszystkie odpady medyczne, z wyjątkiem odpadów o ostrych końcach i krawędziach, ze

stanowisk pracy usuwane są codziennie po zakończeniu pracy lub na bieżąco, w miarę potrzeb. Natomiast pojemniki z odpadami medycznymi o ostrych końcach i krawędziach wymieniane są na stanowiskach pracy na nowe po wypełnieniu do 2/3 jednak nie rzadziej niż co 72 godziny.

Transport wewnętrzny z miejsca powstawania odpadów do magazynu jest następujący: odpady z miejsca powstawania, przenoszone wydzielonym środkiem transportu wewnętrznego wyznaczonego w tym celu (o powierzchniach gładkich, łatwo zmywalnych), do magazynu odpadów medycznych. Wydzielone jest miejsce mycia i dezynfekcji środka transportu wewnętrznego.

Czas magazynowania odpadów medycznych o kodach 18 01 03* odbywa się w urządzeniu chłodniczym, w którym zapewniona jest temperatura do 10°C i wynosi do 7 dni. Pozostałe podmioty lecznicze nie zostały skontrolowane w tym zakresie, w związku z ogłoszeniem na terenie kraju stanu epidemii.

Tabela nr 24 Szczegółowe informacje o postępowaniu z odpadami medycznymi od momentu ich gromadzenia na stanowisku pracy, wytwarzania odpadów do wywozu ich do utylizacji zamieszczono w załączonej tabeli poniżej:

Lp.	Szpital; nazwa, adres	Gromadzenie odpadów medycznych w miejscu powstawania; miejsca przechowywania odpadów medycznych; warunki przechowywania odpadów medycznych; możliwość określenia temperatury
1.	Szpital i Ambulatorium z Izbą Chorych Aresztu Śledczego w Szczecinie, ul. Kaszubska 28, 70-952 Szczecin	<p>Szpital wytwarza następujące grupy odpadów: 18 01 03*.</p> <p>Gromadzenie: odpady medyczne o kodzie 18 01 03* - w pojemnikach opisanych, wyposażonych w czerwone worki, tzw. odpady ostre – w jednorazowych plastikowych oznakowanych czerwonych pojemnikach. Na stanowiskach pracy odbywa się bieżąca segregacja odpadów. Czas przechowywania na stanowisku pracy: do 72 h. Odpady na bieżąco transportowane są środkiem transportu wewnętrznego z zamkniętą przestrzenią ładunkową o ścianach gładkich, łatwo zmywalnych do pomieszczenia magazynowania odpadów wyposażonego w chłodziarkę. Do unieszkodliwienia odbierane są przez firmę O-MED Przemysław Michał Kosacki co najmniej jeden raz w tygodniu lub dodatkowo na wezwanie telefoniczne.</p> <p>Stan techniczny pomieszczenia dobry.</p> <p>W magazynie znajduje się dostęp do umywalki z wodą, wyposażonej w dozownik z mydłem i środkiem do dezynfekcji rak oraz ręczniki jednorazowego użytku.</p> <p>Wydzielone jest miejsce przeznaczone do dezynfekcji, mycia i przechowywania wewnątrzskładowych środków transportu wewnętrznego odpadów medycznych i pojemników wielokrotnego użycia. Stan sanitarno-techniczny zachowany.</p> <p>Pod wskazanym adresem wykonuje działalność leczniczą tylko jeden podmiot leczniczy, który nie przyjmuje odpadów medycznych od innych podmiotów. Przedstawione dokumenty z zakresu gospodarki odpadami medycznymi zgodne z obowiązującymi wzorami.</p> <p>Szpital posiada opracowane i wdrożone szczegółowe procedury regulujące sposób postępowania z odpadami medycznymi w obrębie funkcjonowania podmiotu leczniczego.</p> <p>*Podmiot posiada aktywne konto w bazie danych o produktach i opakowaniach oraz gospodarce odpadami. Numer rejestrowy nadany przez Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego: 000008527.</p>

Pozostałe podmioty lecznicze nie zostały skontrolowane w tym zakresie, w związku z ogłoszeniem na terenie kraju stanu epidemii. Oddział higieny komunalnej nie wydawał decyzji administracyjnych, ani mandatów karnych zakresie postępowania z odpadami medycznymi w podmiotach leczniczych .

5.4. Postępowanie ze zwłokami w aspekcie ochrony zdrowia ludzkiego, prosektoria.

Poniżej przedstawiono i opisano sposób postępowania ze zwłokami w szpitalu skontrolowanym w 2020 r.

Tabela Nr 25 Wykaz prosektoriów, chłodni szpitalnych i pomieszczeń pro – morte:

Lp	Szpital	Lokalizacja obiektu szpitalnego	Prosektorium	Miejsce przechowywania zwłok	
				Pro – morte (ilość miejsc)	Chłodnia* (ilość miejsc)
1.	Szpital i Ambulatorium z Izbą Chorych Aresztu Śledczego w Szczecinie	ul. Kaszubska 28, 70-952 Szczecin	NIE	NIE	NIE

Zakład Opieki Zdrowotnej Aresztu Śledczego przy ul. Kaszubskiej 28 nie posiada prosektorium ani sali „pro-morte”. Brak jest wydzielonych środków transportu wewnętrznego do przewozu zwłok Postępowanie ze zwłokami jest zgodne z zatwierdzonym Regulaminem ZOZ Aresztu Śledczego w Szczecinie, opracowaną instrukcją w tym zakresie, które uwzględniają wymogi obowiązujących aktów prawnych.

Pozostałe podmioty lecznicze nie zostały skontrolowane w tym zakresie, w związku z ogłoszeniem na terenie kraju stanu epidemii.

W minionym okresie sprawozdawczym nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania ze zwłokami w aspekcie ochrony zdrowia ludzkiego.

5.5. Postępowanie z odpadami komunalnymi.

W skontrolowanym w 2020 r. szpitalu jest prowadzona segregacja odpadów komunalnych w miejscach ich powstawania. Podmiot leczniczy posiada zawartą umowę z firmą specjalistyczną posiadającą wymagane zezwolenie na wywóz odpadów komunalnych. Podmiot zaopatrzony jest w wystarczającą ilość kontenerów i pojemników na odpady. Kontenery, pojemniki i prasokontenery utrzymane są w dobrym stanie sanitarno-porządkowym i sanitarno-technicznym. Nie stwierdzono uchybień w zakresie postępowania z odpadami komunalnymi.

Tabela nr 26 Sposób postępowania z odpadami komunalnymi:

L p	Szpital; nazwa, adres	Gromadzenie odpadów	Segregacja odpadów na	Umowa na wywóz zawarta z firmą
1.	Szpital i Ambulatorium z Izba Chorych Aresztu Śledczego w Szczecinie, ul. Kaszubska 28, 70-952 Szczecin	W pojemnikach do selektywnego gromadzenia odpadów, prasokontener	Folia przezroczysta i kolorowa, PET-y, opakowania kartonowe, pozostałe odpady niesegregowalne, odpady biodegradowalne	1.Zakład Produkcyjno-Handlowo - Gastronomiczny „JUMAR” Julian Matuszewski, 72-006 Mierzyn, ul. Długa 20

Pozostałe podmioty lecznicze nie zostały skontrolowane w tym zakresie, w związku z ogłoszeniem na terenie kraju stanu epidemii.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami komunalnymi.

6.Liczba i zabezpieczenie imprez masowych:

W 2020 r. wydano 12 pozytywnych opinii na zorganizowanie imprez masowych w tym:

- 10 w hali widowiskowo-sportowej Netto Arena przy ul. W. Szafera 3-5-7 w Szczecinie. Spośród wydanych opinii 5 dotyczyło imprez masowych sportowych, 5dotyczyło imprez o charakterze rozrywkowym.

-1 na Stadionie Miejskim przy ul. Karłowicza 28 , mecze piłki nożnej

-1 w Hali MOSRiR przy ul. Twardowskiego 12, mecze piłki ręcznej

Pracownicy PSSE w Szczecinie nadzorowali 4 imprezy masowe:

-3 imprezy masowe na Netto Arena- mecz koszykówki oraz imprezę o charakterze rozrywkowym,

-1 imprezę (mecz piłki ręcznej) w hali przy ul. Twardowskiego 12 w Szczecinie.

Nadzorowano również imprezy plenerowe:

- Piknik nad Odrą ul. Bulwar Piastowski

-Festyn Rybny ul. Przestrzenna

-Extreme Challenge na Polanie Sportowej

-Dni Warszawa ul.Szczecińska

-Bieg Pomorze dla Europy na Polanie Sportowej

-Bieg K2 na Szczecińskiej Gubałówce

W trakcie nadzoru nad imprezami nie stwierdzono nieprawidłowości.

7. Inne informacje o podjętych działaniach i przedsięwzięciach

W 2020 r. Oddział Higieny Komunalnej przeprowadził kontrole miejsca zbiorowej kwarantanny wspólnie z Oddziałem HŻŻiPU, oraz kontrole interwencyjna w zakładzie pogrzebowym wspólnie z Oddziałem HP, w obu przypadkach oddział był oddziałem wiodącym. W związku z ogłoszeniem stanu epidemii w kraju, Oddział Higieny Komunalnej współpracował m.in. z Oddziałem Oświaty Zdrowotnej, Oddziałem HŻŻiPU oraz Oddziałem Epidemiologii (oddelegowano pracowników), z którym nadal ściśle współpracuje.

Współpracowano z innymi instytucjami, podmiotami tj. Prezydentem Miasta Szczecin, UM Wydziałem Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności, UM Wydziałem Spraw Społecznych, UM Wydziałem Gospodarki Komunalnej, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie, domami pomocy społecznej, instytucjami kultury, Policją Państwową , Prokuraturą Rejonową,

komornikami, spółdzielniami i zarządcami nieruchomości, Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska, Zakładem Wodociągów i Kanalizacji, Powiatowym Inspektoratem Nadzoru Budowlanego, Zakładem Usług Komunalnych, Państwową Strażą Pożarną, firmami zajmującymi się gospodarką komunalną oraz firmami świadczącymi usługi dla ludności.

W związku z ogłoszonym stanem epidemii i uruchamianiem stopniowo działalności poszczególnych branż, Oddział Higieny Komunalnej udzielał informacji jakie obowiązują aktualnie przepisy i wytyczne, które należy uwzględnić w celu zapewnienia bezpieczeństwa i zmniejszenia ryzyka zakażenia u pracowników/uczestników/klientów/pensjonariuszy/obsługi, w tym ograniczenia liczby kontaktów na terenie prowadzenia działalności w celu zmniejszenia ryzyka szerzenia zakażenia oraz podjęcia niezbędnych działań dostosowanych do etapu zaawansowania stanu epidemicznego. Powyższe informacje przekazywane były na prośbę m.in. obiektów kultury, domów pomocy społecznej, organizatorów opieki dla osób bezdomnych, hoteli i innych obiektów noclegowych, gabinetów kosmetycznych, fryzjerskich, działalności w zakresie sportu, galerii handlowych, spółdzielni mieszkaniowych i zarządców nieruchomości, organizowania imprez, funkcjonowania basenów, kąpielisk, placów zabaw, przeprowadzania przeglądów budowlanych w budynkach, organizowania ruchu pielgrzymkowego, komunii świętych, nabożeństw w kościołach. Wystosowywano i przekazywano zgodnie z zaleceniami GIS wytyczne w zależności od tematycznego przeznaczenia wg właściwości m.in.:

wytyczne WHO skierowane w szczególności dla osób zajmujących się zawodowo wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi i urządzeniami sanitarnymi, postępowania z odpadami COVID-19; postępowania ze zużytymi środkami ochrony osobistej w ogólnodostępnych przestrzeniach, postępowania ze zwłokami, zalecenia dotyczące dezynfekcji różnego rodzaju pomieszczeń, przestrzeni publicznej w celu zwalczania wirusa SARS-CoV-2; zasad przeprowadzania zabiegów ozonowania, zasad dezynfekcji ambulansów, zalecenia dla zarządzających budynkami, wytyczne dla różnych branż.

Współpracowano z Wydziałem Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności UM nadzorując obiekty służące do odbywania kwarantanny zbiorowej (Internat ZS nr 4, Hotel Jantar)

Uczestniczono w akcji przekazywania ulotek informacyjnych oraz plakatów skierowanych do obywateli nt. „Postępowania ze zużytymi rękawiczkami oraz maskami jednorazowymi” w m.in. w galeriach handlowych, na dworcach kolejowych, na stacjach benzynowych i targowiskach.

Przeprowadzano razem z Policją kontrole pod kątem realizacji ograniczeń, nakazów, zakazów i zaleceń w związku z wystąpieniem stanu epidemii SARS –CoV-2 w Polsce zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego w tym zakresie. Kontrole te przeprowadzono w galeriach handlowych, zakładach fryzjerskich i kosmetycznych, zakładach odnowy biologicznej, obiektach aptekach, sportowych, obiektach kultury, na stacjach paliw, przystankach komunikacji miejskiej, w autobusach i tramwajach.

8. Krótkie podsumowanie – wnioski.

W 2020 r. nadal kontynuowane były prace mające poprawić funkcjonalność i estetykę miasta Zakupiono nowy tabor dla komunikacji miejskiej, trwają prace związane z uruchomieniem Szczecińskiej Kolei Miejskiej. Rozpoczęto bądź kontynuowano przebudowy ciągów komunikacyjnych (al. Wojska Polskiego/ul. Szafera, węzeł Łękno, węzeł Kijewo, węzeł Głębokie, węzeł Granitowa, ul. Hoża) Rozpoczęto budowę pętli autobusowo-tramwajowej przy ul. Szafera i pętli autobusowej w Podjuchach. Ukończono przebudowę wraz z infrastrukturą pl. Szarych Szeregów oraz ul. Arkońskiej.

W zakresie budowy obiektów służących obsłudze ruchu turystycznego: trwa budowa nowych obiektów hotelowych (Posejdon, Ibis Style) .Trwa budowa Morskiego Centrum Nauki, akwaparku Fabryka Wody oraz przebudowa Stadionu Miejskiego im. Floriana Krygiera i Kąpieliska „Dąbie”.

W obiektach kultury oddano do użytku Centrum Aktywności Lokalnej (Dom Kultury Krzemień) w

Podjuchach, trwa przebudowa Domu Kultury „Słowianin” , Teatru Letniego oraz rozbudowa Muzeum Techniki i Komunikacji i Teatru Polskiego. Tereny do rekreacji i wypoczynku, zakończono rewitalizację parku na pl. Waleriana Pawłowskiego ,odbudowę amfiteatru w Żydowcach powstają nowe „siłownie pod chmurką”, wybiegi dla psów, ścieżki edukacyjne na terenach rekreacyjnych, sieć ścieżek rowerowych. Rozpoczęto modernizację Kąpieliska Dąbie Cześć inwestycji realizowana jest w ramach Szczecińskiego Budżetu Obywatelskiego.

Trwa modernizacja Oczyszczalni Ścieków Zdroje (przewidywany termin zakończenia modernizacji ok. 2 lata) i budowa sieci kanalizacyjnej w dzielnicy Wielgowo - Sławocieszce.

Ukończona budowę kaplicy na Cmentarzu Zachodnim przy ul. Bronowickiej.

Ogólny stan sanitarno- porządkowy Szczecina ulega poprawie, na co miało wpływ m.in. ogłoszeniu stanu epidemii w kraju. Zwiększa się też świadomości samych mieszkańców dotycząca ich wpływu na stan sanitarno- porządkowy miasta (działanie rad osiedli, budżet obywatelski) .Zmiany ustawowe oraz uruchomienie Alertu Miejskiego spowodowały również poprawę gospodarki odpadami w mieście w zakresie zbierania odpadów komunalnych oraz selektywnej zbiórki odpadów. Wpływ to także prowadzenie powszechnej akcji deratyzacji, przeprowadzanej dwa razy do roku (w okresie wiosennym i jesiennym), akcja odkomarzania na terenach zielonych (parki, cmentarze) oraz wykonywanie prac interwencyjnych, mających na celu porządkowanie terenów w pasie drogowym, a także na terenach bez zarządcy wskazanych przez WGKiOŚ przez brygady zatrudniane przez Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego w Szczecinie. Na wielu osiedlach mieszkaniowych i terenach rekreacyjnych zarządcy rozstawili specjalne pojemniki na psie odchody.

W związku z wprowadzeniem stanu epidemii na terenie kraju nie przeprowadzono wielu kontroli , jednak na nadzorowanym terenie stan sanitarno- higieniczny skontrolowanych obiektów na ogół był właściwy. W przypadkach stwierdzonych nieprawidłowości, które opisano w ocenie w poszczególnych grupach obiektów, nakładano mandaty karne, decyzje w sprawie opłat za czynności kontrolne, wystawiano decyzje administracyjne.

ZAGADNIENIA Z ZAKRESU HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

WSTĘP

W 2020 roku Oddział Higieny Dzieci i Młodzieży objął nadzorem 770 placówek oświatowo-wychowawczych w tym 263 placówki wypoczynkowe (zima i lato). Realizowano zaplanowane zadania i zamierzenia w celu egzekwowania właściwych warunków podczas pobytu dzieci i młodzieży w placówkach, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

SZKOŁY I INNE PLACÓWKI OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZE ORAZ WYPOCZYNEK DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2020 roku w Oddziale Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE w Szczecinie były zatrudnione 3 osoby posiadające studia magisterskie w zakresie: Zarządzanie Zdrowiem Publicznym, Technologia i Inżynieria Chemiczna, Pedagogika. Dwie osoby ukończyły studia podyplomowe - Pedagogika Ogólna i Szkolna i Zarządzanie Bezpieczeństwem i Higieną Pracy.

Oddział Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE Szczecin realizując zadania z zakresu zdrowia publicznego w szkołach, placówkach oświatowo – wychowawczych oraz placówkach wypoczynku objął nadzorem – 770 placówek, w liczbie tej:

Rodzaj placówki	Liczba placówek
stałych	507/ 581 obiektów
sezonowych	263

Placówki stałe pod nadzorem PSSE:

- 54 żłobki
- 128 przedszkoli
- 163 szkoły wszystkich typów
- 23 centra szkolenia zawodowego
- 13 szkół wyższych (zlokalizowanych w 87 obiektach)
- 17 domów studenckich
- 4 bursy i internaty
- 1 młodzieżowy ośrodek wychowawczy
- 3 młodzieżowe ośrodki socjoterapii
- 3 specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze
- 4 placówki opiekuńczo-wychowawcze
- 1 inna placówka z pobytem całodobowym
- 38 placówek wsparcia dziennego
- 41 placówek wychowania pozaszkolnego
- 2 placówki rekreacyjne
- 12 placówek innych (sale zabaw dla dzieci)

Z pobytu i nauki w kontrolowanych w 2020 roku szkołach oraz placówkach oświatowo-wychowawczych korzystało łącznie 11 155 dzieci, młodzieży oraz studentów.

Higiena procesu nauczania

Tabela nr 27 ERGONOMIA MEBLI SZKOLNYCH I PRZEDSZKOLNYCH

LATA	DOSTOSOWANIE MEBLI SZKOLNYCH/PRZEDSZKOLNYCH DO WZROSTU UCZNIÓW/PRZEDSZKOLNYCH												
	Oceniono dostosowanie mebli do wzrostu uczniów				Stwierdzono niewłaściwe				Liczba badanych	Liczba dzieci siedzących w meblach niedostosowanych	Liczba wydanych zaleceń	Liczba wydanych decyzji	Liczba zakończonych decyzji z lat ubiegłych / z bieżącego roku
	placówek	liczba skontrolowanych	placówek	liczba ocenionych	%	liczba ocenionych oddziałów	liczba	w ilu placówkach					
2019	53	53	100	182	1	1,9	1	0,54	1253	21	0	1	3/0
2020	5	5	100	11	0	0	0	0	118	21	0	0	0/0

Nieprawidłowości 2019:

Przedszkole Publiczne Nr 75 ul. Romera 11, 71-246 Szczecin - meble niedostosowane do zasad ergonomii w 1 oddziale – 21 dzieci, wydano decyzję administracyjną PS.HD.4601.71.2019 z dnia 31.10.2019 r. z terminem wykonania 29.02.2020 r.

Nieprawidłowości w 2020 r. nie stwierdzono

Tabela nr 28 HIGIENICZNA OCENA ROZKŁADÓW ZAJĘĆ LEKCYJNYCH

LATA	OCENA ROZKŁADÓW ZAJĘĆ LEKCYJNYCH										
	Liczba skontrolowanych placówek	Liczba ocenionych placówek	%	Liczba ocenionych oddziałów	Stwierdzono niewłaściwe				Liczba wydanych zaleceń	Liczba wydanych decyzji	Liczba zakończonych decyzji z lat ubiegłych / z bieżącego roku
					w ilu placówkach	%	w ilu oddziałach	%			
2019	29	29	100	337	2	6,9	7	2	2/2	0	0
2020	1	1	100	6	0	0	0	0	0	0	0

Nieprawidłowości 2019:

1. Szkoła Podstawowa Nr 61 ul. 3-go Maja 4/7 70-214 Szczecin – stwierdzono nieprawidłowości w 1 oddziale kl. II, wydano zalecenia w zakresie równomiernego obciążenia uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia, zróżnicowania zajęć w każdym dniu, możliwości psychofizycznych uczniów podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia. Termin wykonania do 30.09.2019 r., wykonano.

2. Szkoła Podstawowa Nr 68 ul. Zakole 1a 71-454 Szczecin – stwierdzono nieprawidłowości w 6 oddziałach kl. V, wydano zalecenia w zakresie równomiernego obciążenia uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia, , zróżnicowania zajęć w każdym dniu, możliwości psychofizycznych uczniów podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia. Termin wykonania do 01.10.2019 r., wykonano.

Nieprawidłowości 2020: nie stwierdzono

Tabela nr 29 OCENA TEMPERATURY

LATA	OCENA TEMPERATURY										
	Liczba skontrolowanych placówek h placówek MZ- 53 zat. 1	Liczba ocenionych placówek	%	Liczba ocenionych oddziałów	Stwierdzono niewłaściwe				Liczba wydanych zaleceń	Liczba wydanych decyzji	Liczba zakończonych decyzji z lat ubiegłych / z bieżącego roku
					w ilu placówkach	%	w ilu oddziałach	%			

09	121	54	44,6	137	0	0	0	0	0	0	0/0
00	41	12	43,9	18	0	0	0	0	0	0	0/0

W 2019 r. i w 2020 r. nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie temperatury pomieszczeń w placówkach oświatowo-wychowawczych.

Tabela nr 30 OCENA OŚWIETLENIA

LATA	OCENA OŚWIETLENIA SZTUCZNEGO										
	placówek Liczba skontrolowanych	placówek Liczba ocenionych	%	Liczba ocenionych oddziałów	Stwierdzono niewłaściwe				Liczba wydanych zaleceń	Liczba wydanych decyzji	Liczba zakończonych decyzji z lat ubiegłych / z bieżącego roku
					w ilu placówkach	%	w ilu oddziałach	%			
2018	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

W 2019 r. i 2020 r. badań oświetlenia z nadzoru nie wykonywano.

Warunki wypoczynku dzieci i młodzieży

W 2020 roku do bazy MEN zgłoszono 263 placówki wypoczynku zimowego i letniego, skontrolowano 33 formy w miejscu zamieszkania i w obiektach sezonowych. W skontrolowanych turnusach uczestniczyło łącznie 823 dzieci i młodzieży.

W okresie przygotowawczym do wypoczynku zimowego współpracowano z władzami lokalnymi i organizatorami: Komendą Miejską Policji, Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej, Strażą Miejską w Szczecinie, Kuratorium Oświaty, Towarzystwem Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorskiego Oddziału Regionalnego, Związkiem Harcerstwa Polskiego, NZOZ Szkol-Med oraz Caritasem Archidiecezji Szczecińsko – Kamieńskiej.

W czasie trwania wypoczynku zimowego i letniego w 2020 roku nie stwierdzono uchybień technicznych i sanitarnych, z wyjątkiem jednej placówki wypoczynku letniego, funkcjonującej w miejscu zamieszkania, gdzie nie zapewniono właściwych warunków sanitarno-higienicznych, ponadto w dwóch placówkach stwierdzono przekroczony limit miejsc uczestników, nie odnotowano interwencji podczas wypoczynku.

Podsumowując wypoczynek zimowy i letni stwierdzić należy, że był przygotowany starannie, organizatorzy dbali o to, aby wypoczynek przebiegał bezpiecznie i we właściwych warunkach sanitarno – technicznych.

Korzystny wpływ na bezpieczny przebieg wypoczynku mają wspólne kontrole obiektów wypoczynkowych z Komendą Miejską Policji w Szczecinie, oraz innymi działami PSSE w Szczecinie. Podczas przebiegu wypoczynku letniego i zimowego przeprowadzono 6 wspólnych kontroli z przedstawicielami Komendy Miejskiej Policji w Szczecinie.

Działalność pokontrolna w placówkach nauczania, wychowania i opieki

W roku sprawozdawczym prowadzono działania mające na celu zapewnienie odpowiednich warunków pobytu w placówkach, ocenie pod względem technicznym i sanitarnym poddano 35 placówek stałych tj. 6,9 %.

W wyniku kontroli Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał 31 decyzji administracyjnych, w tym 23 zmieniających termin wykonania na poprawę stanu techniczno-sanitarnego.

Decyzje administracyjne dotyczyły wydania opinii sanitarnych w formie decyzji.

W 18 placówkach wykonano zalecenia decyzji tj :

- Przedszkola/ inne 5
formy wychowania
przedszkolnego
- Szkoły podstawowe 6
- Licea 1
Ogólnokształcące
- Zespoły Szkół 2
- Szkoły wyższe 2
- Placówki 1
całodobowe
- Pozostałe placówki 1
stałe

Za niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny nałożono 1 mandat karny na kwotę 100 zł.

Na terenie miasta Szczecina wszystkie szkoły i placówki są podłączone do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Wszystkie szkoły i placówki zapewniają pomieszczenia jak i urządzenia sanitarne na każdej kondygnacji, osobne dla dziewcząt i chłopców.

W skontrolowanych placówkach zapewnia się ciepłą wodę przy umywalkach do rąk.

Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach

Aktualny stan posiadanej infrastruktury szkół do realizacji zajęć z wychowania fizycznego na terenie miasta jest bardzo zróżnicowany. Z roku na rok ulega poprawie, co wynikało między innymi z realizacji programów „Orlik”, „Radosna Szkoła”, „Magnolia”, a także przeprowadzanych modernizacji i remontów baz sportowych. W 2020 roku w skontrolowanych boiskach typu „Orlik”, „Radosna Szkoła”, „Magnolia” uruchomionych w placówkach oświatowych nie stwierdzono uchybień.

W 3 skontrolowanych w 2020 roku szkołach, w tym w 1 szkole podstawowej i 2 szkołach wyższych, zapewnia się infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, w tym:

- 1 szkoła posiada szkolny zespół sportowy z boiskiem
- 2 szkoły posiadają szkolny zespół sportowy bez boiska

Szkoły wyższe dodatkowo korzystają z infrastruktury poza placówką tj. z siłowni, basenu, boiska w innym obiekcie. Problem stanowi korzystanie z natrysków po zajęciach wychowania fizycznego, co

wynika ze zbyt krótkich przerw po zajęciach WF. Natryski w skontrolowanej szkole podstawowej używane są sporadycznie po zajęciach WF, w przypadku szkół wyższych z natrysków korzysta się zawsze po zajęciach WF.

Warunki do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania

W skontrolowanych 8 placówkach oświatowo-wychowawczych zapewniono właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej. Skontrolowane szkoły zapewniały prawidłowy stan czystości i porządku, wyposażenia w środki higieny, co świadczy o zapewnieniu właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej (ręczniki do rąk, papier toaletowy, mydło w dozownikach).

Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach

W 2020 r. skontrolowano 1 szkołę podstawową pod kątem posiadania gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Szkoła ta posiada gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, w której nie stwierdzono zastrzeżeń sanitarnych i technicznych.

Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi

Przeprowadzono ocenę realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w szkołach. Skontrolowana szkoła nie posiada na stanie substancji i preparatów chemicznych.

Ocena warunków sanitarno-higienicznych w żłobkach i klubach malucha na terenie powiatu

Na terenie miasta Szczecina funkcjonują 54 żłobki i kluby dziecięce znajdujące się pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W roku sprawozdawczym wpłynęły do PSSE w Szczecinie 4 wnioski o wydanie opinii sanitarnej na działalność żłobka .3 żłobki uzyskały pozytywną opinię sanitarną, w przypadku 1 postępowanie o wydanie opinii PIS jest w toku. Pod nadzorem PIS funkcjonuje 1 żłobek, nie posiadający opinii sanitarnej z uwagi na rozpoczęcie działalności przed wejściem w życie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 z dnia 4 lutego 2011 r., która weszła w życie z dniem 04 kwietnia 2011 r. W bieżącym roku skontrolowano 1 żłobek. Stan sanitarno-higieniczny funkcjonującego żłobka nie budził zastrzeżeń.

Ochrona placów zabaw/ terenów rekreacyjnych/ terenów sportowych przed zanieczyszczeniami odchodami zwierzęcymi

Skontrolowane placówki w zakresie ochrony placów zabaw/ terenów rekreacyjnych/ terenów sportowych przed zanieczyszczeniem odchodami zwierzęcymi były wystarczająco zabezpieczone przed zanieczyszczeniami.

Warunki sanitarno-higieniczne dla dzieci 6 letnich w tzw. oddziałach „zerowych” w placówkach oświatowych

W 5 skontrolowanych szkołach podstawowych i przedszkolach są zorganizowane oddziały „zerowe”. W wszystkich „zerowych” oddziałach przedszkolnych i szkolnych stwierdzono właściwą infrastrukturę i wyposażenie pomieszczeń przeznaczonych do użytkowania tych oddziałów. W skontrolowanych oddziałach funkcjonuje 140 dzieci.

Prowadzenie dożywiania w szkołach

W bieżącym roku skontrolowano prowadzenie dożywiania dzieci i młodzieży w 1 szkole podstawowej, w której zorganizowano wydawanie ciepłych posiłków w formie obiadów pełnych dowożonych przez firmę cateringową, skorzystało 120 uczniów, oprócz obiadów w ramach programu „Owoce, warzywa, mleko i przetwory mleczne” zorganizowano również podawanie napojów w formie mleka i soków oraz owoców dla 100 uczniów.

Posiadanie przez szkoły i placówki certyfikatów na meble i sprzęt sportowy

W 2020 r. skontrolowano 5 placówek pod względem posiadania mebli z certyfikatami, w tym: 4 przedszkola, 1 szkołę podstawową. We wszystkich placówkach stwierdzono meble zakupione po 1997 r., wszystkie placówki posiadają ich 100 %. Analizując szkoły i placówki pod względem odsetka mebli z certyfikatami stwierdzono, że:

5 placówek tj. 100 % posiada 100 % mebli z certyfikatami.

W wyżej wymienionych placówkach sprawdzono również posiadanie certyfikatów na urządzenia i sprzęt sportowy. We wszystkich skontrolowanych placówkach posiadających bazę do zajęć sportowych stwierdzono urządzenia i sprzęt sportowy zakupiony po 1997 r., w 100%. Analizując placówki pod względem odsetka urządzeń i sprzętu sportowego z certyfikatami stwierdzono, że:

5 placówek tj. 100 % posiada 100 % urządzeń i sprzętu sportowego z certyfikatami.

W 2020 r. skontrolowano 5 placówek, a w 2019 r. 54 placówki pod kątem posiadania mebli z certyfikatami. W aspekcie posiadania urządzeń i sprzętu sportowego z certyfikatami w 2020 r. skontrolowano 5 placówek, a w 2019 r. skontrolowano 50 placówek. Dokładna analiza porównawcza posiadania certyfikatów na meble i sprzęt sportowy jest możliwa tylko wtedy, gdy kontrolowane są te same placówki oświatowo-wychowawcze rok do roku.

Liczba załatwionych interwencji w 2020 roku: 74

Zasadnych – 41

Niezasadnych – 33

Interwencje dotyczyły nieprawidłowości sanitarno-higienicznych i technicznych pomieszczeń, niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych pomieszczeń pobytu dzieci oraz pomieszczeń sanitarnych, braku ciepłej wody, braku środków higienicznych w pomieszczeniach sanitarnych, braku dezynfekcji pomieszczenia kuchennego, wyłączenia szatni szkolnej z użytkowania, zachorowań na wszawicę, szkarlatynę, ospę, grypę typu A, paciorkowce, prowadzenia prac remontowych w czasie pobytu dzieci, występowania pluskiew w placówce, nieprawidłowego planu lekcji, nieprzestrzegania przepisów rozporządzenia ws. Ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem epidemii, nieprzestrzegania wytycznych MEN, MZ i GIS oraz braku monitorowania pobytu osób trzecich w placówce.

Sposób załatwienia zgłoszeń interwencyjnych:

W przypadku:

wszawicy wydano zalecenia dokładnego mycia i dezynfekcji pomieszczeń i sprzętów, obserwowania dzieci pod kątem rozpowszechniania zachorowań. Dyrektorzy placówek informowali PPIS w Szczecinie o podjętych działaniach.

wystąpienia grypy typu A, nakazano wprowadzenie reżimu sanitarnego w placówce tj. przeprowadzenia dokładnego mycia i dezynfekcji pomieszczeń, sprzętu, wyprania dywanów, wykładzin, częste wietrzenie pomieszczeń, dbanie o higienę osobistą oraz zapewnienie odpowiedniej ilości środków higienicznych. Dyrektor placówki poinformował PPIS w Szczecinie o podjętych działaniach.

niewłaściwego stanu technicznego i sanitarnego pomieszczeń sanitarnych wydano zalecenia zapewnienia właściwej czystości i dezynfekcji pomieszczeń i urządzeń sanitarnych

niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych pomieszczeń pobytu dzieci wydano zalecenia zapewnienia właściwych warunków pobytu w salach lekcyjnych/ salach zabaw

braku ciepłej wody w placówce wydano zalecenie zapewnienia ciepłej wody przy umywalkach do rąk dla dzieci

braku środków higienicznych w pomieszczeniach sanitarnych polecono zapewnić mydło w dozownikach i ręczniki papierowe do osuszania rąk

nieprzestrzegania przepisów rozporządzenia ws. ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii pouczono o obowiązujących

przepisach ww. rozporządzenia i zastosowania ich w placówkach **nieprzestrzegania wytycznych przeciwepidemicznych MEiN, MZ i GIS** wydano zalecenia dostosowania placówki do ww. wytycznych **wystąpienia pluskiew** nakazano tępienie szkodliwych owadów, ich jaj i larw, poprzez przeprowadzenie gruntownej dezynfekcji i dezynsekcji.

Dyrektorzy placówek informowali Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie o podjętych działaniach.

Wszystkie stwierdzone nieprawidłowości zostały wyegzekwowane poza problemem wszawicy, która pojawia się niezależnie od stanu sanitarnego w placówce. Rozwiązanie problemu głównie leży po stronie rodziców, szkoła wraz z inspekcją sanitarną dba o szeroko zakrojoną profilaktykę, aby wyeliminować oraz zapobiec rozpowszechnianiu się przypadków zachorowań na dużą skalę. Za brak bieżącej czystości i ciepłej wody przy umywalkach do rąk dla dzieci w 1 placówce nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego na kwotę 100 zł. Jest to Dzienny Opiekun w Szczecinie.

Współpracowano z Urzędem Miasta Szczecin i Kuratorium Oświaty celem podjęcia działań dla poprawy stanu bezpieczeństwa w placówkach.

W ramach własnych zadań objęto nadzorem place zabaw i znajdujące się na nich piaskownice w placówkach oświatowo-wychowawczych. Kontrolowano stan techniczny piaskownic oraz wymianę piasku i ich zabezpieczenie przed zanieczyszczeniami odchodami zwierzęcymi. Zwracano uwagę na bezpieczne użytkowanie urządzeń i sprzętu do zabaw, posiadanie instrukcji określających zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń, sprzętu sportowego i zabawowego oraz atestów i certyfikatów na wyposażenie placów zabaw. Z uwagi na stan epidemii w Polsce wszystkie piaskownice zostały wyłączone z użytkowania. Kontrole sanitarne wykazały właściwy stan sanitarny wszystkich placów zabaw, ich wyposażenia w atestowany sprzęt.

W szkole podstawowej i w 2 szkołach wyższych przeprowadzono ocenę warunków zdrowotnych w 3 pracowniach komputerowych. Wyposażenie pracowni komputerowych oraz dostosowanie stołów i krzeseł do zasad ergonomii nie budziły zastrzeżeń. W pracowniach zainstalowano na oknach zabezpieczenia chroniące przed nadmiernym nasłonecznieniem, zachowano właściwą odległość między sąsiadującymi monitorami, regulamin bhp znajdował się w widocznym, dostępnym dla uczniów miejscu, uczniów przeszkolono w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Nadzorowano realizację zakazu palenia tytoniu oraz wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych, przeprowadzono 8 kontroli w placówkach oświatowo-wychowawczych. Zwracano uwagę na właściwe oznakowanie obiektów, stosowanie się do zakazu palenia tytoniu oraz papierosów elektronicznych w obiektach.

Podczas sezonu zimowego i letniego przeprowadzono wspólne kontrole z przedstawicielami Komendy Miejskiej Policji w Szczecinie. Współpraca wpłynęła na poprawę bezpieczeństwa pobytu dzieci i młodzieży podczas wypoczynku. Podczas kontroli wspólnych prowadzono szkolenia dla uczestników wypoczynku mające na celu wzrost bezpieczeństwa i wyeliminowanie czynników zagrażających (alkohol, narkotyki, środki zastępcze, przemoc internetowa).

Podnoszono wiedzę merytoryczną i systemową poprzez udział w 7 szkoleniach wewnętrznych i 1 zewnętrznym Oddziału Higieny Dzieci i Młodzieży.

Podsumowanie

Na terenie Miasta Szczecina stwierdza się potrzebę poprawy stanu sanitarno-technicznego szkół i placówek oświatowo – wychowawczych. W roku sprawozdawczym na poprawę stanu techniczno – sanitarnego szkół i placówek oświatowo-wychowawczych wydano 31 decyzji administracyjnych, w tym 23 zmieniające termin realizacji zaleceń. Poprawę stanu techniczno-sanitarnego uzyskano w 18 placówkach realizując zalecenia ujęte w decyzjach Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie.

Coraz więcej szkół posiada dobrze zorganizowane i wyposażone pracownie komputerowe.

W skontrolowanej szkole podstawowej było prowadzone dożywianie dzieci w formie obiadów pełnych oraz organizowania w ramach programu „Owoce, warzywa, mleko i przetwory mleczne” napojów w formie mleka i soków oraz owoców.

W skontrolowanych szkołach podstawowych i przedszkolach, w których są zorganizowane oddziały „zerowe” stwierdzono właściwą infrastrukturę i wyposażenie pomieszczeń przeznaczonych do użytkowania przez oddział „zerowy”.

Wszystkie skontrolowane placówki korzystają ze sprzętu meblowego i sportowego z certyfikatami.

Problem stanowi korzystanie z natrysków szkolnych po zajęciach wychowania fizycznego, co wynika ze zbyt krótkich przerw po zajęciach wychowania fizycznego w szkole podstawowej. Natryski używane są sporadycznie po zajęciach sportowych, w przypadku szkół wyższych z natrysków korzysta się zawsze po zajęciach WF.

Wszystkie szkoły i placówki są podłączone do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej.

Notowana jest stała poprawa bieżącego stanu sanitarnego w obiektach, stan techniczny nadal budzi wiele zastrzeżeń, o czym świadczy wydanie 23 decyzji administracyjnych zmieniających termin wykonania zaleceń.

W skontrolowanych placówkach stwierdzono właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej.

ZAGADNIENIA Z ZAKRESU ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

liczba wydanych opinii sanitarnych dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego – 196

a) art. 56 ust. 1a (Prawo budowlane) – 9

b) art. 56 ust. 1 pkt 2 (Prawo budowlane) – 187

liczba sprzeciwów w dopuszczeniu do użytkowania obiektu - 0

liczba uzgodnionych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dokumentacji projektowych

a) art. 32 ust. 1 pkt 2 (Prawo budowlane) - 17

b) art. 71 ust. 2 pkt 6 (Prawo budowlane) – 0

liczba przeprowadzonych kontroli, wizji lokalnych (w tym obiektów w trakcie budowy) - 158

liczba wydanych opinii w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko :

- uzgodnienia dotyczące odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – 0

- uzgodnienia dotyczące zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektów dokumentów strategicznych -8

- opinie dotyczące oceny projektów dokumentów wraz z prognozami oddziaływania na środowisko – 14

liczba wydanych opinii w ramach oceny oddziaływania na przedsięwzięcie środowisko :

- opinie w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko - 36

- opinie w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko -0

- opinie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach - 0

- inne opinie, w ramach przeprowadzonych ponownych ocen oddziaływania

na środowisko - 0

ważniejsze realizacje :

- gabinet lekarski przy ulicy Kazimierskiej 3
- centrum medyczne przy ulicy Kwiatkowskiego 1
- budynek dializ w szpitalu al. Powstańców Wielkopolskich 72
- kanalizacja sanitarna Wielgowo
- Hostel ul. Staromłyńska 5
- Centrum Edukacji Ekologicznej ul. Kopalniana
- budynek szpitala Arkońska
- budynek Psychiatrii ul. Broniewskiego
- ulica Arkońska , Spacerowa
- C.H. Mieszka
- rozbudowa Stadionu Miejskiego Etap I przy ul. Karłowicza 28
- budynek przychodni NZOS przy ul. Strzałowskiej 24 B w Szczecinie
sala gimnastyczna przy ul. Racibora 60
- przebudowa pomieszczeń na potrzeby gabinetów diagnostyczno-zabiegowych Kliniki Hematologii w budynku Centrum Diagnostyki i Leczenia Nowotworów SPSK 1 PUM przy ul. Unii Lubelskiej 1
- NZOZ Kliniki Leczenia Niepłodności , Ginekologii i Położnictwa „BOCIAN” w kompleksie usługowym „POSEJDON” przy pl. Brama Portowa 1

Inne sprawy :

- wyrażenie zgody na zastosowanie wyrzutni powietrza na poziomie terenu -1

Podsumowanie, wnioski

Zgłoszone do użytkowania obiekty to głównie budynki mieszkalne wielorodzinne, budynki użyteczności publicznej oraz budynki przeznaczone na cele administracyjno-biurowe. W 2019r. przeprowadzono 188 kontroli, natomiast w roku 2020 -158. Ponadto w 2019 r. wydano 179 opinii dopuszczające do użytkowania obiektów budowlanych, a w 2020r. - 196.

ZAGADNIENIA Z ZAKRESU OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

W 2020r. pion Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia, Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu Szczecin realizował zadania ukierunkowane głównie na:

realizowanie programów edukacyjnych i kampanii społecznych w obszarze promocji zdrowia i profilaktyki chorób.

nawiązywanie współpracy w zakresie realizacji zadań, ze szczególnym uwzględnieniem władz lokalnych i organizacji rządowych oraz pozarządowych, realizujących zadania w zakresie ochrony zdrowia.

inicjowanie zadań w zakresie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia zgodnie z aktualną sytuacją epidemiologiczną oraz potrzebami społeczeństwa.

opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjnych z zakresu wpływu środków zastępczych na zdrowie ludzi, w tym prowadzenie edukacyjnych kampanii społecznych, podnoszenie wiedzy i świadomości społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz zasad przeciwdziałania ich nabywania i spożywania.

I Główne programy prozdrowotne realizowane na terenie powiatu:

1. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce

Program edukacji antytytoniowej dla IV klas szkół podstawowych pt. „**Bieg po zdrowie**” Zasięg w roku szkolnym 2019/2020: Program realizowało 25 szkół podstawowych, co stanowi 48 % wszystkich szkół w powiecie Szczecin (52). W programie uczestniczyło 1293 uczniów z klas IV, co stanowi 27% ogólnej liczby uczniów w klasach IV w powiecie Szczecin (5017).

W ramach programu „Bieg po zdrowie” przeprowadzono 15 spotkań edukacyjnych dla młodzieży i rodziców oraz 2 szkolenia dla nauczycieli, w których łącznie wzięło udział 462 osoby.

2. Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Program edukacyjny „Trzymaj Formę”. Realizacja programu zawieszona do końca czerwca 2020r. We wrześniu 2020r. do realizacji programu zadeklarowało się 20 szkół.

3. „Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV”

Celem programu jest popularyzowanie wiedzy na temat HIV/AIDS, promocja testowania w kierunku HIV, kształtowanie postaw tolerancji wobec nosicieli wirusa HIV i chorych na AIDS, ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV oraz zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS.

Wybrane działania: Pracownicy sekcji OZiPZ wystosowali list intencyjny do szkół ponadpodstawowych w celu rozpropagowania kampanii społecznej „Mam czas rozmawiać”.

Kierownik OZiPZ przeprowadził 2 wykłady on-line dla nauczycieli we współpracy z Zachodniopomorskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Szczecinie. Liczba uczestników 125.

4. Program „Ars, czyli jak dbać o miłość”

Celem programu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym, tj. między 15 a 49 rokiem życia.

Zasięg w roku szkolnym 2019/20: liczba szkół w powiecie- 48, natomiast szkół biorących udział w programie-14 co stanowi 29% szkół ponadgimnazjalnych w Szczecinie. W programie wzięło udział 1196 uczniów co stanowi 9% wszystkich uczniów 15889.

Wybrane działania: Kierownik OZiPZ przeprowadził 2 wykłady on-line dla nauczycieli we współpracy z Zachodniopomorskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Szczecinie. Liczba uczestników 115.

5. Przedszkolny Program Zdrowia Jamy Ustnej i Zapobiegania Próchnicy „Zdrowe zęby mamy – marchewkę zajadamy”

Celem programu jest prowadzenie edukacji prozdrowotnej w zakresie higieny i zdrowia jamy ustnej wśród dzieci i ich opiekunów, rodziców i nauczycieli wychowania przedszkolnego.

Adresatami programu są dzieci w wieku 3-5 lat. Głównym celem programu jest prowadzenie edukacji prozdrowotnej w zakresie higieny i zdrowia jamy ustnej wśród dzieci i ich opiekunów, rodziców i nauczycieli wychowania przedszkolnego, w placówkach przedszkolnych. Do partnerów programu należą: pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie oraz Polskie Towarzystwo Stomatologiczne (oddział w Szczecinie).

Zasięg w 2019/2020: Do programu przystąpiło 47 przedszkoli z 58 w powiecie co stanowi 81%

wszystkich przedszkoli publicznych. Programem objęto 1963 dzieci, co stanowi 18% ogólnej liczby dzieci w wieku przedszkolnym (10881). Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna, oddział OZiPZ otrzymała pakiety past i szczoteczek z Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin do realizacji programu „Zdrowe zęby mamy – marchewkę zajadamy”. Przeprowadzono dystrybucję w/w pakietów do przedszkoli biorących udział w programie oraz 22 spotkania edukacyjne w których uczestniczyło 561 przedszkolaków. Koordynator powiatowy przeprowadził 1 szkolenie dla promotorów zdrowia i nauczycieli na temat celów i założeń programu oraz przestrzegania zasad higieny jamy ustnej, w którym uczestniczyło 15 osób.

6. Wojewódzki Program Profilaktyki Używania Substancji Psychoaktywnych w tym nowych narkotyków dla uczniów szkół gimnazjalnych „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”

Zasięg w 2019/20: Do udziału w programie zaproszono wszystkie szkoły podstawowe 52 z terenu miasta Szczecin, natomiast do realizacji programu przystąpiło 12 co stanowi 23% szkół podstawowych w powiecie Szczecin.

Wybrane działania: Pracownicy Sekcji OZiPZ przeprowadzili 1 szkolenie dla nauczycieli i promotorów zdrowia na temat celów i założeń programu, w których uczestniczyło 30 osób. Ponadto pracownicy OZiPZ PSSEw Szczecinie przeprowadzili 28 spotkań edukacyjnych dla młodzieży oraz rodziców z zakresu profilaktyki uzależnień (nowe narkotyki -„dopalacze”, alkohol, narkotyki i inne środki psychoaktywne), w których uczestniczyło 977 osób.

W ramach programu zorganizowano przegląd sztuk teatralnych pod hasłem „NIE ZAŻYWAM TO WYGRYWAM” z zakresu profilaktyki uzależnień od nowych substancji psychoaktywnych „dopalaczy”, tytoniu, alkoholu i narkotyków.

Konkurs przeprowadzono w Szkole Podstawowej nr 11 przy ul. E. Plater 20 w Szczecinie w którym wzięła udział młodzież ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Celem konkursu było ukazanie problemów związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych, z uwzględnieniem nowych narkotyków- dopalaczy oczami młodzieży, a także zainspirowanie i integrowanie środowisk szkolnych do działań w zakresie profilaktyki uzależnień poprzez formy teatralne. W konkursie rywalizowało 6 zespołów ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych z powiatu Szczecin. Uczestnicy przeglądu otrzymali nagrody oraz dyplomy ufundowane przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta w Szczecinie oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie. W konkursie wzięło udział 87 osób.

II. Główne akcje realizowane na terenie powiatu.

1. Profilaktyka używania „nowych narkotyków”.

Cel i adresaci akcji: Profilaktyka zażywania nowych substancji psychoaktywnych dopalaczy Adresatami tych działań jest młodzież ostatnich klas szkół podstawowych oraz szkół ponad podstawowych, a także nauczyciele, promotorzy zdrowia, pedagodzy.

Wybrane działania: Pracownicy PSSE w Szczecinie przeprowadzili 8 spotkań edukacyjnych dla młodzieży z zakresu zagrożeń wynikających z zażywania narkotyków, w tym nowych narkotyków, z użyciem narkogogli i alkogogli. Odbiorcami tych działań było łącznie 616 osób. Zorganizowano również 1 szkolenie dla pracowników służby zdrowia, w którym uczestniczyło 10 osób.

2. Bezpieczne ferie

Cel i adresaci akcji: zwiększenie bezpieczeństwa wypoczywającej młodzieży na terenie miasta Szczecin.

Zasięgi: Działaniami objęto 370 osób.

Wybrane działania: W ramach akcji Bezpieczne Ferie pracownicy OZiPZ przeprowadzili 6 narad z kadrą organizującą zimowy wypoczynek na terenie miasta zachęcając do współpracy przy organizacji szkoleń z zakresu bezpiecznego wypoczynku. W ramach akcji pracownicy OZiPZ we współpracy z funkcjonariuszami Komendy Miejskiej Policji przeprowadzili 12 spotkań edukacyjnych na temat zagrożeń wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych z wykorzystaniem narkogogli i alkogogli, a także z zakresu zasad dbania o zdrowie, udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej oraz zagrożeń utraty zdrowia i życia w trakcie wypoczynku zimowego. W trakcie szkoleń dzieci zapoznały się z numerami telefonów alarmowych oraz próbowały swoich sił przy wykonywaniu sztucznego masażu serca na fantomie. Ponadto przeprowadzono warsztaty z zakresu higieny osobistej i rozdawano ulotki. Funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Szczecinie omawiali zasady bezpiecznego zachowania się na drodze połączonego z konkursem wiedzy.

3. Europejski Tydzień Szczepień, w tym „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”

Cel i adresaci: Powiatowa Stacja Sanitarno– Epidemiologiczna, Oddział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w Szczecinie przeprowadził 1 szkolenie dla nauczycieli z zakresu szczepień ochronnych. Liczba uczestników – 21.

4. Światowy Dzień Zdrowia 2020

Cel i adresaci: Powiatowa Stacja Sanitarno– Epidemiologiczna, Oddział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w Szczecinie ogłosiła konkurs plastyczny pod hasłem: „Rola pielęgniarek w opiece nad chorym w czasie epidemii COVID-19”. Głównym celem Konkursu było podkreślenie roli pielęgniarek, która w szczególnie trudnym czasie epidemii COVID -19.

Do konkursu zaproszono 52 Szkoły Podstawowe. W konkursie wzięło udział 60 uczestników. Najciekawsze prace zostały nagrodzone dyplomami Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego oraz nagrody książkowe ufundowane przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta w Szczecinie.

5. Bezpieczne wakacje.

Celem ogólnopolskiej akcji Bezpieczne Wakacje jest zwiększenie poziomu bezpieczeństwa spędzania wolnego czasu przez dzieci, młodzież i dorosłych.

Cele interwencji; wzrost bezpieczeństwa w trakcie wypoczynku letniego, grupa docelowa; dzieci i młodzież przebywająca na różnych formach letniego wypoczynku.

Zasięgi: Działaniami objęto 960 osób.

Wybrane działania:

W ramach akcji Bezpieczne wakacje pracownicy OZiPZ przeprowadzili 25 zajęć edukacyjnych z zakresu bezpiecznego wypoczynku dla dzieci i młodzieży wypoczywającej na terenie miasta Szczecin. W ramach akcji odbyły się warsztaty i instruktaże dla dzieci z zakresu profilaktyki zażywania substancji psychoaktywnych z wykorzystaniem alkogogli i narkogogli, I pomocy przedmedycznej oraz z higieny osobistej. W trakcie szkoleń dzieci zapoznały się z numerami telefonów alarmowych oraz próbowały swoich sił przy wykonywaniu sztucznego masażu serca na fantomie. Przeprowadzono dystrybucję 400 ulotek dotyczących bezpiecznych zachowań w trakcie wakacji. Akcja trwała od 24 czerwca maja do 31 sierpnia 2020 roku.

6. Światowy Dzień Rzucania Palenia 2020.

Cel i adresaci: Celem konkursu jest kształtowanie u dzieci postaw odpowiedzialności za własne zdrowie oraz uwrażliwienie ich na szkodliwe oddziaływanie dymu papierosowego związane z biernym paleniem. Z inicjatywy Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Szczecinie ogłoszono konkurs pod hasłem „Mamo, tato nie pal”. Do konkursu zaproszono wszystkie

przedszkola z terenu miasta Szczecin (52).

Przedszkolaki z terenu miasta Szczecin zaprezentowali sztuki teatralne dotyczące problemu palenia tytoniu z punktu widzenia dzieci. Przedszkolaki za trud włożony w przygotowanie przedstawień teatralnych otrzymały nagrody w postaci gier i zabaw edukacyjnych oraz poczęstunek. Z uwagi na panującą sytuację epidemiologiczną nagrania spektakli zostały dostarczone do siedziby PSSE Szczecin. Przedszkolaki za trud włożony w przygotowanie przedstawień teatralnych otrzymały nagrody w postaci gier i zabaw.

Wszystkie grupy teatralne zostały nagrodzone grammi edukacyjnymi oraz ich opiekunowie otrzymali dyplomy Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie. Nagrody zostały ufundowane przez Dyrektora Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecin. W konkursie łącznie wzięło udział 180 dzieci z 8 szczecińskich przedszkoli. Z uwagi na ogromne zainteresowanie konkursem planujemy kolejną edycję konkursu w roku 2021.

7. Profilaktyka wszawicy i świerzbu

Cel i adresaci: Celem działania jest przeprowadzenie szkoleń dla rodziców dzieci uczęszczających do placówek szkolno-wychowawczych z zakresu profilaktyki wszawicy i świerzbu. Adresatami działań są rodzice dzieci uczęszczających do Szkół Podstawowych

Zasięgi: W 2020 roku pracownicy OZiPZ przeprowadzili 3 wykłady dla nauczycieli i rodziców, w których uczestniczyło 396 osób.

8. Działania związane z epidemią koronawirusa.

Cel i adresaci: Celem działania jest profilaktyka zachorowań na COVID-19 oraz przestrzegania zasad higieny osobistej. Adresatami działań jest ogół społeczeństwa.

Zasięgi: Pracownicy OZiPZ przeprowadzili 5 spotkań edukacyjnych z zakresu profilaktyki zachorowań na COVID-19 oraz przestrzegania zasad higieny osobistej. W spotkaniach wzięło udział 290 osób. Ponadto pracownicy pełnili dyżury udzielając informacji oraz pomocy w zakresie postępowania w trakcie epidemii koronawirusa, ściśle współpracując z Policją, Strażą Graniczną oraz SPWSZ w Szczecinie oraz przeprowadzili 180 wywiadów epidemiologicznych z osobami zakażonymi. Ponadto pracownicy sekcji przeprowadzili 113 kontroli obiektów pod względem realizacji ograniczeń, nakazów, zakazów i zaleceń w związku z wystąpieniem stanu epidemii SARS-CoV-2 w Polsce.

9. Profilaktyka chorób zakaźnych – grypa.

Cel i adresaci: Celem działania jest profilaktyka zachorowań na grypę oraz przestrzegania zasad higieny osobistej. Adresatami działań jest ogół społeczeństwa.

Zasięgi: Pracownicy OZiPZ przeprowadzili 5 spotkań edukacyjnych z zakresu profilaktyki zachorowań na grypę, przestrzegania zasad higieny osobistej oraz promowanie szczepień ochronnych. W spotkaniach wzięło udział 110 osób.

10. Program edukacyjny „Znamię znam je”

Cel i adresaci: Celem programu jest profilaktyka nowotworów skóry. Uczniowie szkół ponadpodstawowych.

Zasięgi: Wystosowano 2 listy intencyjne do wszystkich szkół ponadpodstawowych z terenu miasta Szczecin w celu rozpropagowania programu.

11. Program edukacyjny „Podstępne WZW”

Cel i adresaci: Celem programu jest profilaktyka zakażeń wirusami HAV, HBV, HCV. Uczniowie szkół ponadpodstawowych.

Zasięgi: Wystosowano list intencyjny do wszystkich szkół ponadpodstawowych z terenu miasta Szczecin w celu rozpropagowania programu.

III. Współpraca (z jakimi Instytucjami i w jakim zakresie)

Zakres działalności oświatowo-zdrowotnej i promocji zdrowia w 2020 roku skupiony był na realizacji programów i akcji prozdrowotnych. Pracownicy OZiPZ, PSSE w Szczecinie głównie skupiali się na zachęcaniu szkół do realizacji programów prozdrowotny poprzez wysyłanie listów intencyjnych, organizację narad i szkolenia dla nauczycieli. Przeprowadzone zostały również warsztaty edukacyjne dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców z zakresu programów prozdrowotnych. Pracownicy OZiPZ PSSE w Szczecinie zachęcali uczniów do udziału w organizowanych konkursach i akcjach. Do współpracy zaproszono wszystkie podległe placówki szkolno-wychowawcze z terenu miasta. Ponadto OZiPZ PSSE W Szczecinie współpracuje z Oddziałem Epidemiologii, Oddziałem Higieny Dzieci i Młodzieży, Higieną Komunalną, Higieną Żywności i Przedmiotów Użytku, Komendą Miejską Policji, Zachodniopomorskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Urzędem Miasta, placówkami służby zdrowia, Pomorskim Uniwersytetem Medycznym, Wojewódzkim Zakładem Doskonalenia Zawodowego w zakresie realizowanych programów i akcji. Z powodu wystąpienia epidemii SARS-CoV-2 praca sekcji skoncentrowana była na działaniach związanych z profilaktyką zakażeń wirusem COVID-19.